

Indvandrere i Danmark 2022

Indvandrere i Danmark 2022

Indvandrere i Danmark 2022

Udgivet af Danmarks Statistik
December 2022
Foto: Grafik fra Danmarks Statistik

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/indvandrer Reidk
ISBN 978-87-501-2415-3
ISSN 1902-8954

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
E-mail: dst@dst.dk
www.dst.dk

Signaturforklaring:

- » Gentagelse
- Nul
- 0 } Mindre end en halv af den anvendte enhed
- 0,0 } Mindre end en halv af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- * Foreløbige anslåede tal
- Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- // Databrud i diagrammer
- i.sk. Ikke sæsonkorrigeret
- sk. Sæsonkorrigeret
- r Reviderede tal

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

© Danmarks Statistik 2022

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.
Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.
Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse
af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.
Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,
har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indvandrere og efterkommere og deres integration i samfundet har stor samfundsmæssig interesse. I denne bog, som er den 16. udgave af årspublikationen *Indvandrere i Danmark*, samler Danmarks Statistik oplysninger om indvandreres forhold og deltagelse på forskellige samfundsområder. Der er på flere områder forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer med dansk oprindelse, og der er forskelle mellem indvandrere på tværs af køn og lande.

Der har i årets publikation været en opdatering af navne på grupperne vestlige indvandrere og efterkommere samt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, så navnene på grupperne svarer til Danmarks Statistiks øvrige publikationer og Statistikbank. De vil fremadrettet hedde indvandrere og efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. Ændringen gælder hele publikationen.

Indholdsmæssigt er årets publikation en opdatering af sidste års publikation. Det vil sige, at de nye afsnit, der blev introduceret i 2021, videreføres. Det drejer sig blandt andet om et afsnit i kapitel 3 om uddannelse med indhold om børn og personale i dagtilbud. Opgørelserne bygger på Danmarks Statistiks forbedrede datagrundlag om dagtilbud. Disse opgørelser viser, at børn med indvandrer- og efterkommerbaggrund går i daginstitution i nogenlunde samme grad som børn med dansk oprindelse. Afsnittet viser også, at personalet, som passer børnene, i langt de fleste tilfælde er personer med dansk oprindelse.

I kapitel 4 om indkomst videreføres afsnittet om relativ fattigdom, som blev introduceret i 2021-udgaven. Afsnittet viser, at indvandrere og efterkommere er overrepræsenteret blandt relativt fattige i Danmark. Det gælder særligt børn og unge fra ikke-vestlige lande.

Årets publikation fortsætter ligeledes anvendelsen af MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng, som blev introduceret i 2021. Grupperingen anvendes i afsnit 2.8 og 4.6, der fokuserer på tilknytningen til arbejdsmarkedet og graden af relativ fattigdom.

Danmarks Statistik, december 2022

Birgitte Anker, rigsstatistiker

Peter Vig Jensen, kontorchef

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	7
1. Befolkning	11
1.1 Definition af herkomst.....	11
1.2 Indvandreernes alder og oprindelsesland	13
1.3 Efterkommernes alder og oprindelsesland	15
1.4 Indvandringstidspunkt	16
1.5 Hvor bor indvandrere og efterkommere?.....	18
1.6 Fødte.....	22
1.7 Fertilitet.....	24
1.8 Opholdsgrundlag	26
1.9 Familier.....	29
1.10 Befolkningsfremskrivning.....	33
1.11 Demografisk sammensætning af personer med dansk oprindelse.....	34
1.12 Indvandrere og efterkommere der skifter herkomst.....	37
2. Arbejdsmarked	41
2.1 Beskæftigelsesudvikling	41
2.2 Beskæftigelse – alder og køn	43
2.3 Indeks og underbeskæftigelse.....	45
2.4 Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere.....	49
2.5 Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere.....	50
2.6 Selvstændige.....	52
2.7 Branche	53
2.8 Beskæftigelse hos indvandrere med MENAP+T oprindelse.....	55
3. Uddannelse	59
3.1 Højeste fuldførte uddannelse for indvandrere	59
3.2 Højeste fuldførte uddannelse for efterkommere	65
3.3 Under uddannelse	69
3.4 Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse.....	73
3.5 Karakterer i grundskolen	75
3.6 Dagtilbud	80
4. Indkomst, ulighed og formue	85
4.1 Indkomst før skat efter herkomst	85
4.2 Indkomst før skat efter oprindelsesland.....	88
4.3 Indkomst før skat efter opholdsgrundlag og opholdstid	89
4.4 Indkomstfordeling.....	91
4.5 Formue og gæld	94
4.6 Relativ fattigdom.....	100
5. Offentlig forsørgelse	105
5.1 Offentlig forsørgelse	105
5.2 Aldersopdeling.....	111
5.3 Udvikling over tid blandt indvandrere	112
5.4 Opdeling på forskellige oprindelseslande.....	113
6. Kriminalitet	117
6.1 Kriminalitet opdelt på lovområder	117
6.2 Kriminalitetsindeks	123
6.3 Fødselsårgange	131
6.4 Nye opgørelser.....	134
7. Børn af efterkommere	153
7.1 Definition	153
7.2 Demografisk sammensætning af børn af efterkommere	154
7.3 0-29-årige børn af efterkommere.....	156
7.4 Børnenes forhold.....	158
7.5 Forældrenes forhold	163

Sammenfatning

<i>14 pct. af befolkningen er indvandrere eller efterkommere</i>	1. januar 2022 udgjorde indvandrere og efterkommere 14 pct. af befolkningen i Danmark. Heraf er andelen af indvandrere på 11 pct., og blandt dem er 57 pct. fra ikke-vestlige lande. I løbet af de seneste 30 år er indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande de to grupper, der er vokset mest.
<i>Store kommunale forskelle i andel af indvandrere og efterkommere</i>	Overordnet set udgør indvandrere og efterkommere 21 pct. af befolkningen i Region Hovedstaden. Ishøj Kommune er med en andel på 43 pct. af befolkningen den kommune, der har den største andel af indvandrere og efterkommere i Danmark. Rebild Kommune har med en andel på 6 pct. den mindste andel.
<i>21 pct. af levendefødte børn i 2021 havde mødre, der var indvandrere eller efterkommere</i>	I 2021 var 21 pct. af de levendefødte børn født af mødre, der var indvandrere eller efterkommere. Det er en stigning på 13 procentpoint siden 1991, hvor andelen var 8 pct. Den højeste andel findes i Ishøj Kommune, hvor 68 pct. af de levendefødte i 2021 havde en mor, der var enten indvandrer eller efterkommer.
<i>I 2021 udgjorde arbejde og uddannelse 70 pct. af indvandrede opholdsgrundlag</i>	Sammensætningen af indvandrernes opholdsgrundlag har ændret sig markant siden 1997. Blandt indvandrede i 2021, som er født i udlandet og som havde ikke-nordisk statsborgerskab, havde 70 pct. arbejde og uddannelse som opholdsgrundlag. Blot 6 pct. af indvandrerne havde asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag. I 1997 var omvendt halvdelen af opholdstilladelserne asyl og familiesammenføring, mens 32 pct. indvandrede med tilladelse til arbejde og uddannelse.
<i>Indvandrere fra ikke-vestlige lande har lavere beskæftigelsesfrekvens men forskellen mindskes</i>	I de seneste år er beskæftigelsesfrekvensen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande steget mere end blandt indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse. I 1990 var der en forskel på 36 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. I 2020 er forskellen 14 procentpoint. For kvinder er forskellen faldet fra 44 procentpoint i 1995 hvor forskellen var størst til 23 procentpoint i 2020. Beskæftigelsesniveauet for indvandrere fra ikke-vestlige lande er dog fortsat under niveauerne for personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vestlige lande.
<i>Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er 33 pct. mindre beskæftiget end kvinder med dansk oprindelse</i>	Et indeks, der tager højde for forskelle i alderssammensætningen, viser at underbeskæftigelsen var markant højere blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande end blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. For mænd var underbeskæftigelsen på 21 pct., mens den var 33 pct. for kvinderne i 2020, hvis grupperne havde haft samme aldersfordelte beskæftigelsesfrekvenser som mænd og kvinder med dansk oprindelse.
<i>Underbeskæftigelse i antal personer</i>	Underbeskæftigelsen blandt indvandrere kan også udtrykkes i antal personer. I 2020 var underbeskæftigelsen for mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande på 24.953 personer, mens underbeskæftigelsen for mænd fra vestlige lande var 8.672 personer. Tilsvarende havde kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande en underbeskæftigelse på 40.408 personer og 11.616 for kvinder fra vestlige lande set i forhold til beskæftigelsen for personer med dansk oprindelse.
<i>Laveste beskæftigelse blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Syrien og Irak</i>	Der er store forskelle i beskæftigelsesniveauet for indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige var beskæftigelsesfrekvensen lavest blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Syrien og Irak. Indvandrere fra Nederlandene, Litauen og Ukraine har derimod de højeste beskæftigelsesfrekvenser blandt de 35 største indvandrergrupper.

<i>Beskæftigelsesfrekvensen lavest for MENAP+T</i>	Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige indvandrere fra MENAP+T ¹ lande var 58 pct. i 2020. Niveauet for mandlige indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande og for indvandrere fra vestlige lande var henholdsvis 72 og 70 pct. Beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande minder derfor mere om niveauet for indvandrere fra vestlige lande end for MENAP+T. Der ses et tilsvarende billede for relativ fattigdom, hvor indvandrere fra MENAP+T lande skiller sig tydeligt ud, og havde højere relativ fattigdom i forhold til den øvrige gruppe af indvandrere fra ikke-vestlige lande. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at indvandrere fra MENAP+T lande i langt overvejende grad får opholdsgrundlag i Danmark med asyl eller familiesammenføring.
<i>Stor variation i uddannelsesniveau</i>	Ca. 43 pct. af 25-64-årige indvandrere fra Polen havde en erhvervsfaglig uddannelse i 2021. Det gjorde sig gældende for mellem 15-18 pct. af indvandrere fra Pakistan, Storbritannien, Iran og Irak. Blandt indvandrere fra Syrien var det 8 pct., der havde en erhvervsfaglig uddannelse.
<i>38 pct. af indvandrere fra Tyskland har en lang videregående uddannelse</i>	Blandt indvandrere fra Rumænien, Litauen, Polen, Pakistan og Iran havde mellem 14-23 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket var mere end blandt personer med dansk oprindelse, hvor andelen var 14 pct. De største andele var dog blandt indvandrere fra Tyskland, hvor 38 pct. havde en lang videregående uddannelse.
<i>Variationen i indvandrernes uddannelsesniveau skal ses i lyset af deres opholdsgrundlag</i>	Variationen i uddannelsesniveauet mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande skal ses i lyset af, at indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at indvandre til Danmark. Fx havde 49 pct. af indvandrere, der er kommet til Danmark med erhverv som opholdsgrundlag, en lang videregående uddannelse. Anderledes forholder det sig med indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag. I denne gruppe havde 3 pct. en lang videregående uddannelse.
<i>Beskæftigelsen er høj blandt indvandrere, der har afsluttet en kompetencegivende uddannelse i Danmark</i>	Indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark, havde højere beskæftigelse end indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har taget deres uddannelse i udlandet. For indvandrere fra vestlige lande er det kun for personer med en mellemlang videregående dansk uddannelse, at beskæftigelsen er højere end indvandrere fra vestlige lande med en udenlandsk uddannelse.
<i>Andelen af 30-årige, der har afsluttet en uddannelse er lavere for efterkommere</i>	Blandt 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande havde 57 pct. af mændene og 77 pct. af kvinderne afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 76 og 83 pct.
<i>Andel under uddannelse på niveau med dansk oprindelse blandt 22-årige</i>	I 2021 var andelen af 22-årige under uddannelse 52 pct. blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande og 70 pct. blandt kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Andelen lå på niveau med personer med dansk oprindelse.
<i>Omkring en fjerdedel af 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande er hverken i uddannelse eller beskæftigelse</i>	Der er flere 23-30-årige mandlige og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande, som hverken var i beskæftigelse eller under uddannelse end blandt personer med dansk oprindelse i 2020. Blandt 30-årige var det 28 pct. af kvindelige og 25 pct. af mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. For personer med dansk oprindelse var det henholdsvis 18 og 15 pct. af kvinder og mænd, som hverken var i beskæftigelse eller under uddannelse.
<i>Efterkommere fra ikke-vestlige lande får lavere karakterer</i>	Drenge og piger med dansk oprindelse fik højere karakterer i de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Dog havde efterkommere fra vestlige lande næsten samme karaktergennemsnit som personer med dansk oprindelse. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår (2017-2021), var karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse 7,0 og 7,9. De tilsvarende niveauer for efterkommere fra ikke-vestlige lande var 5,8 og 6,6.

¹ MENAP+T er en forkortelse for lande i Mellemøsten, Nordafrika samt landene Pakistan og Tyrkiet.

<i>Især store forskelle i matematik og dansk læsning</i>	Blandt de forskellige prøvfag er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande findes.
<i>Indkomststigning for alle tre grupper siden 2012</i>	Fra 2012 til 2020 er den gennemsnitlige indkomst før skat steget for alle tre herkomstgrupper. Blandt personer med dansk oprindelse er den gennemsnitlige indkomst før skat steget med 18 pct. siden 2012. Til sammenligning er indkomsten blandt indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande steget med henholdsvis 16 og 19 pct.
<i>Mandlige indvandrere fra Indien havde den højeste indkomst i 2020</i>	Opdelt på oprindelsesland var 20-59-årige mandlige indvandrere fra Indien den gruppe med den højeste gennemsnitlige indkomst før skat i Danmark i 2020. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 528.336 kr. før skat. Mandlige indvandrere fra Syrien, Somalia og Eritrea havde i 2020 i gennemsnit en årlig indkomst før skat, der var lavere end 250.000 kr. Mænd med dansk oprindelse havde en gennemsnitlig indkomst på 470.208 kr. før skat.
<i>Kvindelige indvandrere fra en række lande har relativt høje indkomster</i>	Kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien havde i 2020 en gennemsnitlig årlig indkomst på henholdsvis 392.013 kr. og 357.381 kr. før skat. Kvindelige indvandrere fra Syrien og Pakistan havde en gennemsnitlig årlig indkomst på henholdsvis 156.528 kr. og 209.025 kr. før skat. For kvinder med dansk oprindelse var det 373.145 kr. før skat.
<i>Relativt store forskelle i indkomstfordelingen</i>	Indkomstfordelingen kan belyses ved at inddele den 30-59-årige befolkning i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler). Mens 15 pct. af 30-59-årige med dansk oprindelse var placeret i den laveste af de fem indkomstgrupper, gjaldt det 50 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 31 pct. af indvandrere fra vestlige lande.
<i>Store forskelle i landenes nettoformue</i>	I 2020 havde 40-49-årige indvandrere fra Syrien den klart laveste nettoformue med en median på 17.266 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median for nettoformuer under 130.000 kr. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 983.729 kr. Medianen anvendes da målet ikke påvirkes af personer med store formuer (vælger den værdi der ligger præcis i midten af formuefordelingen), modsat gennemsnittet der netop påvirkes af store formuer og dermed kan blive misvisende. Efterkommere fra ikke-vestlige lande klarer sig bedre med hensyn til formue end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Det hænger blandt andet sammen med pensionsformuerne og antallet af opholdsår i Danmark
<i>Relativ fattigdom blandt indvandrerbørn fra ikke-vestlige lande</i>	Det er særligt børn og unge fra ikke-vestlige lande, som levede i familier med relativ fattigdom i 2020. De relativt fattige har en indkomst på under 50 pct. af medianindkomsten. Udeboende studerende og formuende tælles ikke med som relativt fattige. I aldersgruppen 10-14 år var fx 42 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 17 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande relativt fattige. Omvendt var det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.
<i>Relativt mange indvandrere fra ikke-vestlige lande på offentlig forsørgelse</i>	Mens indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 8 pct. af hele den 16-66-årige befolkning, var deres andel af alle 16-66-årige på offentlig forsørgelse 11 pct. Deres overrepræsentation var særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 14 pct. var indvandrere fra ikke-vestlige lande.
<i>Andel på offentlig forsørgelse stiger med alderen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande</i>	For indvandrere fra ikke-vestlige lande stiger andelen af personer på offentlig forsørgelse med alderen. For 25-29-årige var andelen 25 pct., mens det blandt 55-59-årige var 56 pct. Både blandt mænd og kvinder var det indvandrere fra Irak, Libanon, Somalia og Syrien, som havde de højeste andele med offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende var over seks ud af ti fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak på offentlig forsørgelse.

Højere kriminalitet blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande

Et indeks, der standardiserer efter alder, viser at kriminaliteten i 2021 var 55 pct. højere blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande og 153 pct. højere blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande end blandt hele den mandlige befolkning. Hvis der yderligere standardiseres for familiens uddannelsesniveau var kriminaliteten henholdsvis 33 pct. og 111 pct. højere.

Lavest kriminalitet blandt mandlige indvandrere fra Indien

Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere fra Kina, Frankrig og Indien. Deres indeks ligger mellem 56 pct. og 58 pct. under gennemsnittet for alle mænd.

Flere lande har høj kriminalitet blandt mandlige efterkommere

Mandlige efterkommere fra Libanon, Somalia, Syrien og Marokko havde, med indeks på over 300 pct. over gennemsnittet for alle mænd, den højeste kriminalitet blandt efterkommere.

1. Befolkning

Sammenfatning Indvandrere og efterkommere udgør 14 pct. af befolkningen i Danmark. Indvandrernes andel er 11 pct., og af dem kommer 57 pct. fra ikke-vestlige lande.

Med en andel på 21 pct. af befolkningen bor der relativt flest indvandrere og efterkommere i Region Hovedstaden. I Region Nordjylland bor der færrest med 9 pct. Blandt kommunerne har Ishøj Kommune den højeste andel indvandrere og efterkommere med 43 pct., mens Rebild Kommune har den laveste med 6 pct.

Siden 1991 er den samlede fertilitet for indvandrere fra ikke-vestlige lande faldet fra 3.495 til 1.759 i 2021. For personer med dansk oprindelse er den samlede fertilitet i samme periode steget – fra 1.626 i 1991 til 1.777 i 2021.

En stigende andel af indvandrerne kommer til landet for at arbejde. Mens den generelle indvandrerbefolkning er steget med 45 pct. er indvandrerbefolkningen, hvor opholdsgrundlaget er arbejde, steget med 104 pct. de seneste 10 år.

I Danmark er der 1.389.758 parfamilier i alt i 2022. Heraf er parfamilier, hvor begge personer har dansk oprindelse, den største gruppe. 1.146.385 par eller 82 pct. befinder sig i denne kategori. Der er 114.901 par, hvor begge personer i parret er indvandrere, mens 9.954 par består af en indvandrer og en efterkommer. I de par, hvor ingen af parterne har dansk oprindelse, er begge personer oftest af ikke-vestlig oprindelse.

Antallet af indvandrere og efterkommere forventes at vokse kraftigere end antallet af personer med dansk oprindelse. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil indvandrere og efterkommere udgøre 20 pct. i 2060 mod 14 pct. i dag.

1.1 Definition af herkomst

Indvandrere og efterkommere udgør 14 pct. af befolkningen

Danmarks befolkning består 1. januar 2022 af 5.873.420 personer. Heraf har 86 pct. dansk oprindelse, mens 11 pct. og godt 3 pct. er henholdsvis indvandrere og efterkommere. Blandt indvandrerne i Danmark kommer 57 pct. fra et ikke-vestligt land. For efterkommerne er andelen med ikke-vestlig oprindelse 82 pct.

Tabel 1.1 Befolkningen efter herkomst

	1. januar 2021	1. januar 2022
I alt	5 840 045	5 873 420
Indvandrere	617 770	640 922
Vestlige lande	260 304	275 911
Ikke-vestlige lande	357 466	365 011
Efterkommere	199 668	206 119
Vestlige lande	34 494	36 399
Ikke-vestlige lande	165 174	169 720
Dansk oprindelse	5 022 607	5 026 379

Indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark, se i øvrigt tabel 1.2.

Oprindelsesland

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun én forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Vestlige og ikke-vestlige lande

Vestlige lande: EU-landene plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I tidsserier anvendes samme opdeling på vestlige lande og ikke-vestlige lande for alle år i tidsserien uanset hvornår landene reelt er blevet medlem af EU.

Forkortelser

Indv. og *Eftk.* i figurerne er forkortelser for henholdsvis *Indvandrere* og *Efterkommere*.

Tabel 1.2**Indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse**

		Far				Ukendt
		Født i Danmark		Født i udlandet		
Mor		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	
————— gælder for personer født i Danmark —————						
Født i Danmark	Dansk statsborger	DK	DK	DK	DK	DK
	Udenlandsk statsborger	DK	E	E	E	E
Født i udlandet	Dansk statsborger	DK	E	E	E	E
	Udenlandsk statsborger	DK	E	E	E	E
Ukendt		DK	E	E	E	DK / E
————— gælder for personer født i udlandet —————						
Født i Danmark	Dansk statsborger	DK	DK	DK	DK	DK
	Udenlandsk statsborger	DK	I	I	I	I
Født i udlandet	Dansk statsborger	DK	I	I	I	I
	Udenlandsk statsborger	DK	I	I	I	I
Ukendt		DK	I	I	I	I

Anm.: Personer placeret i den grå boks i skemaet ovenfor, har to ukendte forældre. Da personen selv er født i Danmark afhænger personens herkomst af dennes statsborgerskab. Hvis personen er udenlandsk statsborger, bliver personen klassificeret som efterkommer. Hvis personen er dansk statsborger, bliver personen klassificeret som person med dansk oprindelse.

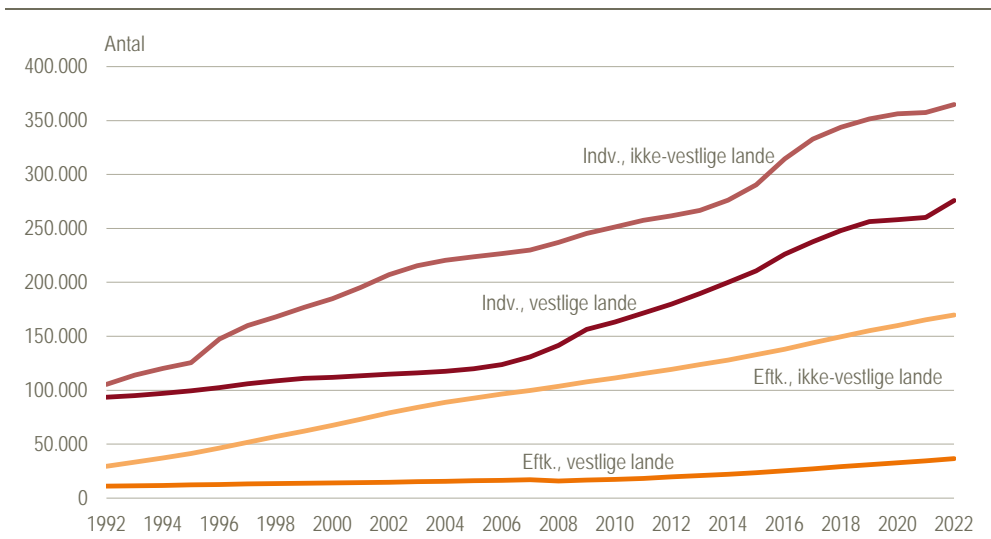
Antallet af indvandrere fra ikke-vestlige er 3,5 gange højere end i 1992

I figur 1.1 vises antallet af indvandrere og efterkommere over tid. I de seneste 30 år har antallet af indvandrere og efterkommere i Danmark været stigende. Stigningen blandt indvandrere har været størst hos indvandrere fra ikke-vestlige lande. De 365.011 indvandrere fra ikke-vestlige lande i befolkningen pr. 1. januar 2022 er således 3,5 gange højere end i 1992.

Siden 1992 har der været flere indvandrere fra ikke-vestlige lande end fra vestlige lande

I samme periode er antallet af indvandrere fra vestlige lande også steget. Samlet er der 182.362 flere indvandrere fra vestlige lande i Danmark i 2022 end i 1992. Det svarer til en stigning på 195 pct., hvor stigningen har været mest markant fra 2005 og frem. Før 1991 var der flere indvandrere fra vestlige lande end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Siden da har der været flest indvandrere fra ikke-vestlige lande, og i 2022 overstiger antallet af indvandrere fra ikke-vestlige lande indvandrere fra vestlige lande med 89.100 personer.

Figur 1.1 Udviklingen i indvandrere og efterkommere

Seks gange flere efterkommere fra ikke-vestlige lande siden 1992

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er den gruppe, som relativt set er vokset mest siden 1992. Den store stigning i antallet af efterkommere fra ikke-vestlige lande hænger tæt sammen med det stigende antal indvandrere fra ikke-vestlige lande. Fra 1992 til 2022 er antallet af efterkommere fra ikke-vestlige lande steget fra 29.352 til 169.720. Der er ca. seks gange så mange efterkommere fra ikke-vestlige lande i 2022 sammenlignet med 1992. I samme periode er antallet af efterkommere fra vestlige lande tredoblet. I samme periode har væksten i befolkningen med dansk oprindelse blot været på 2 pct., fra 4.922.885 i 1992 til 5.026.379 i 2022.

1.2 Indvandrernes alder og oprindelsesland

Indvandrerne kommer fra mere end 200 forskellige lande

Indvandrerne i Danmark kommer fra mere end 200 forskellige oprindelseslande, og der er derfor tale om en sammensat gruppe. I tabel 1.3 vises aldersfordelingen for de ti lande, Danmark har flest indvandrere fra. Tilsammen udgør indvandrere fra de ti lande 42 pct. af alle indvandrere.

Tabel 1.3 Indvandrere efter alder og oprindelsesland. 2022

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 år	I alt
	år	år	år	år	år	år	og derover	
	pct.							antal
I alt	3	6	18	25	19	15	15	640 922
Vestlige lande	2	5	23	25	17	12	16	275 911
Heraf:								
Polen	2	6	17	28	23	12	12	44 213
Rumænien	3	6	26	37	18	7	3	34 097
Tyskland	2	4	18	16	13	16	31	32 426
Storbritannien	2	2	13	18	16	20	28	15 960
Norge	1	2	26	17	13	12	30	15 638
Ikke-vestlige lande	3	6	14	25	21	17	14	365 011
Heraf:								
Syrien	9	23	19	23	16	7	3	35 325
Tyrkiet	1	2	5	15	29	28	20	33 487
Irak	1	2	16	24	17	22	18	21 966
Iran	2	4	7	25	20	19	23	18 044
Bosnien-Hercegovina	0	1	5	24	20	21	29	16 471

Anm.: Tabellen viser de ti lande, der er flest indvandrere fra.

Flest indvandrere fra Polen

Indvandrere fra Polen udgør 44.213 personer i 2022, hvilket gør Polen til det oprindelsesland, som har den største indvandrerbefolkning i Danmark. Syrien er med 35.325 indvandrere den næststørste indvandrergruppe i Danmark, mens indvandrere fra Rumænien er tredjestørst med 34.097 indvandrere.

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande. Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande er der således 14 pct., som er fyldt 60 år. Den tilsvarende andel er 16 pct. for indvandrere fra vestlige lande. Indvandrere med tysk oprindelse har med en andel på 31 pct. den største andel, der er fyldt 60 år blandt de store indvandrerlande.

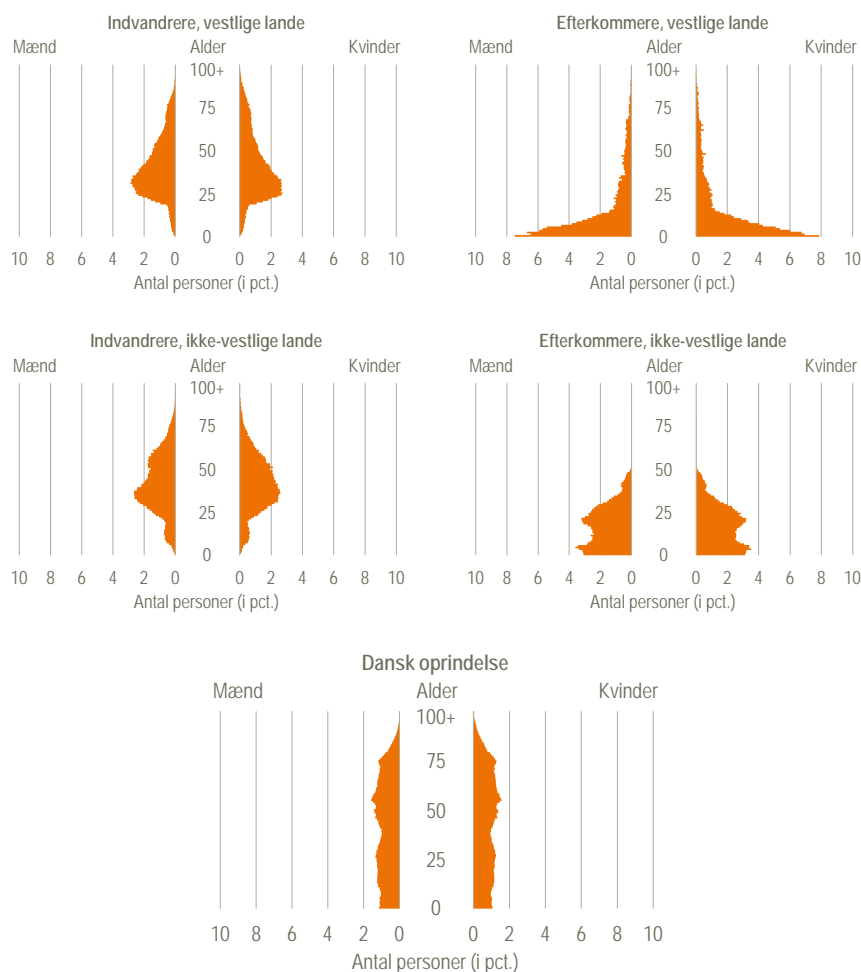
Indvandrere fra Polen og Rumænien er yngre end andre indvandrere fra vestlige lande

Det er i øvrigt værd at bemærke, at indvandrere med polsk og rumænsk oprindelse i deres alderssammensætning skiller sig ud fra de andre vestlige lande Norge, Tyskland og Storbritannien, som er vist i tabel 1.3. Der er således 12 pct. af indvandrerne med polsk oprindelse og 3 pct. af indvandrerne med rumænsk oprindelse, som er fyldt 60 år. Disse lave andele hænger i høj grad sammen med, at de fleste indvandrere fra Polen og Rumænien først er kommet til Danmark efter landene er blevet medlem af EU. Derudover er indvandrere fra Syrien også generelt yngre end indvandrere fra andre lande. Således er fx kun 3 pct. 60 år eller derover.

Befolkningspyramider

Befolkningspyramiderne i figur 1.2 er en grafisk illustration af forskellene i alderssammensætning mellem indvandrere og efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. Det er tydeligt, at alle grupperne af indvandrere og efterkommere på hver deres måde adskiller sig fra gruppen af personer med dansk oprindelse.

Figur 1.2 Befolkningen efter herkomst, køn og alder. 2022

Stort set ingen efterkommere fra ikke-vestlige lande er over 50 år

Mens efterkommere fra vestlige lande er repræsenteret i et vist omfang på alle alderstrin, er der stort set ingen efterkommere fra ikke-vestlige lande over 50 år. Derimod udgør aldersgruppen mellem 0-25 år 75 pct. af alle efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Få indvandrere under 20 år

Der er desuden få indvandrere under 20 år. Det gælder både indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. En relativ stor andel af indvandrere fra vestlige lande tilhører aldersgrupperne fra midt i 20'erne til midt i 30'erne. For indvandrere fra ikke-vestlige lande fremgår det af figur 1.2, at aldersfordelingen er mere jævnt fordelt end for indvandrere fra vestlige lande, med en stor andel af indvandrere fra ikke-vestlige lande mellem ca. 30-50 år.

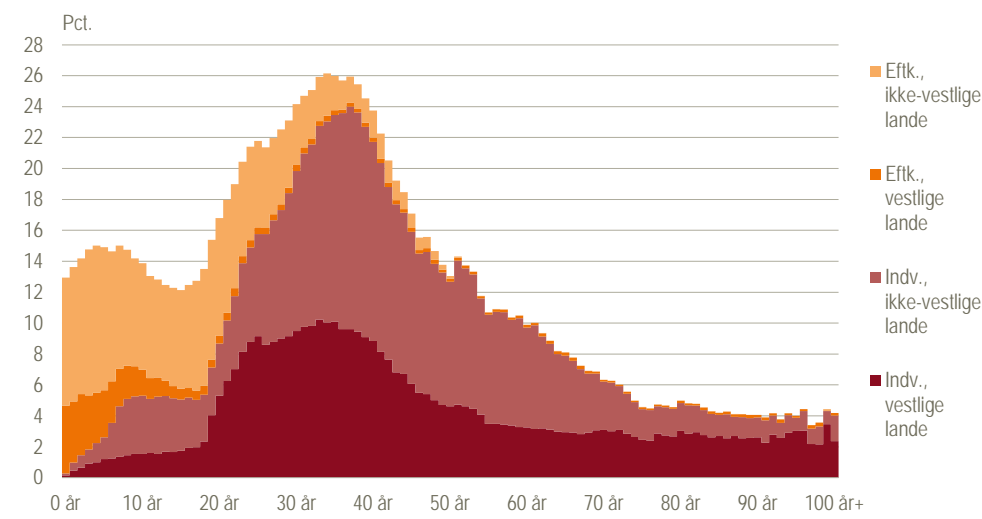
Største andel af de 23-42-årige er indvandrere eller efterkommere

Der er stor forskel i gruppernes alderssammensætning. Det sætter også sit præg på, hvordan enkelte alderstrin i befolkningen er sammensat med hensyn til indvandrere og efterkommere. I figur 1.3 vises alderssammensætningen for indvandrere og efterkommere som andel af hele befolkningen. Fx fremgår det af figuren, at de 0-årige indvandrere og efterkommere udgør 13 pct. af samtlige 0-årige i befolkningen i 2022. Blandt personer mellem 23-42 år er andelen af indvandrere og efterkommere højest. Blandt disse alderstrin udgør de 20-26 pct. af befolkningen, mod en samlet andel på 14 pct. for befolkningen som helhed. Det ses ligeledes af figuren, at langt størstedelen i disse aldersgrupper består af indvandrere.

Få indvandrere blandt børnene

Efterkommerne er til gengæld i overtal blandt de helt unge. Det hænger sammen med, at det er relativt få indvandrere, der kommer til Danmark som børn. Andelen af indvandrere og efterkommere falder kraftigt med alderen. Blandt 70-årige udgør indvandrere og efterkommere 6 pct. af befolkningen, mod 14 pct. for befolkningen som helhed.

Figur 1.3 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen efter alder. 2022

1.3 Efterkommernes alder og oprindelsesland

Polen er eneste vestlige land blandt de ti største oprindelseslande

I tabel 1.4 vises andelen af efterkommere efter alder og oprindelsesland. De ti oprindelseslande med fleste efterkommere er medtaget. Her fremgår det, at Polen er det eneste vestlige oprindelsesland med tilstrækkelig antal efterkommere til at være blandt de ti oprindelseslande med flest efterkommere. Med andre ord har de fleste efterkommere oprindelse i et ikke-vestligt land.

15 pct. af efterkommerne har tyrkisk oprindelse

Efterkommere med tyrkisk oprindelse udgør 15 pct. af alle efterkommere og er klart den største gruppe af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Efterkommere med Libanon, Irak og Pakistan som oprindelsesland følger på de næste pladser med henholdsvis 7 pct., 6 pct. og 6 pct.

Efterkommere er aldersmæssigt en meget ung gruppe. Ud af de 206.119 efterkommere er 35 pct. under 10 år gamle, mens 16 pct. af efterkommerne er fyldt 30 år.

Tabel 1.4 Efterkommere efter alder og oprindelsesland. 2022

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	35	25	24	10	5	1	1	206 119
Vestlige lande	53	17	10	6	5	4	6	36 399
Heraf:								
Polen	55	18	10	9	6	1	1	7 507
Ikke-vestlige lande	31	27	27	11	4	0	0	169 720
Heraf:								
Tyrkiet	13	22	33	24	9	0	0	31 584
Libanon ¹	14	30	44	11	0	-	-	14 649
Irak	31	43	24	2	0	0	0	12 240
Pakistan	21	19	25	20	16	0	-	11 821
Somalia	29	42	28	1	0	-	-	10 168
Syrien	79	9	10	2	0	-	-	9 056
Bosnien-Hercegovina	31	35	33	0	0	0	-	6 836
Afghanistan	50	39	10	1	0	0	0	6 231
Vietnam	16	31	36	14	2	0	0	6 213

Anm.: Tabellen viser de ti lande, hvorfra der er flest personer.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Efterkommere fra vestlige lande klart ældre end efterkommere fra ikke-vestlige lande

Hvad aldersfordeling angår, er efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande imidlertid forskellige. Andelen af efterkommere, som er 40 år eller mere, er således 15 pct. blandt efterkommere fra vestlige lande og 5 pct. blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande. Forskellen afspejler, at der i længere tid har været en befolkning af indvandrere fra vestlige lande i Danmark. Den lille gruppe af indvandrere fra ikke-vestlige lande, som fandtes for 40 år siden, fik derfor også relativt få børn, og gruppen af efterkommere fra ikke-vestlige lande på over 40 år er derfor forholdsvis lille i dag.

Flest efterkommere fra ikke-vestlige lande over 40 år har pakistansk eller tyrkisk oprindelse

De få i efterkommere fra ikke-vestlige lande, som er fyldt 40 år, har især Pakistan og Tyrkiet som oprindelsesland. Efterkommere med et af disse to oprindelseslande udgør tilsammen 57 pct. af alle efterkommere fra ikke-vestlige lande, som er fyldt 40 år. Dette forhold skal ses i lyset af, at indvandrere fra netop Pakistan og Tyrkiet var med i de første større indvandring fra ikke-vestlige lande til Danmark, som fandt sted i 1960'erne.

1.4 Indvandringstidspunkt

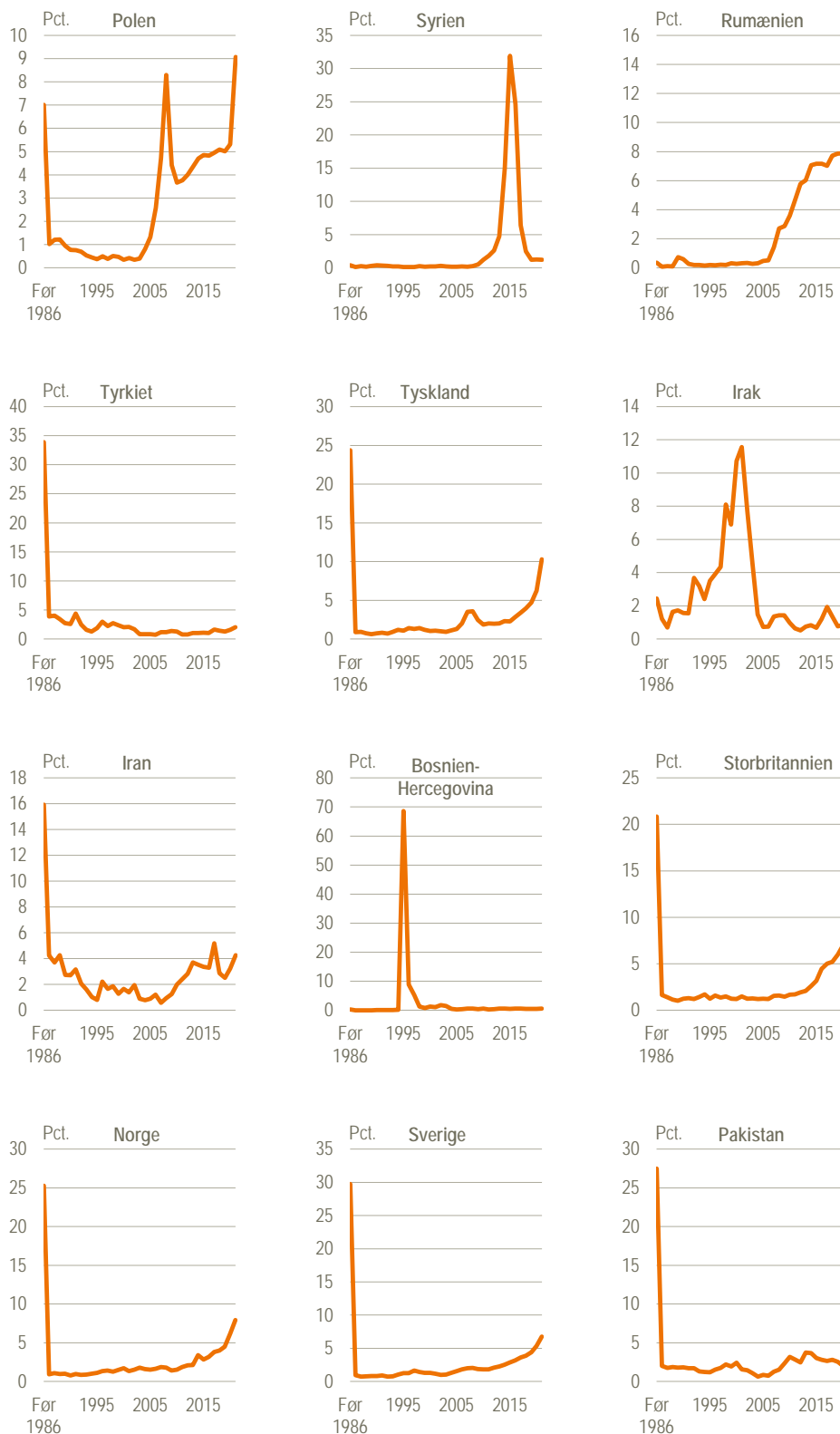
Indvandringstidspunkt for de tolv oprindelseslande med flest indvandrere

De tolv oprindelseslande, hvorfra der i Danmark er flest indvandrere, er i figur 1.4 repræsenteret med en kurve hver, der illustrerer sammenhængen mellem indvandringsår og den samlede indvandrerbefolkning for det pågældende land i dag. Indvandringsåret er det år, hvor indvandrerens bliver registreret i folkeregisteret første gang. Asylansøgere regnes ikke for indvandrere i perioden, hvor deres asylansøgning behandles, men først når opholdstilladelse er givet, og de er registreret i folkeregisteret.

Oplysninger om tidspunkt
for indvandring fra
1986 og frem

Ved konstruktionen af figurerne er alle indvandrere fra det pågældende land først blevet opdelt på deres første indvandringsår. Derefter er det udregnet, hvor stor en andel indvandrere fra de enkelte indvandringsår udgør af den samlede gruppe af indvandrere fra landet. For indvandring før 1986 har vi ikke eksakte oplysninger, og alle med indvandringsår før 1986 er derfor slået sammen.

Figur 1.4. Indvandrere fra de tolv lande med størst repræsentation i Danmark efter første indvandringsår. 2022

Anm.: Bemærk at skalaen på y-aksen er forskellig fra figur til figur.

Mange indvandrere fra vestlige lande kom til Danmark før 1986

Figureerne for de vestlige lande Tyskland, Norge, Storbritannien og Sverige ligner hinanden meget. I alle fire tilfælde er en relativt stor andel af indvandrerbefolkningen i dag indvandret før 1986. Fra 1986 og frem til omkring år 2005 viser kurverne et jævnt forløb på et lavt niveau for alle fire lande. Herefter stiger kurverne igen. Der er generelt forholdsvis mange indvandrere fra disse lande, som opholder sig kort tid i Danmark. Derfor vil indvandrere med kort opholdstid altid udgøre en relativt stor andel af alle indvandrere fra disse lande.

Indvandringsaktivitet fra Tyrkiet og Pakistan i alle år

Indvandrere fra Tyrkiet og Pakistan er i de fleste tilfælde kommet til Danmark for at arbejde eller som resultat af familiesammenføringer. Der er derfor ikke enkelte år, der skiller sig voldsomt ud for de to lande. Til gengæld er der gennem hele perioden en vis indvandringsaktivitet.

Stor indvandring fra Polen og Rumænien efter medlemskab af EU

Indvandrere fra Polen og Rumænien er først og fremmest begyndt at komme til Danmark i stor stil efter de blev medlem af EU i henholdsvis 2004 og 2007. Polakker og rumænere kommer i dag hovedsageligt til Danmark for at arbejde.

Indvandrere fra Bosnien kom hovedsageligt i 1995

For de fire øvrige lande er udsvingene på figurene ofte et resultat af uroligheder i de pågældende lande, som har fundet sted lige før eller omkring årene med stor indvandring. Især for Syrien og Bosnien-Hercegovina ses det særligt tydeligt. 57 pct. af syrerne indvandrede i 2015-2016 og 69 pct. af personerne fra Bosnien-Hercegovina indvandrede i 1995.

Stor indvandring fra Irak mellem 1998 og 2002

De største indvandring fra Iran til Danmark fandt sted indtil starten af 1990'erne samt inden for de seneste 10 år. Indvandring fra Irak til Danmark begyndte for alvor efter afslutningen af den første Golfkrig i 1991. Indvandringen fra Irak var på sit højeste i perioden 1998-2002, hvorefter den er faldet kraftigt.

1.5 Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?

Indvandrere og efterkommere bor ofte i nærheden af større byer ...

De 847.041 indvandrere og efterkommere, som 1. januar 2022 bor i Danmark, udgør samlet set 14 pct. af befolkningen. Indvandrere og efterkommere er imidlertid ikke ligeligt fordelt på kommuner og regioner. Der er en tendens til, at de i højere grad bor i nærheden af større byer.

I tabel 1.5 og 1.6 vises andelen af indvandrere og efterkommere på kommunalt og regionalt niveau.

Tabel 1.5 Indvandrere og efterkommere efter regioner. 2022

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke-vestlige lande	Samtlige indiv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	275 911	365 011	36 399	169 720	5,3	9,1	14,4
Region Hovedstaden	121 482	169 142	16 081	84 507	7,4	13,6	20,9
Region Sjælland	26 933	39 713	3 585	18 138	3,6	6,9	10,5
Region Syddanmark	53 778	64 267	7 134	27 828	5,0	7,5	12,5
Region Midtjylland	54 332	67 913	7 204	30 705	4,6	7,3	11,9
Region Nordjylland	19 386	23 976	2 395	8 542	3,7	5,5	9,2

... og udgør 21 pct. i Region Hovedstaden

Af de fem regioner er det i Region Hovedstaden, at indvandrere og efterkommere udgør den klart største andel af befolkningen. Her er andelen 21 pct. I de fire øvrige regioner ligger andelen af indvandrere og efterkommere under landsgennemsnittet på 14 pct. For alle regioner er der dog store forskelle mellem de enkelte kommuner.

Tabel 1.6 Indvandrere og efterkommere efter kommuner. 2022

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	275 911	365 011	36 399	169 720	5,3	9,1	14,4
Albertslund	1 034	4 260	223	3 071	4,6	26,6	31,1
Allerød	819	1 214	141	435	3,7	6,4	10,1
Ballerup	1 740	4 494	369	2 689	4,3	14,6	18,9
Bornholm	1 488	1 174	125	272	4,1	3,7	7,7
Brøndby	1 688	6 295	336	4 436	5,7	30,1	35,8
Christiansø	1	2	-	3	1,1	5,4	6,5
Dragør	548	496	74	133	4,2	4,3	8,5
Egedal	1 326	2 089	230	969	3,5	6,9	10,4
Fredensborg	2 418	3 310	364	1 689	6,8	12,1	18,9
Frederiksberg	7 982	7 869	1 045	3 064	8,7	10,6	19,3
Frederikssund	1 187	1 877	186	749	3,0	5,7	8,7
Furesø	1 948	2 909	364	1 433	5,6	10,5	16,1
Gentofte	4 891	5 257	601	1 228	7,4	8,7	16,1
Gladsaxe	3 556	7 995	622	3 922	6,0	17,2	23,2
Glostrup	1 038	2 654	189	1 561	5,2	17,9	23,1
Gribskov	1 607	1 375	206	419	4,4	4,4	8,8
Halsnæs	1 404	1 506	190	556	5,1	6,6	11,7
Helsingør	2 400	3 698	363	2 025	4,4	9,1	13,5
Herlev	939	2 999	209	1 839	4,0	16,8	20,7
Hillerød	2 146	3 123	325	1 426	4,6	8,5	13,2
Hvidovre	2 273	5 380	382	3 295	5,0	16,3	21,3
Høje-Taastrup	3 422	7 852	639	5 263	7,7	24,7	32,4
Hørsholm	1 006	1 300	139	371	4,6	6,7	11,4
Ishøj	1 484	4 543	306	3 634	7,7	35,2	42,9
København	62 900	67 845	6 927	31 849	10,8	15,5	26,3
Lyngby-Taarbæk	3 480	4 620	373	1 415	6,7	10,4	17,1
Rudersdal	2 654	3 254	380	1 046	5,3	7,5	12,8
Rødovre	1 724	4 554	302	2 751	4,9	17,7	22,5
Tårnby	1 536	2 979	314	1 329	4,3	10,1	14,4
Vallensbæk	843	2 219	157	1 635	6,1	23,4	29,4
Faxe	1 722	1 235	214	400	5,2	4,4	9,6
Greve	2 342	3 968	377	2 331	5,4	12,4	17,7
Guldborgsund	1 755	2 412	221	806	3,3	5,3	8,6
Holbæk	2 039	3 503	277	1 684	3,2	7,1	10,3
Kalundborg	1 082	1 824	121	741	2,5	5,3	7,8
Køge	2 311	3 541	295	1 927	4,2	8,9	13,1
Lejre	855	934	162	340	3,6	4,5	8,0
Lolland	1 174	1 748	142	685	3,3	6,1	9,3
Næstved	2 207	4 045	306	1 483	3,0	6,6	9,6
Odsherred	961	1 003	104	269	3,2	3,9	7,1
Ringsted	1 626	2 179	216	1 270	5,2	9,8	15,1
Roskilde	2 941	4 283	375	2 043	3,7	7,1	10,8
Slagelse	1 860	4 859	286	2 725	2,7	9,5	12,2
Solrød	695	1 007	133	460	3,5	6,2	9,6
Sorø	779	978	100	334	2,9	4,4	7,3
Stevns	894	724	110	214	4,3	4,0	8,3
Vordingborg	1 690	1 470	146	426	4,0	4,2	8,2

Tabel 1.6 (fortsat) Indvandrere og efterkommere efter kommuner. 2022

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Assens	1 529	1 171	232	286	4,3	3,6	7,9
Billund	1 698	1 548	261	472	7,4	7,6	14,9
Esbjerg	4 139	5 776	629	2 400	4,1	7,1	11,2
Fanø	150	93	18	17	4,9	3,2	8,1
Fredericia	1 620	3 107	212	1 491	3,5	8,9	12,5
Faaborg-Midtfyn	1 613	1 521	220	461	3,5	3,8	7,4
Haderslev	2 680	2 475	393	954	5,6	6,2	11,7
Kerteminde	803	893	117	372	3,8	5,3	9,1
Kolding	3 706	5 800	512	2 579	4,5	9,0	13,5
Langeland	524	350	51	88	4,7	3,6	8,2
Middelfart	1 063	1 381	134	444	3,0	4,6	7,6
Nordfyns	1 203	1 043	161	210	4,6	4,2	8,8
Nyborg	771	1 434	92	585	2,7	6,3	9,0
Odense	8 608	15 565	966	9 298	4,6	12,1	16,7
Svendborg	1 269	2 349	151	910	2,4	5,5	7,9
Sønderborg	4 340	4 476	540	1 642	6,6	8,3	14,9
Tønder	2 493	1 519	302	336	7,6	5,0	12,6
Varde	2 519	1 751	435	537	5,9	4,6	10,6
Vejen	2 253	1 846	345	545	6,1	5,6	11,7
Vejle	5 635	7 247	771	3 183	5,4	8,8	14,1
Ærø	361	154	18	26	6,3	3,0	9,3
Aabenraa	4 801	2 768	574	992	9,2	6,4	15,6
Favrskov	1 680	1 552	268	593	4,0	4,4	8,4
Hedensted	2 087	1 398	314	421	5,1	3,9	9,0
Herning	3 393	4 614	482	1 919	4,3	7,3	11,7
Holstebro	1 626	2 531	271	1 064	3,2	6,1	9,4
Horsens	5 845	5 621	608	2 208	6,8	8,3	15,1
Ikast-Brande	2 010	2 477	294	926	5,5	8,1	13,6
Lemvig	782	587	135	129	4,7	3,7	8,4
Norddjurs	1 505	1 253	193	339	4,6	4,3	8,9
Odder	676	822	112	251	3,4	4,6	8,0
Randers	3 056	4 367	420	1 752	3,5	6,2	9,7
Ringkøbing-Skjern	3 098	2 259	526	665	6,4	5,2	11,7
Samsø	237	82	48	6	7,7	2,4	10,0
Silkeborg	2 875	3 764	408	1 311	3,4	5,2	8,6
Skanderborg	1 468	2 201	209	813	2,6	4,7	7,3
Skive	1 163	1 588	163	491	2,9	4,6	7,6
Struer	797	904	148	272	4,5	5,7	10,2
Syddjurs	1 585	1 249	180	361	4,0	3,7	7,7
Viborg	3 265	4 108	481	1 184	3,9	5,5	9,3
Aarhus	17 184	26 536	1 944	16 000	5,4	12,0	17,4
Brønderslev	841	1 244	140	401	2,7	4,5	7,3
Frederikshavn	2 403	2 015	226	594	4,5	4,4	8,9
Hjørring	1 942	2 364	243	798	3,4	5,0	8,4
Jammerbugt	947	1 043	104	257	2,8	3,4	6,2
Læsø	92	13	3	2	5,4	0,8	6,2
Mariagerfjord	1 195	1 569	182	503	3,3	5,0	8,3
Morsø	442	697	80	145	2,6	4,2	6,8
Rebild	672	885	94	209	2,5	3,6	6,1
Thisted	1 638	1 574	222	426	4,3	4,6	9,0
Vesthimmerlands	1 485	1 381	259	349	4,8	4,8	9,6
Aalborg	7 729	11 191	842	4 858	3,9	7,3	11,1

I Ishøj udgør indvandrere og efterkommere 43 pct. af befolkningen

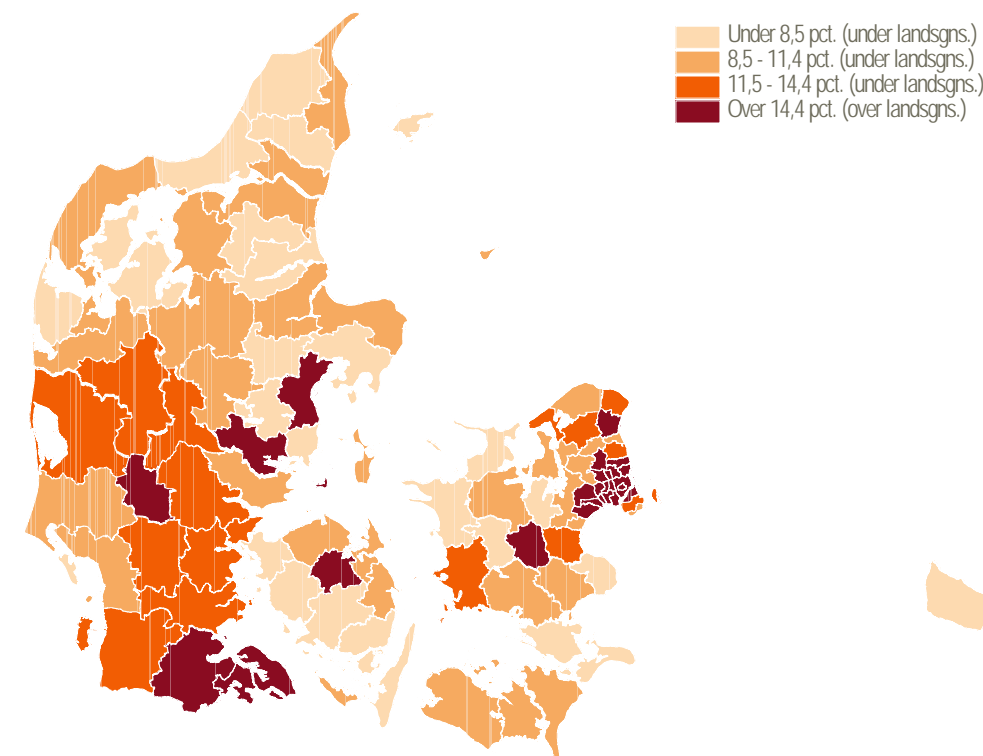
I Region Hovedstaden er der 30 kommuner. Her finder vi også Københavns Kommune, hvor andelen af indvandrere og efterkommere i 2022 er 26 pct. Ishøj Kommune har med en andel på 43 pct. den højeste andel indvandrere og efterkommere, både for Region Hovedstaden og for hele landet som helhed. Bortset fra Christiansø,

er Bornholm den kommune i Region Hovedstaden, som med 8 pct. har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Andelen er 10 pct. i Region Sjælland

I Region Sjælland er den samlede andel indvandrere og efterkommere 10 pct. Greve er kommunen i Region Sjælland, som med en andel på 18 pct. har den største andel, mens den laveste andel indvandrere og efterkommere blandt kommunerne i Region Sjælland findes i Odsherred, som har en andel på 7 pct.

Figur 1.5 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2022

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

12 pct. i Region Syddanmark

I Region Syddanmark udgør andelen af indvandrere og efterkommere 12 pct. for hele regionen. Blandt de enkelte kommuner har Odense den højeste andel med 17 pct., mens den laveste andel i regionen findes i Faaborg-Midtfyn Kommune, hvor indvandrere og efterkommere udgør 7 pct. af befolkningen.

12 pct. i Region Midtjylland

I Region Midtjylland er den samlede andel 12 pct. Blandt de enkelte kommuner i regionen er andelen højest i Aarhus med 17 pct. og lavest i Skanderborg med 7 pct. Aarhus Kommune er dermed den kommune uden for Region Hovedstaden og Region Sjælland, som har den største andel indvandrere og efterkommere.

9 pct. i Region Nordjylland

I Region Nordjylland udgør indvandrere og efterkommere 9 pct. af befolkningen. Dermed har Region Nordjylland den laveste andel af indvandrere og efterkommere blandt landets regioner. Den største andel i regionen findes i Aalborg Kommune med 11 pct. og den laveste andel i Rebild Kommune med 6 pct. Rebild Kommune er dermed også den kommune i hele Danmark, som har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Halvdelen af kommunerne i Region Hovedstaden har flere indvandrere og efterkommere end landsgennemsnittet

I figur 1.5 er alle kommuner farvet efter deres andel indvandrere og efterkommere. Den mørkerøde farve markerer kommuner med en større andel end landsgennemsnittet på 14 pct. Det ses af kortet, at den største koncentration af indvandrere og efterkommere findes i Region Hovedstaden. Her har over halvdelen af regionens kommuner en andel af indvandrere og efterkommere, der er større end landsgen-

nemsnittet. Uden for Region Hovedstaden er der otte kommuner, hvor det er tilfældet. Det drejer sig om Greve, Ringsted, Billund, Odense, Sønderborg, Aabenraa, Horsens og Aarhus. Den relativt store andel i Aabenraa og Sønderborg kommuner skal i høj grad ses i lyset af kommunernes placering i nærheden af den tyske grænse. Det er således indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som trækker Aabenraa og Sønderborg over landsgennemsnittet.

Mange indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i fire hovedstadskommuner

I hele landet udgør indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande 63 pct. af alle indvandrere og efterkommere. De kommuner der har den højeste andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger i hovedstadskommunerne. Her har kommunerne i Albertslund, Brøndby, Ishøj og Herlev alle en andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på mere end 80 pct. af alle indvandrere og efterkommere i disse kommuner.

Relativt få indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i ø-kommunerne

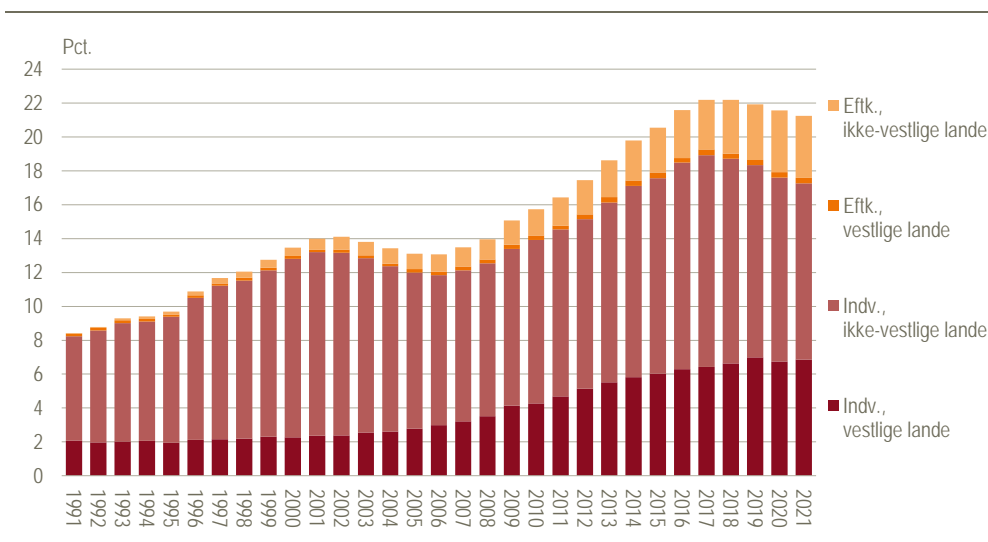
Morsø, Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm kommuner har tilfælles, at de alle er kommuner, hvis administrative område svarer til øen af samme navn som kommunen. Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm har yderligere det tilfælles, at de også har en større andel af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande end fra ikke-vestlige lande. Alle syv kommuner har dog samlet lavere andel indvandrere og efterkommere end hele Danmarks 14 pct., og med undtagelse af Bornholm hører de også til landets mindst befolkede kommuner.

1.6 Fødte

21 pct. af levendefødte børn i 2021 havde mødre, der var indvandrere eller efterkommere

I 2021 var 21 pct. af de levendefødte børn født af mødre, der var indvandrere eller efterkommere. Det er en stigning på 13 procentpoint siden 1991, hvor andelen var 8 pct. Det er kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har den største andel af levendefødte blandt indvandrere og efterkommere. Det fremgår ligeledes af figur 1.6, at andelen af levendefødte de seneste 20 år har været stigende for kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande samt for kvindelige indvandrere fra vestlige lande.

Figur 1.6 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer

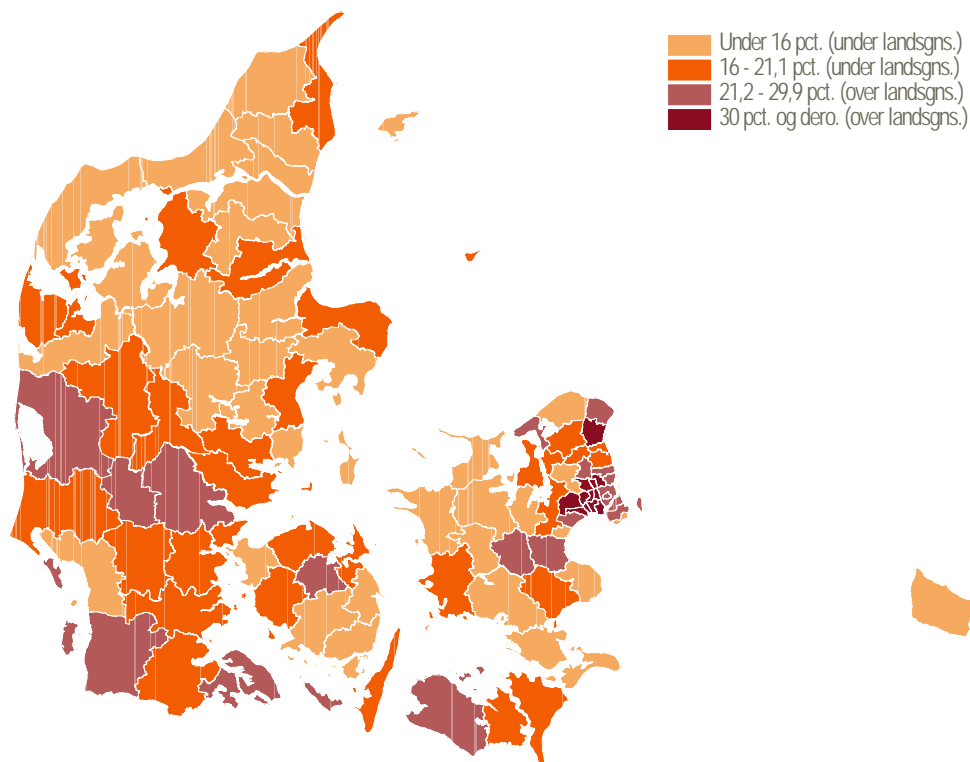
68 pct. af børn født i 2021 i Ishøj Kommune havde mødre, der var indvandrere eller efterkommere

Børn født af mødre, der er indvandrere eller efterkommere er meget ulige fordelt i landet. 68 pct. af de levendefødte i Ishøj Kommune i 2021 har en mor, der er enten indvandrer eller efterkommer, mens det gælder 10 pct. af børnene, der er født i Holstebro Kommune og 9 pct. i Læsø Kommune, sidstnævnte på baggrund af et lavt antal fødte hvor andelen dermed kan svinge fra år til år. I Vallensbæk, Høje-Taastrup

og Brøndby Kommuner er det også over halvdelen af de fødte, der har en indvandrer- eller efterkommer som mor, se figur 1.7.

Figur 1.7 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer. 2021

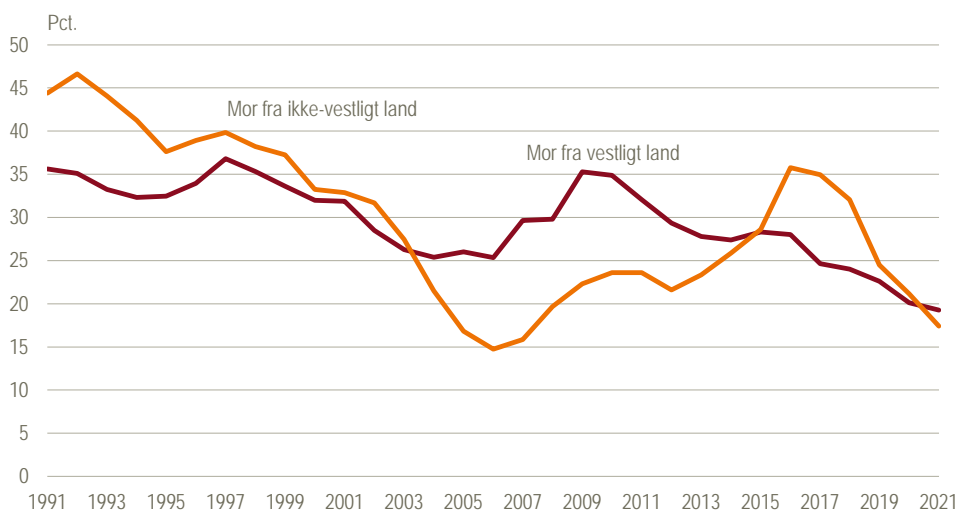

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

10.949 levendefødte børn
i 2021 havde en
indvandrermoder

I 2021 havde 10.949 levendefødte børn en indvandrermoder, hvilket fordeler sig på 4.354 mødre fra vestlige lande og 6.595 mødre fra ikke-vestlige lande. 19 pct. af indvandrermodre fra vestlige lande havde været i landet mindre end 3 år, da barnet blev født. Dette gjaldt for 17 pct. af indvandrermodre fra ikke-vestlige lande. For 30 år siden var denne andel på 36 pct. for indvandrermodre fra vestlige lande og 44 pct. for indvandrermodre fra ikke-vestlige lande.

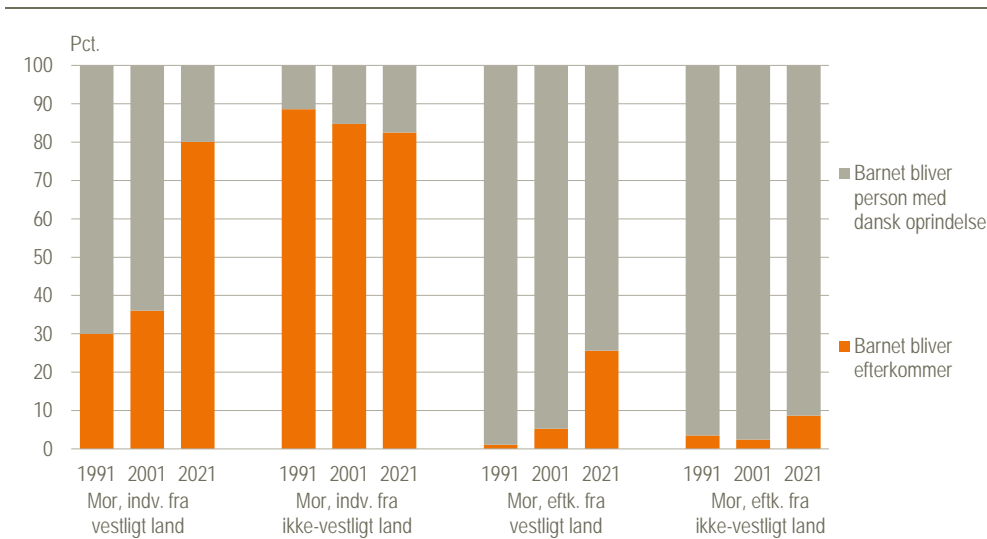
Figur 1.8 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer med en opholdstid i Danmark inden fødslen på under 3 år

Indvandrere og efterkommere får ikke nødvendigvis et barn, der bliver efterkommer

At en mor til et nyfødt barn er indvandrer eller efterkommer, betyder ikke nødvendigvis, at barnet bliver klassificeret som efterkommer efter Danmarks Statistiks definition af herkomst. Hvis moderen fx er efterkommer med dansk statsborgerskab, vil barnet blive klassificeret som person med dansk oprindelse. Her gælder det nemlig, at hvis mindst én forælder er født i Danmark og samtidig er dansk statsborger, bliver barnet klassificeret som person med dansk oprindelse.

Figur 1.9 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer, efter moderens og barnets herkomst

20 pct. af børn født af indvandrermodre fra vestlige lande klassificeres som personer med dansk oprindelse

I 2021 blev 20 pct. af børnene født af indvandrermodre fra vestlige lande klassificeret som personer med dansk oprindelse, mens andelen blandt indvandrermodre fra ikke-vestlige lande var 18 pct. For efterkommermodrene ser det anderledes ud. Børn født af efterkommermodre fra vestlige eller ikke-vestlige lande blev i henholdsvis 74 pct. og 91 pct. af tilfældene klassificeret som personer med dansk oprindelse.

1.7 Fertilitet

Samlet fertilitet for perioden 2017-2021

I perioden 2017-2021 er den gennemsnitlige samlede fertilitet 1.716. En samlet fertilitet på 1.716 svarer til, at en kvinde i gennemsnit får 1,716 børn i løbet af sit liv, baseret på fertilitetsmønsteret for de seneste 5 år.

Samlet fertilitet

Den samlede fertilitet angiver hvor mange levendefødte, som 1.000 kvinder vil føde i løbet af den fertile periode (15-49 år), hvis alle lever til de bliver 50 år, og hvis de i hver aldersklasse føder netop så mange børn som angivet ved årets aldersbetingede fertilitetskvotienter. Divideres den samlede fertilitet med 1.000, får man det antal børn, som en kvinde vil føde i løbet af sin fertile periode. For at en befolkning skal kunne reproducere sig selv skal samlede fertilitet være på 2.100 levendefødte børn pr. 1.000 kvinder. Fødes der færre børn vil befolkningen med tiden blive mindre, med mindre at der er en løbende positiv indvandring.

Aldersbetingede fertilitetskvotienter

De aldersbetingede fertilitetskvotienter viser gennemsnittet for hvert enkelt alderstrin inden for aldersgruppen. Det vil sige for at få hele den pågældende aldersgruppes fertilitetskvotient skal tallet ganges med antallet af alderstrin i aldersgruppen. Det vil i dette tilfælde betyde, at man skal gange med fem. Fx kan man i tabel 1.7 udlede, at 1.000 kvinder med dansk oprindelse, som gennemlever alle alderstrin fra 30-34 år, i gennemsnit får 695 (5*139,0) levendefødte børn, når de er mellem 30-34 år givet de aldersbetingede fertilitetskvotienter, som gjaldt i perioden 2017 til 2021.

I tabel 1.7 findes tal for både aldersbetingede fertilitetskvotienter og samlet fertilitet efter moderens oprindelsesland for perioden 2017-2021. Vi har valgt at benytte gennemsnit for femårsperioden fra 2017 til 2021 for at få et bedre talgrundlag til at beregne fertiliteten for indvandrere og efterkommere.

Indvandrere fra ikke-vestlige lande har højere fertilitet

Indvandrere har samlet set en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere er den samlede fertilitet 1.606, mens den for efterkommere er 1.786. Den samlede fertilitet for kvinder med dansk oprindelse er 1.755. Fertiliteten for indvandrere trækker altså den samlede fertilitet ned. Det er dog indvandrere med vestlig oprindelse, som har en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse, idet indvandrere fra ikke-vestlige landes samlede fertilitet er 1.867, mens den for indvandrere fra vestlige lande er 1.384.

Tabel 1.7 Fertilitetskvoteier efter moderens alder og oprindelsesland. Gennemsnit for 2017-2021

	Levende-fødte gnsn. 2017-2021	De aldersbetingede fertilitetskvoteier							Samlet fertilitet
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	
I alt	61 690	1,3	23,6	100,0	132,2	69,0	16,0	1,1	1 716
Indvandrere	11 203	6,3	33,2	75,8	109,5	72,6	21,7	2,2	1 606
Vestlige lande	4 150	3,9	16,0	53,3	103,6	75,5	22,5	2,0	1 384
Heraf:									
Polen	651	3,5	27,7	77,6	95,9	56,4	15,4	1,2	1 388
Rumænien	740	14,2	50,7	100,1	110,3	70,4	16,6	1,4	1 819
Sverige	296	-	15,6	51,7	139,4	104,2	32,4	1,4	1 723
Tyskland	350	2,1	10,0	35,6	110,2	83,8	24,4	1,3	1 337
Ikke-vestlige lande	7 053	8,3	57,1	99,8	113,9	70,9	21,2	2,3	1 867
Heraf:									
Afghanistan	332	2,3	36,3	114,6	134,4	79,5	34,8	5,7	2 038
Irak	411	5,8	52,5	117,5	120,5	61,5	21,1	3,5	1 912
Pakistan	329	3,2	109,8	203,8	158,5	79,3	18,8	3,2	2 883
Syrien	1 029	23,4	175,1	196,9	151,2	85,7	28,8	2,2	3 316
Tyrkiet	344	1,4	52,3	126,9	115,3	63,9	14,6	0,9	1 877
Ukraine	381	-	32,3	100,6	114,7	67,6	23,1	-	1 691
Efterkommere	2 255	1,4	29,1	109,9	126,4	68,8	21,0	0,7	1 786
Heraf:									
Libanon ¹	338	3,1	64,5	140,9	110,4	55,3	0,0	0,0	1 871
Tyrkiet	733	0,2	28,4	130,8	120,8	54,4	16,7	1,2	1 763
Dansk oprindelse	48 233	1,0	21,9	105,3	139,0	68,0	14,8	0,9	1 755

Anm.: Tabellen viser fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2017-2021 fødte flest børn i Danmark samt fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for efterkommere fra det største land, som i perioden 2017-2021 fødte flest børn i Danmark.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Store forskelle mellem de enkelte lande

I tabel 1.7 er også vist fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2017-2021 fødte flest børn i Danmark. Det fremgår, at der er store forskelle fra land til land. Blandt de viste lande har kvinder med syrisk oprindelse den højeste samlede fertilitet med 3.316, mens kvinder fra Ukraine ligger lavest blandt ikke-vestlige lande med 1.691.

Forskelle særlig tydelige i alderen 20-24 år

Det er især i aldersgruppen 20-24 år, at forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er stor. I perioden 2017-2021 fik 1.000 kvinder med dansk oprindelse i alderen 20-24 år i gennemsnit 21,9 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det tilsvarende tal for indvandrere fra ikke-vestlige lande er 57,1. Blandt 20-24-årige har indvandrere fra ikke-vestlige lande altså en fertilitet, som er 2,6 gange højere end for kvinder med dansk oprindelse.

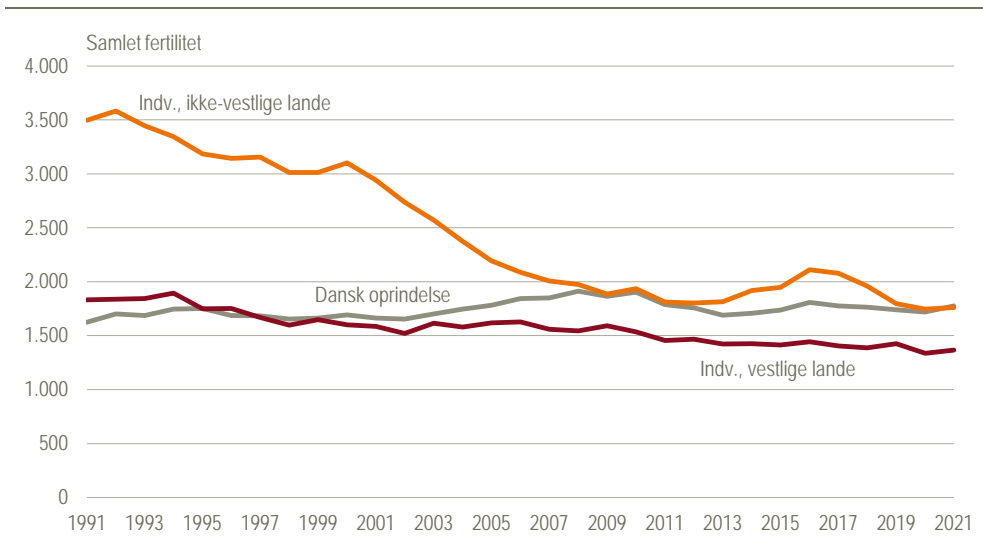
Kvinder fra Syrien får i flest børn blandt de 20-24-årige

Der er også stor forskel mellem de enkelte ikke-vestlige oprindelseslande, og det bemærkes, at fertilitetskvoteieren for 20-24-årige kvinder fra Syrien er særligt høj, idet 1.000 kvinder i denne gruppe i gennemsnit får 175,1 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år.

Stort fald i fertiliteten for indvandrere fra ikke-vestlige lande

Samlede fertilitet for indvandrere fra ikke-vestlige lande er faldet kraftigt i løbet af de seneste 30 år, se figur 1.10. I 1991 var den samlede fertilitet for indvandrere fra ikke-vestlige lande således 3.495 mod 1.759 i 2021. Det svarer til et fald på 50 pct. Til sammenligning er den samlede fertilitet for personer med dansk oprindelse steget med 9 pct., fra 1.626 i 1991 til 1.777 i 2021. Blandt indvandrere fra vestlige lande har der også været et fald i samlet fertilitet fra 1.833 i 1991 til 1.368 i 2021.

Figur 1.10 Samlet fertilitet efter herkomst

1.8 Opholdsgrundlag

Opholdstilladelse og EU/EØS-registreringsbevis

Udenlandske statsborgere som ikke har et nordisk eller EU/EØS-statsborgerskab, skal have en opholdstilladelse for at kunne indvandre til Danmark. EU/EØS-borgere som forventer, at opholdet i Danmark vil vare mere end tre måneder, skal søge om et registreringsbevis. Et registreringsbevis er et bevis på de rettigheder, som EU/EØS-statsborgeren allerede har efter EU-reglerne om fri bevægelighed. Opholdstilladelse og EU-registreringsbevis bliver herefter samlet betegnet som opholdstilladelse, som en samlet betegnelse for forskellige legale muligheder for ophold i Danmark.

Ændret indvandringsmønster

Fordelingen af opholdstilladelser til indvandrede udlændinge har ændret sig markant siden årtusindskiftet til i dag, med et fald i andelen med tilladelse til familiesammenføring og asyl og en stigning i andelen med tilladelse til arbejde og studier. I 1997 udgjorde personer med tilladelse til asyl og familiesammenføring halvdelen af de 21.264 indvandrede som var udenlandsk født med ikke-nordisk statsborgerskab, mens 32 pct. indvandrede med tilladelse til arbejde eller uddannelse. I 2021 var vægten skiftet til, at 70 pct. indvandrede for at arbejde eller studere, mens 6 pct. af de 52.736 indvandrede enten fik asyl eller blev familiesammenført, se tabel 1.8 og figur 1.11.

Tabel 1.8 Udenlandske statsborgere født i udlandet, der er indvandret til Danmark efter opholdsgrundlag

	1997	2001	2006	2011	2016	2021
I alt	21 264	27 048	27 700	42 600	65 827	52 736
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	100
Asyl	19	17	4	5	11	1
Familiesammenføring	32	35	10	6	11	5
Arbejde	16	11	32	35	34	48
Uddannelse	16	19	31	31	26	21
Andet	18	19	22	23	18	24

Typen af opholdsgrundlag

Denne publikation opererer med følgende opholdsgrundlag:

- Asyl mv. (personer, der fx får opholdstilladelse som flygtning)
- Familiesammenføring (opholdstilladelse til familiesammenføring kan ske til en herboende dansk/nordisk statsborger, en udenlandsk statsborger eller en person med flygtningestatus)
- Uddannelse (Studie mv., Uddannelse og EU/EØS, Studerende)
- Arbejde (Erhverv og EU/EØS, Lønarbejde)
- Andet (Øvrige opholdstilladelser for både EU/EØS-borgere og andre statsborgere, herunder adoptioner, au-pair, praktikanter mv.)

Oplysninger om indvandreteres opholdsgrundlag

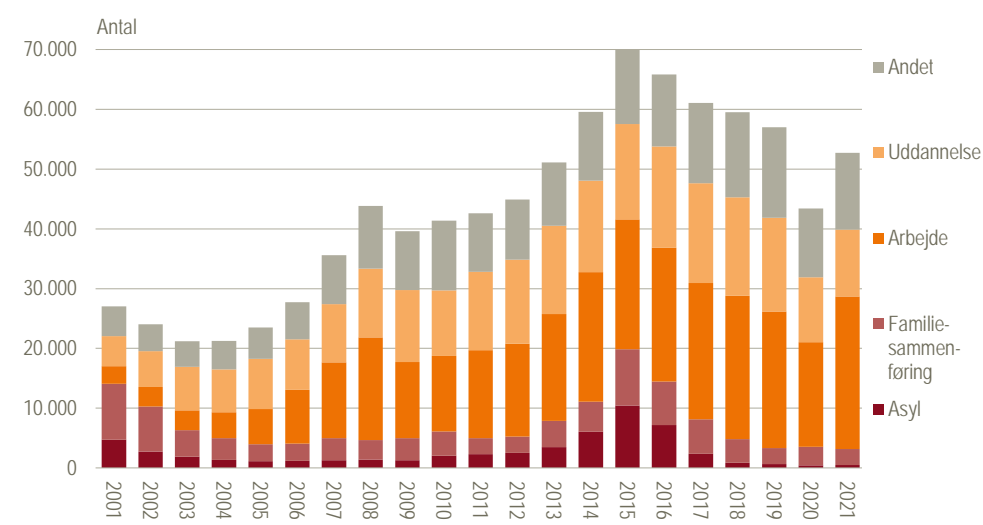
Oplysninger om opholdsgrundlag for indvandrere, der har bopæl i Danmark, er dannet på baggrund af forskellige typer af oplysninger, alt efter om deres seneste indvandringsdato er før 1997 eller fra 1997 og frem. Fra 1997 og frem er oplysningerne baseret på tildelte opholdstilladelser fra Udlændingestyrelsen samt imputerede opholdstilladelser i de tilfælde, hvor der ikke er information om en opholdstilladelse fra Udlændingestyrelsen. Data i denne publikation for personer med indvandring fra 1997 og frem viser personens seneste opholdstilladelse. For personer der er indvandret før 1997, er oplysningerne baseret på en kombination af surveysvar om personers første opholdstilladelse, tildelte opholdstilladelser fra Udlændingestyrelsen samt imputerede opholdstilladelser. Disse data omhandler personernes første opholdstilladelse. Opholdstilladelser før 1997 er således baseret på første opholdstilladelse, mens opholdstilladelser efter 1997 er baseret på senest opholdstilladelse. Tallene i denne publikation er revideret i forhold til forrige udgaver.

Stigning i indvandring fra EU-lande

Ændringen i indvandringsmønstret efter opholdstilladelse kan først og fremmest forklares ved, at der har været en markant stigning i antallet af indvandrere fra EU-landene, særligt i forbindelse med optagelsen de nye EU-lande i 2004 og 2007. Antallet af indvandrede med EU/EØS-tilladelser til lønarbejde er næsten seksdoblet fra 2.329 i 1997 til 19.448 i 2021. Den samme stigning ses i antallet af EU-borgere, der indvandrer for at studere.

Figur 1.11

Udenlandske statsborgere født i udlandet, der er indvandret til Danmark efter opholdsgrundlag

Få indvandrede med opholdstilladelse til asyl i 2021

I perioden fra 1997 og frem, hvor det er muligt at opgøre, hvilken opholdstilladelse udenlandske statsborgere indvandrer med, svinger antallet af indvandrede med tilladelse til asyl. I 2001 indvandrede 4.714 personer med tilladelse til asyl. Herefter faldt antallet til 1.146 i 2005 og forbliver på dette niveau frem til 2010, hvor antallet begynder at stige igen. I 2015 var det hidtidige top med 10.423 personer. De seneste år er antallet faldet og i 2020 indvandrede 434 med tilladelse til asyl, hvilket er det laveste siden 1997, hvor denne opgørelse starter. I 2021 indvandrede 495 med tilladelse til asyl. Udviklingen i verdens konflikter i kombination med udlændingelovgivningen afspejles i statsborgerskabet blandt de personer, der får tilladelse til asyl i Danmark. Samlet set udgør indvandrede med statsborgerskab i Syrien, Irak, Afghanistan, Iran og Somalia 65 pct. af alle dem, der er indvandret med opholdstilladelse

til asyl i perioden fra 1997 og frem. I begyndelsen af perioden var det primært personer med bosnisk, somalisk og irakisk statsborgerskab, mens statsborgere i Syrien udgør hovedparten i 2021.

Kategorien Andet omfatter øvrige opholdstilladelser til au pair, adoptioner mv.

Kategorien *Andet* omfatter øvrige opholdstilladelser for både EU/EØS-borgere og andre statsborgere, herunder au pair, praktikanter, adoptioner, medfølgende familiemedlemmer til EU/EØS-statsborgere med studie- eller arbejdstilladelse, EU-statsborgere med tilstrækkelige midler og dansk mindretal. Stigningen i denne gruppe skyldes primært en stigning i antallet af EU/EØS-borgere med tilstrækkelige midler eller familiemedlemmer til EU/EØS-borgere.

Flere indvandrere kommer til landet for at arbejde

En stigende andel af indvandrerne kommer til landet for at arbejde. Mens den generelle indvandrerbefolkning er steget med 45 pct. er indvandrerbefolkningen, hvor opholdsgrundlaget er arbejde, steget med 104 pct. de seneste 10 år, se tabel 1.9.

Tabel 1.9 Indvandrere efter nuværende opholdsgrundlag

	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/-nordisk statsborger	I alt
2012	40 757	88 405	77 488	34 188	35 089	165 611	441 538
2013	41 989	88 630	84 008	36 188	38 794	166 777	456 386
2014	44 608	91 434	92 757	37 671	42 429	167 160	476 059
2015	48 611	94 038	103 228	38 253	46 587	170 340	501 057
2016	57 606	101 071	114 142	42 257	51 820	173 607	540 503
2017	60 729	102 748	122 964	46 016	55 437	182 687	570 581
2018	61 576	104 317	130 381	49 134	58 919	187 351	591 678
2019	61 804	105 571	138 753	50 555	62 346	188 593	607 622
2020	62 078	105 240	143 462	49 807	64 620	189 146	614 353
2021	61 440	105 710	145 639	45 217	66 534	193 230	617 770
2022	61 153	105 401	158 371	47 508	71 377	197 112	640 922

Indvandrere fra vestlige lande har oftest arbejdstilladelser

39 pct. af indvandrere fra vestlige lande, som var i Danmark 1. januar 2022, har en opholdstilladelse til arbejde og 12 pct. er her for at studere. Blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande gælder det, at 26 pct. er blevet familiesammenført og 17 pct. har fået asyl.

Tabel 1.10 Indvandrere fra vestlige lande efter oprindelsesland og nuværende opholdsgrundlag, 2022

	Opholdsgrundlag						I alt
	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/-nordisk statsborger	
I alt	420	10 787	108 076	31 758	54 684	70 186	275 911
	pct.						antal
Heraf:							
Polen	1	6	54	6	22	13	44 213
Rumænien	0	1	61	9	25	5	34 097
Tyskland	0	3	29	14	29	25	32 426
Storbritannien	0	5	46	6	25	17	15 960
Norge	-	0	0	0	0	100	15 638
Sverige	0	0	0	0	0	99	14 842
Litauen	0	2	59	12	23	3	13 754
Bulgarien	0	1	58	11	25	5	11 230
Italien	0	1	52	20	21	6	10 029
USA	0	26	33	15	7	19	9 264

Anm.: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandrere.

Halvdelen af indvandrere fra USA er i Danmark for at studere eller arbejde

USA er det eneste land uden for EU blandt de ti vestlige lande med flest indvandrere. 15 pct. af indvandrere fra USA har tilladelse til at studere, mens 33 pct. har tilladelse til at arbejde. De øvrige indvandrere fra USA er hovedsageligt indvandret for at blive familiesammenført. Over halvdelen af indvandrere fra Polen, Rumænien, Litauen, Bulgarien og Italien er i Danmark for at arbejde. Indvandrere fra Tyskland adskiller sig fra de andre indvandrere fra vestlige lande, ved at knap en tredjedel er i Danmark for at arbejde. For Storbritannien gælder det for lidt under halvdelen.

60 pct. af syrerne har fået asyl, mens resten er blevet familiesammenført

Indvandrere fra de ti ikke-vestlige lande med flest indvandrere fordeler sig på forskellige grupper. Størstedelen af indvandrere fra Syrien, Tyrkiet og Afghanistan har opholdstilladelse til enten asyl eller familiesammenføring. 60 pct. af syrerne har fået asyl, mens de øvrige syrer hovedsageligt er blevet familiesammenført. Blandt indvandrere fra Tyrkiet er 50 pct. blevet familiesammenført. 70 pct. af inderne og 61 pct. af ukrainerne har fået arbejdstilladelse. For pakistanerne har 26 pct. fået opholdstilladelse til familiesammenføring og 20 pct. har fået en arbejdstilladelse.

Tabel 1.11 Indvandrere fra ikke-vestlige lande efter oprindelsesland og nuværende opholdsgrundlag, 2022

	Opholdsgrundlag						I alt
	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/nordisk statsborger	
I alt	60 733	94 614	50 295	15 750	16 693	126 926	365 011
	pct.						antal
Heraf:							
Syrien	60	34	0	0	2	4	35 325
Tyrkiet	0	50	8	1	3	38	33 487
Irak	17	16	1	1	1	64	21 966
Iran	23	10	10	6	1	49	18 044
Bosnien-Hercegovina ..	37	6	2	0	1	54	16 471
Pakistan	1	26	20	3	11	39	14 624
Afghanistan	32	22	1	0	2	43	14 041
Indien	0	7	70	7	2	14	13 728
Ukraine	0	10	61	12	5	11	13 363
Libanon ¹	8	13	1	0	1	75	13 270

Anm.: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandrere.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

1.9 Familier

Tre familietyper

Befolkningen på 5.873.420 personer fordeler sig på 3.126.221 familier i 2022. Der er 1.389.758 parfamilier, 1.721.843 enlige og 14.620 ikke-hjemmeboende børn under 18 år.

Hjemmeboende børn under 25 år i 42 pct. af alle parfamilier

I 42 pct. af parfamilierne er der hjemmeboende børn under 25 år. Det samme gælder 11 pct. af de enlige. De parfamilier, som har børn, har i gennemsnit også flere børn end de enlige med børn. En parfamilie med børn har i gennemsnit 1,84 børn, mens det tilsvarende tal for en enlig med børn er 1,49 børn.

De fleste par består af to med dansk oprindelse

I tabel 1.12 er parfamilierne og de enlige opdelt på herkomst. Der er i alt defineret fjorten forskellige typer herkomst for parfamilierne, og de er opdelt i fem hovedgrupper. Af disse fem hovedgrupper er den gruppe, hvor begge personer i parret er med dansk oprindelse størst. Af alle parfamilier er der således 1.146.385 par eller 82 pct., som befinder sig i denne kategori.

Få par består af to efterkommere

Den næststørste hovedgruppe består af par, hvor begge personer i parret er indvandrere. I alt 114.901 par er af denne type. Der er 113.110 par, hvor den ene har dansk

oprindelse og den anden er indvandrere eller efterkommer, mens 9.954 par består af en indvandrer og en efterkommer. Den mindste af de fem hovedgrupper består af par, hvor begge personer er efterkommere. 5.408 par er i denne kategori.

Ikke-vestlige lande dominerer i par uden dansk oprindelse

I de tre hovedgrupper af par, som ikke indeholder nogen personer med dansk oprindelse, består den største gruppe af par, hvor begge personer er af ikke-vestlig oprindelse. Blandt de parfamilier, som består af to indvandrere, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 64 pct. af tilfældene. I 29 pct. af parrene er begge personer indvandrere af vestlig oprindelse, mens 7 pct. af parrene består af en indvandrer fra henholdsvis et vestligt og ikke-vestligt land.

Tabel 1.12 Familier efter de voksnes herkomst. 2022

	Familier			Hjemmeboende børn	Gnsnt. antal børn pr. børnefamilie
	Uden børn	Med børn	I alt		
I alt	2 352 680	773 541	3 126 221	1 357 441	1,75
Par	801 795	587 963	1 389 758	1 081 805	1,84
Begge personer med dansk oprindelse	691 902	454 483	1 146 385	831 520	1,83
Begge indvandrere	45 721	69 180	114 901	134 850	1,95
- fra vestligt land	15 818	17 456	33 274	28 970	1,66
- fra ikke-vestligt land	26 023	47 745	73 768	99 149	2,08
- fra forskellige landegrupper	3 880	3 979	7 859	6 731	1,69
Begge efterkommere	1 740	3 668	5 408	6 773	1,85
- fra vestligt land	20	14	34	25	1,79
- fra ikke-vestligt land	1 674	3 565	5 239	6 585	1,85
- fra forskellige landegrupper	46	89	135	163	1,83
Én indvandrer og én efterkommer	2 056	7 898	9 954	16 986	2,15
- begge fra vestligt land	306	299	605	531	1,78
- begge fra ikke-vestligt land	1 363	6 918	8 281	15 135	2,19
- fra forskellige landegrupper	387	681	1 068	1 320	1,94
Én person med dansk oprindelse og ...	60 376	52 734	113 110	91 676	1,74
- én indvandrer fra vestligt land	34 909	25 853	60 762	45 638	1,77
- én indvandrer fra ikke-vestligt land	19 827	21 531	41 358	36 375	1,69
- én efterkommer fra vestligt land	2 351	2 087	4 438	3 824	1,83
- én efterkommer fra ikke-vestligt land	3 289	3 263	6 552	5 839	1,79
Enlige	1 536 265	185 578	1 721 843	275 636	1,49
- person med dansk oprindelse	1 280 698	153 029	1 433 727	220 799	1,44
- indvandrer fra vestligt land	113 891	7 431	121 322	10 655	1,43
- indvandrer fra ikke-vestligt land	104 138	20 910	125 048	37 026	1,77
- efterkommer fra vestligt land	4 518	512	5 030	734	1,43
- efterkommer fra ikke-vestligt land	33 020	3 696	36 716	6 422	1,74
Ikke-hjemmeboende børn under 18 år	14 620	.	14 620	.	.

I 97 pct. af parrene med to efterkommere er begge fra ikke-vestlige lande

I de par, hvor begge personer er efterkommere, er begge personer i parret af ikke-vestlig oprindelse i 97 pct. af tilfældene. I de par, der består af en indvandrer og en efterkommer, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 83 pct. af tilfældene.

I par, der består af en person med dansk oprindelse og en indvandrer eller efterkommer, er vestlig oprindelse til gengæld mere dominerende. Af de 113.110 par er den anden person i parret en indvandrer eller efterkommer af vestlig oprindelse i 58 pct. af tilfældene.

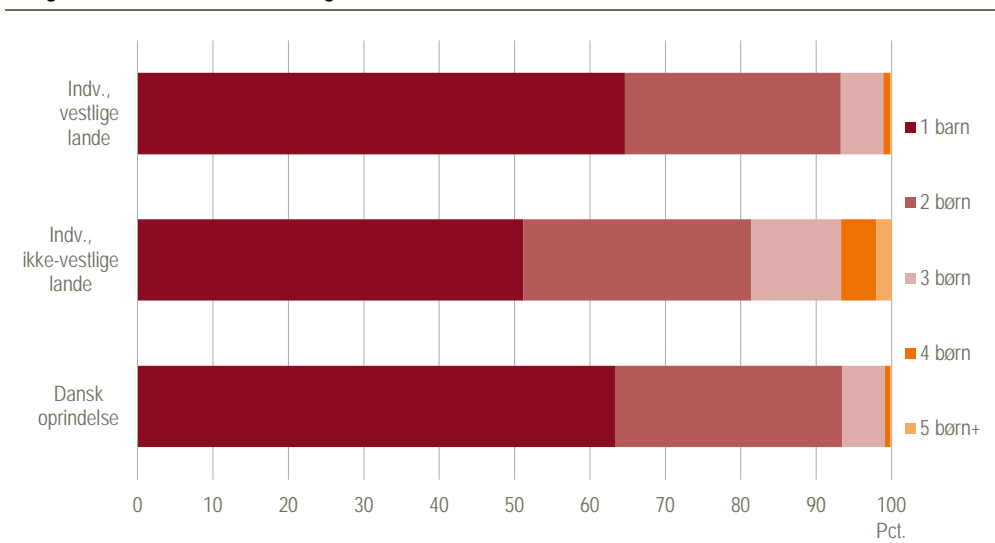
Enlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har flere børn

Blandt de enlige, som har børn, skiller indvandrere fra ikke-vestlige lande sig ud. De har i gennemsnit 1,77 børn. Enlige med dansk oprindelse og enlige indvandrere fra vestlige lande, som har børn, har til sammenligning i gennemsnit henholdsvis 1,44 børn og 1,43 børn. I figur 1.12 fremgår det, at denne forskel skyldes, at en større andel af de enlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har børn, har tre eller flere børn.

Andelen er således 19 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande, mens 7 pct. af både enlige med dansk oprindelse og indvandrere med vestlig oprindelse har tre eller flere børn.

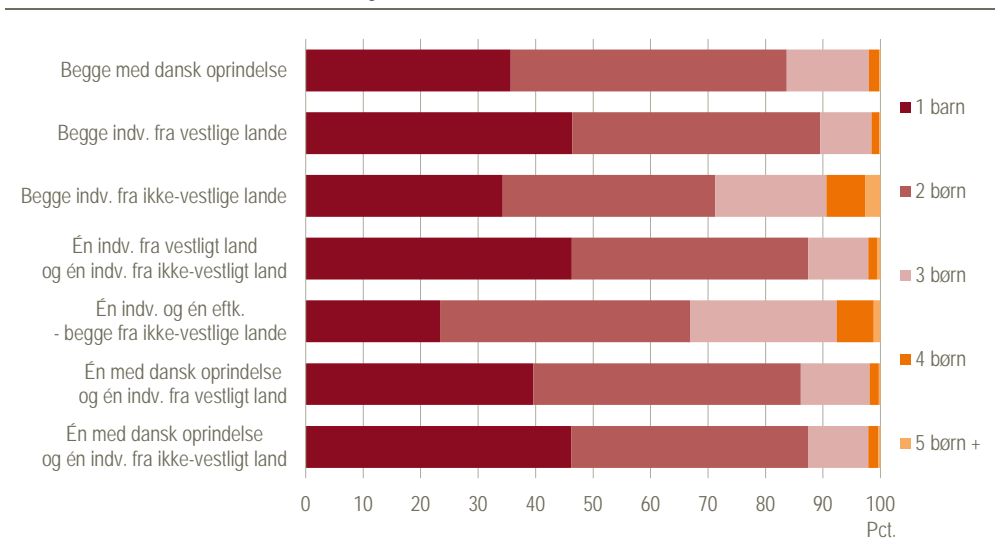
Figur 1.12 Enlige med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2022

Par med dansk oprindelse og vestlige par får færre børn end ikke-vestlige par

Parfamilier med børn har generelt flere børn end enlige med børn. I tabel 1.12 ses det, at par med børn hvor begge personer har dansk oprindelse i gennemsnit har 1,83 børn. For par med børn, hvor begge personer er indvandrere med vestlig oprindelse, er det gennemsnitlige antal børn 1,66. Par med børn, der består af to indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, ligger klart højere med 2,08 børn i gennemsnit.

Figur 1.13 Parfamilier med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2022

Hver tredje indvandrerpar fra ikke-vestlige lande har mindst tre børn

Det højere gennemsnitlige antal børn for par, der består af to indvandrere fra ikke-vestlige lande afspejler, at en klart større andel af disse par har tre eller flere børn. Blandt de par, som har hjemmeboende børn, og som består af to indvandrere fra ikke-vestlige lande, er der 29 pct., der har tre eller flere børn. Den tilsvarende andel er 16 pct. for par med to personer med dansk oprindelse og 10 pct. for par, hvor begge er indvandrere fra vestlige lande.

Tabel 1.13 Børnefamilier efter antal hjemmeboende børn under 25 år og de voksnes herkomst, 2022

	Antal hjemmeboende børn under 25 år					I alt
	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	5 børn og derover	
I alt	328 543	329 351	97 043	15 192	3 412	773 541
Par	214 059	273 340	84 889	12 945	2 730	587 963
Begge personer med dansk oprindelse	162 151	218 138	65 130	7 928	1 136	454 483
Begge indvandrere	26 307	26 815	11 221	3 512	1 325	69 180
- fra vestligt land	8 103	7 524	1 558	235	36	17 456
- fra ikke-vestligt land	16 361	17 655	9 248	3 212	1 269	47 745
- fra forskellige landegrupper	1 843	1 636	415	65	20	3 979
Begge efterkommere	1 401	1 554	601	99	13	3 668
- fra vestligt land	6	5	3	-	-	14
- fra ikke-vestligt land	1 362	1 507	588	95	13	3 565
- fra forskellige landegrupper	33	42	10	4	-	89
Én indvandrer og én efterkommer	1 952	3 472	1 914	475	85	7 898
- begge fra vestligt land	118	141	34	4	2	299
- begge fra ikke-vestligt land	1 616	3 016	1 758	447	81	6 918
- fra forskellige landegrupper	218	315	122	24	2	681
Én person med dansk oprindelse og	22 248	23 361	6 023	931	171	52 734
- én indvandrer fra vestligt land	10 243	12 024	3 088	428	70	25 853
- én indvandrer fra ikke-vestligt land	9 950	8 886	2 239	375	81	21 531
- én efterkommer fra vestligt land	714	1 060	265	45	3	2 087
- én efterkommer fra ikke-vestligt land	1 341	1 391	431	83	17	3 263
Enlige	114 484	56 011	12 154	2 247	682	185 578
- person med dansk oprindelse	96 919	46 048	8 751	1 095	216	153 029
- indvandrer fra vestligt land	4 804	2 127	419	68	13	7 431
- indvandrer fra ikke-vestligt land	10 700	6 317	2 497	972	424	20 910
- efterkommer fra vestligt land	336	140	26	10	-	512
- efterkommer fra ikke-vestligt land	1 725	1 379	461	102	29	3 696

Indvandrere ofte i par med
partner fra samme land

I tabel 1.14 vises parfamilier opdelt på, hvorvidt de er par fra samme land eller par fra forskellige lande. Når to indvandrere udgør et par, er der meget ofte tale om indvandrere fra samme oprindelsesland. Af de 114.901 parfamilier med to indvandrere bestod 81 pct. af to personer fra samme land. Andelen er lidt lavere blandt de 9.954 par med én indvandrer og én efterkommer. Her havde 65 pct. oprindelse i samme land. I de tilfælde, hvor både indvandrer og efterkommer var fra et ikke-vestligt land, var andelen dog 75 pct. Blandt de 5.408 par med to efterkommere var der i 77 pct. af tilfældene tale om to personer fra samme land.

Tabel 1.14 Parfamilier, hvor begge er enten indvandrere eller efterkommere, 2022

	Par fra samme land	Par fra forskellige lande	I alt	Par fra samme land i pct. af alle
	antal			pct.
I alt	104 176	26 087	130 263	80
Begge indvandrere	93 504	21 397	114 901	81
- fra vestlige lande	27 753	5 521	33 274	83
- fra ikke-vestlige lande	65 751	8 017	73 768	89
- fra forskellige landegrupper	•	7 859	7 859	•
Begge efterkommere	4 176	1 232	5 408	77
- fra vestlige lande	23	11	34	68
- fra ikke-vestlige lande	4 153	1 086	5 239	79
- fra forskellige landegrupper	•	135	135	•
Én indvandrer og én efterkommer	6 496	3 458	9 954	65
- fra vestlige lande	326	279	605	54
- fra ikke-vestlige lande	6 170	2 111	8 281	75
- fra forskellige landegrupper	•	1 068	1 068	•

1.10 Befolkningsfremskrivning

Antallet af indvandrere fra ikke-vestlige lande stiger med 7 pct. fra 2022 til 2060

Ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning vil antallet af indvandrere fra ikke-vestlige lande i befolkningen stige med 7 pct. fra 2022 til 2060, så der i 2060 vil være 389.052 indvandrere fra ikke-vestlige lande i Danmark mod 365.010 i dag. Den tilsvarende stigningstakt for indvandrere fra vestlige lande forventes at være 45 pct.

Tabel 1.15 Befolkningsfremskrivning efter herkomst

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
2022	275 911	365 010	36 399	169 720	5 026 379	5 873 420
2030	316 793	385 833	59 477	208 330	5 068 183	6 038 616
2040	352 082	397 686	93 197	253 659	5 101 925	6 198 549
2050	379 282	399 119	130 065	297 531	5 085 252	6 291 249
2060	401 084	389 052	170 263	337 782	5 094 293	6 392 474
	indeks, 2022 = 100					
2022	100	100	100	100	100	100
2030	115	106	163	123	101	103
2040	128	109	256	149	102	106
2050	137	109	357	175	101	107
2060	145	107	468	199	101	109

Fremskrivningen er behæftet med usikkerhed

Fremskrivningen er baseret på en række antagelser og er i sin natur derfor behæftet med usikkerhed. Blandt andet er antagelser om fremtidig indvandring forbundet med betydelig usikkerhed pga. vandringerne meget svingende bevægelser og uforudsigelige udvikling. Det skyldes blandt andet, at indvandring både påvirkes af forhold i Danmark og forhold uden for Danmark.

Antallet af efterkommere fra vestlige lande forventes at stige kraftigt

Det er imidlertid de to grupper af efterkommere, som vil vokse kraftigst. Antallet af efterkommere fra vestlige lande forventes at vokse fra 36.399 til 170.263 i 2060, hvilket er 4,7 gange højere end i 2022. Antallet af efterkommere fra ikke-vestlige lande vil stige fra 169.720 til 337.782 personer i 2060 – cirka dobbelt så mange som i dag. Trods den større stigningstakt for efterkommere fra vestlige lande, forventes der i 2060 at være lidt under dobbelt så mange efterkommere fra ikke-vestlige lande som vestlige lande, da antallet af efterkommere fra vestlige lande i dag er væsentligt lavere.

Personer med dansk oprindelse udgør en mindre og mindre del af befolkningen

I tabel 1.16 vises befolkningsfremskrivningen efter herkomst, som andelen af den samlede befolkning. Samlet set forventes personer med dansk oprindelse at udgøre en mindre andel af den danske befolkning i fremtiden. Ved begyndelsen af 2022 har 86 pct. af hele befolkningen dansk oprindelse. Denne andel forventes at falde gradvist til 80 pct. i 2060. Stigningen i andelen af befolkningen, som ikke har dansk oprindelse forventes primært at ske blandt indvandrere og efterkommere fra vestlige lande samt efterkommere fra ikke-vestlige lande. Indvandrere fra ikke-vestlige lande forventes derimod at falde lidt fra 6,2 pct. i 2022 til 6,1 pct. i 2060.

Mange flere indvandrere fra ikke-vestlige lande over 65 år

Mens det i dag er 95 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år, som har dansk oprindelse, forventes den tilsvarende andel at være 83 pct. i 2060. Det er især indvandrere fra ikke-vestlige lande, som vil udgøre en større og større andel af den ældre befolkning.

Tabel 1.16 Befolkningsfremskrivning efter alder og herkomst

	2022	2030	2040	2050	2060
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	4,7	5,2	5,7	6,0	6,3
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6,2	6,4	6,4	6,3	6,1
Efterkommere, vestlige lande	0,6	1,0	1,5	2,1	2,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,9	3,4	4,1	4,7	5,3
Dansk oprindelse	85,6	83,9	82,3	80,8	79,7
Under 18 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2,6	1,7	1,2	1,2	1,2
Efterkommere, vestlige lande	2,1	3,7	4,7	5,4	5,8
Efterkommere, ikke-vestlige lande	7,6	7,8	6,8	6,6	6,4
Dansk oprindelse	86,4	85,5	86,0	85,6	85,4
18-39 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	8,4	8,5	9,1	9,0	8,5
Indvandrere, ikke-vestlige lande	8,9	7,3	6,5	5,8	5,2
Efterkommere, vestlige lande	0,4	0,6	1,5	3,0	4,0
Efterkommere, ikke-vestlige lande	4,5	5,7	6,6	6,6	6,0
Dansk oprindelse	77,8	77,9	76,2	75,6	76,3
40-64 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	4,8	6,5	7,7	7,9	8,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande	8,4	10,1	10,0	8,5	7,3
Efterkommere, vestlige lande	0,2	0,2	0,4	0,5	1,3
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,4	1,1	3,3	5,3	6,6
Dansk oprindelse	86,3	82,1	78,6	77,8	76,5
65 år og derover	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	2,8	2,9	3,4	4,5	5,6
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2,7	4,3	6,4	8,5	9,5
Efterkommere, vestlige lande	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,0	0,0	0,1	0,6	2,1
Dansk oprindelse	94,4	92,6	89,9	86,1	82,6

Indvandrere og efterkommere vil udgøre 23 pct. af de erhvervsaktive 40-64-årige i 2060

Det er også værd at bemærke, at personer med dansk oprindelse i 2060 forventes at udgøre 77 pct. af den erhvervsaktive aldersgruppe 40-64 år mod 86 pct. i dag. Hvis det nuværende beskæftigelsesniveau for aldersgruppen skal opretholdes, vil det derfor være nødvendigt, at der i de kommende år sker en stigning i indvandreres og efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser, se yderligere herom i kapitel 2.

1.11 Demografisk sammensætning af personer med dansk oprindelse

Politisk interesse

I dette afsnit beskrives en gennemført undersøgelse af, hvorvidt Danmarks Statistiks definitioner opgør antallet af indvandrere og efterkommere på fyldestgørende vis. Interessen er blandt andet funderet i, hvorfor antallet af indvandrere og efterkommere kan være højere, når andre landes opgørelsesmetoder anvendes i Danmark. Det skyldes, at et antal personer, som er klassificeret som personer med dansk oprindelse, bliver klassificeret som indvandrere eller efterkommere efter andre landes definitioner. Læs mere om opgørelser efter andre landes definitioner i kapitel 8 i 2020-udgaven af denne publikation.

Gennemsigtighed i statistikken

På den baggrund har Danmarks Statistik besluttet at udvide denne publikation med dette afsnit, der retter fokus mod den demografiske sammensætning blandt personer med dansk oprindelse. Hensigten er at skabe gennemsigtighed i statistikken, således at det bliver tydeligt, hvornår personer, der har delvist udenlandsk baggrund, betragtes som personer med dansk oprindelse.

Personer med dansk oprindelse er en bredt sammensat gruppe

Kriterierne i
Danmarks Statistiks
herkomstdefinition

I Danmarks Statistiks herkomstdefinition er det bærende kriterie, at befolkningen afgrænses efter forældrenes fødeland og statsborgerskab. Indvandrere og efterkommere er defineret som personer, hvor ingen af forældrene er både født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Omvendt er personer med dansk oprindelse defineret som personer, der har mindst én forælder, der både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Personer med dansk
oprindelse er en bredt
sammensat gruppe

Det der er afgørende for, om personer klassificeres som personer med dansk oprindelse er derfor, hvorvidt mindst én af forældrene både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Definitionen udelukker ikke, at personer med dansk oprindelse kan have én forælder, der er født i udlandet eller at personen selv er født i udlandet og samtidig være klassificeret som en person med dansk oprindelse. Personer med dansk oprindelse er dermed en bredt sammensat gruppe, hvor det ikke er givet, at begge forældre nødvendigvis både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

1. januar 2022 er der 5.026.379 personer i befolkningen, der er klassificeret som personer med dansk oprindelse. I tabel 1.17 fordeles personer med dansk oprindelse efter hvorvidt personen er født i Danmark samt forældrenes fødeland og statsborgerskab. Gruppe 1 er den største gruppe, og omfatter alle personer, som er født i Danmark, og som har to forældre, der både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Gruppen består af 3.743.339 personer, hvilket svarer til 74 pct. af alle personer med dansk oprindelse.

Tabel 1.17 Personer med dansk oprindelse efter fødeland og forældrenes fødeland og statsborgerskab. 2022

	Antal
I alt	5 026 379
Født i Danmark	4 948 360
Grp. 0: Ingen kendte forældre	828 787
Grp. 1: To forældre født i Danmark, begge forældre har dansk statsborgerskab	3 743 339
Grp. 2: En forælder født i Danmark, en ukendt forælder	83 120
Grp. 3: To forældre født i Danmark, en forælder har udenlandsk statsborgerskab	9 844
Grp. 4: En forælder født i Danmark, en forælder født i udlandet med udenlandsk statsborgerskab	124 136
Grp. 5: En forælder født i Danmark, en forælder født i udlandet med dansk statsborgerskab	159 134
Født i udlandet	78 019
Grp. 6: To forældre født i Danmark, begge forældre har dansk statsborgerskab	40 518
Grp. 7: To forældre født i Danmark, en forælder har udenlandsk statsborgerskab	425
Grp. 8: En forælder født i DK, en forælder født i udlandet med dansk statsborgerskab	7 350
Grp. 9: En forælder født i DK, en forælder født i udlandet med udenlandsk statsborgerskab	19 229
Grp. 10: En forælder født i Danmark og en ukendt forælder	10 497

Ukendte forældre

Gruppe 0 indeholder 828.787 personer, der har to ukendte forældre. Det skyldes, at CPR-systemet ikke indeholder fyldestgørende henvisninger til forældre blandt personer, der er født før systemets oprettelse i 1968. Gruppen klassificeres som personer med dansk oprindelse, idet alle personer i gruppen er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Langt hovedparten af gruppen er over 60 år og er derfor født på et tidspunkt før indvandringen til Danmark begyndte at tage fart i 1970'erne og 1980'erne.

Gruppe 2 indeholder 83.120 personer, der har én ukendt forælder. Heraf udgør faderen den ukendte forælder i hovedparten af tilfældene. Det hænger sammen med, at der er meget få tilfælde, hvor der ikke er forældrehenvisning til moderen, hvis en person er født i Danmark.

Gruppe 3-10 omfatter 371.133 personer, hvilket svarer til 7 pct. af alle personer med dansk oprindelse. Personerne i disse grupper er kendetegnet ved, at én af forældrene enten er født i udlandet eller har udenlandsk statsborgerskab eller at personen selv er født i udlandet. Alle personerne i disse grupper har således delvist en udenlandsk baggrund, men klassificeres som personer med dansk oprindelse, da mindst én af forældrene i alle tilfælde både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder

Foregående afsnit viste, at personer med dansk oprindelse kan opdeles i 11 undergrupper, når populationen fordeles efter fødeland og forældrenes fødeland og statsborgerskab. Heraf har de 371.133 personer i gruppe 3-10 delvist udenlandsk baggrund. Gruppe 4, 5, 8 og 9 i tabel 1.17 er imidlertid kendetegnet ved at have én forælder, som er født i udlandet. De fire grupper udgør tilsammen 309.849 personer, og udgør dermed hovedparten af de 371.133 personer med dansk oprindelse, der har delvist udenlandsk baggrund. Det følgende afsnit vil derfor rette særsomt fokus mod denne population, som vi vælger at kalde personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder.

Fordeling efter fødeland og alder

Tabel 1.18 fordeler personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter fødeland og alder. Det ses, at der er 26.579 personer, der selv er født i udlandet. Hertil er der 283.270 personer, der er født i Danmark. Det er desuden relevant at være opmærksom på gruppernes fordeling på de enkelte alderstrin. Den indenrigsfødte gruppe er fx kendetegnet ved, at der er over tre gange så mange blandt de 0-4-årige sammenlignet med de 55-59-årige. Der er dermed tale om en ung population, og 65 pct. af gruppen, er da også under 30 år. Til sammenligning er det 35 pct. af hele befolkningen, der er under 30 år, 1. januar 2022.

Tabel 1.18 Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter fødeland og alder. 2022

	Født i udlandet	Født i Danmark	I alt
I alt	26 579	283 270	301 849
0-4 år	1 256	37 605	38 861
5-9 år	2 600	34 461	37 061
10-14 år	3 212	33 173	36 385
15-19 år	3 126	29 418	32 544
20-24 år	2 672	26 118	28 790
25-29 år	2 530	22 854	25 384
30-34 år	2 000	17 994	19 994
35-39 år	1 643	13 498	15 141
40-44 år	1 395	13 285	14 680
45-49 år	1 352	13 998	15 350
50-54 år	1 506	12 816	14 322
55-59 år	1 448	11 294	12 742
60-64 år	1 236	8 147	9 383
65 år og derover	603	8 609	9 212

Ændret indvandningsmønster

Populationens unge alderssammensætning skal ses i relation til, at indvandring af udenlandsfødte personer er steget kraftigt siden 1986. Det har på tilsvarende vis medført, at antallet af potentielle forældre i befolkningen, der er født i udlandet, også er steget. Indvandring til Danmark er dog et fænomen, der går længere tilbage i tiden end til midten af 1980'erne. Sammensætning skal derfor også ses i lyset af den gradvise åbning af de europæiske grænser, som blev indledt med den nordiske pasunion allerede i 1950'erne.

Tabel 1.19 fordeler personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter den udenlandsfødte forældres fødeland. Det ses, at 189.451 personer har en forælder, der er født i et vestligt land, mens 120.396 personer har en forælder, der er født i et ikke-vestligt land.

Tabel 1.19 Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter forældrenes fødeland. 2022

Forældrenes fødeland	Antal
I alt	309 847
En forælder født i Danmark og én forælder født i et vestligt land	189 451
Heraf (fordelt efter den udenlandskfødte forælders fødeland):	
Tyskland	38 155
Sverige	28 312
Norge	23 738
Storbritannien	21 027
USA	11 543
Polen	8 112
Nederlandene	6 094
Frankrig	5 626
Island	4 956
Finland	4 633
Italien	4 550
Canada	4 400
Spanien	4 082
Schweiz	2 787
En forælder født i Danmark og én forælder født i et ikke-vestligt land	120 396
Heraf (fordelt efter den udenlandskfødte forælders fødeland):	
Tyrkiet	10 999
Sydkorea	8 380
Thailand	8 088
Filippinerne	6 982
Pakistan	5 167
Iran	4 698
Libanon ¹	4 100
Indien	3 430
Marokko	3 070
Brasilien	3 056
Jugoslavien ²	3 008

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Mange har én forælder, der er født i et af Danmarks nabolande

Der er i alt 111.232 personer, der har én forælder, der er født i Tyskland, Sverige, Norge eller Storbritannien. Det svarer til 59 pct. af alle personer, der har én forælder, der er født i et vestligt land. Den høje andel skal ses i lyset af, at immigration i vid udstrækning er et regionalt fænomen samt at indvandring fra disse lande har pågået i mange årtier.

Gæstearbejdere kom til Danmark i 1960'erne

Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan er lande, hvorfra der kom mange gæstearbejdere i 1960'erne. Mange blev efterfølgende boende i Danmark og stiftede familie. Tilsammen er der 19.174 personer med dansk oprindelse, der har én forælder, der er født i Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan.

Børn af adopterede

Personer, der har én forælder, der er adopteret fra udlandet, indgår også i opgørelsen. Danmarks Statistik har ikke fyldestgørende adoptionsdata, men siden 1970'erne har adoption i Danmark primært foregået fra udviklingslande i Afrika, Asien og Sydamerika. Det er blandt andet i det lys, at personer, der har én forælder, der er født i Sydkorea og Indien skal ses. Det skal understreges, at Danmarks Statistik ikke kan afgøre, hvorvidt forældrene er adopteret eller ej.

1.12 Indvandrere og efterkommere der skifter herkomst

Indvandrere og efterkommere kan skifte herkomst til personer med dansk oprindelse

Når det kan forekomme, at indvandrere eller efterkommere over tid kan skifte til herkomstskategorien personer med dansk oprindelse, så hænger det sammen med, at indvandrere og efterkommere er defineret som personer, hvor ingen af forældrene er både født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Definitionen udelukker derfor ikke, at indvandrere og efterkommere kan have forældre, der er født i Danmark, men

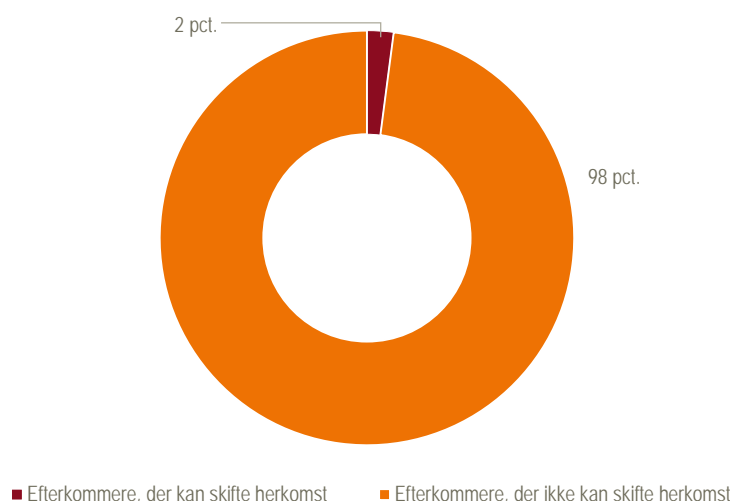

har udenlandsk statsborgerskab. Skift i herkomstkategori kan derfor indtræffe i de tilfælde, hvor indvandrere og efterkommere har en forælder, der er født i Danmark, og som skifter fra udenlandsk til dansk statsborgerskab.

Få har forældre, der er født i Danmark

Forudsætningen for om herkomstskifte kan indtræffe, er altså om indvandrere og efterkommere har en forælder, der er født i Danmark, men som har udenlandsk statsborgerskab, da det som nævnt er forældrenes klassificering, der er afgørende for individets klassificering. Det er imidlertid 0,3 pct. af alle indvandrere, der har mindst én forælder, der er født i Danmark. Det betyder, at stort set alle indvandrere ikke kan skifte herkomstkategori, selvom en af deres forældre skifter fra udenlandsk til dansk statsborgerskab. Blandt efterkommerne er det 2 pct., der har mindst én forælder, der er født i Danmark og som derfor kan skifte herkomst, hvis forælderen skifter til dansk statsborgerskab. Som figur 1.14 illustrerer så betyder det omvendt, at 98 pct. af alle efterkommere ikke vil skifte herkomstkategori som følge af, at én af deres forældre skifter til dansk statsborgerskab, da ingen af forældrene er født i Danmark. Da det reelt er så få der kan skifte herkomst, har muligheden for skift af herkomstkategori ikke nogen afgørende betydning for det samlede billede af befolkningens sammensætning.

Figur 1.14 Efterkommere, der kan skifte til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse. 2022

Anm.: Herkomstskift er her som følge af, at én af forældrene skifter til dansk statsborgerskab.

Skift af herkomst kan ikke undgås

Skift af herkomst kan ikke undgås, når forældrenes statsborgerskab indgår i afgrænsningen af indvandrere og efterkommere. Det skyldes, at en persons statsborgerskab kan ændre sig over tid. Tabel 1.19 viser personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Siden 2007 har 7.067 personer skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse, som følge af at en af forældrene har skiftet til dansk statsborgerskab. Størstedelen har tidligere været defineret som efterkommere, hvoraf 1.932 var fra vestlige lande, mens 4.684 var fra ikke-vestlige lande.

Tabel 1.20 Personer med dansk oprindelse, der tidligere har haft en anden herkomst. 2022

Tidligere herkomst	Antal skift
I alt	7 067
Indvandrere fra vestlige lande	199
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	252
Efterkommere fra vestlige lande	1 932
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	4 684

Anm.: Antallet herkomstskift kan kun opgøres som følge af forældrenes skift til dansk statsborgerskab siden 2007.

Herkomstskift

Befolkningens herkomst dannes på baggrund af CPR-registeret. Skift i herkomstkategori kan derfor også forekomme som et produkt af tekniske opdateringer i CPR-registeret, men det sker dog sjældent. Skift af herkomst som produkt af opdateringer af CPR-registeret indgår ikke i denne opgørelse.

Tabel 1.20 viser alderen for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Mange af dem som har skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse er meget unge. Fx er 6.359 ud af de 7.067 personer, som har skiftet herkomst, under 15 år. Det er særligt blandt efterkommere man finder de mange unge.

Tabel 1.21 Personer med dansk oprindelse, der tidligere har haft en anden herkomst efter alder. 2022

	Indvandrere	Efterkommere	I alt
I alt	451	6 616	7 067
0-4 år	12	2 348	2 360
5-9 år	38	2 196	2 234
10-14 år	64	1 701	1 765
15-19 år	79	209	288
20-24 år	74	66	140
25-29 år	80	39	119
30-34 år	44	25	69
35-39 år	19	7	26
40-44 år	14	6	20
45-49 år	6	10	16
50-54 år	8	3	11
55-59 år	6	2	8
60-64 år	6	2	8
65 år og derover	1	2	3

Anm.: Antallet herkomstskift kan kun opgøres som følge af forældrenes skift til dansk statsborgerskab siden 2007.

Tabel 1.21 viser oprindelseslandet for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Tyrkiet er det land, som flest personer tidligere har haft oprindelse i. Således har 532 personer tidligere haft tyrkisk oprindelse, mens 420 har haft oprindelse i Bosnien-Hercegovina. Blandt vestlige lande er det særligt personer fra Polen og Sverige, som har skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse.

Tabel 1.22 Oprindelsesland for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. 2022

Vestlige lande	Antal	Ikke-vestlige lande	Antal
Polen	340	Tyrkiet	532
Sverige	320	Bosnien-Hercegovina	420
Storbritannien	246	Thailand	322
Tyskland	245	Jugoslavien ¹	288

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

2. Arbejdsmarked

Sammenfatning

Indvandrere fra ikke-vestlige lande i aldersgruppen 16-64-årige oplevede en stor stigning i beskæftigelsesfrekvensen fra 1995 til 2008, hvorefter den igen faldt. Faldet fra 2008 til 2010 viser, at indvandrere fra ikke-vestlige lande blev hårdere ramt af den økonomiske krise end indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse. I de seneste år er indvandrere fra ikke-vestlige landes beskæftigelse steget igen, og i 2020 lå beskæftigelsen lidt over niveauet i 2007. Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 64 pct. for mændene og 53 pct. for kvinderne i 2020 er niveauerne dog fortsat under niveauerne for personer med dansk oprindelse.

Den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer med dansk oprindelse sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Dette skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Problemet er især relevant, når det gælder efterkommere fra ikke-vestlige lande, da de er meget unge.

Et indeks, der standardiserer efter alder viser, at beskæftigelsen er markant lavere blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande end blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. For kvinderne ligger beskæftigelsesindekset på 67 pct., mens mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har et indeks på 79 pct.

Beskæftigelsesindekset blandt mandlige og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande var i 2020 henholdsvis 85 pct. og 90 pct. sammenlignet med personer med dansk oprindelse. Efterkommere fra ikke-vestlige lande er dermed i højere grad i beskæftigelse end indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Der er store forskelle mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige er beskæftigelsen meget lav for indvandrere fra Libanon, Somalia, Syrien og Irak. Indvandrere fra Nederlandene, Litauen og Ukraine ligger derimod i toppen med nogle af de højeste beskæftigelsesfrekvenser.

Hos mandlige 20-40-årige efterkommere, har efterkommere fra Somalia det laveste beskæftigelsesindeks med 49 pct. Modsat er det blandt efterkommere fra Sri Lanka og Tyrkiet at de højeste beskæftigelsesindeks findes med niveauer over 90 pct.

Blandt kvinderne er det også efterkommere fra Somalia og Libanon, som har det laveste beskæftigelsesindeks på 74 pct. I den modsatte ende finder vi efterkommere fra Vietnam, Bosnien-Hercegovina, Tyrkiet og Sri Lanka, hvis beskæftigelsesindeks i alle tilfælde ligger over 90 pct.

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige indvandrere fra MENAP+T lande er 58 pct. Niveauet for indvandrere fra vestlige lande og øvrige ikke-vestlige lande er henholdsvis 72 og 70 pct. Beskæftigelsesfrekvensen for øvrige ikke-vestlige lande minder derfor mere om niveauet for vestlige lande end for MENAP+T.

2.1 Beskæftigelsesudvikling

Arbejdsmarkedsregnskab

Danmarks Statistik har udviklet et arbejdsmarkedsregnskab, som pr. 26. april 2015 er datagrundlaget for den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Den hidtidige opgørelse er revideret tilbage til november 2008. Endvidere er referencetidspunktet ændret til ultimo november, hvor det tidligere var ultimo december. Det betyder, at den seneste opgørelse dateres ultimo november 2020, hvor den efter tidligere referencetidspunkt ville have heddet 2021. Arbejdsmarkedsstatistikken for årene 1980-2007 er ikke redigeret efter det nye arbejdsmarkedsregnskab og er derfor opgjort ultimo december det pågældende år.

Beskæftigelsesfrekvens

Beskæftigelsesfrekvensen viser i dette afsnit andelen af beskæftigede 16-64-årige ultimo november for personer med dansk oprindelse samt indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. En beskæftigelsesfrekvens på fx 78,2 i 2020 for mænd med dansk oprindelse betyder, at 78 ud af hver 100 mænd i alderen 16-64 år er beskæftiget ultimo november.

Fald i beskæftigelsen fra 2008 til 2010 ...

I figur 2.1 og 2.2 vises udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for henholdsvis mænd og kvinder. Fra 1995 til 2008 steg beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande kraftigt. For mændene var der tale om en stigning fra 40 pct. til 61 pct. Den relative stigning var endnu større for kvinder, som i 2008 havde en beskæftigelsesfrekvens på 52 pct. mod 26 pct. i 1995. Fra 2008 til 2010 gik beskæftigelsen tilbage, hvilket kan tilskrives den økonomiske krise.

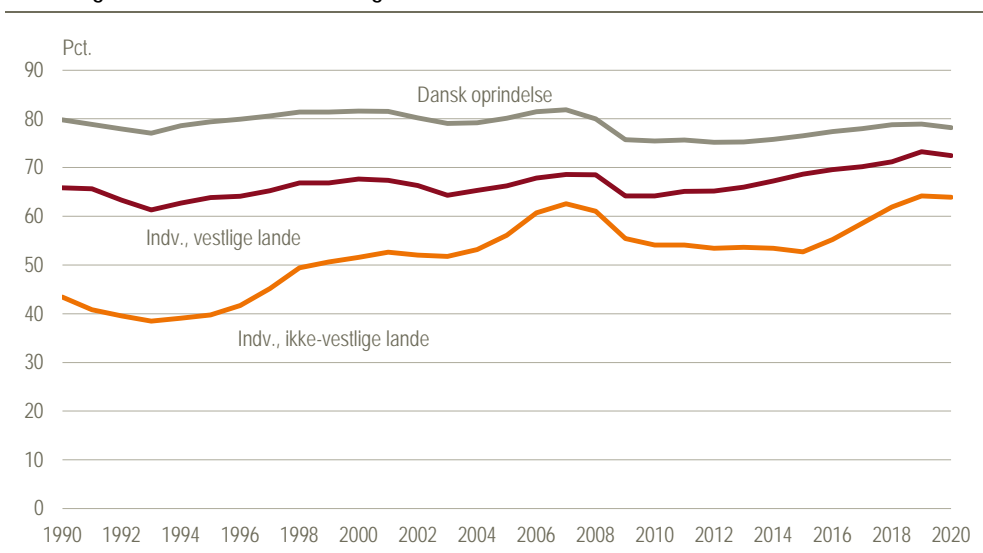
... men i de senere år er beskæftigelsen steget igen

I årene efter den økonomiske krise stagnerede beskæftigelsen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, men i 2016 begyndte deres beskæftigelse at stige igen. Og i 2020 lå deres beskæftigelse lidt over niveauet fra 2007.

Lav beskæftigelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Selv om forskellen mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse er blevet indsnævret i løbet af de seneste 20 år, er beskæftigelsen fortsat klart lavere blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande. Forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse er på 14 procentpoint blandt mændene og 23 procentpoint blandt kvinderne i 2020.

Figur 2.1 Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige mænd

Udvikling i beskæftigelse de seneste 30 år

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige mænd med dansk oprindelse har ikke ændret sig dramatisk de seneste 30 år. Udsvingene i løbet af perioden kan i høj grad forklares ud fra konjunkturrelle forhold.

Indvandrere fra vestlige lande har lavere beskæftigelse

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige indvandrere fra vestlige lande ligger gennem hele perioden 6-16 procentpoint lavere end for mænd med dansk oprindelse. Kurven følger det samme bevægelsesmønster som mænd med dansk oprindelse.

Sammensætningen af indvandrere fra ikke-vestlige lande har ændret sig meget siden 1990 ...

Når man betragter kurven for indvandrere fra ikke-vestlige landes beskæftigelsesfrekvenser i perioden fra 1990 til 2020, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en befolkningsgruppe, som har ændret sig meget i løbet af perioden. Ikke mindst antalsmæssigt er indvandrere fra ikke-vestlige lande i Danmark af større betydning i dag. Der er således ca. fire gange så mange indvandrere fra ikke-vestlige lande i 2020 som i 1990.

... både i antal og i sammensætning på oprindelseslande og opholdsgrundlag

Indvandrere fra ikke-vestlige landes sammensætning med hensyn til oprindelseslande har også været under konstant forandring gennem hele perioden. I begyndelsen af perioden var Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien de tre store oprindelseslande for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Siden er der også kommet mange indvandrere fra Libanon og Iran i 1980'erne, fra Somalia og Irak i 1990'erne, fra Bosnien-Hercegovina i 1995 og fra Syrien i det nye årtusinde. Indvandring fra lande som Tyrkiet og Pakistan til Danmark er også fortsat gennem perioden, og ofte har der her været tale om familiesammenføringer.

Forklarer stort fald i beskæftigelse fra 1990 til 1995

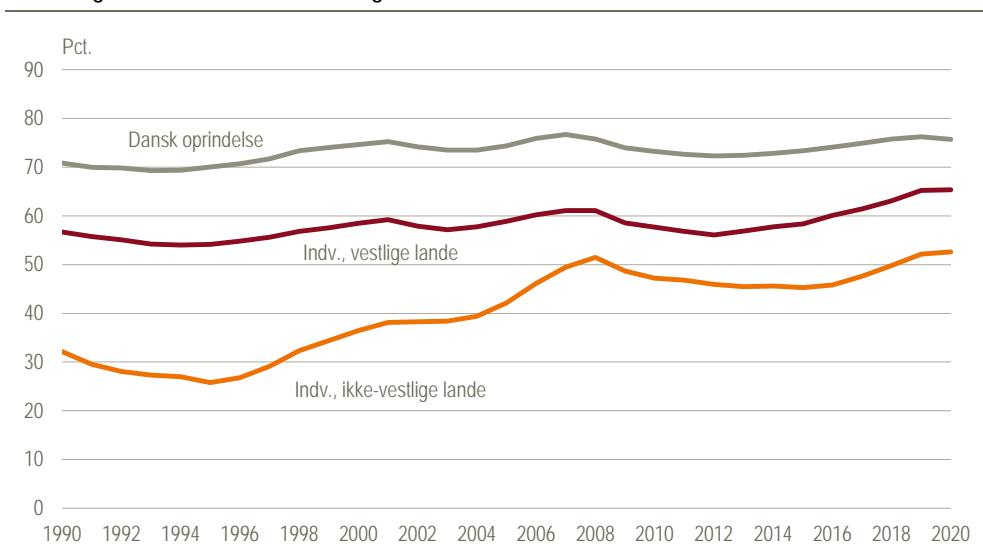
Den samlede beskæftigelsesfrekvens for indvandrere fra ikke-vestlige lande afhænger af, hvilke lande de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 1990 og frem til 1995, hvor 16-64-årige

indvandrere fra ikke-vestlige landes beskæftigelsesfrekvens faldt, kan i høj grad forklares ud fra disse tre forhold. Gruppen af indvandrere fra ikke-vestlige lande voksede kraftigt i denne periode som følge af ny indvandring. Det betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt. Desuden var de nye indvandrere ofte flygtninge fra lande, der kulturelt og erhvervmæssigt var meget anderledes end Danmark.

Stor stigning i indvandrere fra ikke-vestlige landes beskæftigelse siden 1995

I 1990 var der en forskel på 36 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. Frem til 1995 steg denne forskel til 40 procentpoint. Fra 1996 og frem til 2008 steg indvandreres fra ikke-vestlige landes beskæftigelsesfrekvens kraftigt, og forskellen blev indsnævret til 19 procentpoint. I 2020 er forskellen 14 procentpoint.

Figur 2.2 Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige kvinder

Halvdelen af kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er i beskæftigelse

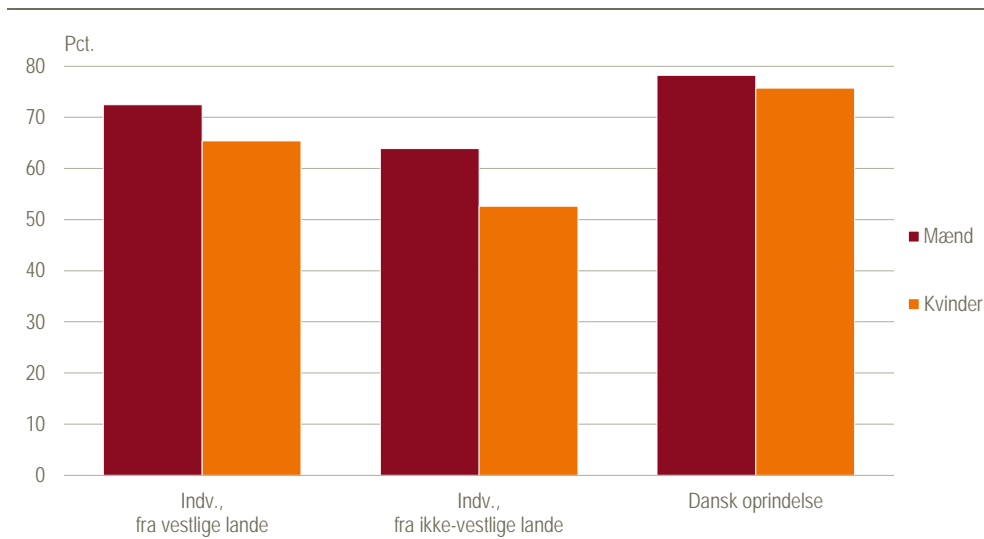
Udviklingen for kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande minder meget om udviklingen for mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinderne har efter et fald fra 1990 til 1995 været stigende fra 1996 til 2008. I 1995 havde kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande en beskæftigelsesfrekvens, som var 44 procentpoint lavere end for kvinder med dansk oprindelse. I 2020 er forskellen reduceret til 23 procentpoint.

2.2 Beskæftigelse – alder og køn

Lav beskæftigelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Blandt 16-64-årige personer med dansk oprindelse var henholdsvis 78 pct. af mændene og 76 pct. af kvinderne i beskæftigelse i 2020. Blandt indvandrere fra vestlige lande var de tilsvarende tal 72 pct. for mænd og 65 pct. for kvinder. Det er blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, at den laveste beskæftigelse findes. For indvandrere fra ikke-vestlige lande var 64 pct. af mændene i beskæftigelse og 53 pct. af kvinderne, se figur 2.3.

Figur 2.3 Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige indvandrere og personer med dansk oprindelse. 2020

Sammenhæng mellem alder og beskæftigelse

Uanset herkomst er der en naturlig sammenhæng mellem beskæftigelse og alder. Beskæftigelsen er lavere i de yngre og ældre aldersgrupper henholdsvis på grund af uddannelse og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Tabel 2.1 Beskæftigelsesfrekvenser for mænd. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-år	72	64	..	..	78
16-24-år	51	54	52	51	60
25-29-år	68	70	67	65	75
30-34-år	77	74	76	71	83
35-39 år	80	75	75	73	86
40-44 år	80	71	78	71	87
45-49 år	80	66	81	70	87
50-54 år	78	57	81	..	85
55-59-år	74	49	80	..	83
60-64-år	65	39	66	..	72

Anm.: Efterkommere har en skæv aldersmæssig fordeling. Derfor er beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige efterkommere udeladt samt i tilfælde, hvor der er under 200 personer i aldersgruppen.

Lav beskæftigelse hos 55-59-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande

Det er dog værd at bemærke, at forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem personer med dansk oprindelse og indvandrere fra ikke-vestlige lande viser en stigende tendens med alderen. For både mænd og kvinder er den størst for aldersgruppen 55-59 år, hvor mænd med dansk oprindelse har en beskæftigelsesfrekvens, som er 34 procentpoint højere end mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. Hos kvinderne er forskellen 37 procentpoint.

De fleste efterkommere er under 40 år

Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper er efterkommere fra ikke-vestlige lande meget unge. Langt hovedparten af de 16-64-årige er således under 40 år. Derfor er den samlede beskæftigelsesfrekvens for alle 16-64-årige ikke umiddelbart sammenlignelig med de andre grupper. Det skyldes, at der er store forskelle i beskæftigelsen mellem personer på de forskellige alderstrin blandt de 16-64-årige. Af den grund er den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande ikke opgivet i tabel 2.1 og 2.2.

Tabel 2.2 Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-år	65	53	..	..	76
16-24-år	47	44	58	58	64
25-29-år	62	53	67	65	72
30-34-år	69	55	74	69	78
35-39 år	72	60	74	72	82
40-44 år	75	61	77	72	84
45-49 år	74	57	78	68	85
50-54 år	72	51	80	..	83
55-59-år	69	42	75	..	80
60-64-år	56	31	63	..	63

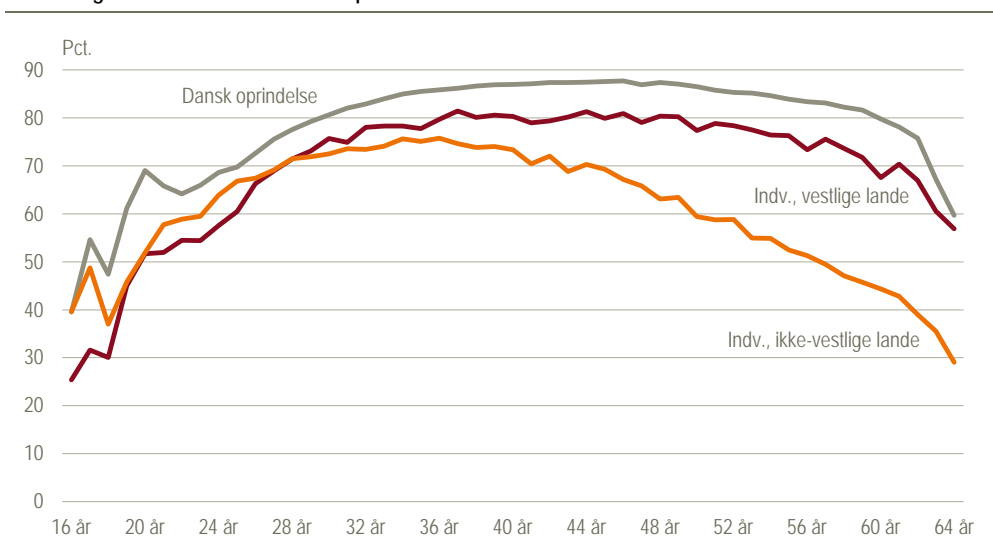
Anm.: Efterkommere har en skæv aldersmæssig fordeling. Derfor er beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige efterkommere udeladt samt i tilfælde, hvor der er under 200 personer i aldersgruppen.

2.3 Indeks og underbeskæftigelse

16-64-åriges beskæftigelsesfrekvens set under ét giver et forsimplet billede

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer med dansk oprindelse over for indvandrere og efterkommere, hvis man vil se på forskellene i beskæftigelsen for de tre grupper. Det skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Det kan være et problem, når man ser på hele gruppen af 16-64-årige, da der er store forskelle i beskæftigelsesfrekvens mellem de enkelte alderstrin i aldersgruppen 16-64-årige. De yngste og ældste har lavere beskæftigelse, mens beskæftigelsen er højest blandt de 30-50-årige.

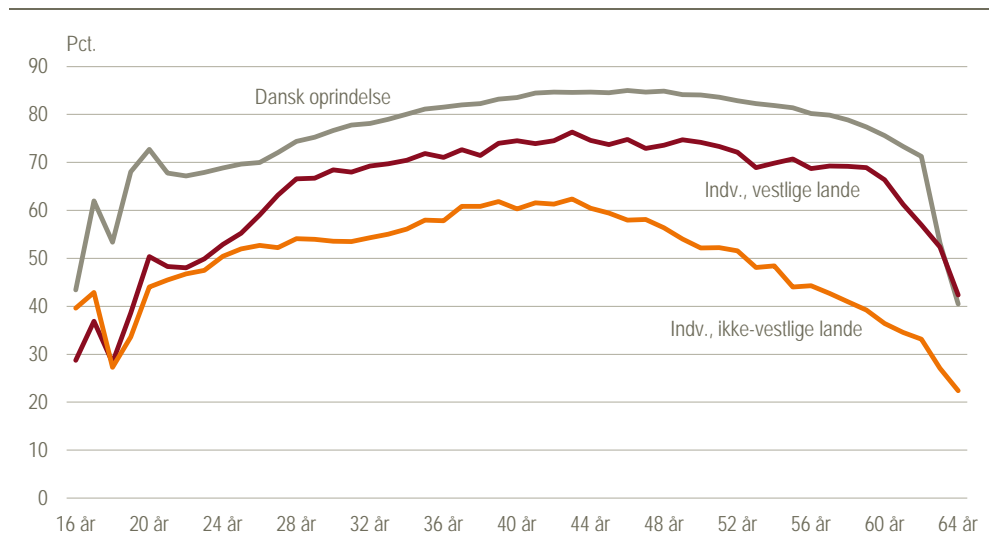
Figur 2.4 Beskæftigelsesfrekvenser for mænd på de enkelte alderstrin. 2020

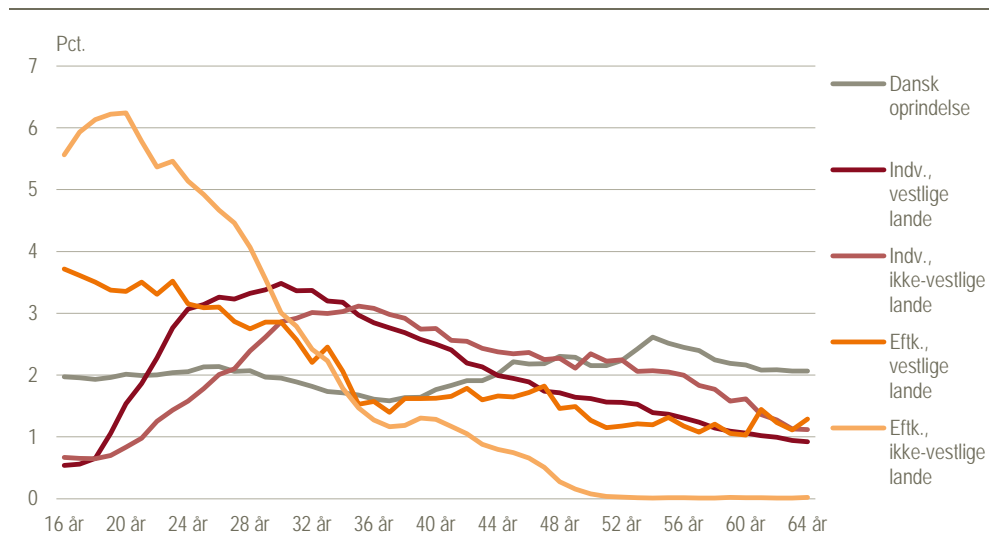
74 pct. af de 16-64-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande er under 30 år

Problemet er især relevant, når det gælder efterkommere fra ikke-vestlige lande. Her er det decideret misvisende at se på 16-64-åriges beskæftigelsesfrekvens, da gruppen er meget ung. Blandt de 16-64-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande er 74 pct. under 30 år i 2020, hvor den tilsvarende andel blandt personer med dansk oprindelse er 28 pct. Efterkommere fra ikke-vestlige lande er altså klart overrepræsenterede på alderstrin, som har relativt lav beskæftigelse. Derfor vil en simpel angivelse af deres beskæftigelsesfrekvens for alle 16-64-årige være misvisende og klart undervurdere deres egentlige beskæftigelse.

Figur 2.5 Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder på de enkelte alderstrin. 2020

Figur 2.6 Alderstrins andel af alle 16-64-årige. 2021

Afvigende aldersfordelinger inden for gruppen af 16-64-årige

Også de andre herkomstgrupper har en aldersfordeling inden for de 16-64-årige, som afviger fra personer med dansk oprindelse, se figur 2.6. Fx fremgår det, at indvandrere fra ikke-vestlige lande er underrepræsenterede på alderstrinene fra 53 år og opefter samt alderstrinene fra 16 år til og med 26 år. De har altså relativt færre personer i befolkningen end personer med dansk oprindelse på alderstrin, hvor beskæftigelsen er lav. Deres beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige kan derfor i modsætning til efterkommernes overvurdere deres egentlige beskæftigelse.

Aldersstandardisering fjerner påvirkning fra forskelle i alderssammensætning

Hvis man ønsker et mere retvisende mål for beskæftigelsen, må man korrigere for, hvordan grupperne er sammensat aldersmæssigt. Det gøres ved at standardisere beskæftigelsestallene for 16-64-årige, så forskellene mellem gruppernes alderssammensætning ikke påvirker tallene. Ved en aldersstandardisering skal der vælges en standardbefolkning, som beskæftigelsen skal ses i forhold til, her personer med dansk oprindelse. Korrektionen kaldes et aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks. Metoden der er anvendt til udarbejdelse af følgende aldersstandardiserede beskæftigelsesindeks, er illustreret i 2014-udgivelsen af denne publikation.

Tabel 2.3 Aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks for 16-64-årige indvandrere efter køn. 2020

	Faktisk beskæftigelse	Beregnet beskæftigelse	Underbeskæftigelse	Indeks (dansk oprindelse = 100)	Underbeskæftigelse
	antal			indeks	pct.
Mænd					
Indvandrere, vestlige lande	80 689	89 361	8 672	90	10
Indvandrere, ikke-vestlige lande	92 645	117 598	24 953	79	21
Kvinder					
Indvandrere, vestlige lande	66 850	78 466	11 616	85	15
Indvandrere, ikke-vestlige lande	82 064	122 472	40 408	67	33

Forskel i indekstal kan udtrykkes som den procentvise underbeskæftigelse

Når der korrigeres for alderssammensætningen fremgår det, at mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har et beskæftigelsesindeks på 79. Dette tal kan tolkes som den procentvise underbeskæftigelse blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. Antallet af beskæftigede mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande ligger altså 21 pct. lavere end det ville gøre, hvis de havde haft helt samme beskæftigelsesfrekvenser som mænd med dansk oprindelse på alle alderstrin.

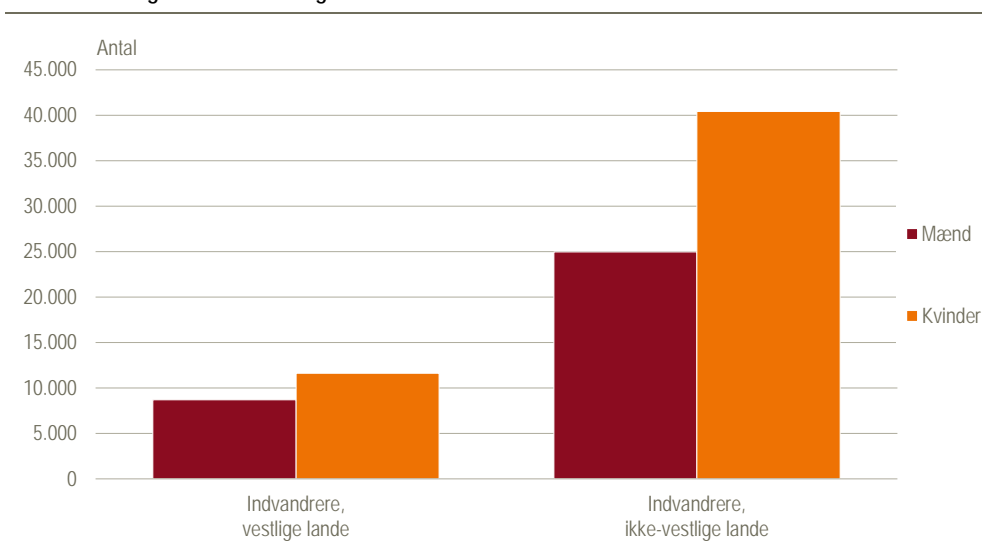
Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande har lavest beskæftigelsesindeks

Beskæftigelsesindekset for kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande ligger på 67, når der korrigeres for forskelle i alderssammensætning. Deres beskæftigelse er derfor 33 pct. lavere end den ville have været, hvis de havde haft samme beskæftigelsesfrekvenser som kvinder med dansk oprindelse. Det er den klart største underbeskæftigelse blandt de fire indvandrergrupper.

Underbeskæftigelse i antal personer

På baggrund af indekseberegningerne kan forskellen i beskæftigelse mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse også udtrykkes som underbeskæftigelse i antal personer. Det gøres ved at angive forskellen mellem den faktiske beskæftigelse med den beregnede beskæftigelse. Underbeskæftigelsen angiver det antal personer, som beskæftigelsen blandt indvandrere skal øges med, hvis de skal opnå samme beskæftigelse som mænd og kvinder med dansk oprindelse.

Figur 2.7 Underbeskæftigelse for 16-64-årige indvandrere. 2020

Underbeskæftigelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande på 65.000 personer

Når underbeskæftigelsen udregnes for mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, har gruppen en underbeskæftigelse på 24.953 personer. Tilsvarende har kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande en underbeskæftigelse på 40.408 personer. Indvandrere fra vestlige lande er også underbeskæftigede sammenlignet med personer med dansk oprindelse – dog i mindre grad. I 2020 var underbeskæftigelsen 8.672

personer blandt mandlige indvandrere fra vestlige lande og 11.616 personer blandt kvindelige indvandrere fra vestlige lande.

Meget lav underbeskæftigelse blandt efterkommere fra vestlige lande

På samme måde som med indvandrerne er der lavet beregninger for gruppen af efterkommere. Resultaterne vises i tabel 2.4. I alle tilfælde er der tale om underbeskæftigelse, men ikke i samme omfang som blandt indvandrerne. Efterkommere fra vestlige lande har den laveste underbeskæftigelse – henholdsvis 9 pct. blandt mændene og 7 pct. blandt kvinderne.

Tabel 2.4 Aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks for 16-64-årige efterkommere efter køn. 2020

	Faktisk beskæftigelse	Beregnet beskæftigelse	Underbeskæftigelse	Indeks (dansk oprindelse = 100)	Underbeskæftigelse
	antal			indeks	pct.
Mænd					
Efterkommere, vestlige lande	3 782	4 175	393	91	9
Efterkommere, ikke-vestlige lande	26 499	30 996	4 497	85	15
Kvinder					
Efterkommere, vestlige lande	3 589	3 854	265	93	7
Efterkommere, ikke-vestlige lande	26 324	29 379	3 055	90	10

Underbeskæftigelse er klart lavere blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande end indvandrere

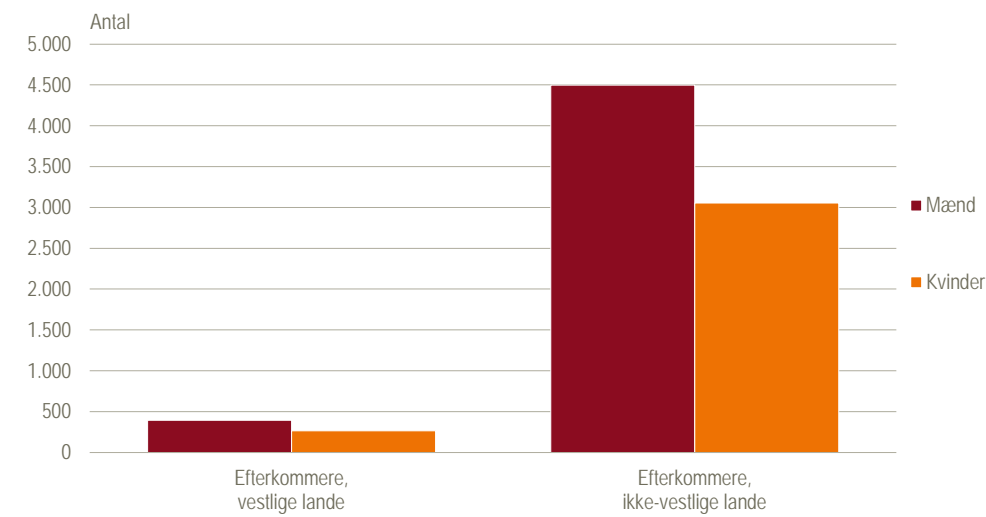
Sammenligner man indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande fremgår det, at underbeskæftigelsen er klart lavere blandt efterkommerne. Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har en underbeskæftigelse på 15 pct. mod mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har en underbeskæftigelse på 21 pct. For kvinderne er tallene 10 pct. blandt efterkommerne og 33 pct. blandt indvandrerne. Underbeskæftigelsen er altså noget højere blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Så man blot på samlet beskæftigelse for 16-64-årige, ville man få misvisende resultat

At man kan sammenligne indvandrere og efterkommeres beskæftigelse er en af de største kvaliteter ved de aldersstandardiserede beregninger. Her er det misvisende blot at anvende den samlede beskæftigelsesfrekvens for hele gruppen af 16-64-årige. Gør man det, får man en beskæftigelsesfrekvens på 64 pct. for alle 16-64-årige mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande og 59 pct. for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. En ukritisk anvendelse af disse tal viser altså en lidt højere beskæftigelse blandt indvandrere end blandt efterkommere. Det mere nuancerede billede som de aldersstandardiserede beregninger giver, viser derimod, at beskæftigelsen er klart højere blandt efterkommerne.

Når underbeskæftigelsen udregnes for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande, har gruppen en underbeskæftigelse på 4.497 personer, mens kvinderne har en underbeskæftigelse på 3.055 personer. For efterkommere fra vestlige lande ligger den samlede underbeskæftigelse på 658 personer for mænd og kvinder tilsammen – altså det modsatte billede end hvis man blot anvender beskæftigelsesfrekvensen.

Figur 2.8 Underbeskæftigelse for 16-64-årige efterkommere. 2020

2.4 Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere

Oprindelseslande og beskæftigelse

Dette afsnit belyser indvandreres beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande er i virkeligheden meget sammensatte grupper, som dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Oprindelseslandet har betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark.

Fokus på 30-64-årige i stedet for 16-64-årige

Til forskel fra tidligere afsnit, er det valgt at indsnævre gruppen til kun at omfatte 30-64-årige. Det skyldes først og fremmest et ønske om at sortere de store grupper af unge studerende med midlertidigt ophold i Danmark fra. De fylder meget for nogle oprindelseslande og lidt for andre. De fleste udenlandske studerende har ikke beskæftigelse under deres studieophold i Danmark. Ved at se på alle 16-64-årige vil man derfor komme til at undervurdere beskæftigelsen for indvandrere fra de lande, hvor de unge studerende fylder meget.

De 35 oprindelseslande, der er flest indvandrere fra

Tabel 2.5 viser beskæftigelsesfrekvenser for både mænd og kvinder for de 35 oprindelseslande, som flest indvandrere har oprindelse i ultimo november 2020. Tabellen er rangordnet efter den samlede beskæftigelsesfrekvens.

Højest beskæftigelse blandt indvandrere fra Nederlandene

Indvandrere fra Nederlandene topper listen med en samlet beskæftigelsesfrekvens for 30-64-årige på 81 pct. Det er samme niveau som for personer med dansk oprindelse. Litauen og Ukraine følger efter med samlede beskæftigelsesfrekvenser på 79 pct.

Indvandrere fra Libanon, Somalia, Syrien og Irak har lav beskæftigelse

I den modsatte ende af listen er der fire oprindelseslande, som skiller sig ud med meget lave beskæftigelsesfrekvenser. Det drejer sig om Libanon, Somalia, Syrien og Irak. I alle fire tilfælde ligger beskæftigelsesfrekvenserne under 44 pct. Indvandrere fra Libanon ligger allerlavest med en samlet beskæftigelsesfrekvens på 40 pct.

For et land har kvinder højest beskæftigelse

I de fleste tilfælde er beskæftigelsesfrekvensen højere blandt mændene end kvinderne. Det gælder også for personer med dansk oprindelse. Der er dog et land blandt de 35, hvor det forholder sig omvendt. Det drejer sig om Thailand. Blandt indvandrere fra Thailand har kvinderne en højere beskæftigelse end mændene.

I nogle tilfælde er kønsforskellene i beskæftigelse meget store

I nogle tilfælde er kønsforskellene i beskæftigelse meget store. Blandt indvandrere fra Syrien, Indien og Pakistan er mænds beskæftigelsesfrekvenser mere end 25 procentpoint højere end kvindernes.

Tabel 2.5 Beskæftigelsesfrekvenser for 30-64-årige. 2020

	Antal personer			Beskæftigelsesfrekvens		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	antal			pct.		
Indvandrere						
Heraf:						
Nederlandene	2 569	1 649	4 218	84	75	81
Litauen	3 998	3 894	7 892	83	76	79
Ukraine	3 052	3 817	6 869	89	71	79
Ungarn	1 200	1 387	2 587	79	74	76
Letland	1 248	1 683	2 931	81	73	76
Polen	15 216	12 485	27 701	80	71	76
Thailand	772	8 627	9 399	74	75	75
Tyskland	7 512	7 897	15 409	78	72	75
Rumænien	10 623	7 796	18 419	79	69	75
Frankrig	2 157	1 493	3 650	78	67	74
Sverige	3 209	4 535	7 744	74	73	74
Filippinerne	840	6 204	7 044	79	73	74
Island	2 108	2 286	4 394	75	72	73
Norge	2 684	4 514	7 198	73	73	73
Italien	3 306	1 752	5 058	76	66	73
Storbritannien	6 674	2 941	9 615	75	65	72
Indien	4 787	3 480	8 267	84	55	72
Bulgarien	3 483	2 705	6 188	73	68	71
Spanien	1 837	1 629	3 466	74	67	71
Kina	3 080	4 990	8 070	75	68	71
Vietnam	3 318	4 225	7 543	70	67	69
USA	2 629	2 377	5 006	72	63	68
Sri Lanka	2 831	2 871	5 702	70	60	65
Rusland	1 176	3 390	4 566	66	64	64
Bosnien-Hercegovina	6 143	6 290	12 433	60	54	57
Iran	7 675	5 796	13 471	59	53	56
Tyrkiet	13 851	12 820	26 671	65	47	56
Pakistan	5 157	4 748	9 905	69	42	56
Marokko	2 069	2 407	4 476	63	47	54
Jugoslavien ¹	3 012	3 016	6 028	57	49	53
Afghanistan	4 121	3 724	7 845	64	40	52
Irak	8 244	6 960	15 204	49	37	43
Syrien	9 323	6 825	16 148	60	21	43
Somalia	3 989	3 789	7 778	45	38	42
Libanon ²	5 937	5 103	11 040	48	30	40
Dansk oprindelse	1 093 316	1 080 981	2 174 297	83	79	81

Anm.: Landene i tabellen omfatter de 35 lande, som der ultimo 2020 er flest indvandrere fra i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

² En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

2.5 Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere

Efterkommere kan også opdeles på oprindelsesland

Dette afsnit belyser efterkommernes beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Efterkommere er pr. definition født i Danmark. De har ingen forældre, som selv er født i Danmark og er danske statsborgere. Efterkommere kan opdeles efter oprindelsesland, som sættes til moderens fødeland/statsborgerskab eller faderens, hvis moderen ikke kendes.

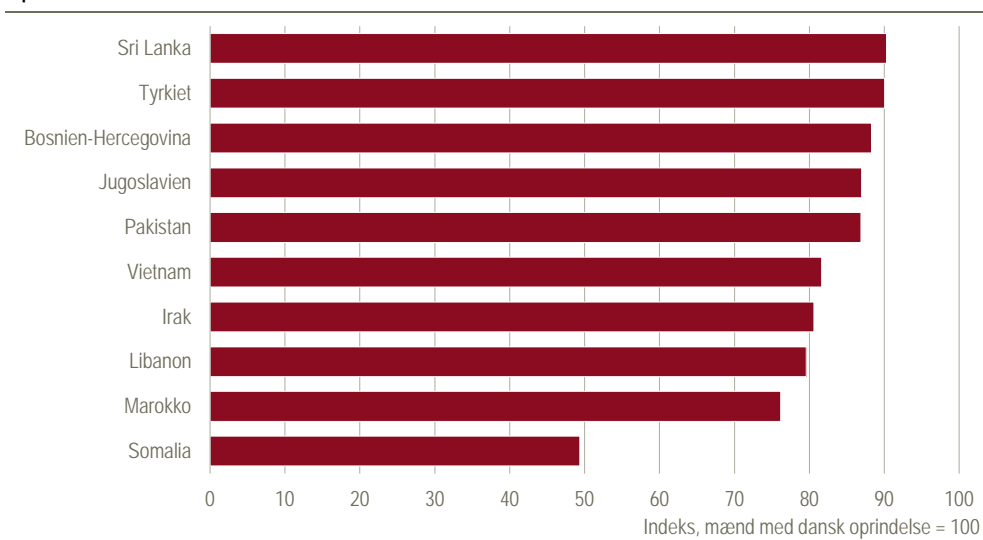
Anderledes aldersfordeling

Som tidligere nævnt har efterkommerne en meget anderledes alderssammensætning end personer med dansk oprindelse, idet der er en kraftig overrepræsentation af unge. I dette afsnit om efterkommernes beskæftigelse anvendes der derfor også aldersstandardiserede beregninger som mål for beskæftigelsen i forhold til personer med dansk oprindelse.

Fokus på de ti største efterkommergrupper blandt de 20-40-årige

Fokus er på gruppen af 20-40-årige efterkommere opdelt på oprindelsesland. Fokuseringen på de 20-40-årige skyldes netop alderssammensætningen, idet efterkommere er kraftigt overrepræsenteret blandt de unge. Desuden er efterkommere fra Tyrkiet, Libanon og Pakistan de tre klart største grupper og udgør tilsammen knap halvdelen af alle 20-40-årige efterkommere. Grundet den ujævne fordeling imellem grupperne af efterkommere, vil der udelukkende blive fokuseret på de ti oprindelseslande som flest efterkommere mellem 20-40-årige har oprindelse i 1. januar 2021.

Figur 2.9 Aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks for 20-40-årige mandlige efterkommere efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Meget lavt indeks blandt efterkommere fra Somalia

Blandt mandlige efterkommere findes de laveste beskæftigelsesindeks blandt efterkommere fra Somalia, der har et indeks på 49 pct. Mandlige efterkommere fra Somalia har dermed en beskæftigelse, der ligger 51 pct. lavere, end den ville have gjort, hvis de havde haft samme beskæftigelse som mænd med dansk oprindelse.

Højeste indeks blandt efterkommere fra Sri Lanka og Tyrkiet

De højeste beskæftigelsesindeks blandt mænd findes hos efterkommere fra Sri Lanka og Tyrkiet, der begge har et indeks på 90 pct. Herefter følger efterkommere fra Bosnien-Hercegovina, Jugoslavien og Pakistan, der alle har et beskæftigelsesindeks på over 86 pct.

Lav beskæftigelse for kvindelige efterkommere fra Somalia og Libanon

Blandt kvinderne skiller efterkommere fra Somalia og Libanon sig ud. Deres beskæftigelsesindeks ligger på 74 pct. og er dermed noget lavere end de øvrige grupper. Beskæftigelsesindekset ligger derimod over 90 pct. blandt efterkommere fra Vietnam, Bosnien-Hercegovina, Tyrkiet og Sri Lanka.

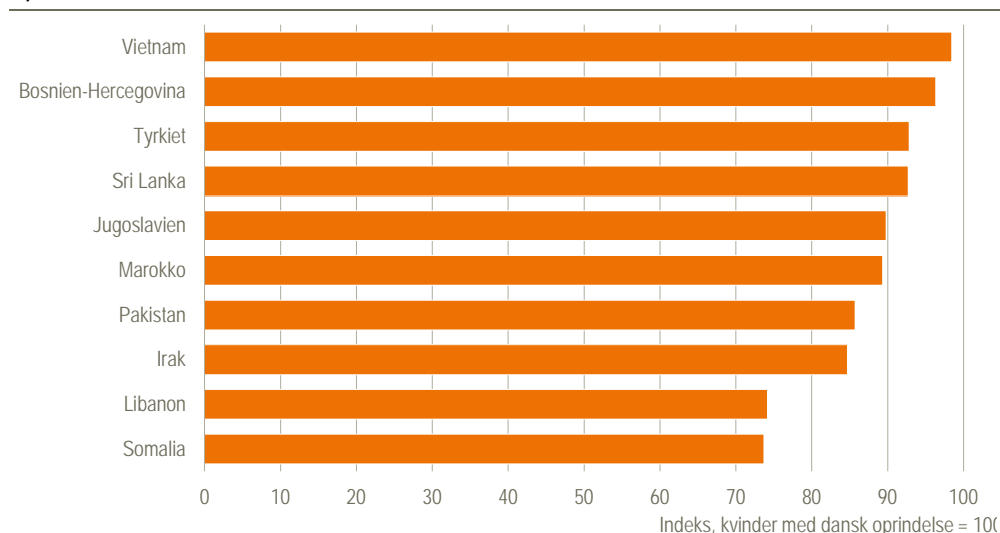
Tyrkiske efterkommere placeret i top3

De tyrkiske efterkommere er den klart største enkelte gruppe. Blandt kvinderne er de tyrkiske efterkommere placeret på tredjepladsen med et beskæftigelsesindeks på 93 pct., hvilket svarer til en underbeskæftigelse på 7 pct. sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse. Kvindelige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse er altså nogenlunde på samme niveau som mandlige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse.

Forskelle mellem oprindelseslande er bemærkelsesværdige

De store forskelle i beskæftigelse blandt efterkommere er på flere måder mere bemærkelsesværdige end forskellene blandt indvandrere. Dette skyldes netop, at efterkommere uanset oprindelsesland er født og opvokset i Danmark.

Figur 2.10 Aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks for 20-40-årige kvindelige efterkommere efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

2.6 Selvstændige

Beskæftigede indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejder i højere grad som selvstændige

Beskæftigede indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejder i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse. Blandt alle beskæftigede med dansk oprindelse er det således 5,1 pct., der er selvstændige. For indvandrere med vestlig og ikke-vestlig oprindelse er de tilsvarende andele henholdsvis 5,5 og 7,4 pct., se tabel 2.6.

Beskæftigelse som selvstændig er mest udbredt blandt mænd

For alle typer af herkomst gælder det, at mænd i højere grad er selvstændige end kvinder. Selv om medarbejdende ægtefæller er talt med som selvstændige, udgør de selvstændiges andel 5,2 pct. af alle beskæftigede blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande. For mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande er den tilsvarende andel 9,3 pct.

Tabel 2.6 Selvstændiges andel af beskæftigede for 16-64-årige. 2020

	Selvstændige	Lønmodtagere	Alle beskæftigede	Andel selvstændige
	antal			pct.
Indvandrere, vestlige lande	8 124	139 413	147 537	5,5
Mænd	4 547	76 138	80 685	5,6
Kvinder	3 577	63 275	66 852	5,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande	12 891	161 828	174 719	7,4
Mænd	8 613	84 034	92 647	9,3
Kvinder	4 278	77 794	82 072	5,2
Dansk oprindelse	120 104	2 213 594	2 333 698	5,1
Mænd	76 630	1 122 071	1 198 701	6,4
Kvinder	43 474	1 091 523	1 134 997	3,8

Anm.: Selvstændige inkluderer medarbejdende ægtefæller.

Gælder også for personer med dansk oprindelse

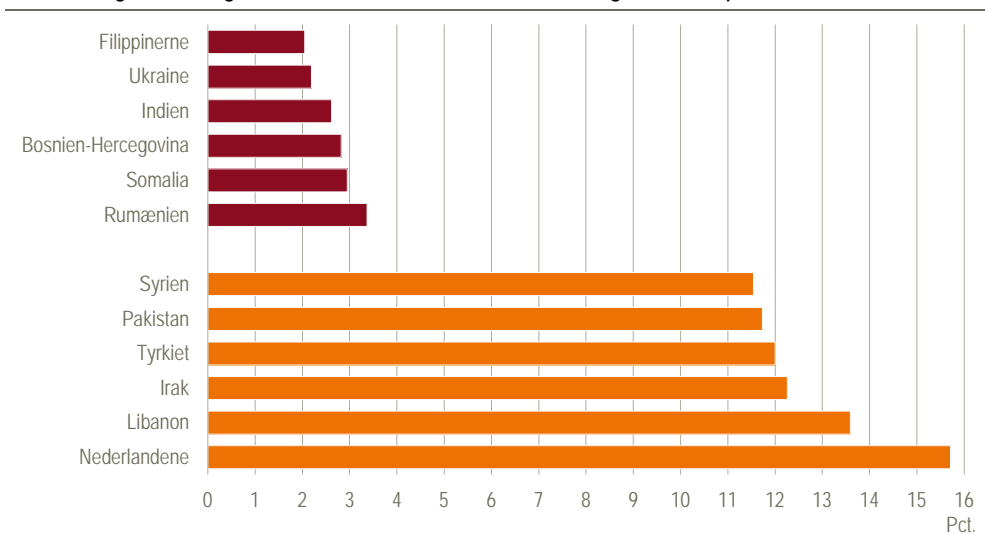
Også for beskæftigede med dansk oprindelse er andelen af selvstændige væsentlig større for mænd end for kvinder. Kønsforskellen er noget mindre for indvandrere fra vestlige lande, idet andelen af selvstændige er 5,6 pct. blandt mændene og 5,4 pct. blandt kvinderne.

Især mange selvstændige blandt indvandrere fra Nederlandene

Andelen af selvstændige afhænger også af indvandrernes oprindelsesland. Blandt indvandrere fra Filippinerne er 2 pct. af alle beskæftigede selvstændige. Selvstændige udgør derimod 16 pct. af beskæftigede indvandrere fra Nederlandene.

Figur 2.11

Selvstændige 16-64-årige indvandreres andel af samlet beskæftigelse efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Figuren indeholder de seks lande med henholdsvis laveste og højeste andel selvstændige blandt indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der ultimo 2020 er flest 16-64-årige indvandrere.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Indvandrere fra Nederlandene har den højeste andel selvstændige

Indvandrere fra Nederlandene er dermed den gruppe, som har den højeste andel selvstændige. Indvandrere fra Nederlandene, der arbejder som selvstændige, er næsten alle beskæftiget inden for landbrug.

2.7 Branche

36 hovedgrupper

I brancheopdelingen DB07 er 726 enkelte brancher blevet opdelt på 36 hovedgrupper. I sagens natur er mange af disse hovedgrupper meget sammensatte. Alligevel kan man få et indtryk af nogle forskelle mellem personer med dansk oprindelse og indvandreres beskæftigelse ved at bruge grupperingen.

Få mandlige indvandrere arbejder inden for Bygge og anlæg

Bygge og anlæg er en af de branchegrupper, hvor mandlige indvandrere særligt fra ikke-vestlige lande er underrepræsenterede. Mens 12 pct. af mænd med dansk oprindelse arbejder inden for denne branchegruppe, er andelen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande 5 pct. *Handel og Offentlig administration, forsvar og politi* er to andre branchegrupper, som har højere koncentration af mænd med dansk oprindelse end af indvandrere.

Mens mange arbejder inden for Hoteller og restauranter samt Transport

Til gengæld er mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande i højere grad end personer med dansk oprindelse beskæftiget inden for de tre branchegrupper *Hoteller og restauranter*, *Transport* samt *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service*. Fx arbejder 13 pct. af mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande i branchegruppen *Hoteller og restauranter*, mens det gælder for 2 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Tabel 2.7 16-64-årige beskæftigede mænd efter branche. 2020

	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	80 685	92 647	1 198 701
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	5,4	4,4	2,5
Råstofindvinding	0,3	0,2	0,2
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	4,0	3,8	2,1
Tekstil- og læderindustri	0,1	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	1,0	0,7	0,9
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,5	0,5	0,5
Medicinalindustri	1,1	0,8	0,8
Plast-, glas- og betonindustri	1,5	1,5	1,4
Metalindustri	2,8	1,7	2,2
Elektronikindustri	0,8	0,7	0,7
Fremst. af elektrisk udstyr	0,4	0,5	0,5
Maskinindustri	2,9	2,4	3,2
Transportmiddelindustri	0,5	0,3	0,4
Møbel og anden industri mv.	1,7	1,0	1,6
Energiforsyning	0,5	0,3	0,6
Vandforsyning og renovation	0,3	0,3	0,7
Bygge og anlæg	11,5	4,5	11,8
Handel	11,7	13,9	17,3
Transport	6,8	11,6	5,8
Hoteller og restauranter	6,8	13,4	2,3
Forlag, tv og radio	1,7	0,8	1,5
Telekommunikation	0,4	0,5	0,7
It- og informationstjenester	4,5	3,2	3,5
Finansiering og forsikring	2,0	1,3	3,3
Ejendomshandel og udlejning	0,9	0,7	1,7
Rådgivning mv.	4,2	2,3	4,8
Forskning og udvikling	1,3	0,7	0,6
Reklame og øvrig erhvervs-service	1,3	0,7	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	8,9	10,6	5,0
Offentlig administration, forsvar og politi	0,9	1,5	5,4
Undervisning	6,0	4,3	6,1
Sundhedsvæsen	2,3	2,7	2,4
Sociale institutioner	1,9	4,4	4,3
Kultur og fritid	1,7	1,0	1,9
Andre serviceydelser mv.	1,3	2,7	1,6
Uoplyst aktivitet	0,1	0,1	0,1

Kvindelige indvandrere fra vestlige lande er underrepræsenteret i sociale institutioner

23 pct. af kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er i beskæftigelse, arbejder inden for branchegruppen *Social institutioner*. De tilsvarende andele er 10 pct. for kvindelige indvandrere fra vestlige lande og 21 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Kvindelige indvandrere arbejder i højere grad inden for *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service* end kvinder med dansk oprindelse. Hovedårsagen til den store overrepræsentation af indvandrere i denne branchegruppe er, at rengøringsvirksomheder placeres her.

Tabel 2.8 16-64-årige beskæftigede kvinder efter branche. 2020

	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	66 852	82 072	1 134 997
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	2,9	2,3	0,8
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	2,4	2,0	1,4
Tekstil- og læderindustri	0,3	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,4	0,2	0,3
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,6	0,4	0,3
Medicinalindustri	1,7	1,2	1,0
Plast-, glas- og betonindustri	0,6	0,4	0,4
Metalindustri	0,5	0,3	0,4
Elektronikindustri	0,7	0,7	0,4
Fremst. af elektrisk udstyr	0,3	0,3	0,2
Maskinindustri	1,5	1,0	0,9
Transportmiddelindustri	0,1	0,1	0,1
Møbel og anden industri mv.	1,0	0,5	0,7
Energiforsyning	0,3	0,2	0,2
Vandforsyning og renovation	0,1	0,0	0,2
Bygge og anlæg	1,2	0,5	1,4
Handel	12,2	9,7	14,2
Transport	2,8	2,2	1,8
Hoteller og restauranter	7,3	8,0	3,4
Forlag, tv og radio	1,4	0,5	1,1
Telekommunikation	0,2	0,2	0,3
It- og informationstjenester	3,3	1,6	1,2
Finansiering og forsikring	2,1	1,4	2,9
Ejendomshandel og udlejning	0,9	0,8	1,2
Rådgivning mv.	4,3	2,0	3,6
Forskning og udvikling	1,2	0,6	0,5
Reklame og øvrig erhvervs-service	2,0	1,0	1,4
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	14,2	15,1	4,2
Offentlig administration, forsvar og politi	1,9	2,4	6,3
Undervisning	8,8	6,1	10,6
Sundhedsvæsen	7,7	8,5	12,1
Sociale institutioner	10,0	23,3	20,9
Kultur og fritid	2,0	0,9	2,1
Andre serviceydelser mv.	2,8	5,4	3,2
Uoplyst aktivitet	0,1	0,1	0,1

2.8 Beskæftigelse hos indvandrere med MENAP+T oprindelse

Fokus på MENAP+T

Danmarks Statistik har som noget nyt indført muligheden for at anvende MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng. MENAP+T benyttes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier.

Høj beskæftigelse blandt mænd med dansk oprindelse

Figur 2.12 viser beskæftigelsesfrekvensen blandt mænd i alderen 16-64 år efter MENAP+T landegrupperingen. Den højeste andel findes blandt mænd med dansk oprindelse, hvor 78 pct. er i beskæftigelse. Det er lidt højere end mænd fra vestlige lande og øvrige ikke-vestlige lande, som har en beskæftigelsesfrekvens på henholdsvis 72 og 70 pct.

Laveste andel blandt mænd fra MENAP+T

Alle tre grupperinger ligger noget højere end mandlige indvandrere fra et MENAP+T land, hvor 58 pct. er i beskæftigelse. Det er 20 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse og 12 procentpoint lavere end mænd fra øvrige ikke-vestlige lande.

Definition af MENAP+T

Definition af MENAP+T:

MENAP+T er en forkortelse for lande i Mellemøsten, Nordafrika samt landene Pakistan og Tyrkiet. MENAP+T landegrupperingen udspringer af MENA (Mellemøsten og Nordafrika) landegrupperingen, som anvendes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier. Endvidere anvendes denne landegruppering aktuelt i regeringens kommission for 2. generationsreformer samt af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

MENAP+T er en underopdeling af Danmarks Statistiks landegruppering ikke-vestlige lande. Det betyder, at landegrupperingen ikke-vestlige lande opsplittes i to kategorier henholdsvis MENAP+T og øvrige ikke-vestlige lande.

MENAP+T landegrupperingen indeholder følgende lande:

Afghanistan, Bahrain, Forenede Arabiske Emirater, Irak, Iran, Jordan, Kuwait, Libanon, Oman, Qatar, Saudi-Arabien, Syrien, Yemen, Algeriet, Djibouti, Egypten, Libyen, Marokko, Mauretanien, Somalia, Sudan, Tunesien samt Pakistan og Tyrkiet.

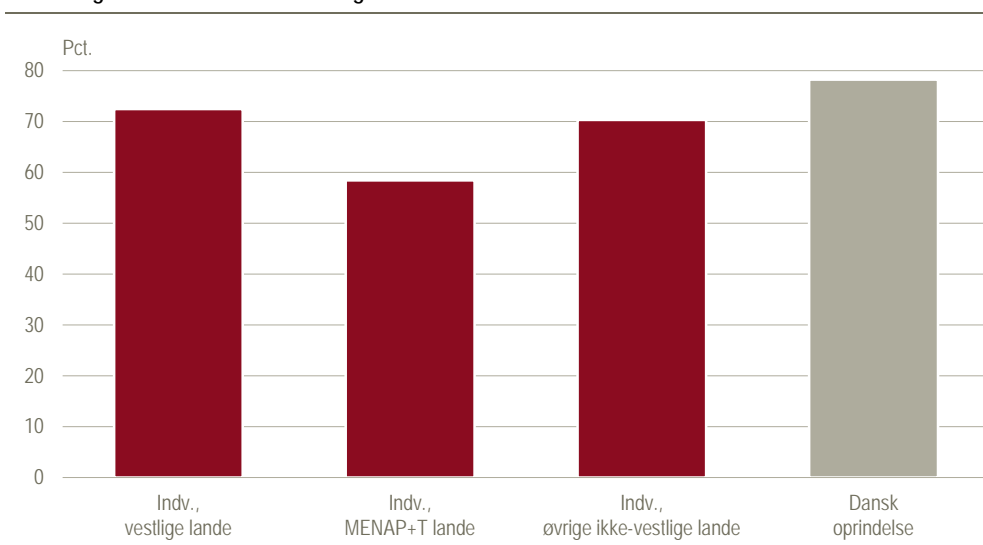
Landegrupperingen øvrige ikke-vestlige lande indeholder følgende lande:

Alle øvrige lande, som ikke er vestlige lande og MENAP+T lande, se kapitel 1.

Det er muligt at anvende MENAP+T opgørelsen i statistikbanken for nogle tabeller. Det gøres ved at vælge oprindelseslandene inden for MENAP+T separat i udtrækket.

Figur 2.12

Beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige mænd inden for MENAP+T. 2020

Vi vender nu blikket imod kvinder og MENAP+T landegrupperingen. I figur 2.13 vises beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige kvinder opdelt efter MENAP+T.

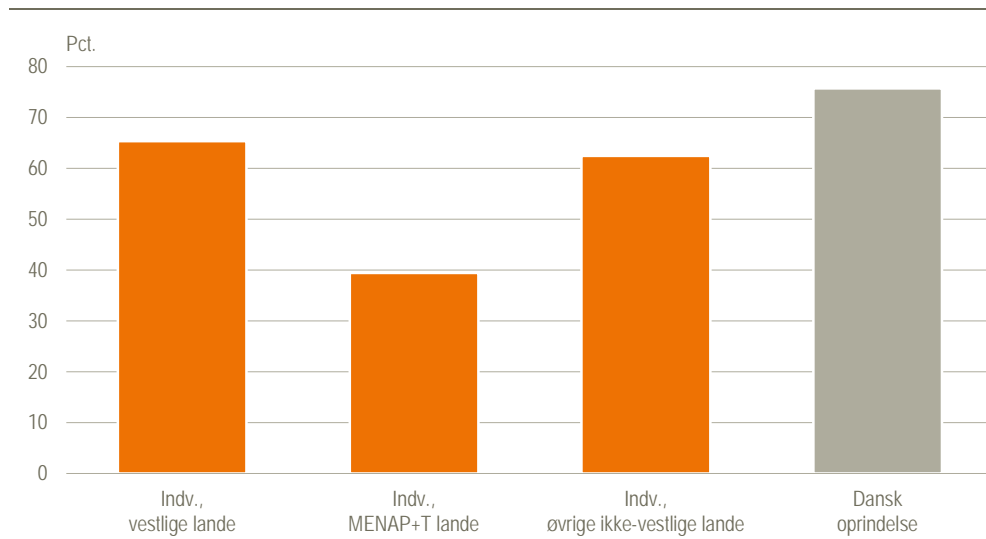
Kvinder har lavere beskæftigelse end mænd

Kvinder har generelt en lavere beskæftigelse end mænd. Blandt kvinder med dansk oprindelse er 76 pct. i beskæftigelse, hvilket er 2 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse.

Næsthøjeste beskæftigelse blandt kvinder fra vestlige lande

Blandt kvindelige indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande er 62 pct. i beskæftigelse, mens det er 65 pct. blandt indvandrere fra vestlige lande. For begge grupper er der tale om andele, som er lavere end mænd fra de tilsvarende landegrupperinger.

Figur 2.13 Beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige kvinder inden for MENAP+T, 2020

Størst forskel blandt mænd og kvinder fra MENAP+T

Kvindelige indvandrere fra et MENAP+T land skiller sig ud. Her er 39 pct. i beskæftigelse, hvilket er den klart laveste andel blandt de fire grupper. Det er også i MENAP+T grupperingen, at vi finder den største forskel mellem mænd og kvinder med 19 procentpoint.

Blandt indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande minder beskæftigelsesfrekvensen for både mænd og kvinder mere om niveauet for indvandrere fra vestlige lande end for indvandrere fra MENAP+T lande. Forskellen skal ses i sammenhæng med at personer fra MENAP+T grupperingen oftere har asyl eller familiesammenføring som opholdsgrundlag, se tabel 1.11. Øvrige ikke-vestlige lande har modsat en højere andel af personer med arbejde som opholdsgrundlag.

3. Uddannelse

Sammenfatning

For de 25-64-årige er andelen, som har afsluttet en lang videregående uddannelse ca. dobbelt så stor blandt indvandrere fra vestlige lande end for personer med dansk oprindelse. For mandlige indvandrere fra vestlige lande er det 26 pct., og for kvindelige indvandrere fra vestlige lande er det 32 pct. Også mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har en højere andel med en lang videregående uddannelse end mænd med dansk oprindelse. Dog er forskellen her på blot 2 procentpoint.

Blandt 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande er der 57 pct. af mændene og 77 pct. af kvinderne, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse i 2021. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse er 76 og 83 pct. For både de mandlige og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande er der dog tale om en stigning siden 2011.

Kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande har samme andel med erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Sidst i 20'erne sker der imidlertid en stigning i uddannelsesniveaet for kvinder med dansk oprindelse, som ikke er ligeså kraftig blandt de kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande.

I 2021 er andelen af 22-årige under uddannelse 52 pct. blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande og 70 pct. blandt kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det er lidt over niveaet for 22-årige mænd og kvinder med dansk oprindelse.

For de 20-29-årige mandlige efterkommere med somalisk oprindelse er 42 pct. hverken i beskæftigelse eller under uddannelse i 2020. Det er den højeste andel blandt de ti største efterkommergrupper. Mandlige efterkommere fra Sri Lanka har den laveste andel med 14 pct. Efterkommere fra Vietnam har den laveste andel blandt kvinderne med 12 pct., mens de libanesiske efterkommere har den højeste andel blandt de kvindelige efterkommere med 26 pct.

Drenge og piger med dansk oprindelse får højere karakterer ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver end indvandrere og efterkommere. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår, er karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse henholdsvis 7,0 og 7,9. De tilsvarende niveauer for efterkommere fra ikke-vestlige lande, som antalmæssigt er den næststørste gruppe, er henholdsvis 5,8 og 6,6.

Blandt de forskellige prøfefag er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande findes.

Stort set den samme andel efterkommere og personer med dansk oprindelse er indmeldt i dagtilbud. For de 3-5-årige går 91 af efterkommere fra ikke-vestlige lande i dagtilbud, mens det for efterkommere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse er 86 pct. Langt den størstedel af det pædagogiske personale i dagtilbud har dansk oprindelse.

3.1 Højeste fuldførte uddannelse for indvandrere

25-64-årige indvandrere

De fleste indvandrere har ikke afsluttet en uddannelse i Danmark

Danmarks Statistiks oplysninger over befolkningens højest fuldførte uddannelse er primært baseret på administrative registre, som indberettes af danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har dog i mange tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark og deres uddannelsesniveau er derfor ikke belyst i samme omfang som uddannelsesniveaet blandt personer med dansk oprindelse. Det skyldes, at institutionernes løbende indberetning kun omfatter uddannelser, som er gennemført i Danmark og ikke uddannelser, som er gennemført i udlandet.

Uddannelsesstatistik

Fundamentet for uddannelsesstatistik i Danmark er indberetninger med cpr-nummer fra alle danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark, og de er derfor dårligt dækket af den almindelige uddannelsesstatistik.

Danmarks Statistik har gennemført spørgeskemaundersøgelser for at skabe et mere fuldstændigt billede af indvandrernes uddannelsesniveau. Hensigten har været at indsamle data for indvandrernes medbragte uddannelse for herigennem at styrke oplysningerne om de uddannelsesmæssige baggrunde i Danmark med fokus på formel uddannelse.

Nyt opgørelsetidspunkt

Danmarks Statistik har ændret opgørelsetidspunktet for befolkningens højeste fuldførte uddannelse. Den tidligere opgørelse opgjorde befolkningen pr. 31. december, mens deres højeste fuldførte uddannelse var opgjort 30. september det pågældende år. Fra og med udgivelsen af befolkningens højeste fuldførte uddannelse 2019 er både befolkningen og deres højeste fuldførte uddannelse opgjort pr. 30. september det pågældende år.

En tredjedel af 25-64-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande har en grundskoleuddannelse

I tabel 3.1 vises højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige efter herkomst. Her fremgår det, at der er forskel på uddannelsesniveaut mellem indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. Fx har 32 pct. af de mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande alene en grundskoleuddannelse, mens det gør sig gældende for 8 pct. af indvandrere fra vestlige lande og 18 pct. af mænd med dansk oprindelse. En lignende tendens ses blandt kvinderne.

Tabel 3.1 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige. 2021

	Indvandrere				Dansk oprindelse	
	Mænd		Kvinder		Mænd	Kvinder
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
I alt	102 518	133 691	89 857	145 855	1 252 099	1 231 273
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	100
Grundskole	8	32	6	29	18	13
Gymnasial	9	9	9	8	7	6
Erhvervsfaglig	25	17	16	20	39	32
Kort videregående	8	5	6	5	7	5
Mellemlang videregående ..	17	14	23	18	12	25
Bachelor	3	1	4	1	3	3
Lang videregående	26	16	32	15	14	15
Uoplyst	5	4	3	4	1	1

Erhvervsfaglige uddannelser udgør en mindre andel blandt mandlige indvandrere

Blandt mandlige indvandrere fra såvel vestlige lande og ikke-vestlige lande er andelen, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse noget lavere end blandt mænd med dansk oprindelse. For mænd fra vestlige lande er andelen 25 pct., mens den er 17 pct. for mænd fra ikke-vestlige lande. Det er noget lavere end blandt mænd med dansk oprindelse, hvor 39 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt kvindelige indvandrere er andelen, der har en erhvervsfaglig uddannelse også noget lavere end for kvinder med dansk oprindelse.

Hver fjerde indvandrer fra vestlige lande har en lang videregående uddannelse

Blandt indvandrere fra vestlige lande er der 26 pct. af mændene og 32 pct. af kvinderne, der har en lang videregående uddannelse. Det er andele, der er ca. dobbelt så høje som for personer med dansk oprindelse, hvor 14 pct. af mændene og 15 pct. af kvinderne har en lang videregående uddannelse.

Mange indvandrere fra ikke-vestlige lande er højt uddannede

Der er også mange indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har en lang videregående uddannelse. Blandt mændene har 16 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket er en større andel end mænd med dansk oprindelse. Blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande har 15 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket er samme niveau som kvinder med dansk oprindelse.

Højeste fuldførte uddannelse efter oprindelsesland og opholdsgrundlag

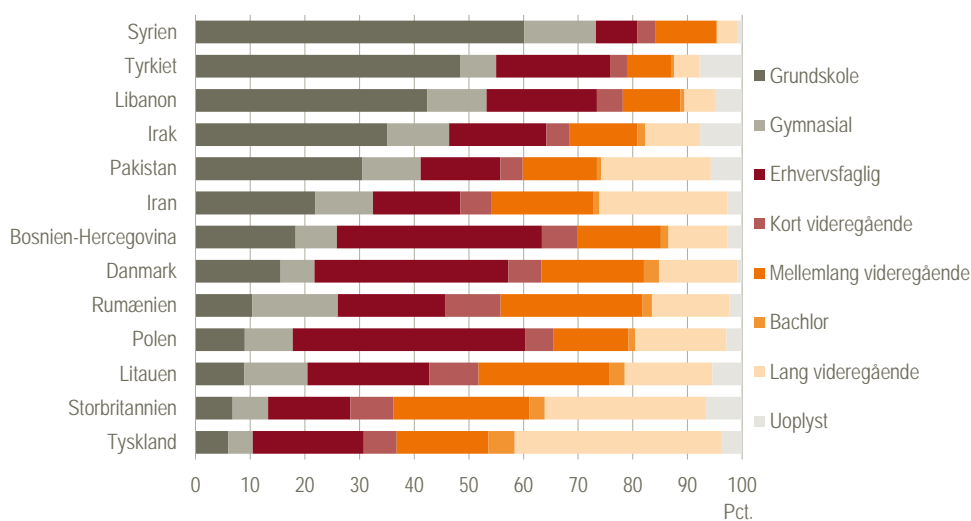
Mange indvandrere fra Polen og Bosnien-Hercegovina har en erhvervsfaglig uddannelse

Når de 25-64-årige indvandrere opdeles efter oprindelsesland bliver det tydeligt, at der er variation i uddannelsessammensætningen mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Fx har 43 pct. af indvandrerne fra Polen en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er en større andel end blandt personer med dansk oprindelse. Omvendt er det mellem 15-18 pct. af indvandrerne fra Pakistan, Storbritannien, Iran og Irak, der har en erhvervsfaglig uddannelse. Og blandt indvandrere fra Syrien er det 8 pct., se figur 3.1.

73 pct. af indvandrere fra Syrien har ikke en kompetencegivende uddannelse

Det springer også i øjnene, at der blandt enkelte oprindelseslande er store andele, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse – dvs. en uddannelse der er højere end folkeskole- og gymnasieniveau. Blandt indvandrere fra Libanon er andelen 53 pct., mens der blandt indvandrere fra Tyrkiet er 55 pct., der ikke har en uddannelse, der er højere end grundskole- eller gymnasieniveau. Den største andel findes dog blandt indvandrere fra Syrien, hvor 73 pct. ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Figur 3.1 Højeste fuldførte uddannelse 25-64-årige efter oprindelsesland, 2021

Anm.: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

36 pct. af indvandrere fra Tyskland har en lang videregående uddannelse

Blandt indvandrere fra bestemte oprindelseslande er der flere, der har en lang videregående uddannelse end blandt personer med dansk oprindelse, hvor den samlede andel er 14 pct. Blandt indvandrere fra Rumænien, Litauen, Polen, Pakistan og Iran ligger andelen mellem 14-23 pct., mens 29 pct. af indvandrere fra Storbritannien har en lang videregående uddannelse. Den største andel findes blandt indvandrere fra Tyskland, hvor 38 pct. har en lang videregående uddannelse.

Indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at komme til Danmark

At uddannelsesniveaut varierer mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande, skal blandt andet ses i lyset af, at indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at opholde sig i Danmark. Fx er alle personer, der er EU/EØS-statsborgere omfattet af EU-reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed, og kan derfor frit indvandre og opholde sig i Danmark, hvis de fx arbejder eller studerer.

Juridiske regler må forventes at medføre en vis selektion

Udenlandske statsborgere, som ikke har nordisk eller EU/EØS-statsborgerskab kan derimod ikke uden videre opholde sig i Danmark, men skal opfylde en række krav for at få arbejds- og opholdstilladelse i Danmark. I den sammenhæng findes der fx en række ordninger, der er betinget af beskæftigelsesmæssige hensyn og ansøgerens kvalifikationer, hvilket gør det lettere for højt kvalificerede udlændinge at komme til Danmark. Alternativt kan personer, der ikke er EU/EØS-borgere have opholdsgrundlag som studie, familiesammenføring eller asyl. De fleste indvandrere fra ikke-

vestlige lande er da også typisk kommet til Danmark som flygtninge eller som familiesammenførte, og opfylder derfor ikke nødvendigvis kravene til at få arbejdstilladelse. De forskellige juridiske ordninger må således formodes at medføre en vis selektion, der påvirker sammensætningen af uddannelsesniveaut blandt indvandrere fra forskellige oprindelseslande.

Mange indvandrere med erhverv som opholdsgrundlag har en lang videregående uddannelse

I tabel 3.2 fremgår det, at der er forskel på uddannelsesniveaut afhængigt af hvilket opholdsgrundlag indvandrerne har. Fx har 49 pct. af indvandrerne, der er kommet til Danmark med erhverv som opholdsgrundlag, en lang videregående uddannelse. Indvandrere, der har erhverv som opholdsgrundlag, er ikke EU/EØS-borgere. En del af forklaringen på den høje andel, der har en lang videregående uddannelse, skal således findes i, at opholdstilladelser som fx beløbsordningen og positivlisten er indeholdt i opholdskategorien erhverv. Det gør det lettere for højt kvalificerede udlændinge at komme til Danmark.

Tabel 3.2 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige indvandrere efter seneste opholdsgrundlag, 2021

	Asyl	Familie-sammenføring	EU/EØS	Erhverv	Studie	Nordisk statsborger	Andet	Uoplyst	I alt
I alt	43 760	80 122	146 253	39 101	12 196	141 587	2 847	6 055	471 921
	pct.								
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Grundskole	56	37	8	6	5	20	35	9	21
Gymnasial	11	10	9	4	6	9	10	6	9
Erhvervsfaglig	15	21	21	8	6	24	12	13	20
Kort videregående	3	5	8	4	8	6	3	7	6
Mellemlang videregående	8	13	21	26	31	17	14	24	18
Bachelor	0	1	3	0	9	3	3	4	2
Lang videregående	3	7	28	49	34	17	16	33	21
Uoplyst	4	6	4	4	2	4	6	4	4

Indvandrere fra EU/EØS har generelt en uddannelse, der er højere end grundskole- og gymnasialt niveau

Indvandrere med EU/EØS-opholdsgrundlag har med 28 pct. også en høj andel, der har en lang videregående uddannelse. 21 pct. har en mellemlang videregående uddannelse, mens 21 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse. Modsat har 8 pct. højest en grundskoleuddannelse. Samlet set har 79 pct. af indvandrerne med EU/EØS-opholdsgrundlag en erhvervskompetencegivende uddannelse. Med erhvervskompetencegivende uddannelser forstås uddannelser ud over grundskole- og gymnasieniveauet.

29 pct. af indvandrere med asyl som ophold har en erhvervskompetencegivende uddannelse

Anderledes forholder det sig med indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag. I denne gruppe har 29 pct. en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er i det lys, at det lave uddannelsesniveau blandt indvandrere fra Syrien, Libanon og Irak skal ses, idet mange indvandrere fra disse lande er kommet til Danmark som flygtninge. For de syriske flygtninge gør det sig desuden gældende, at de har opholdt sig i Danmark i relativt kort tid, hvilket påvirker deres mulighed for at afslutte en uddannelse i Danmark.

Indvandrere med studie som opholdsgrundlag har ofte en videregående uddannelse

Blandt indvandrere, der har studie som opholdsgrundlag, har 86 pct. en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det fremgår desuden, at henholdsvis 31 pct. og 34 pct. har en mellemlang eller lang videregående uddannelse, mens der er 6 pct., der har en erhvervsfaglig uddannelse. Denne fordeling kan hænge sammen med, at indvandrere der kommer til Danmark for at studere, i højere grad studerer på de videregående uddannelser.

Uddannelse og beskæftigelse

Fokus på 25-64-årige indvandrere med dansk og udenlandsk uddannelse

Det er veldokumenteret, at personer, der har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har bedre tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er det også interessant at undersøge, hvordan billedet ser ud for indvandrere, der har afsluttet en uddannelse i udlandet. Og hvordan klarer denne gruppe af indvandrere sig, når man sammenligner med indvandrere, der har taget en tilsvarende uddannelse i Danmark? Det er omdrejningspunktet for dette afsnit, der retter fokus mod at belyse, om der er væsentlige forskelle i beskæftigelsesomfang for 25-64-årige indvandrere med henholdsvis en dansk og en udenlandsk uddannelse.

Udenlandsk uddannelse

Udenlandsk uddannelse

Danmarks Statistiks opgørelse over befolkningens højeste fuldførte uddannelse bygger på en række forskellige kilder. Uddannelsesoplysninger der stammer fra bestemte kilder kan defineres som udenlandske uddannelser. Det drejer sig om følgende kilder:

- Spørgeskemaundersøgelserne om indvandrernes medbragte uddannelse
- Uddannelsesstyrelsens anerkendelseskontor

Uddannelser der stammer fra følgende kilder defineres som danske uddannelser:

- Folketællingen før 1970
- Kvalifikationsregister
- Elevregister

Hertil findes der en række kilder, hvor det ikke er muligt at afgøre, om uddannelsen er dansk eller udenlandsk. Disse kilder samt imputerede værdier er ikke medtaget i dette afsnit.

Beskæftigelse stiger med uddannelsesniveau

For såvel 25-64-årige mænd med dansk oprindelse samt indvandrere fra vestlige- og ikke-vestlige lande med henholdsvis en dansk og en udenlandsk uddannelse, er der en generel tendens til højere beskæftigelse ved stigende uddannelsesniveau. Fx havde 25-64-årige mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en dansk grundskoleuddannelse en beskæftigelsesfrekvens på 55 pct. i 2020. Modsat lå beskæftigelsen på 81 pct. blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en lang videregående uddannelse i Danmark, se tabel 3.3.

Men høj beskæftigelse blandt indvandrere fra vestlige lande med en udenlandsk grundskole- eller gymnasieuddannelse

Selvom beskæftigelsen generelt er stigende med uddannelsesniveaue, skiller indvandrere fra vestlige lande med en udenlandsk grundskole- eller gymnasieuddannelse sig ud med en relativ høj beskæftigelse. Fx var 72 pct. af indvandrere fra vestlige lande med en udenlandsk grundskoleuddannelse i beskæftigelse. Det er en højere andel end blandt mænd med dansk oprindelse, der havde en grundskoleuddannelse, hvor 64 pct. var i beskæftigelse. Den høje beskæftigelse skal ses i sammenhæng med, at mange indvandrere fra vestlige lande opholder sig i Danmark for at arbejde.

Tabel 3.3 Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige mænd efter herkomst og højest fuldførte uddannelse. 2020

	Indvandrere				Personer med dansk oprindelse
	Dansk uddannelse		Udenlandsk uddannelse		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
Grundskole	54	55	72	61	64
Gymnasial	65	63	73	63	75
Erhvervsfaglig	83	79	78	58	87
Kort videregående	76	78	78	62	90
Mellemlang videregående ..	79	81	77	73	91
Bachelor	64	68	•	•	76
Lang videregående	77	81	84	77	92

Anm.: Uddannelsesniveaue for personer med dansk oprindelse er opgjort efter uddannelser taget i Danmark.

Indvandrere fra ikke-vestlige lande med en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse skiller sig ud

Rettes fokus mod de erhvervsfaglige uddannelser og sammenligner man grupperne på tværs, ligger beskæftigelsesniveauet blandt indvandrere meget tæt på niveauet for mænd med dansk oprindelse. Indvandrere fra ikke-vestlige lande med en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse skiller sig dog ud med en beskæftigelsesfrekvens på 58 pct. I den sammenhæng er det værd at bemærke, at indvandrere fra vestlige lande, der har en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse, har en beskæftigelsesfrekvens på 78 pct.

Høj beskæftigelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande med en dansk videregående uddannelse

Mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse i Danmark, har en beskæftigelsesfrekvens på henholdsvis 78, 81 og 81 pct. Det er højere end indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse i udlandet. Her er beskæftigelsesfrekvenserne henholdsvis 62, 73 og 77 pct. Blandt indvandrere fra vestlige lande er beskæftigelsen højest, hvis uddannelserne er afsluttet i udlandet, dog ikke for mellemlange videregående uddannelser.

Indvandrere med danske uddannelser har andre karakteristika

Korte, mellemlange- og lange videregående uddannelser afsluttet i Danmark giver tilsyneladende bedre beskæftigelse for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Samtidig er det dog også sådan, at indvandrere, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark, typisk også er indvandrere, som har været i Danmark relativt længe. Derfor er der også en vis selektion i forhold til hvilke indvandrere, der afslutter en uddannelse i Danmark. Der er altså andre faktorer end blot den gennemførte uddannelse, som kan have en positiv effekt på beskæftigelsesniveauet.

Kvindelige indvandrere med en dansk uddannelse har høj beskæftigelse

Blandt kvinderne er der også tendens til, at beskæftigelsen stiger med uddannelsesniveauet, se tabel 3.4. Desuden fremgår det også, at når man ser bort fra grundskolen og det gymnasiale niveau, så er beskæftigelsen relativt høj blandt såvel indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark. Fx var beskæftigelsesfrekvensen 80 pct. for indvandrere fra vestlige lande og 78 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse i Danmark. Det er stort set samme niveau som kvinder med dansk oprindelse. Differencen er lidt større mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere, der har afsluttet korte-, mellemlange- og lange videregående uddannelser i Danmark.

Tabel 3.4 Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige kvinder efter herkomst og højest fuldførte uddannelse. 2020

	Indvandrere				Personer med dansk oprindelse
	Dansk uddannelse		Udenlandsk uddannelse		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
Grundskole	44	43	61	39	51
Gymnasial	61	52	65	43	70
Erhvervsfaglig	80	78	68	51	80
Kort videregående	72	74	66	53	85
Mellemlang videregående ..	79	80	69	55	87
Bachelor	61	61	.	.	73
Lang videregående	77	77	74	60	89

Anm.: Uddannelsesniveauet for personer med dansk oprindelse er opgjort efter uddannelser taget i Danmark.

Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet en uddannelse i udlandet, har lav beskæftigelse

Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet deres uddannelse i udlandet, skiller sig ud med en lavere beskæftigelse end de øvrige grupper. Og sammenlignet med kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har taget deres uddannelse i Danmark, så er deres beskæftigelse minimum 18 procentpoint lavere, når man sætter fokus på de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Tendensen til at beskæftigelsen er lavere, hvis uddannelsen er taget i udlandet, ses også blandt indvandrere fra vestlige lande. Men her er differencen knap så stor, når

man sammenligner med indvandrere fra vestlige lande, der har afsluttet en tilsvarende uddannelse i Danmark.

3.2 Højeste fuldførte uddannelse for efterkommere

30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande

Fokus på 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande

I dette afsnit fokuseres der på 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande. 30-årige har en alder, hvor langt hovedparten har afsluttet deres uddannelse. Samtidig er det af hensyn til efterkommernes skæve aldersfordeling hensigtsmæssigt kun at betragte et enkelt alderstrin, når man ønsker at sammenligne dem med personer med dansk oprindelse.

31 pct. af de mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har grundskole uddannelse

Alle efterkommere er pr. definition født i Danmark. Alligevel er der forholdsvis store forskelle mellem 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande og 30-årige med dansk oprindelse, hvad angår deres uddannelsesniveau. Blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er der således 31 pct., som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen. Den tilsvarende andel blandt 30-årige mænd med dansk oprindelse er 15 pct., se tabel 3.5.

Der er også forskel mellem kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande og kvinder med dansk oprindelse, idet 14 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande har afsluttet en grundskoleuddannelse mod 11 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 3.5 30-årige efter højeste fuldførte uddannelse. 2021

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	1 586	1 386	30 434	29 182
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Grundskole	31	14	15	11
Gymnasial	11	8	8	6
Erhvervsfaglig	19	21	33	22
Kort videregående	5	5	6	5
Mellemlang videregående	14	27	15	27
Bachelor	3	3	4	4
Lang videregående	15	21	19	25
Uoplyst	1	1	1	0

Kønnsforskel i uddannelse er større blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande

I figur 3.2 vises 30-årige mænd og kvinder med en erhvervskompetencegivende uddannelse over tid. Det er bemærkelsesværdigt, at der er en stor forskel mellem mandlige og kvindelige efterkommere. I alt har 77 pct. af de 30-årige kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. For mændene er det 57 pct. Også blandt personer med dansk oprindelse har flere kvinder (83 pct.) end mænd (76 pct.) en erhvervskompetencegivende uddannelse, men her er forskellen mindre.

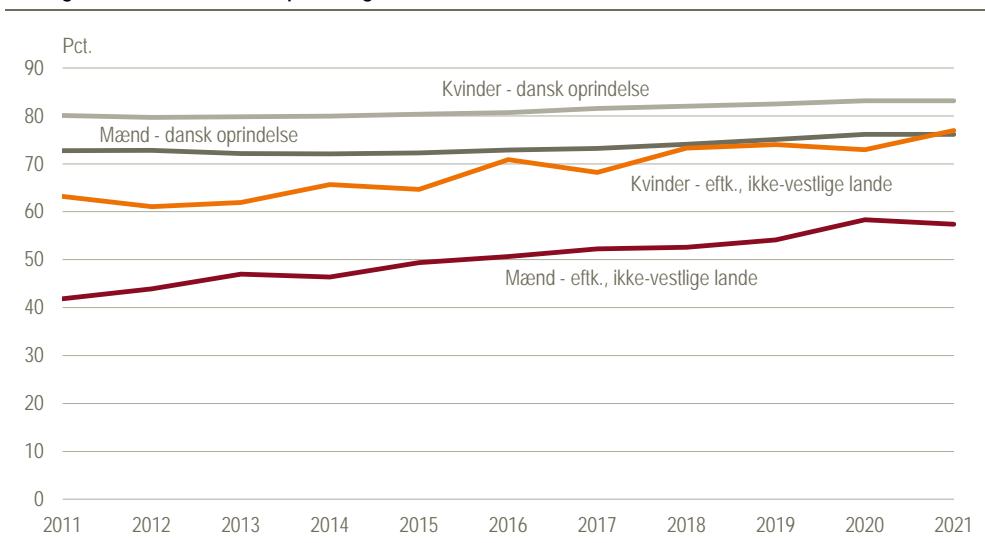
Stigning i 30-åriges uddannelsesniveau siden 2011

Siden 2011 er andelen af 30-årige kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande med en erhvervskompetencegivende uddannelse steget fra 63 pct. til 77 pct. Også de mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande stiger uddannelsesniveauret, idet 2021-niveauret på 57 pct. ligger 16 procentpoint højere end i 2011. Over de seneste ti år har efterkommere fra ikke-vestlige lande, med andre ord, halet ind på personer med dansk oprindelse i forhold til andelen med erhvervskompetencegivende uddannelse.

Forskel mellem efterkommere og personer med dansk oprindelse

Med det nuværende niveau er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 19 procentpoint højere for mænd med dansk oprindelse end for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Blandt kvinder er forskellen blot 6 procentpoint.

Figur 3.2 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse

Små forskelle i uddannelsesniveau forkvindelige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse

I tabel 3.6 ses 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. Blandt de 30-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har en større andel af mændene med dansk oprindelse end mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt kvinderne er der ikke den store forskel i uddannelsesniveau mellem 30-årige kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande og kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 3.6 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig	35	27	44	27
Kort videregående	8	7	8	6
Mellemlang videregående	25	34	19	32
Bachelor	7	4	6	6
Lang videregående	25	27	24	28

Markant flere 30-årige efterkommere i 2022 end i 2012

Inden for de seneste ti år er det samlede antal af 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande generelt steget med 172 pct., men det er stadigvæk en lille gruppe. Fx var der i 2012 1.136 efterkommere fra ikke-vestlige lande på 30 år. I 2022 er antallet 3.088. I løbet af de kommende ti år forventes gruppen af 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande at stige med yderligere med 72 pct.

Højeste fuldførte uddannelse for 20-30-årige

Forskel på alder, hvor man afslutter erhvervskompetencegivende uddannelse

Der er naturligvis mange, som afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse længe før, de bliver 30 år. I figur 3.3 vises andelen med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle enkelte trin fra 20-30 år for personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har laveste andele på samtlige alderstrin

Det er usædvanligt, at personer i begyndelsen af 20'erne har afsluttet en erhvervs-kompetencegivende uddannelse, men kurven stiger for næsten alle grupperne fra alderstrin til alderstrin. Det fremgår, at mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande hurtigt skiller sig ud som gruppen med de laveste andele på samtlige alderstrin. Derudover stiger forskellen på mandlige efterkommere og mænd med dansk oprindelse med alderen. Mænd med dansk oprindelse har den højeste andel med en erhvervs-kompetencegivende uddannelse for alderstrinene fra 20-22 år.

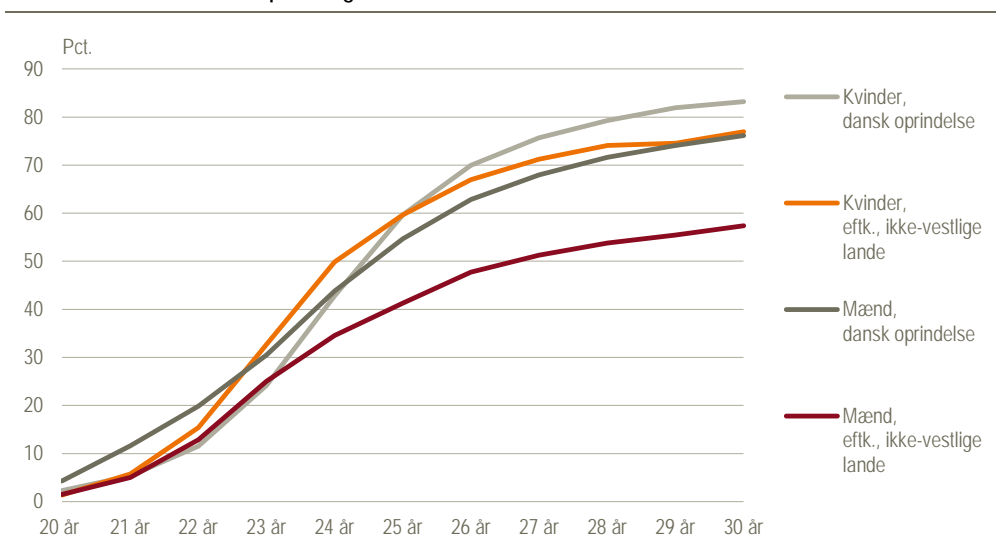
Fra 26 år stiger uddannelsesniveaut kraftigt blandt kvinder med dansk oprindelse

Blandt kvinderne har efterkommere fra ikke-vestlige lande den højeste andel med en erhvervs-kompetencegivende uddannelse fra 23 til 25 år. Herefter sker der et tydeligt skift, og kvinder med dansk oprindelse bliver den gruppe, som har den højeste andel med en afsluttet erhvervs-kompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 26 til 30 år. Samtidig øges afstanden til kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande. For 23-årige kvinder er andelen med en erhvervs-kompetencegivende uddannelse 24 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 33 pct. blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande. Blandt 30-årige er de tilsvarende andele 83 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 77 pct. for kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande – en forskel på 6 procentpoint.

Alderstrin repræsenterer forskellige generationer

Man skal være opmærksom på, at det er forskellige generationer, man ser på, når man betragter aldersopdelte tal for 2021. Det behøver ikke være sådan, at de 23-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande i dag har lige så stor afstand til kvinder med dansk oprindelse, som 30-årige har i dag, når de selv er 30 år om syv år. Om det bliver tilfældet, vil tiden vise.

Figur 3.3 Personer med erhvervs-kompetencegivende uddannelse. 2021

Sammensætning på uddannelsesniveaut

Figur 3.4 til 3.7 viser sammensætningen på uddannelsesniveaut for personer med erhvervs-kompetencegivende uddannelser. For de yngste alderstrin er erhvervs-faglige uddannelser dominerende for alle grupper. Det er der ikke noget overraskende i, da det reelt er den eneste type uddannelse, man kan nå at afslutte som 20-21-årig.

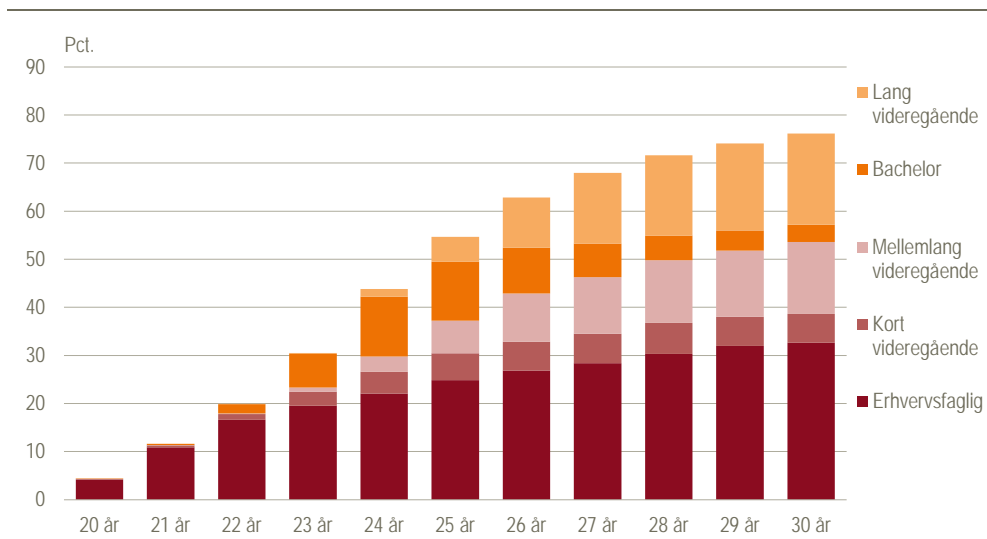
Færre mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande får erhvervs-faglige uddannelser

Hovedforklaringen på den store samlede forskel mellem omfanget af uddannelse blandt mænd med dansk oprindelse og mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er, at mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande i langt mindre grad afslutter erhvervs-faglige uddannelser. Allerede blandt 22-årige er der 17 pct. af mændene med dansk oprindelse, som har afsluttet en erhvervs-faglig uddannelse, mens den tilsvarende andel er 4 pct. blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Sammenligner man andelen med lang videregående uddannelse i de to grupper følger de ad indtil de når 27 år. Herefter stiger andelen med en lang videregående uddannelse mere hos mænd med dansk oprindelse end hos mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande.

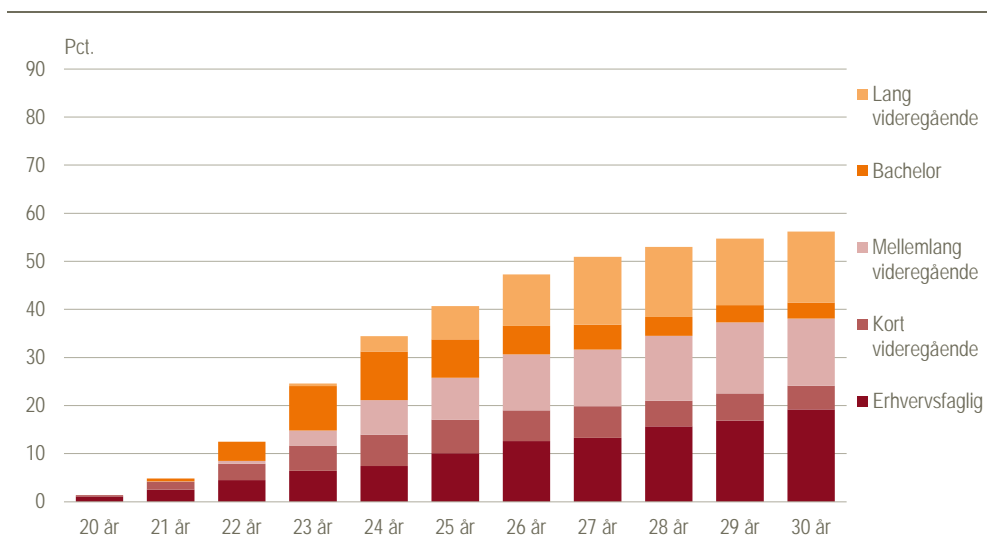
Mindre forskel på de korte- og mellemlange videregående uddannelser

Hvis man sammenligner de korte- og mellemlange videregående uddannelser, er forskellen på samtlige alderstrin dog lille. Blandt de 26-årige har 10 pct. af mænd med dansk oprindelse afsluttet en mellemlang videregående uddannelse. Den tilsvarende andel for efterkommere fra ikke-vestlige lande er 12 pct. Blandt de 30-årige har 6 pct. af mænd med dansk oprindelse og 5 pct. af de mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande afsluttet en kort videregående uddannelse.

Figur 3.4 Mænd med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

Figur 3.5 Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

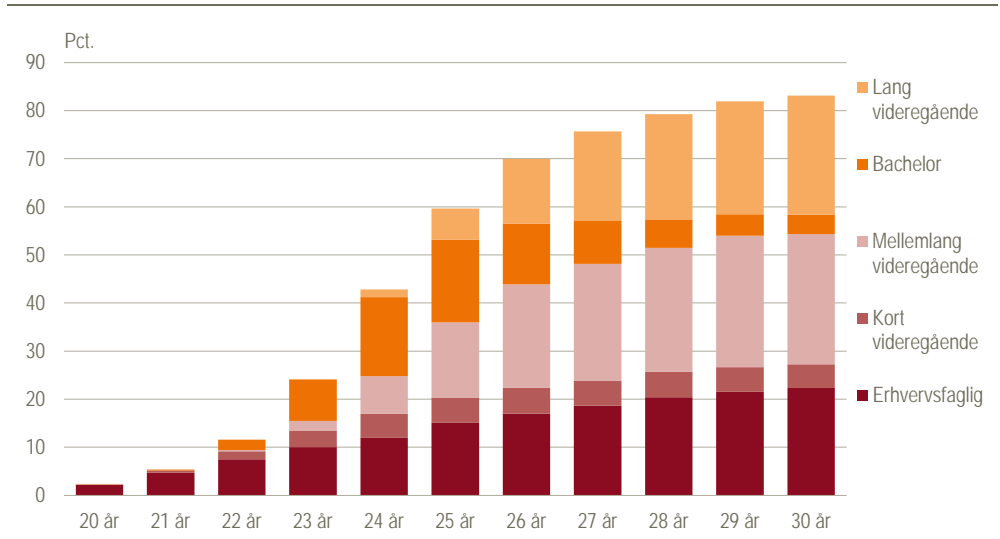
For kvinderne er der stor lighed i andelen med erhvervsfaglige uddannelser

Blandt kvinderne er forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande generelt betydeligt mindre end hos mændene. Mens hovedforklaringen til den store forskel blandt mændene er lavere andele med erhvervsfaglige uddannelser blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande, er det ikke tilfældet kvinderne. Her er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser forholdsvis tæt på hinanden for alle alderstrin. Blandt 30-årige er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser 22 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 21 pct. blandt kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande.

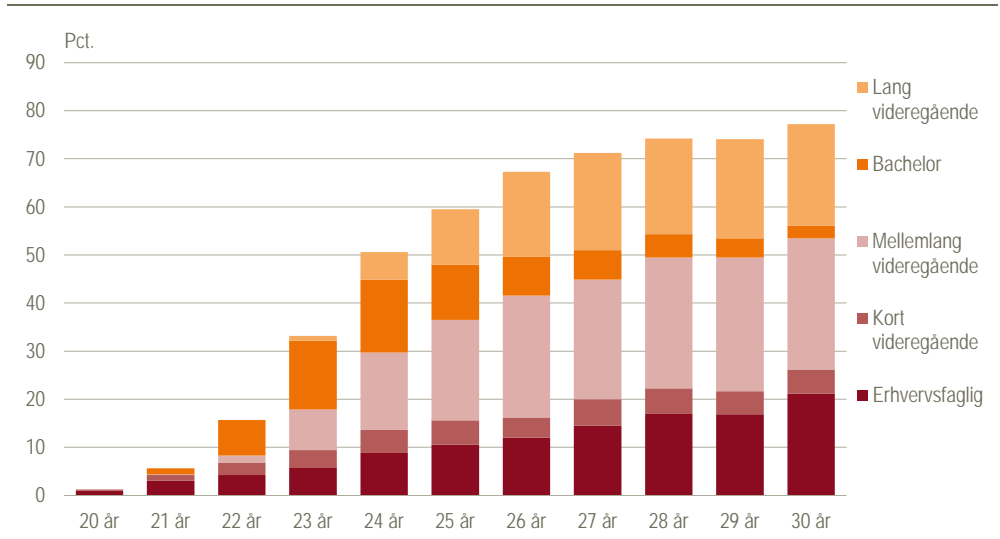
Færre efterkommere fra ikke-vestlige lande tager mellemlange eller lange videregående uddannelser

For kvinder med dansk oprindelse stiger andelen, som har afsluttet en mellemlang eller en lang videregående uddannelse, kraftigt fra 25-års alderen. Andelen stiger også kraftigt blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande, men her er det fra 24-års alderen. Blandt 30-årige er andelen således 52 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse, mens den er 48 pct. blandt kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Figur 3.6 Kvinder med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

Figur 3.7 Kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

3.3 Under uddannelse

Flere unge med dansk oprindelse end indvandrere er i gang med uddannelse

I tabel 3.7 til 3.10 og figur 3.8 vises andel under uddannelse efter herkomst. Flere unge med dansk oprindelse går i gang med en uddannelse end unge indvandrere. Blandt 20-29-årige mænd med dansk oprindelse er 35 pct. under uddannelse, mens den tilsvarende andel er 28 pct. for indvandrere fra vestlige lande og 26 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Der er en meget større andel efterkommere end indvandrere, som er i gang med en uddannelse. Blandt 20-29-årige efterkommere er andelen endda højere end blandt 20-29-årige med dansk oprindelse. Efterkommere fra vestlige lande er dog en relativt lille gruppe, som udgør 7 pct. af alle efterkommere i aldersgruppen 20-29 år.

Halvdelen af de 22-årige mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er under uddannelse

Der er stor forskel på, hvor stor en andel, der er under uddannelse på de enkelte alderstrin i aldersgruppen 20-29 år, og generelt er andelen faldende med alderen. For mænd med dansk oprindelse er andelen højest blandt 23-årige og lavest blandt 29-årige. Der er 51 pct. af de 23-årige mænd med dansk oprindelse, som er under uddannelse, mens andelen er 13 pct. blandt de 29-årige. Blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er andelen højest blandt 21-årige og lavest blandt 29-årige, idet 52 pct. af de 21-årige er under uddannelse mod 12 pct. af de 29-årige, se tabel 3.7.

Tabel 3.7 20-29-årige mænd samt andel under uddannelse. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Mænd					
20-29 år	30 889	25 122	1 733	23 238	317 573
20 år	1 887	1 301	189	2 790	30 803
21 år	2 118	1 524	195	2 803	30 894
22 år	2 528	1 899	204	2 534	31 037
23 år	2 938	2 213	175	2 373	31 098
24 år	3 322	2 449	188	2 360	32 298
25 år	3 484	2 683	170	2 305	31 922
26 år	3 499	2 830	163	2 207	33 595
27 år	3 586	3 170	161	2 066	32 145
28 år	3 642	3 380	129	2 012	32 107
29 år	3 885	3 673	159	1 788	31 674
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	28	26	38	37	35
20 år	48	45	44	51	40
21 år	44	42	45	52	45
22 år	46	38	54	52	50
23 år	42	37	43	50	51
24 år	37	33	55	40	47
25 år	28	27	35	33	38
26 år	20	22	27	25	29
27 år	16	18	25	19	22
28 år	13	16	20	15	16
29 år	9	12	16	12	13

Flere 20-årige end 29-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande

I en sammenligning af uddannelsesniveaet for de uddannelser, som henholdsvis 20-29-årige med dansk oprindelse, 20-29-årige indvandrere og 20-29-årige efterkommere er i gang med, er det relevant at være opmærksom på gruppernes forskellige fordeling på de enkelte alderstrin. Efterkommere fra ikke-vestlige lande er fx kendetegnet ved at være unge, og her er antallet på de enkelte alderstrin faldende med alderen.

Mange 20-22-årige kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande er under uddannelse

Blandt 20-22-årige kvinder er der en højere andel under uddannelse af efterkommere fra ikke-vestlige lande end kvinder med dansk oprindelse. Det kan afspejle, at det er mere almindeligt for efterkommere at begynde med en erhvervskompetencegivende uddannelse lige efter afslutningen af ungdomsuddannelsen, mens mange med dansk oprindelse venter 1-2 år.

For indvandrere fra ikke-vestlige lande er forholdet omvendt

Antallet af kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er derimod stigende fra alderstrin til alderstrin. Der er i alt 3.808 kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er 29 år, mens der til sammenligning er 1.134 20-årige. De mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande følger samme mønster, se tabel 3.8.

Tabel 3.8 20-29-årige kvinder samt andel under uddannelse. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Kvinder					
20-29 år	31 720	24 940	1 710	21 802	302 311
20 år	2 063	1 134	186	2 633	29 221
21 år	2 441	1 477	174	2 571	29 611
22 år	2 845	1 771	168	2 381	29 821
23 år	3 133	2 135	188	2 268	29 411
24 år	3 538	2 370	177	2 377	30 659
25 år	3 621	2 569	177	2 110	30 106
26 år	3 484	2 968	166	2 047	31 925
27 år	3 491	3 238	172	1 943	30 782
28 år	3 537	3 470	147	1 853	30 638
29 år	3 567	3 808	155	1 619	30 137
Under uddannelse			pct.		
20-29 år	32	27	42	46	41
20 år	48	49	34	60	33
21 år	48	47	57	69	50
22 år	50	48	60	70	63
23 år	49	45	66	64	66
24 år	43	37	53	51	59
25 år	32	26	38	38	46
26 år	24	20	34	27	33
27 år	19	17	25	22	25
28 år	15	15	24	18	18
29 år	11	13	18	15	14

Fokus på 22-åriges igangværende uddannelser

I det følgende er fokus rettet mod de 22-årige. Som følge af efterkommernes skæve aldersfordeling med flere yngre er det hensigtsmæssigt at se på personer, der er præcis lige gamle, når man ønsker at sammenligne de forskellige gruppers fordeling på uddannelsesniveauer. De 22-årige er valgt som alderstrin, da langt de fleste 22-årige er færdige med grundskolen og en eventuel gymnasial uddannelse. Samtidig er det de færreste 22-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Tabel 3.9 22-årige mænd, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt under uddannelse	46	38	54	52	50
Fordelt efter niveau					
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	1	11	1	2	2
Gymnasial	0	5	5	2	2
Erhvervsfaglig	5	23	15	18	21
Kort videregående	11	8	9	13	10
Mellemlang videregående	27	18	18	35	20
Bachelor	22	18	40	24	41
Lang videregående	34	18	12	7	3

Mange indvandrere og efterkommere i gang med en lang videregående uddannelse

Blandt 22-årige, som er i gang med en uddannelse, er indvandrere og efterkommere i højere grad end personer med dansk oprindelse i gang med en lang videregående uddannelse. For mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande, er en større andel ligeledes i gang med en kort eller mellemlang videregående uddannelse set i forhold til personer med dansk oprindelse. For kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande gælder det kun for mellemlange videregående uddannelser.

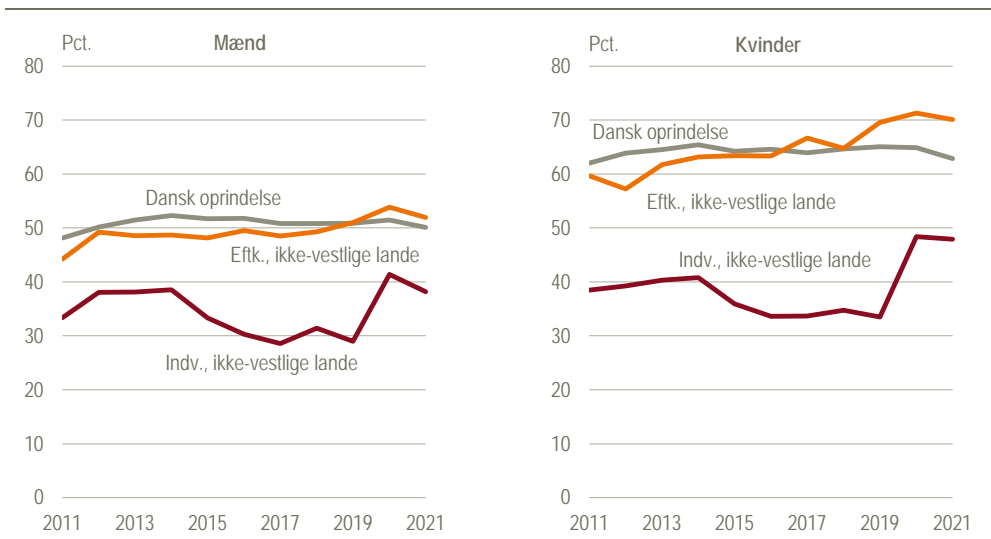
Tabel 3.10 22-årige kvinder, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
I alt under uddannelse	50	48	60	70	63
Fordelt efter niveau					
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	1	9	0	1	1
Gymnasial	0	4	0	1	1
Erhvervsfaglig	3	14	7	8	12
Kort videregående	9	5	7	7	8
Mellemlang videregående	29	26	22	46	33
Bachelor	22	21	58	27	42
Lang videregående	36	19	6	10	3

Stor stigning i andelen under uddannelse siden 2011

Siden 2011 er der sket en kraftig stigning i andelen af 22-årige kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande, som er under uddannelse. I 2011 var det således 60 pct. af kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande, som var under uddannelse, mens andelen er 70 pct. i 2021.

Figur 3.8 22-årige i gang med en uddannelse efter herkomst

Niveauet blandt 22-årige efterkommere er på linje med personer med dansk oprindelse

Andelen af 22-årige, som i 2021 var under uddannelse, ligger på 52 pct. for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Blandt kvinderne er niveauet blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande 70 pct., hvilket er lidt højere end for personer med dansk oprindelse, hvor 50 pct. af mændene og 63 pct. af kvinderne er under uddannelse. Efterkommere fra ikke-vestlige lande har således indhentet den forskel som eksisterede imellem personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande fra 2011.

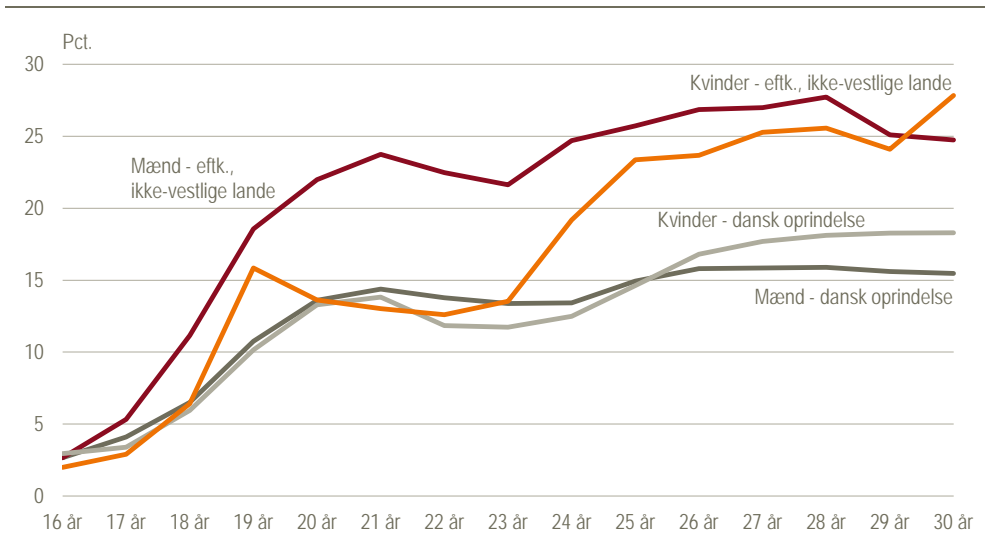
Andelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er i gang med en uddannelse, er påvirket af en række forskellige faktorer. Blandt andet hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 2014 til 2017, hvor andelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande under uddannelse faldt drastisk, kan i høj grad forklares ud fra disse forhold. Det skyldes, at antallet af indvandrere fra ikke-vestlige lande voksede kraftigt i denne periode, blandt andet som følge af flygtningekrisen, hvilket betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt.

3.4 Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse

En samlet indikator for andel i beskæftigelse eller under uddannelse

I stedet for at måle uddannelse og beskæftigelse hver for sig kan man integrere dem i en samlet indikator. Her er det valgt at vende indikatoren om, så der ses på andelen, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse. Fra et integrationsmæssigt synspunkt kan en høj værdi altså anses for at være dårlig, mens en lav andel, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, kan anses for at være godt.

Figur 3.9 Personer, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. 2020

Flere efterkommere fra ikke-vestlige lande hverken i beskæftigelse eller under uddannelse

Andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, er lav for 16-årige. Herefter stiger den for hvert alderstrin frem til 21-års alderen. Dette mønster gør sig både gældende for personer med dansk oprindelse og mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Blandt 21-årige er andelen 14 pct. for både mænd og kvinder med dansk oprindelse. Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger på et højere niveau, idet 24 pct. af mændene hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger for de 21-årige derimod på stort set samme niveau som kvinder med dansk oprindelse.

Stigende tendens fra 20-30-års alderen for efterkommere fra ikke-vestlige lande

For personer med dansk oprindelse ligger andelen ret stabilt på alderstrinnene fra 20-30 år, hvorimod efterkommere fra ikke-vestlige lande har et mere ujævnt forløb. Især bemærker man udviklingen for kvinderne, hvor andelen stiger kraftigt fra 24-års alderen fra et niveau på 14 pct. til 28 pct. blandt de 30-årige. Niveaut for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger på 24 pct. blandt de 21-årige og 25 pct. blandt de 30-årige. Forskellen mellem efterkommere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse er blandt de 30-årige 9 procentpoint for mændene og 10 pct. for kvinderne.

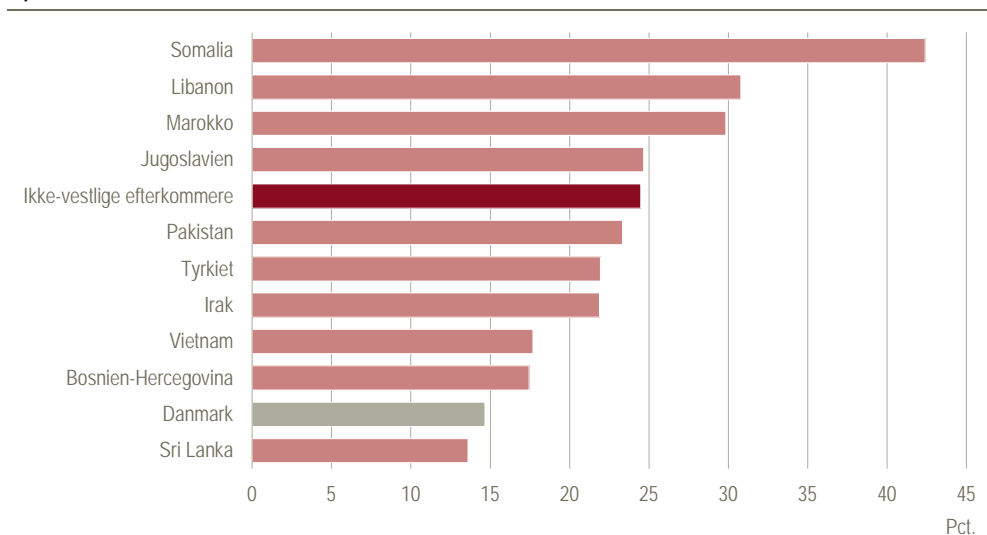
Tyrkiske efterkommere udgør 35 pct. af alle 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande

Det samlede resultat for efterkommere fra ikke-vestlige lande er meget afhængigt af, hvordan de tyrkiske efterkommere klarer sig, da de på alle alderstrin er klart den største gruppe af efterkommere. De tyrkiske efterkommeres dominans er størst på de højeste alderstrin. Deres andel af alle efterkommere fra ikke-vestlige lande udgør 35 pct. blandt de 30-årige og 15 pct. blandt de 16-årige.

Små udsving for personer med dansk oprindelse fra 20-30 år

Blandt personer med dansk oprindelse er der relativt små forskelle i andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse på alderstrinnene fra 20-29 år. På den baggrund er det valgt at slå de 20-29-årige sammen til en aldersgruppe for at kunne belyse forskellene på de enkelte oprindelseslande blandt efterkommerne nærmere. De fleste grupper er for små til at kunne opdeles på enkelte alderstrin, så det er nødvendigt med en større aldersgruppe. Helt konkret er der set på efterkommere fra de ti lande, som flest 20-29-årige efterkommere har oprindelse i 1. januar 2021.

Figur 3.10 Mænd, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2020

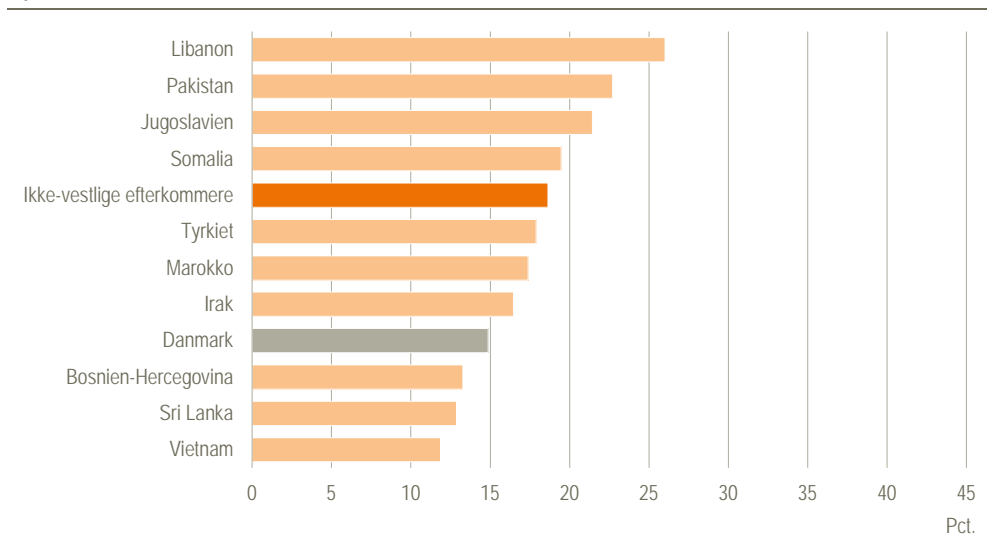
Anm. 1: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Mange efterkommere fra Somalia er hverken i beskæftigelse eller uddannelse

Blandt mændene er det efterkommere fra Somalia, som med 42 pct. har den klart største andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, se figur 3.10. Det er 12 procentpoint højere end efterkommere fra Libanon, som har den næststørste andel. Det samlede tal for alle efterkommere fra ikke-vestlige lande er 24 pct. Det er efterkommere fra Sri Lanka, som med 14 pct. har den laveste andel, der hverken er i uddannelse eller i beskæftigelse. Andelen ligger faktisk lidt lavere end andelen for mænd med dansk oprindelse. Også efterkommere fra Bosnien-Hercegovina og Vietnam har en relativt lav andel på henholdsvis 17 pct. og 18 pct.

Figur 3.11 Kvinder, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Lave andele blandt efterkommere fra Vietnam

Blandt kvinderne er det efterkommere fra Libanon, som ligger højest med 26 pct., se figur 3.11. Efterkommere fra Pakistan ligger næsthøjest med 23 pct., mens efterkommere fra Jugoslavien ligger tredjehøjest med 21 pct. Kvindelige efterkommere fra Somalia ligger med 19 pct. og er således 23 procentpoint lavere end mandlige efterkommere fra Somalia. Blandt kvinderne fremgår det, at efterkommere fra Tyrkiet har en andel, der stort set svarer til hele gruppen af efterkommere fra ikke-vestlige

lande. Begge grupper har en andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, på 18-19 pct. Blandt kvinderne er det efterkommere fra Vietnam, der har den laveste andel med 12 pct.

3.5 Karakterer i grundskolen

Fokus på forskelle i karakterer

I dette afsnit ser vi på karakterer i grundskolen. Fokus er naturligvis rettet mod forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer med dansk oprindelse.

Karakterer i fokus

Der ses på karakterer i de såkaldt bundne prøvfag ved folkeskolens afgangsprøve. Det drejer sig om:

Dansk mundtlig
 Dansk læsning
 Dansk retskrivning
 Dansk skriftlig
 Matematik, uden hjælpemidler
 Matematik, med hjælpemidler
 Engelsk mundtlig
 Fysik/kemi praktisk/mundtlig eller Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi

Karakterer i alle de ovenstående fag er lagt sammen ved udregningen af de samlede gennemsnit for alle bundne prøvfag.

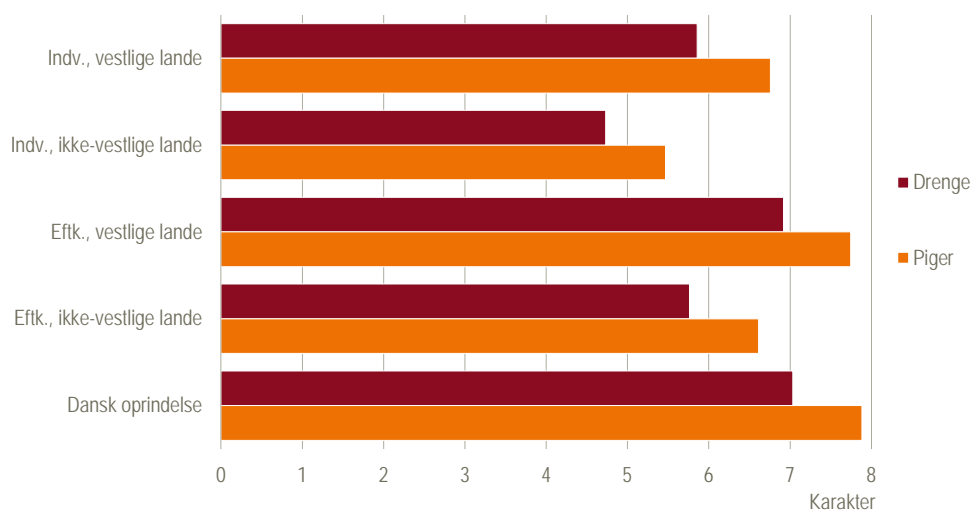
De seneste fem skoleår er lagt sammen, så det er muligt at se på alle herkomstgrupper og underopdele nogle af grupperne på enkelte oprindelseslande. Fysik/kemi, praktisk/mundtlig er fra skoleåret 2016/2017 udfaset som prøvfag, mens der er indført Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Derfor er der ikke beregnet et særskilt femårskaraktorgennemsnit for prøvfagene Fysik/kemi, praktisk/mundtlig og Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Elever i specialklasser og privatister (elever som ikke har mulighed for at aflægge prøve på en skole fx på grund af hjemmeundervisning) er heller ikke medtaget.

Efterkommere fra vestlige lande ligger tæt på drenge og piger med dansk oprindelse

For drenge og piger med dansk oprindelse ligger gennemsnitskarakteren på 7,0 og 7,9, når man ser på samtlige karakterer til alle bundne prøver i de seneste fem skoleår. Efterkommere fra vestlige lande har næsten lige så høje gennemsnit med 6,9 blandt drengene og 7,7 blandt pigerne, se figur 3.12.

Figur 3.12

Samlet karaktorgennemsnit for alle bundne prøver. 2017-2021

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande har laveste karaktorgennemsnit

Herefter er der et forholdsvis stort spring ned til indvandrere fra vestlige lande på tredjepladsen. For indvandrere fra vestlige lande er gennemsnittet 5,9 blandt drengene og 6,8 blandt pigerne. Efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger med niveauer på 5,8 og 6,6 lidt lavere, mens de indvandrere fra ikke-vestlige lande har det

laveste gennemsnit med 4,7 blandt drengene og 5,5 blandt pigerne. I alle fem herkomstgrupper ligger pigernes gennemsnit højere end drengenes.

7-trinsskalalen, der blev indført i 2007, indeholder karaktererne:

12 – gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

10 – gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.

7 – gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.

4 – gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler.

02 – gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

00 – gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål.

-3 – gives for den ringe præstation, som er helt uacceptabel.

Karakterer i de bundne prøvfag

I tabel 3.11 og 3.12 fremgår gruppernes karaktergennemsnit i de bundne prøvfag. Det er også angivet, hvor stort datagrundlaget er for de forskellige grupper. Indvandrere og efterkommere fra vestlige lande er de to mindste grupper. Blandt de drenge og piger, som har fået karakterer i de bundne prøvfag i de seneste fem skoleår, udgør indvandrere og efterkommere fra vestlige lande tilsammen omkring 2 pct. De tilsvarende andele ligger omkring 2 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande og omkring 8 pct. for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Efterkommere fra ikke-vestlige lande er altså klart den antalmæssigt største gruppe efter personer med dansk oprindelse. De vil derfor naturligt være i fokus i dette afsnit.

Tabel 3.11 Drenges karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2017-2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	— karaktergennemsnit —				
Alle bundne prøver	5,9	4,7	6,9	5,8	7,0
Dansk mundtlig	5,7	5,5	7,0	6,2	7,2
Dansk læsning	4,5	3,3	5,6	4,6	6,2
Dansk retskrivning	4,8	3,6	6,5	5,6	6,6
Dansk skriftlig	4,8	4,0	6,0	5,2	6,2
Matematik, uden hjælpemidler	6,8	5,5	7,4	6,0	7,7
Matematik, med hjælpemidler	6,4	5,0	7,1	5,6	7,4
Engelsk mundtlig	7,9	6,1	8,8	7,2	8,0
	— antal —				
Dansk mundtlig	1 684	3 405	887	11 569	136 899
Dansk læsning	1 708	3 484	891	11 660	137 447
Dansk retskrivning	1 707	3 479	891	11 648	137 415
Dansk skriftlig	1 706	3 434	895	11 625	137 151
Matematik, uden hjælpemidler	1 748	3 614	887	11 633	137 245
Matematik, med hjælpemidler	1 738	3 536	884	11 607	137 041
Engelsk mundtlig	1 711	3 336	869	11 413	135 524

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Tabellen viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande opnår lavere karakterer end personer med dansk oprindelse – både blandt drenge og piger

Efterkommere fra ikke-vestlige lande får lavere karakterer i alle fag end drenge og piger med dansk oprindelse. Blandt drengene er deres samlede gennemsnit 5,8 mod 7,0 for drenge med dansk oprindelse. For pigerne er det samlede gennemsnit 6,6 mod 7,9 for piger med dansk oprindelse. Selv om efterkommerpiger fra de ikke-vestlige lande ligger lidt højere end efterkommerdrengene fra ikke-vestlige lande, ligger de relativt set lige så meget under piger med dansk oprindelse som drengene ligger under niveauet for drenge med dansk oprindelse. Forskellen i karaktergennemsnittet

er 1,3 for både drengene og pigerne. Sammenlignet med personer med dansk oprindelse klarer efterkommerpiger fra ikke-vestlige lande sig altså stort set ikke bedre end efterkommerdrengene fra ikke-vestlige lande.

Tabel 3.12 Pigers karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2017-2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	----- karaktergennemsnit -----				
Alle bundne prøver	6,8	5,5	7,7	6,6	7,9
Dansk mundtlig	7,6	6,9	8,8	8,0	9,1
Dansk læsning	5,8	4,1	6,9	5,4	7,3
Dansk retskrivning	6,1	4,4	7,6	6,6	7,8
Dansk skriftlig	6,4	5,2	7,6	6,7	7,9
Matematik, uden hjælpemidler	6,5	5,2	7,0	5,6	7,2
Matematik, med hjælpemidler	6,6	5,2	7,2	5,7	7,5
Engelsk mundtlig	8,4	6,9	9,1	8,1	8,3
	----- antal -----				
Dansk mundtlig	1 680	3 171	881	11 739	135 018
Dansk læsning	1 687	3 214	888	11 787	135 455
Dansk retskrivning	1 687	3 215	888	11 788	135 458
Dansk skriftlig	1 691	3 184	886	11 772	135 273
Matematik, uden hjælpemidler	1 696	3 287	877	11 731	135 038
Matematik, med hjælpemidler	1 692	3 244	876	11 710	134 858
Engelsk mundtlig	1 680	3 155	865	11 616	133 774

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Tabellen viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag.

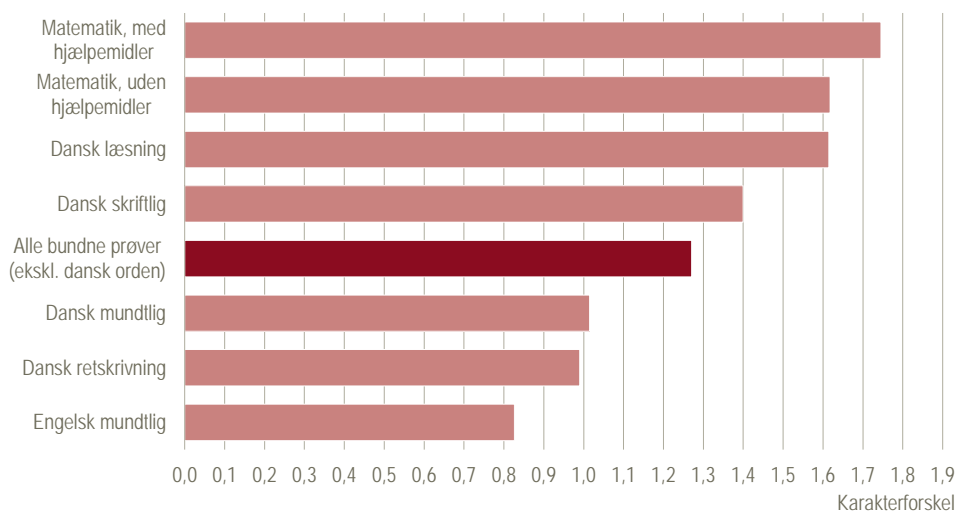
Fokus på efterkommere fra ikke-vestlige lande

Bortset fra personer med dansk oprindelse er efterkommere fra ikke-vestlige lande som nævnt den klart største gruppe. Da efterkommerne alle er født i Danmark, udgør de også en mere homogen gruppe, som er mere sammenlignelig med personer med dansk oprindelse. Indvandrere er derimod en langt mere sammensat gruppe med hensyn til opholdstid i Danmark. Derfor er det interessant at undersøge forskellene mellem gruppen af efterkommere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse mere detaljeret. I figur 3.13 og 3.14 er der set på forskellen i karaktergennemsnit mellem de to grupper i alle de bundne prøvfag.

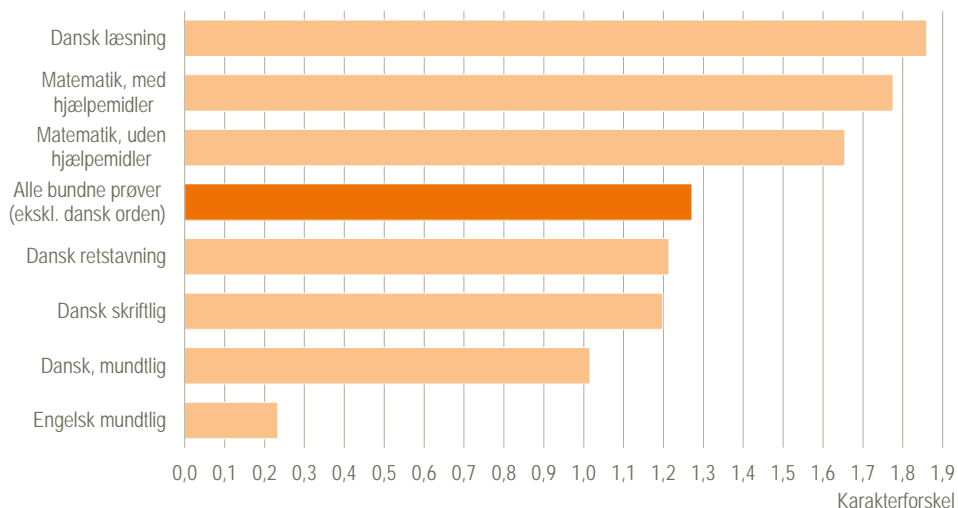
Efterkommere fra ikke-vestlige lande klarer sig relativt dårligst i matematik og dansk læsning

For drengene er det de to matematiske fag, som efterkommere fra ikke-vestlige lande klarer sig relativt dårligst i. Størst er forskellen i matematik med hjælpemidler, hvor karaktergennemsnittet ligger 1,7 lavere for efterkommere fra ikke-vestlige lande. For matematik uden hjælpemidler er forskellen 1,6. Stort set samme forskel findes også i dansk læsning. Det er i engelsk mundtlig, dansk retskrivning og dansk mundtlig, at de mindste forskelle findes.

Figur 3.13 Forskel i drenges karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande. 2017-2021

Figur 3.14 Forskel i pigers karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande. 2017-2021

Lavest karakterforskel findes i engelsk

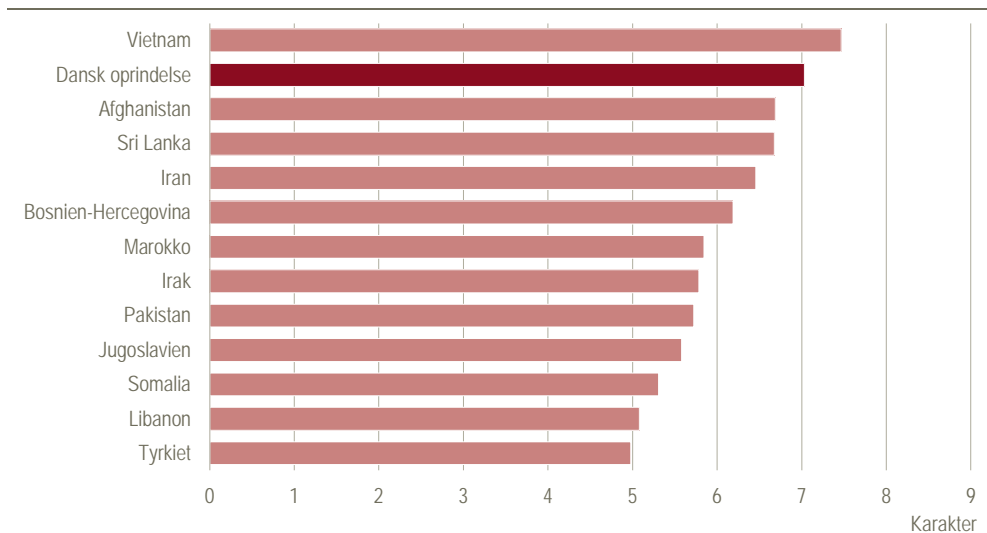
For pigerne findes den største forskel i dansk læsning. Her har piger med dansk oprindelse et karaktergennemsnit, som ligger 1,9 højere end efterkommere fra ikke-vestlige lande. De to matematiske fag er fagene med anden- og tredjestørste forskelle på henholdsvis 1,8 og 1,7. For pigerne er det i engelsk, hvor den mindste forskel findes med 0,2.

Store forskelle mellem landegrupper inden for efterkommere fra ikke-vestlige lande

Efterkommere fra ikke-vestlige lande omfatter personer fra mange forskellige lande, og der kommer store forskelle frem, når man opdeler gruppen på enkelte oprindelseslande. I figur 3.15 og 3.16 vises det samlede karaktergennemsnit for efterkommere fra ikke-vestlige lande fra de 12 lande, som har flest 16-årige efterkommere i perioden 2017-2021.

Figur 3.15 Drenges karaktergennemsnit for alle bundne prøver for efterkommere efter oprindelsesland. 2017-2021

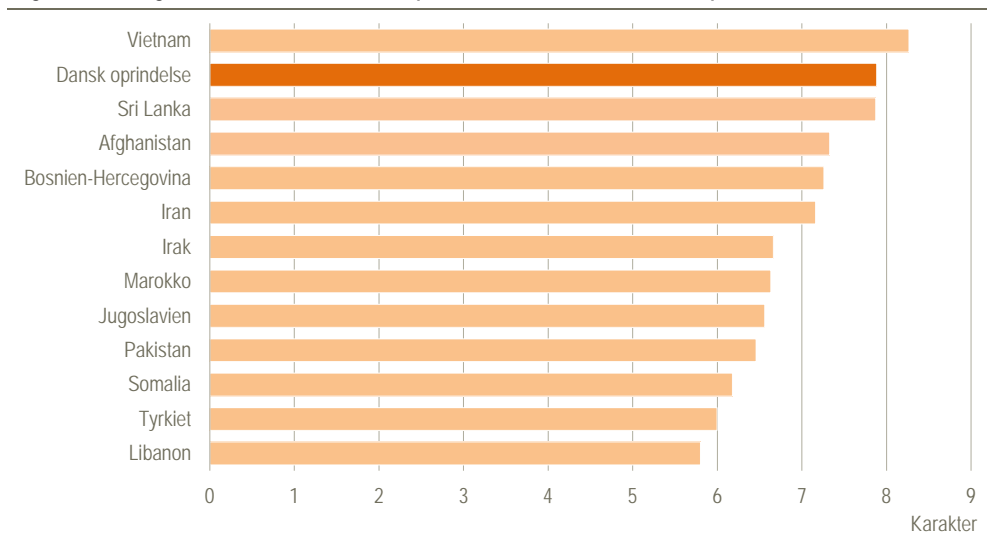
Anm. 1: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Efterkommere fra Vietnam har højeste gennemsnit

Efterkommere fra Vietnam skiller sig ud blandt både drenge og piger, som gruppen med det højeste karaktergennemsnit. For begge køn ligger efterkommere fra Vietnam endda en smule højere end drenge og piger med dansk oprindelse. På de følgende pladser finder vi efterkommere fra Afghanistan, Sri Lanka, Iran og Bosnien-Hercegovina.

Figur 3.16 Pigers karaktergennemsnit for alle bundne prøver for efterkommere efter oprindelsesland. 2017-2021

Anm. 1: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

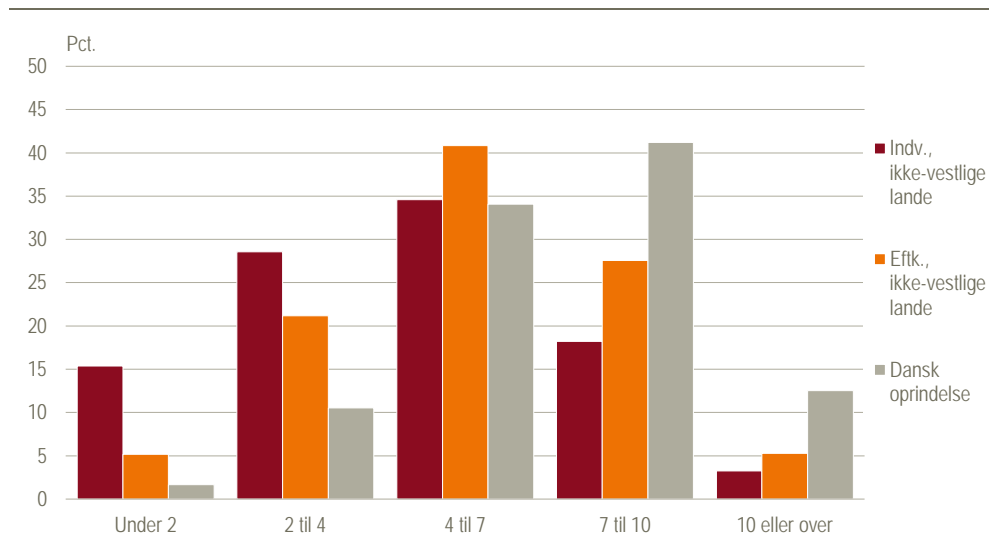
Mens efterkommere fra Tyrkiet og Libanon ligger lavest

Efterkommere fra Tyrkiet og Libanon ligger lavest for både drenge og piger. Blandt drengene ligger karaktergennemsnittet for efterkommere fra Tyrkiet 2,5 lavere end efterkommere fra Vietnam. For pigerne er der en forskel på 2,5 mellem efterkommere fra Vietnam i toppen og efterkommere fra Libanon i bunden.

Karaktergennemsnit dækker over en stor spredning

Fokus har her været på karaktergennemsnit. Et sådan simpelt gennemsnit dækker naturligvis over en stor spredning i karaktererne. Figur 3.17 og 3.18 med karakterernes spredning tegner dog et billede af en spredning, der er som man kan forvente. Andelen med lave karakterer er høj blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og lav blandt drenge og piger med dansk oprindelse. Omvendt er der relativt få indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande med høje karaktergennemsnit.

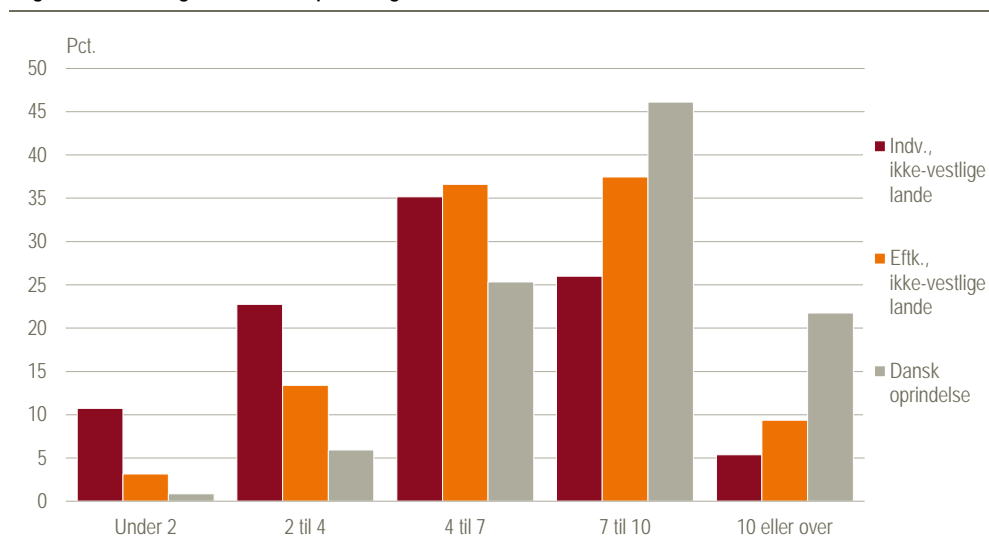
Figur 3.17 Drenges karaktergennemsnits spredning. 2017-2021

Efterkommere fra ikke-vestlige lande har den største andel med under 2 i gennemsnit

Et karaktergennemsnit under 2 svarer til at man ligger under niveauet for den minimalt acceptable præstation. Blandt drengene er det tilfældet for 15 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 5 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande, mens andelen er 2 pct. blandt drenge med dansk oprindelse. Blandt pigerne er de tilsvarende andele 11 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande, 3 pct. for efterkommere fra ikke-vestlige lande og 1 pct. for piger med dansk oprindelse.

Figur 3.18 Pigerne karaktergennemsnits spredning. 2017-2021

Drenge og piger med dansk oprindelse har omvendt den største andel med over 10 i gennemsnit

For drenge og piger med dansk oprindelse er der henholdsvis 13 og 22 pct., som har karaktergennemsnit på 10 eller derover. Andelen er til sammenligning 3 og 5 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande og 5 og 9 pct. for efterkommere fra ikke-vestlige lande.

3.6 Dagtilbud

Børn og personale i dagtilbud

Følgende afsnit retter fokus mod indvandrere og efterkommere i dagtilbud. Først rettes fokus mod de indskrevne børn og herefter det ansatte personale. Data om dagtilbud er i de seneste år blevet forbedret, og inddrages derfor som del af publikationen fra 2021.

Læs mere om metode i statistikdokumentationen

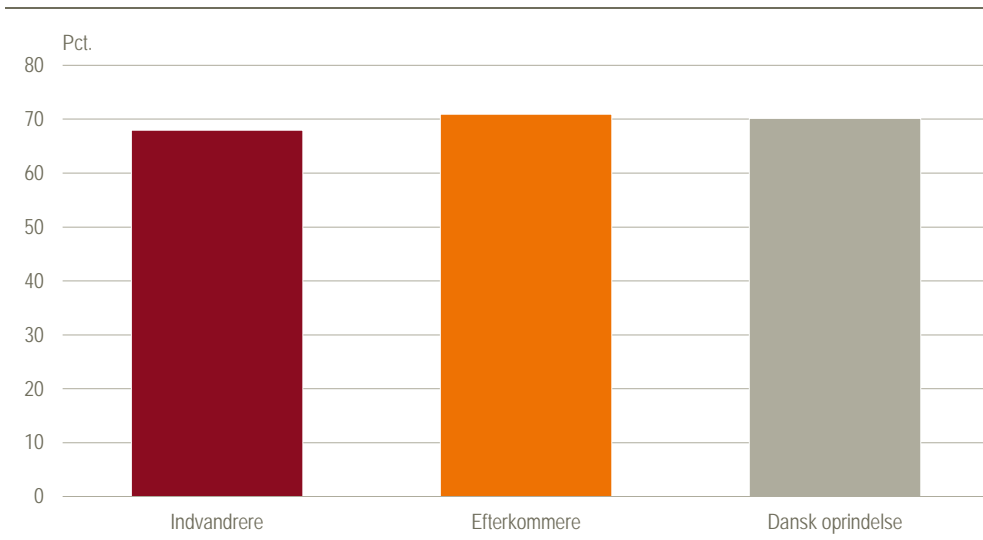
Statistikken omfatter pasningsordninger, som er defineret under Dagtilbudsloven. Det er institutionstyperne dagpleje og daginstitutioner indtil skolestart. Afsnittet omhandler kun kommunale og selvejende dagtilbud, da der ikke er tilstrækkelig data om private dagtilbud. Læs mere om metoden bag det anvendte data på emnesiden om børnepasning.

Børn i dagtilbud

Stort set samme andel børn i dagtilbud

Figur 3.19 viser andelen af børn i alderen 0-5 år, som går i dagtilbud efter herkomst. Blandt personer med dansk oprindelse var 70 pct. af alle 0-5-årige børn i dagtilbud. For indvandrere og efterkommere er det henholdsvis 68 pct. og 71 pct. Der er med andre ord meget lille forskel på andelen af børn i dagtilbud på tværs af grupperne.

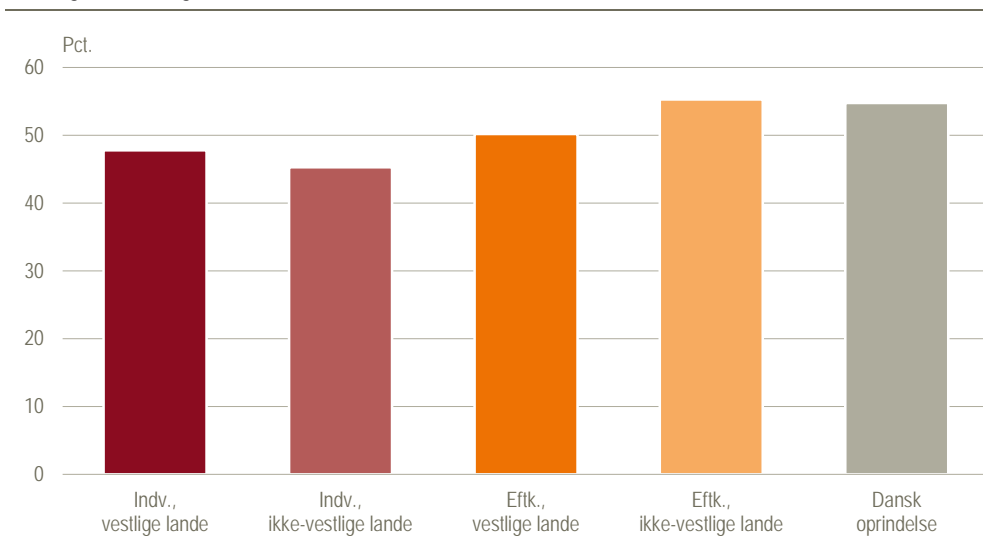
Figur 3.19 0-5-årige børn i dagtilbud. 2020

Opdeling i små og store børn

Børn i forskellige aldre gør brug af forskellige pasningsordninger. De første ni måneder af et barns liv passes de ofte derhjemme, da forældrene er på barsel. Efter barsel meldes barnet ofte ind i dagpleje eller vuggestue (0-2 år). Når børnene er omkring 3-års alderen meldes de ind i børnehave (3-5 år). Det giver derfor mening at opdele børnene i små børn (0-2-årige) og store børn (3-5-årige). Figur 3.20 viser andelen af børn i alderen 0-2 år i dagtilbud efter herkomst og oprindelse.

Figur 3.20 0-2-årige børn i dagtilbud. 2020

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er oftest i dagtilbud

Som det fremgår af figur 3.20, har efterkommere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse den samme andel i dagtilbud. Andelen er 55 pct. For efterkommere fra vestlige lande er det 50 pct.

Lavest andel blandt indvandrere

0-2-årige indvandrere har den laveste andel, som er i dagtilbud. Det gælder særligt for indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvor andelen er 45 pct. For indvandrere fra vestlige lande er andelen 48 pct.

Lav andel kan hænge sammen med kort opholdstid

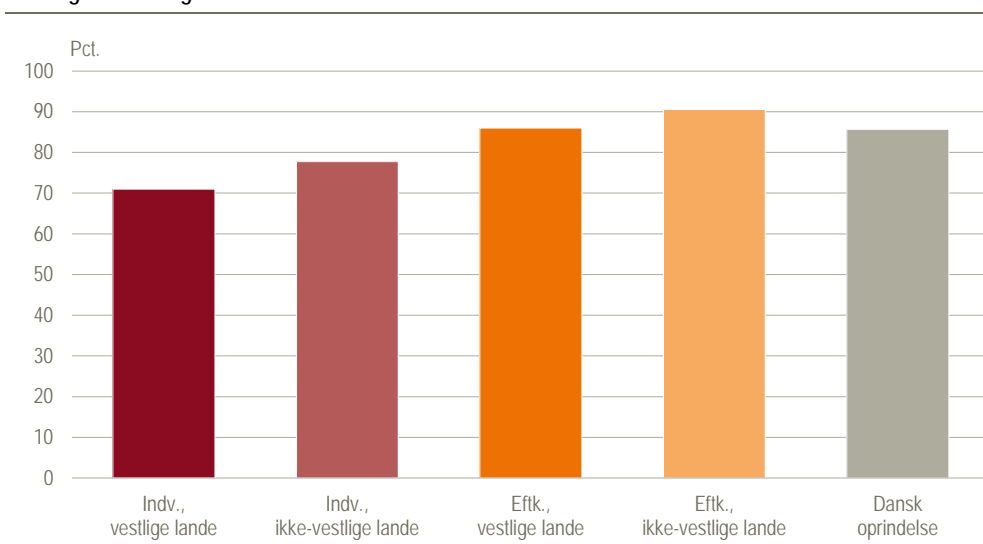
Den relativt lave andel af 0-2-årige indvandrere i dagtilbud skal ses i sammenhæng med, at deres forældre sandsynligvis er kommet til landet inden for de seneste år, da barnet – pr. definition – er født i udlandet. Familien har derfor sandsynligvis kun været kort tid i Danmark. Der går noget tid, fra man ankommer til landet, før det bliver muligt at sende sit barn i dagpleje eller vuggestue.

Barselsorlov har en betydning

Andelen påvirkes også af længden af barselsorlov, da børn sendes senere i dagpleje eller institution, hvis forældrene tager længere barselsorlov. Kort opholdstid i Danmark og barsel påvirker ikke i samme grad de 3-5-årige børn, som vi nu vil se nærmere på. Figur 3.21 viser andelen af børn i dagtilbud for alderen 3-5 år.

Figur 3.21

3-5-årige børn i dagtilbud. 2020

Højeste andel blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande

Som det fremgår af figur 3.21, så er det efterkommere fra ikke-vestlige lande, som har den højeste andel i dagtilbud med 91 pct. For efterkommere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse er andelen 86 pct.

Lavest andel blandt indvandrere fra vestlige lande

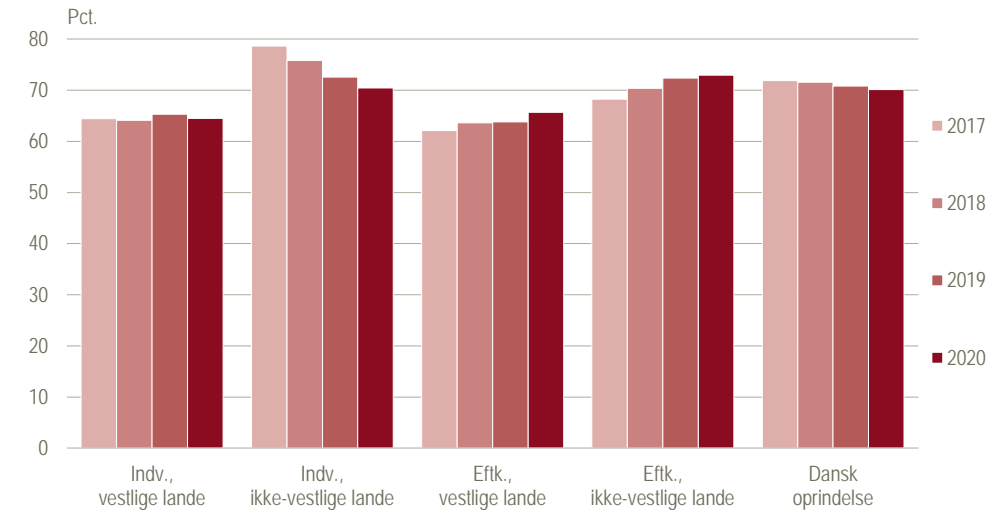
Det er indvandrere fra vestlige lande, som har den laveste andel i dagtilbud. Her går 71 pct. af børnene i dagtilbud. Blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande er det 78 pct. Efterkommere er dermed den herkomstgruppe, som har den højeste andel i dagtilbud, mens de laveste andele findes blandt indvandrere. Generelt er der dog relativt små forskelle på tværs af grupperne.

Udvikling over tid

Udvikling over tid

Vi vender nu blikket imod udviklingen over tid. Det betyder, at der nu kigges på andelen af 0-5-årige i dagtilbud for årene 2017-2020.

Figur 3.22 0-5-årige børn i dagtilbud

Fald blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Som det fremgår af figur 3.22, er der et fald blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande i andelen af børn i dagtilbud fra 79 til 70 pct.

Flere efterkommere i dagtilbud

Blandt efterkommerne stiger andelen af børn i dagtilbud både for efterkommere fra vestlige lande og efterkommere fra ikke-vestlige lande fra 2017 til 2020. For efterkommere fra vestlige lande stiger andelen fra 62 til 66 pct., mens andelen stiger fra 68 til 73 pct. blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande. For personer med dansk oprindelse falder andelen fra 72 til 70 pct.

Personale i dagtilbud

Personale i dagtilbud

Vi vender til sidst blikket imod det personale, som passer børnene. Her er det ligeledes ikke muligt at medtage personale i private dagtilbud. Derudover kigges der udelukkende på personale med pædagogiske opgaver – det vil sige pædagoger, pædagogmedhjælpere/pædagogiske assistenter, ledere og dagplejere. Populationen afgrænses ligeledes til de 20-59-årige for at rette fokus mod personer i den erhvervsaktive alder.

To forskellige opgørelsesmetoder

Først vil vi undersøge, hvordan det pædagogisk personale i dagtilbud er sammensat. Det vil sige, hvor stor en andel af alle pædagoger som fx er efterkommere fra ikke-vestlige lande. Derefter vil vi dykke ned i de enkelte herkomst kategorier og belyse hvor stor en andel inden for den enkelte herkomst kategori, der er ansat som fx pædagog.

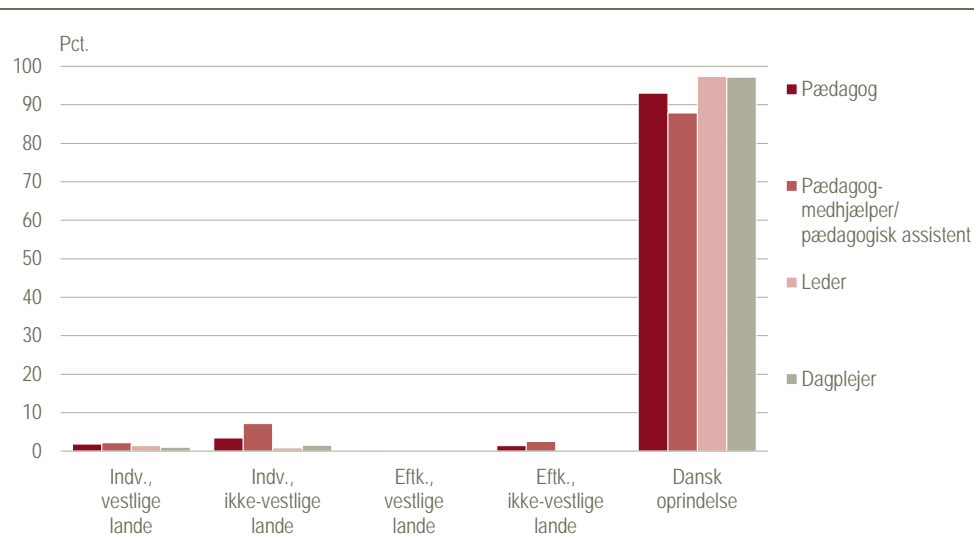
Størstedelen af har dansk oprindelse

Med en andel på 93 pct. har langt størstedelen af alle pædagoger dansk oprindelse. Samme billede ses blandt pædagogmedhjælpere/pædagogisk assistenter, ledere og dagplejere med henholdsvis 88, 97 og 97 pct.

Større andel indvandrere fra ikke-vestlige lande

Til trods for at langt størstedelen af det pædagogiske personale har dansk oprindelse, så er 7 pct. af alle pædagogmedhjælpere/pædagogisk assistenter indvandrere fra ikke-vestlige lande.

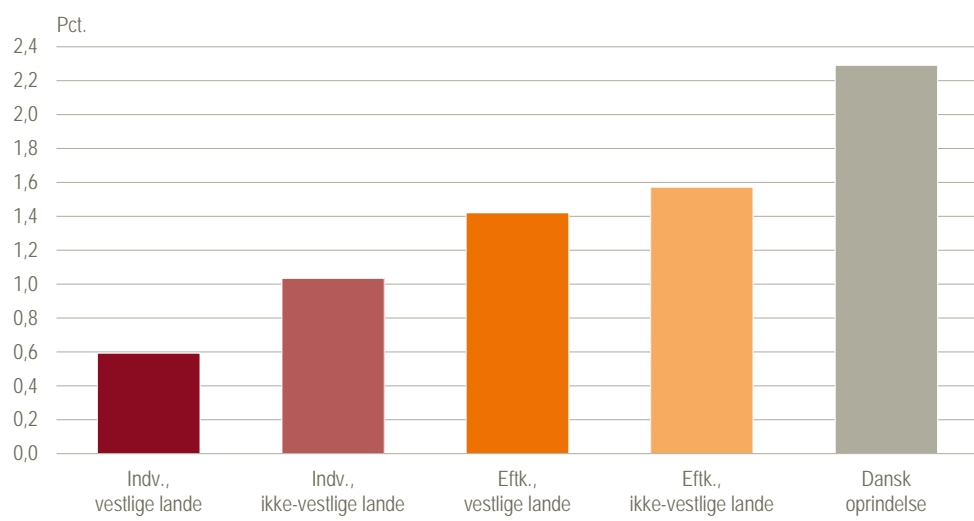
Figur 3.23 20-59-årige pædagogisk personale i dagtilbud. 2020

Største andel har dansk oprindelse

Figur 3.24 viser andelen af pædagogisk personale blandt 20-59-årige indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse. Blandt personer med dansk oprindelse er 2,3 pct. ansat som pædagogisk personale. Det er højere end blandt de øvrige herkomstgrupper. Blandt efterkommere fra vestlige lande er andelen 1,4 pct., mens 1,6 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande er ansat som pædagogisk personale.

Figur 3.24 Pædagogisk personale blandt 20-59-årige efter herkomst og oprindelsesland. 2020

Laveste andel blandt indvandrere

Det er blandt indvandrere, hvor den laveste andel er ansat som pædagogisk personale. Således er det 0,6 pct. af indvandrere fra vestlige lande og 1,0 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande, som arbejder i dagtilbud.

4. Indkomst, ulighed og formue

Sammenfatning

Opdelt på oprindelsesland havde 20-59-årige mandlige indvandrere fra Indien den største indkomst før skat i Danmark i 2020. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 528.336 kr. før skat. Det er mere end mænd med dansk oprindelse, der havde en gennemsnitlig indkomst på 470.208 kr. før skat.

Mandlige indvandrere fra Syrien, Somalia og Eritrea havde i 2020 en årlig indkomst, der var mindre end 250.000 kr. før skat. Der er dog forskel på, hvordan indkomsten er sammensat. Blandt indvandrere fra Eritrea udgjorde erhvervsindkomsten mindst 85 pct. af den samlede indkomst. Omvendt kom henholdsvis 29 og 36 pct. af indkomsten blandt indvandrere fra Syrien og Somalia fra offentlig forsørgelse.

Kvinder har generelt lavere indkomster end mænd. Det er da også kun kvinder med dansk oprindelse samt kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien, der i 2020 havde en gennemsnitlig årlig indkomst på mere end 350.000 kr. før skat.

Sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse var indkomsten relativt høj blandt kvindelige indvandrere fra Rusland, Bosnien-Hercegovina Iran og Vietnam i 2020. Kvinder fra disse oprindelseslande havde i 2020 en gennemsnitlig årlig indkomst før skat mellem 294.201 kr. og 329.947 kr. Det svarer til 79 og 88 pct. af indkomsten blandt kvinder med dansk oprindelse.

Indkomstfordelingen er en indikator for, hvor lige eller ulige et samfund er. Indkomstfordelingen kan belyses ved at inddele den 30-59-årige befolkning i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler). 40.039 indvandrere fra vestlige lande og 108.438 indvandrere fra ikke-vestlige lande befandt sig i nederste indkomstkventil i 2020. Det svarer til 31 pct. af indvandrere fra vestlige lande og 50 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Indvandrere fra vestlige lande er generelt mere jævnt fordelt i alle fem kvintiler end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Blandt andet var der 20.629 indvandrere fra vestlige lande i øverste indkomstkventil. Det svarer til 16 pct. af alle 30-59-årige indvandrere fra vestlige lande. Modsat var der 7 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande, der var placeret i øverste indkomstkventil.

I 2020 havde indvandrere fra Syrien den klart laveste nettoformue med en median på 17.300 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median af nettoformuer under 130.000 kr. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 984.000 kr. blandt 40-49-årige.

Indvandrerne har i langt mindre omfang formue i form af reale aktiver, såsom ejerbolig og sommerhus. Det slår omvendt igennem på gældssiden, idet indvandrerne har meget mindre gæld i form af lån i den faste ejendom. Ser man konkret på boligejerskab, så var det 3 pct. af 40-49-årige somaliere i Danmark, som bor i en familie, der ejer deres egen helårsbolig eller andelsbolig. Det samme gælder for 36 pct. af indvandrerne fra Tyrkiet. Blandt personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vores nabolande er det mellem 69-74 pct., som ejer deres primære bolig.

Det er særligt børn og unge fra ikke-vestlige lande, som lever i familier med relativ fattigdom. I aldersgruppen 10-14 år er fx 42 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 17 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande relativt fattige. Omvendt er det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

4.1 Indkomst før skat efter herkomst

Faktorer der påvirker indkomsten

Sammensætningen af indkomsten for en befolkningsgruppe giver en væsentlig indikation af, i hvilket omfang gruppen er selvforsørgende, og i hvilket omfang personer har modtaget økonomisk hjælp fra samfundet. Fx er det klart, at pensionistens og den arbejdsløses indkomstsammensætning hovedsageligt består af overførselsindkomst. Derimod består indkomstsammensætningen for beskæftigede hovedsageligt af erhvervsindkomst.

Sammenligning af forskellige herkomstgrupper

Når indkomstforskelle mellem forskellige herkomstgrupper skal fortolkes, er der derfor flere faktorer, der spiller ind. Fx er indkomstsammensætningen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande i høj grad påvirket af, at gruppen generelt har en lav tilknytning til arbejdsmarkedet og også har et relativt lavt uddannelsesniveau. Desuden har det også en betydning, hvor længe indvandrerne har været i Danmark. Det

skyldes, at opholdstiden generelt har en positiv indflydelse på tilknytningen til arbejdsmarkedet, men også at adgangen til nogle offentlige ydelser er betinget af, hvor længe man har opholdt sig i landet.

Efterkommeres indkomst er påvirket af deres alderssammensætning

Alder spiller også en stor rolle, idet der ofte er en positiv sammenhæng mellem alder og en række faktorer som beskæftigelsesfrekvens, anciennitet på arbejdsmarkedet og derved lønniveau, som påvirker den samlede erhvervsindkomst. Størstedelen af efterkommerne i Danmark er under 40 år, hvilket betyder at deres alderssammensætning er væsentligt anderledes, end det er tilfældet for de andre herkomstgrupper.

SU udgør en stor del af indkomsten for 15-24-årige

I tabel 4.1 vises den gennemsnitlig indkomst før skat. Personer med dansk oprindelse mellem 15-24 år havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 106.100 kr. i 2020. Heraf kom 22.900 kr. fra offentlig forsørgelse, hvilket svarer til 22 pct. af deres samlede indkomst. Den lave personindkomst blandt 15-24-årige og den relativt høje andel med offentlig forsørgelse, skal ses i sammenhæng med, at mange unge ikke er i beskæftigelse, idet de er studerende og modtager SU.

For personer med dansk oprindelse topper indkomsten for 45-54-årige

For personer med dansk oprindelse topper indkomsten blandt 45-54-årige. Denne gruppe havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 528.100 kr. i 2020. Heraf kom 460.300 kr. fra erhvervsindkomst, hvilket svarer til 87 pct. af den samlede indkomst.

45-54-årige indvandrere fra vestlige lande har en høj andel erhvervsindkomst

45-54-årige indvandrere fra vestlige lande havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 453.900 kr. i 2020, hvilket er 74.200 kr. lavere end personer med dansk oprindelse. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 90 pct., hvilket stort set er samme andel som for personer med dansk oprindelse.

Tabel 4.1

Gennemsnitlig indkomst før skat efter indkomsttype, herkomst og alder. 2020

	Erhvervs- indkomst	Offentlige overførelser	Private pensioner	Formue- indkomst	Indkomst før skat i alt	Antal personer
	tusinde kr.					antal
Indvandrere, vestlige lande						
I alt	263,9	44,5	12,7	10,6	335,0	218 848
15-24 år	84,6	25,9	0,1	0,6	113,0	21 231
25-34 år	256,6	32,0	0,0	1,8	291,5	60 517
35-44 år	359,1	34,5	0,4	3,9	399,4	49 027
45-54 år	409,5	30,3	1,8	10,2	453,9	32 977
55-64 år	330,0	40,0	7,5	14,0	395,6	22 780
65 år og derover	55,7	113,1	78,1	41,7	300,4	32 316
Indvandrere, ikke-vestlige lande						
I alt	184,4	74,6	3,4	2,7	267,5	317 376
15-24 år	62,6	25,6	0,0	0,1	96,0	24 943
25-34 år	203,2	48,6	0,1	0,7	253,9	69 292
35-44 år	257,6	63,7	0,6	1,7	325,3	80 220
45-54 år	214,3	82,4	2,3	2,3	303,8	66 301
55-64 år	153,3	105,0	5,3	3,3	269,6	47 189
65 år og derover	26,0	140,9	21,2	11,5	202,2	29 431
Dansk oprindelse						
I alt	251,1	66,2	26,3	18,5	364,8	4 188 737
15-24 år	77,5	22,9	0,6	1,7	106,1	599 204
25-34 år	277,7	51,5	0,2	3,9	335,1	585 933
35-44 år	417,0	46,3	1,3	11,3	477,9	530 972
45-54 år	460,3	39,2	3,6	22,6	528,1	687 808
55-64 år	379,2	48,5	13,5	24,6	468,5	673 380
65 år og derover	44,6	134,3	87,7	32,4	302,2	1 111 440

Indvandrere fra ikke-vestlige lande har markant lavere erhvervsindkomst

Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper skiller indvandrere fra ikke-vestlige lande sig ud. 45-54-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande havde i 2020 en gennemsnitlig indkomst før skat på 303.800 kr. Det er 224.300 kr. mindre end 45-54-årige personer med dansk oprindelse. Samtidig udgjorde erhvervsindkomsten 71 pct. af deres samlede indkomst, mens offentlig forsørgelse udgjorde 27 pct. Fordelingen

skyldes primært, at tilknytningen til arbejdsmarkedet er lavere blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Indkomstsammensætningen varierer med alderen

Indkomstsammensætningen varierer ganske betragteligt med alderen for alle herkomstgrupperne. Fx udgjorde erhvervsindkomsten mellem 13 og 19 pct. af den samlede indkomst blandt personer, som var fyldt 65 år, for såvel personer med dansk oprindelse samt indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande.

Private pensioner og formueafkast er markant lavere blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

I absolutte tal modtog såvel personer med dansk oprindelse og indvandrere fra ikke-vestlige lande over 65 år henholdsvis 134.300 kr. og 140.900 kr. via offentlig forsørgelse i 2020 – primært i form af folkepension. Offentlig forsørgelse udgjorde dog 70 pct. af den samlede indkomst blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande. Til sammenligning udgjorde den tilsvarende andel for personer med dansk oprindelse 44 pct. Forskellen skyldes, at indvandrere fra ikke-vestlige lande i langt mindre grad havde indkomst via private pensionsudbetalinger og indkomst i kraft af formueafkast.

Personafgrænsning

I personopgørelserne er de gennemsnitlige indkomster beregnet for alle personer, der:

- 31. december i indkomståret var fyldt mindst 15 år
- hele året har haft bopæl i landet, inklusiv personer som har opholdt sig på et dansk skib eller har været udsendt i tjeneste uden for riget af den danske stat.

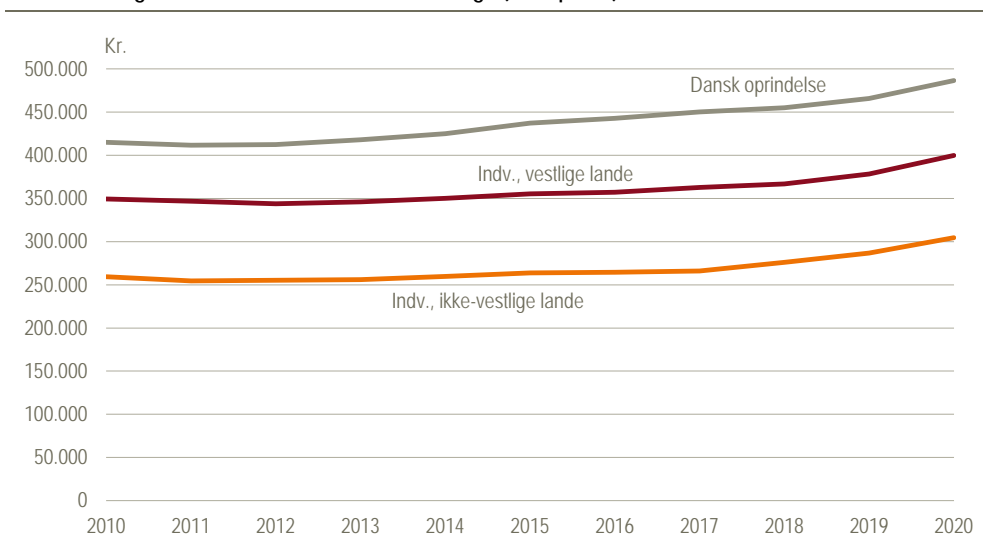
Udvikling i indkomst for de for 30-59-årige

Hvis man vil undersøge indkomstudviklingen over tid, kan det være hensigtsmæssigt at rette fokus mod 30-59-årige. Ved at lave denne afgrænsning får man sorteret studerende fra, som ofte har lave indkomster, og samtidig påvirker efterlønsordningen heller ikke tallene. Dermed sammenligner man alderstrin, hvor de naturlige forskelle i beskæftigelsesfrekvenserne mellem de enkelte alderstrin er relativt små.

Indkomststigning til alle tre grupper siden 2012

Fra 2012 til 2020 er den gennemsnitlige indkomst før skat steget for alle tre herkomstgrupper. Blandt personer med dansk oprindelse er den gennemsnitlige indkomst før skat steget med 18 pct. siden 2012. Til sammenligning er indkomsten blandt indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande steget med henholdsvis 16 og 19 pct.

Figur 4.1 Gennemsnitlig indkomst i alt før skat for 30-59-årige (2020-priser)

Anm.: Standardiseret efter prisudviklingen i perioden 2010-2020.

4.2 Indkomst før skat efter oprindelsesland

Indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande er sammensatte grupper

Indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande er sammensatte grupper, der dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Som det blev vist i kapitlet om arbejdsmarkedstilknøytning, har oprindelseslandet også stor betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark og dermed også deres indkomstsammensætning.

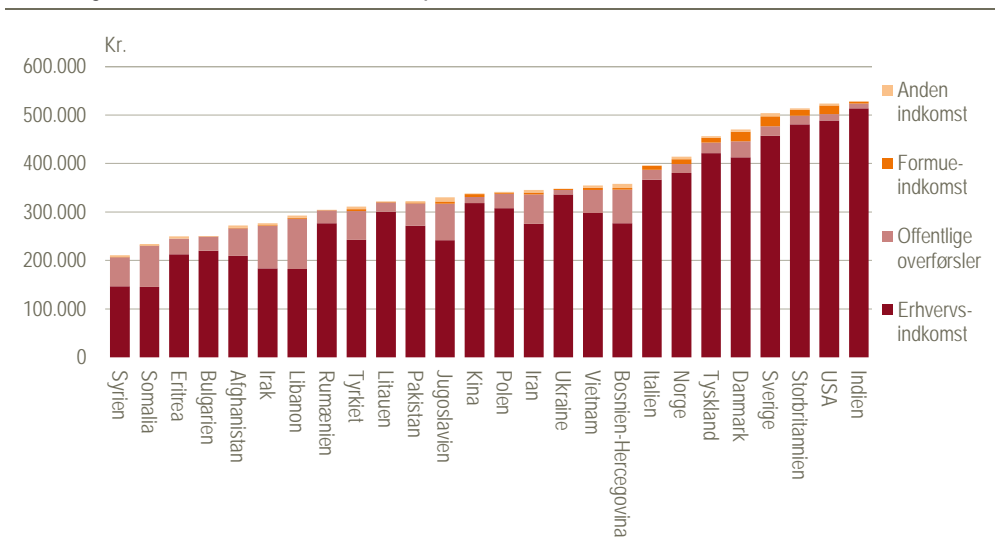
Højeste indkomst blandt indvandrere fra Indien ...

Opdelt på oprindelsesland havde 20-59-årige mandlige indvandrere fra Indien den højeste indkomst i Danmark i 2020. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 528.336 kr. før skat. Indvandrere fra USA og Storbritannien følger efter med en samlet indkomst på henholdsvis 523.543 kr. og 514.194 kr. Alle tre grupper tjente dermed mere end mænd med dansk oprindelse, der havde en gennemsnitlig indkomst på 470.208 kr. før skat, se figur 4.2.

... og blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Indvandrere fra Indien er ud over gruppen med den højeste indkomst også den gruppe af indvandrere fra ikke-vestlige lande, der med afstand har den højeste indkomst i 2020. Det er markant mere end indvandrere fra Bosnien-Hercegovina, der er den gruppe af indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har den næsthøjeste indkomst. De havde i 2020 gennemsnitlig en indkomst på 358.313 kr.

Figur 4.2 20-59-årige mænds indkomst før skat efter oprindelsesland, 2020

Anm. 1: Figuren illustrerer de 25 oprindelseslande, hvorfra flest mandlige indvandrere har haft bopæl i Danmark i indkomståret 2020.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 3: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Forskelle i indkomstsammensætning blandt indvandrere med de laveste indkomster

Mandlige indvandrere fra Syrien, Somalia og Eritrea havde alle i 2020 en årlig indkomst, der var mindre end 250.000 kr. før skat. Der er dog forskel på, hvordan indkomsten er sammensat. Blandt indvandrere fra Eritrea udgjorde erhvervsindkomsten 85 pct. af den samlede indkomst. Omvendt kom henholdsvis 29 og 36 pct. af indkomsten blandt indvandrere fra Syrien og Somalia fra offentlig forsørgelse.

Kvinder har ikke ligeså høje indkomster mænd

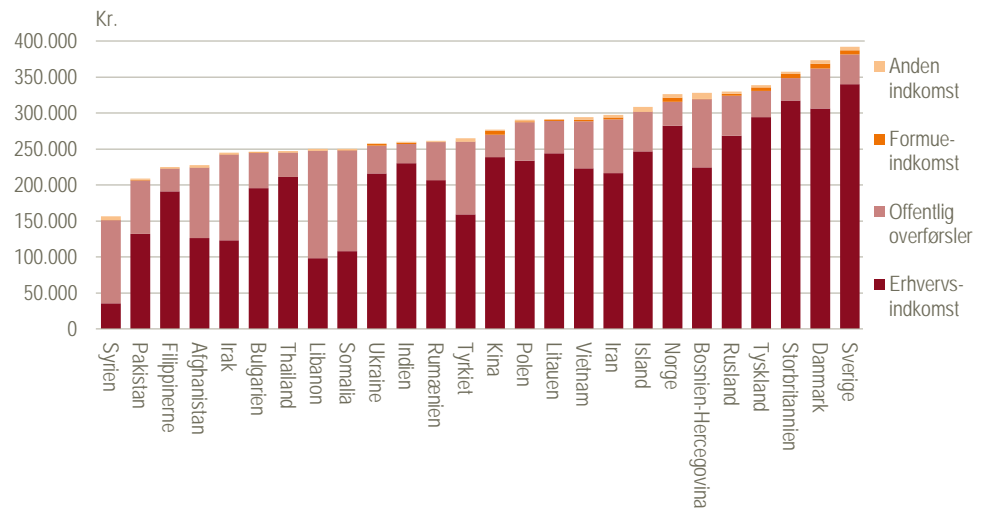
Kvinder har generelt lavere indkomster end mænd. Det er da også kvinder med dansk oprindelse samt kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien, der i 2020 havde en gennemsnitlig årlig indkomst på mere end 350.000 kr. før skat, se figur 4.3.

Relativt høje indkomster blandt kvinder fra en række ikke-vestlige lande

Sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse var indkomsten relativt høj blandt kvindelige indvandrere fra Rusland, Bosnien-Hercegovina, Iran og Vietnam. Kvinder fra disse oprindelseslande havde i 2020 en gennemsnitlig årlig indkomst før skat mellem 294.201 kr. og 329.947 kr. Det svarer til 79 og 88 pct. af indkomsten

blandt kvinder med dansk oprindelse. Det hører dog med til historien, at offentlig forsørgelse udgjorde mellem 17 og 29 pct. af indkomsten blandt kvinder fra disse oprindelseslande, mens det gjorde sig gældende for 15 pct. af indkomsten for kvinder med dansk oprindelse.

Figur 4.3 20-59-årige kvinders indkomst før skat efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Figuren illustrerer de 25 oprindelseslande, hvorfra flest kvindelige indvandrere har haft bopæl i Danmark i indkomståret 2020.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Store forskelle i indkomstsammensætning

Blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er der også stor forskel på, hvordan indkomsterne er sammensat på tværs af de enkelte oprindelseslande. Blandt indvandrere fra Indien, Kina, Thailand og Filippinerne udgjorde erhvervsindkomst minimum 85 pct. af den samlede indkomst, mens offentlig forsørgelse udgjorde mellem 10 og 14 pct. af den samlede indkomst.

Offentlige overførsler fylder mere blandt specifikke oprindelseslande

Modsat udgør erhvervsindkomsten en mindre andel blandt kvindelige indvandrere fra Syrien, Libanon og Somalia. I denne gruppe udgjorde erhvervsindkomsten mellem 23 og 43 pct. af den samlede indkomst, mens offentlig forsørgelse fylder mere. Særligt kvindelige indvandrere fra Syrien skiller sig ud med en årlig indkomst på 156.528 kr., hvoraf 115.480 stammer fra offentlig forsørgelse. Det svarer til 74 pct. af den samlede indkomst før skat i 2020.

Indvandrere fra Syrien er primært nye flygtninge

For såvel mænd som kvinder er syriske indvandrere i de fleste tilfælde kommet til Danmark som flygtninge inden for de seneste år. Deres høje andele med offentlig forsørgelse skal ses på den baggrund, og det bør man generelt have med i tankerne, når indkomsten mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande sammenlignes.

4.3 Indkomst før skat efter opholdsgrundlag og opholdstid

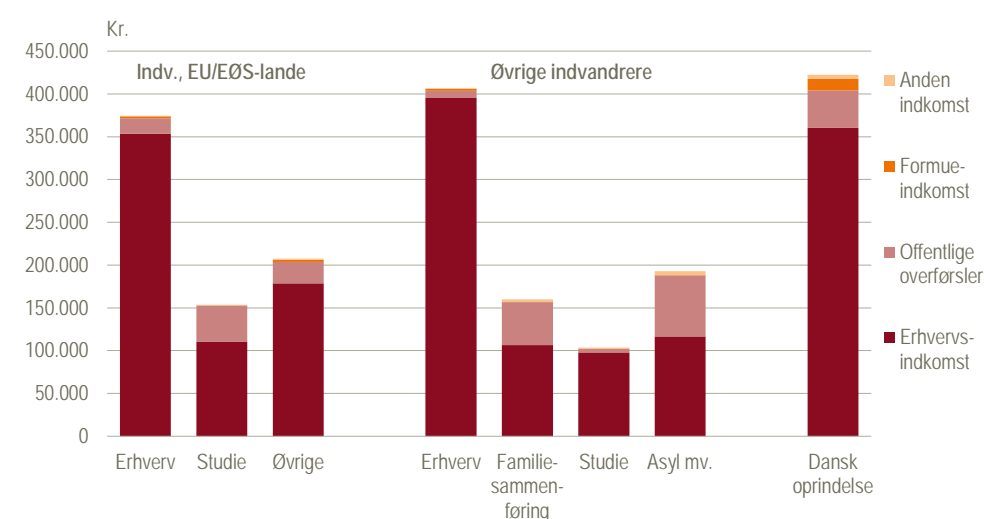
Indkomst efter opholdsgrundlag

Forrige afsnit viste, at der er stor forskel på indvandreres indkomst, når de fordeles efter oprindelsesland, se figur 4.2 og 4.3. Det skal blandt andet ses i lyset af, at indvandrere fra forskellige lande også har forskellige juridiske forudsætninger for at opholde sig i Danmark. Det er vigtigt at være opmærksom på, da det har en betydning, om indvandrere opholder sig i landet for at arbejde, eller om de befinder sig i landet som flygtninge. I det følgende afsnit belyses indkomsten for indvandrere mellem 20-59 år derfor ud fra den opholdstilladelse, som de har modtaget for at opholde sig lovligt i Danmark.

Opholdsgrundlag Når indvandrere fordeles efter opholdsgrundlag, opdeles de efter to overordnede kategorier: Indvandrere fra EU/EØS-lande og Øvrige indvandrere. Kategorien EU/EØS-lande dækker over personer fra EU-lande samt Norge, Schweiz, Liechtenstein og Island, som har fået ophold via aftalerne inden for det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Arbejdstagere har en høj erhvervsindkomst Opgørelsen viser, at indvandrere mellem 20-59 år, som er kommet til Danmark for at arbejde, opnår næsten samme erhvervsindkomst som personer med dansk oprindelse, uanset om de er fra et EU/EØS-land eller ej, se figur 4.4. Desuden modtager de færre overførsler end personer med dansk oprindelse. I 2020 udgjorde erhvervsindkomsten minimum 94 pct. af den samlede indkomst for indvandrere fra et EU/EØS-land, der er kommet til Danmark for at arbejde. For personer med dansk oprindelse udgjorde erhvervsindkomsten 85 pct. af den samlede indkomst. Personer med dansk oprindelse havde en samlet indkomst på 422.272 kr. før skat, mens indkomsten for udenlandske arbejdstagere lå på henholdsvis 374.610 kr. og 406.689 kr. i 2020.

Figur 4.4 20-59-årige indvandreres indkomst før skat efter opholdsgrundlag, 2020

Anm.: Figuren angiver indvandrere efter opholdsgrundlag, der er indvandret i perioden 2015-2019.

Studerende Studerendes indkomstniveau er generelt relativt lavt, uanset om de er indvandret fra EU/EØS-landene eller fra resten af verden. Studerende fra EU/EØS-landene havde et indkomstniveau på 153.725 kr. før skat i 2020, mens studerende fra øvrige lande havde en indkomst på 103.499 kr.

Familiesammenførte Familiesammenførte fra lande uden for EU/EØS havde en indkomst før skat på 160.036 kr. i 2020. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 106.389 kr., mens de offentlige overførsler udgjorde 50.350 kr. Det svarer til, at 31 pct. af den samlede indkomst før skat kom fra offentlig forsørgelse.

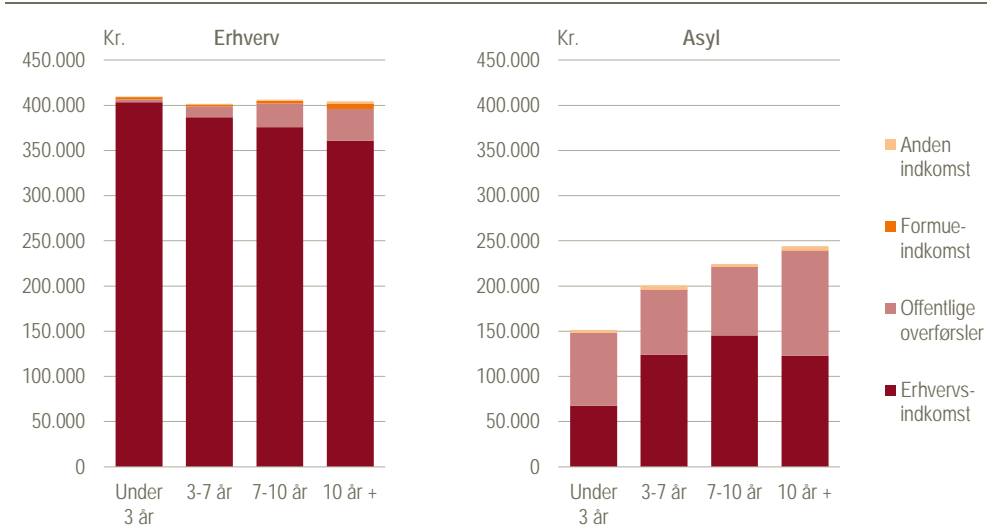
Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag har høj andel med offentlig forsørgelse Indvandrere, der har opnået ophold på baggrund af en ansøgning om asyl, var den gruppe, hvor offentlige overførsler udgjorde den største andel af den samlede indkomst. De havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 193.021 kr. i 2020. Heraf kom 116.544 kr. fra erhvervsindkomst, mens 71.535 kr. kom fra offentlig overførsler, hvilket svarer til 37 pct. af den samlede indkomst.

Indkomst og opholdstid Figur 4.5 illustrerer sammenhængen mellem opholdstid og indkomst for 20-59-årige indvandrere uden for EU/EØS-området med henholdsvis erhverv og asyl som opholdsgrundlag. Det er tydeligt, at indkomstsammensætningen for indvandrere med asyl som opholdsgrundlag varierer efter hvor lang tid, de har opholdt sig i landet.

Indkomsten er højere for flygtninge, der har opholdt sig længere tid i landet

Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag, der har opholdt sig i landet under tre år, har en samlet indkomst på 151.367 kr. før skat i 2020. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 45 pct. af den samlede indkomst. Anderledes ser det ud blandt flygtninge, der har opholdt sig i landet mellem syv og ti år, hvor erhvervsindkomsten udgør 65 pct. af den samlede indkomst. Opholdstiden har således betydning for indkomstsammensætningen blandt flygtninge.

Figur 4.5 Indkomst før skat blandt 20-59-årige indvandrere uden for EU/EØS efter opholdstid og opholdsgrundlag, 2020

Indvandrere uden for EU/EØS, der har erhverv som opholdsgrundlag, har fra starten en ganske høj erhvervsindkomst på over 400.000 kr., og indkomsten varierer ikke på samme måde efter opholdstiden. Den høje og stabile erhvervsindkomst skal naturligvis ses i sammenhæng med, at denne gruppe af indvandrere er kommet til Danmark for at arbejde. Det hører i den sammenhæng med til historien, at udlændinge, som er tilbudt arbejde med høj løn i Danmark, har særlig let adgang til det danske arbejdsmarked.

4.4 Indkomstfordeling

Indkomstfordeling har stor informationsværdi

Indkomstfordelingen bruges ofte som en indikator for, hvor lige eller ulige et samfund er. Indvandrere er overrepræsenteret i lavindkomstfamilier, men samtidig er indvandrere, der er kommet til Danmark for at arbejde, også overrepræsenteret blandt familier med meget høje indkomster. Det er nogle af fokuspunkterne for dette afsnit, der sætter fokus på indkomstfordelingen for forskellige typer af indvandrere.

Indkomstfordelingen afspejler ikke kun sociale forskelle, men også at folk befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb. Da indvandrere har en skæv aldersprofil i forhold til befolkningen som helhed, har det derfor også betydning for indkomstfordelingen. For at mindske betydningen af de indkomstforskelle der kan tilskrives alderssammensætningen, er det valgt kun at fokusere på 30-59-årige.

Indkomstbegreb

I målinger af indkomstfordeling anvendes oftest ækvivaleret disponibel indkomst. Her betragtes familiens samlede indkomst. Hver person har i en stor familie lavere udgifter end enlige på grund af stordriftsfordele ved at bo flere sammen. Børn har normalt et lavere forbrug end voksne. Ækvivaleringen af indkomsten sikrer bedre sammenlignelighed mellem forskellige familietyper.

$$\text{Ækvivaleret disponibel indkomst} = \frac{\text{Familiens samlede disponible indkomst}}{1 + 0,5 * [\text{Antal personer over 14 år} - 1] + 0,3 * [\text{Antal Børn}]}$$

Efter ækvivalering lægges indkomsten ud på hver person i familien, således at alle personer inden for en familie står med samme indkomst uanset deres personlige indkomst.

På www.dst.dk/doku/person-og-familieindkomster kan man læse mere om ækvivaleret disponibel indkomst og hvilke typer af indkomster, som indgår i den disponible indkomst. I resten af dette afsnit betegnes den ækvivalerede disponible indkomst blot som indkomst.

Populationen i afsnittet er 30-59-årige, som bor i familie med mindst en person, der har haft folkeregisteradresse i Danmark hele året eller fx har været udsendt med militæret.

I afsnittets sidste del opdeles alle 30-59-årige i Danmark i fem lige store grupper efter deres ækvivalerede disponible indkomst. For indkomståret 2020 var kvintilgrænserne følgende:

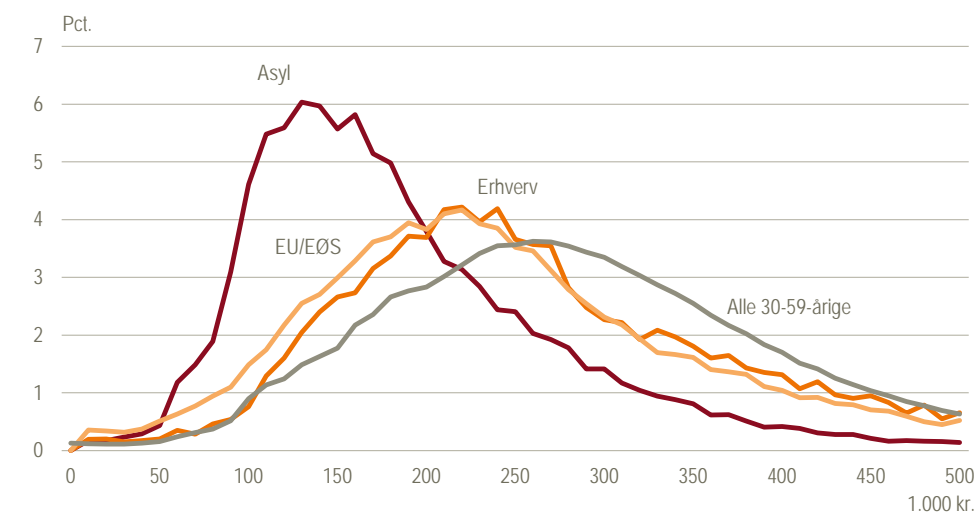
1. kvintil: Under 200.155 kr.
2. kvintil: 200.155 – 268.760 kr.
3. kvintil: 268.760 – 331.882 kr.
4. kvintil: 331.882 – 419.165 kr.
5. kvintil: Over 419.165 kr.

Alle med en indkomst under 200.155 kr. tilhører 1. kvintil (de 20 pct. med lavest indkomst). For at tilhøre de 20 pct. med højest indkomst skal man have en indkomst over 419.165 kr. og tilhører dermed 5. og øverste kvintil.

Indvandrere er en sammensat gruppe

Der er mange forskellige årsager til, at personer er indvandret til Danmark. Og som det er beskrevet i det foregående afsnit, har det stor betydning, hvilket opholdsgrundlag indvandrere har. Indvandrere, der er indvandret med en arbejdstilladelse eller fra et EU-land har oftest højere indkomst end indvandrere, der er kommet til Danmark som asylansøgere.

Figur 4.6 Indkomstspredning fra 30-59-årige efter opholdsgrundlag. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2020

Flere lavtlønnede blandt europæiske indvandrere

Indvandrere fra EU/EØS-lande arbejder oftere i job til lave lønninger. På den baggrund havde 30-59-årige, der er indvandret fra andre EU/EØS-lande, et lidt lavere indkomstniveau end befolkningen som helhed. For EU/EØS-borgere er koncentrationen af personer størst omkring 220.000 kr. i ækvivaleret disponibel indkomst. Samme kurve toppe på 260.000 kr. for alle 30-59-årige i Danmark, se figur 4.6.

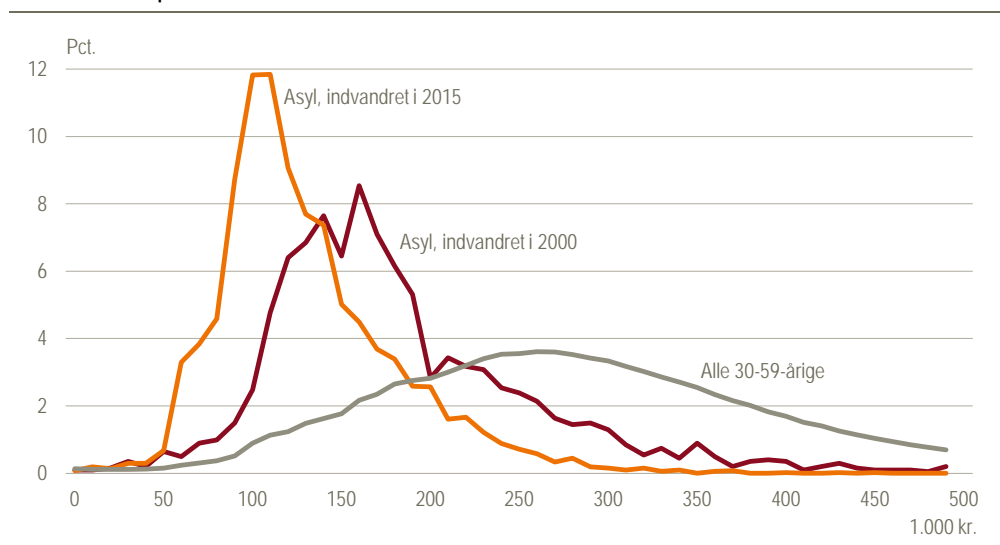
Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag har lave indkomster

Betragtes indvandrere med asyl som opholdsgrundlag, så har de generelt en lavere ækvivaleret disponibel indkomst end indvandrere med EU/EØS og Erhverv som opholdsgrundlag. Koncentrationen af personer med asyl som opholdsgrundlag er størst ved 130.000 kr. Det svarer til en ækvivaleret disponibel indkomst på omkring 11.000 kroner om måneden.

Indkomsten er højere blandt flygtninge, der har opholdt sig i Danmark i en årrække

Figur 4.7 viser indkomstspredningen blandt indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag, som indvandrede til Danmark i henholdsvis 2000 og 2015. Det ses, at flygtninge, der kom til landet i 2000 havde en højere indkomst i 2020, end flygtninge, som først kom til landet i 2015. Det afspejler dels, at nogle offentlige ydelser stiger med antallet af år, som personen har boet i Danmark. Desuden er der også flere af dem, der indvandrede i 2000, der har fået tildelt førtidspension i stedet for integrationsydelse eller kontanthjælp. Hovedårsagen skal dog findes i, at en større andel af gruppen, der indvandrede i 2000, var i beskæftigelse i 2020. Det har således betydning for flygtninges indkomster, hvor lang tid de har opholdt sig i Danmark.

Figur 4.7 Indkomstspredning fra 30-59-årige med asyl som opholdsgrundlag efter år for indvandring. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2020

Opholdstid betyder ikke lige så meget for udenlandsk arbejdskraft

For indvandrere fra EU/EØS-lande og fra resten af verden, der er kommet til Danmark for at arbejde, er der ikke samme sammenhæng mellem opholdstiden i Danmark og indkomstniveauet. Det skyldes, at de netop er kommet til landet for at arbejde, og derfor har de i langt de fleste tilfælde også har erhvervsindkomst fra begyndelsen af deres ophold i Danmark.

Opdeling efter indkomstniveau

Indkomstfordelingen kan også belyses ved at opdele 30-59-årige i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler), med lige mange personer i hver. Det betyder, at de 20 pct. med den laveste indkomst er placeret i 1. kvartil, mens de 20 pct. med den højeste indkomst er placeret i 5. kvartil. I det følgende er alle 30-59-årige, der opholdt sig i Danmark i hele indkomståret 2020, inddelt i kvintiler.

Personer med dansk oprindelse udgør 83 pct. af de 30-59-årige

30-59-årige med dansk oprindelse udgør 83 pct. af alle 30-59-årige. Andelen af personer med dansk oprindelse i de enkelte kvintiler ligger derfor i nærheden af 20 pct. Der er dog en relativt stor underrepræsentation i det laveste kvartil samt en svag overrepræsentation i de tre øverste kvintiler. Det afspejler, at 17 pct. af befolkningen, som ikke har dansk oprindelse, overordnet set har lavere indkomster end personer med dansk oprindelse.

148.477 indvandrere er placeret i 1. kvartil

40.039 indvandrere fra vestlige lande og 108.438 indvandrere fra ikke-vestlige lande befandt sig i det laveste kvartil i 2020. Det svarer til, at 31 pct. af indvandrere fra vestlige lande og 50 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande befandt sig i nederste

indkomstkventil. Samlet set var der 148.477 indvandrere, der havde en årlig indkomst under 200.155 kr. i 2020.

Tabel 4.2 30-59-årige efter indkomstkventil og herkomst. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	— antal —					
I alt	128 033	217 706	5 177	22 800	1 850 778	2 224 494
1. kvintil	40 039	108 438	1 277	8 819	286 326	444 899
2. kvintil	29 639	48 650	969	5 384	360 257	444 899
3. kvintil	20 229	27 546	951	4 012	392 161	444 899
4. kvintil	17 497	18 568	916	2 845	405 073	444 899
5. kvintil	20 629	14 504	1 064	1 740	406 961	444 898
	— pct. —					
I alt	100	100	100	100	100	100
1. kvintil	31	50	25	39	15	20
2. kvintil	23	22	19	24	19	20
3. kvintil	16	13	18	18	21	20
4. kvintil	14	9	18	12	22	20
5. kvintil	16	7	21	8	22	20

72 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande befinder sig i 1. eller 2. kvintil

Både indvandrere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande har støt faldende andele, når man går fra laveste mod højeste kvintil. Men kurven er mere stejl for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Fx befandt 9 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande sig i 4. kvintil, mens det gjorde sig gældende for 14 pct. af indvandrere fra vestlige lande. Samlet befandt 72 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande sig enten i 1. eller 2. kvintil i 2020, mens det gjorde sig gældende for 54 pct. af indvandrere fra vestlige lande.

Mere jævn fordeling blandt indvandrere fra vestlige lande

Indvandrere fra vestlige lande er generelt mere jævnt fordelt i alle fem kvintiler end for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Blandt andet var der 20.629 indvandrere fra vestlige lande i øverste indkomstkventil. Det svarer til 16 pct. af alle 30-59-årige indvandrere fra vestlige lande. Modsat var der 7 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande, der var placeret i øverste indkomstkventil.

Efterkommere er mere jævnt fordelt end indvandrere

Indkomstfordelingen for efterkommere fra vestlige lande er mere jævnt fordelt end for indvandrere fra vestlige lande. Selvom der blandt efterkommere fra vestlige lande er en overrepræsentation på 5 procentpoint i nederste indkomstkventil, er de i de resterende kvintiler meget tæt på personer med dansk oprindelse. Efterkommere fra ikke-vestlige lande er også mere jævnt fordelt end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Men selvom deres fordeling ikke er så skævt fordelt som indvandrere fra ikke-vestlige lande, er der dog stadig 62 pct., der er placeret i de to nederste kvintiler.

4.5 Formue og gæld

Fokus på formue og gæld

I forrige afsnit blev indvandrere og efterkommeres indkomstforhold belyst. I dette afsnit rettes fokus mod indvandrernes formue og gæld. Formue og indkomst hænger nøje sammen, idet det normalt kræver en god indkomst at spare op til en stor formue. Det er ikke nødvendigvis nogen ulykke at have en lav indkomst, hvis man allerede har en stor formue eller at have en stor gæld, hvis man samtidig har en høj indkomst. Sammenhængen mellem indkomst og formue er naturligvis ikke en til en. Man bør dog så vidt muligt tage højde for både indkomst og formue, når man skal beskrive en families levestandard.

Sammenhæng mellem formue og alder

Hvor indkomststatistikken belyser den indkomst, man har haft i det pågældende kalenderår, så er formuerne ofte akkumuleret over flere år. Derfor er der også meget tæt sammenhæng mellem alder og formue. Således gælder det uanset etnisk baggrund, at formuen blandt unge ofte er meget lav. De fleste unge starter uden nogen markant opsparing og begynder gerne først for alvor at spare op, når de er veletableret på arbejdsmarkedet. Herefter følger – for de fleste personer – en årrække med nettoopsparing. Formuerne topper gerne omkring pensionsalderen og begynder herefter at blive mindre.

Unge har lav formue

Den tætte sammenhæng mellem alder og formue fremgår af tabel 4.3, som viser medianen for nettoformuen – altså det beløb, hvor præcis halvdelen af gruppen har en højere formue, og den anden halvdel har en formue der er mindre. Den viser, at en 'normal' nettoformue for 18-29-årige i Danmark lå på 55.000 kr. i 2020, mens 60-69-årige havde en median på 1,9 mio. kr.

Nettoformue

Under begrebet nettoformue indgår:

1. Reale aktiver, dvs. værdien af ejerboliger mv., og bil
2. Finansiell formue, dvs. bankindeståender samt værdipapirer (aktier, obligationer mv.)
3. Pensionsformuer
4. Indestående under virksomhedsordningen – en særlig ordning, hvor selvstændigt erhvervsdrivende kan indstætte overskud fra gode år under gunstige skatteforhold
5. Prioritetsgæld, dvs. gæld med pant i ejerbolig, fritidsbolig mv.
6. Andre lån i pengeinstitutter, studielån, kontokortlån mv.

Nettoformuen er summen af punkt 1-4 fratrukket punkterne 5-6.

Formuestatistikken er ikke fuldt dækkende. Fx mangler der pt. data om værdien af aktier uden for depot, gæld til det offentlige, værdi af indbo, kontantbeholdninger samt udenlandske formuer, som ikke er indberettet til Skat.

Mange unge indvandrere

Indvandrere og særligt efterkommere har en markant anden alderssammensætning end personer med dansk oprindelse, se afsnit 1.2 og 1.3. Dette kombineret med den meget markante sammenhæng mellem alder og formuer betyder, at man bør sammenligne de forskellige herkomstkategorier inden for relativt snævre aldersintervaller eller på anden vis korrigere for den skæve alderssammensætning.

Tabel 4.3 Nettoformuen efter herkomst og alder. Medianer. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	tusinde kr.					
18-29 år	30	10	44	19	64	55
30-39 år	172	90	265	250	370	304
40-49 år	343	221	889	648	984	874
50-59 år	639	337	1 500	991	1 517	1 394
60-69 år	949	280	2 016	2 412	1 980	1 858
70 år og derover	927	98	947	1 423	1 234	1 195

Indvandrere har lavere formuer

I alle aldersgrupper er der væsentlige formueforskelle mellem personer med dansk oprindelse, indvandrere og efterkommere. Mest markant er det blandt 60-69-årige, hvor medianen for personer med dansk oprindelse ligger på 2,0 mio. kr. For indvandrere fra ikke-vestlige lande er den på 280.000 kr. og for indvandrere fra vestlige lande på 949.000 kr.

Højere pensionsformuer hos efterkommere

Betragtes 40-49-årige, fremgår det, at efterkommere fra ikke-vestlige lande klarer sig bedre med hensyn til formue end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Det hænger blandt andet sammen med pensionsformuerne og antallet af opholdsår i Danmark, som vi skal se senere i dette kapitel.

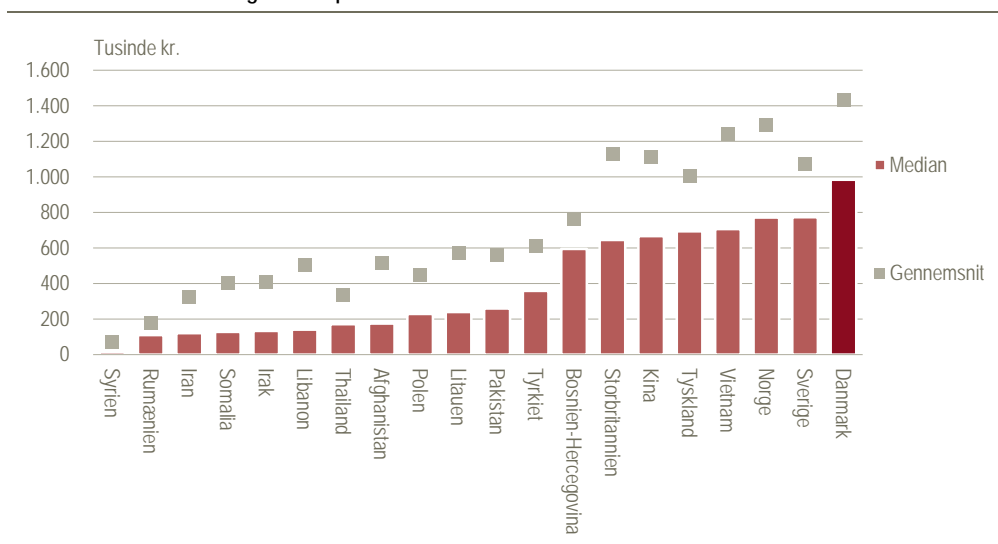
Sammenhæng mellem nettoformue og opholdstid i Danmark

I figur 4.8 vises nettoformuen for 40-49-årige efter indvandrernes oprindelsesland. Her fremgår det, at indvandrere fra Syrien har den klart laveste nettoformue med en median på 17.300 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median af nettoformuer under 130.000 kr. Særligt for indvandrere fra Syrien hænger de lave formuer nok sammen med, at de for nyligt er indvandret til Danmark, se figur 1.4. Det formuemæssige udgangspunkt er ofte det samme, uanset om du er ung eller du for nyligt er kommet til landet som flygtning. Det skyldes, at meget få indvandrere har en formue i Danmark, når de kommer hertil. Det må forventes, at de indvandrergupper, som har opholdt sig få år i Danmark, med tiden vil komme til at ligne de øvrige grupper af indvandrere mere rent formuemæssigt.

Blandt personer fra Tyrkiet, der primært indvandrede til Danmark før årtusindeskiftet, er medianen for nettoformuen på 359.000 kr. De overgås dog af indvandrere fra Bosnien-Hercegovina, Kina, Vietnam og vestlige lande samt personer med dansk oprindelse, hvor nettoformuerne er over en halv million. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 984.000 kr. i 2020 blandt 40-49-årige.

Figur 4.8 viser også de gennemsnitlige nettoformuer. Store forskelle på medianer og gennemsnit kan være en indikation på stor formuemæssig ulighed inden for gruppen idet enkeltpersoner med store formuer hæver den gennemsnitlige nettoformue.

Figur 4.8 Nettoformue for 40-49-årige efter oprindelsesland. 2020

Anm.: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Indvandrere har færre reale aktiver

I tabel 4.4 fremgår formuekomponenter fordelt på herkomst for 40-49-årige. Der er stor forskel på familier med dansk oprindelse og indvandrerfamilier, når man belyser, hvordan nettoformuen er fordelt på de enkelte formue- og gældskomponenter. Indvandrerne har i langt mindre omfang formue i form af reale aktiver, såsom ejerbolig og sommerhus. Det slår omvendt igennem på gældssiden, idet indvandrerne har meget mindre gæld i form af lån i fast ejendom. Også for andre låntyper har indvandrerne i gennemsnit væsentligt mindre gæld, men de har til gengæld også mindre formue i form af bankindestående og særligt aktiebeholdning.

Tabel 4.4 Formuekomponenter fordelt på herkomst for 40-49-årige. Gennemsnit. 2020

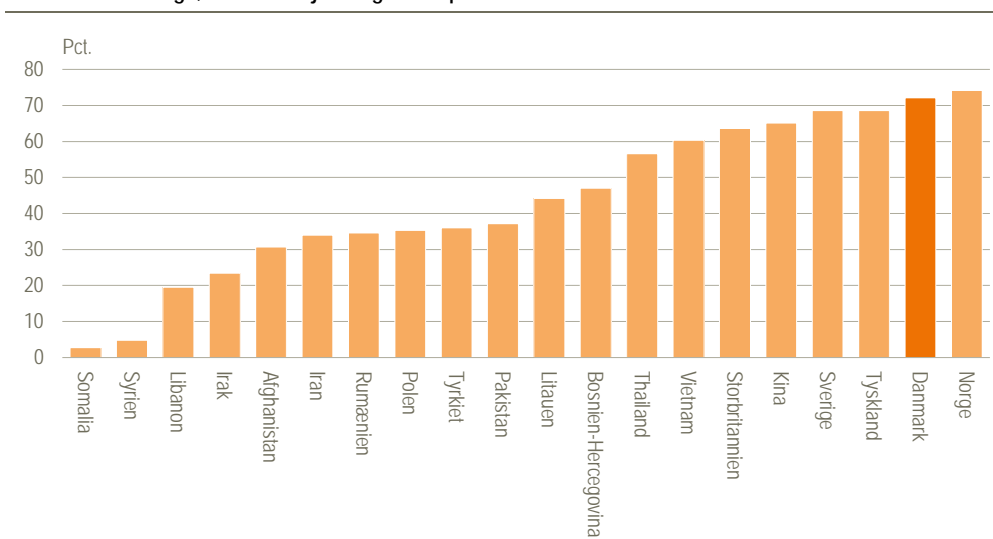
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	tusinde kr.				
Nettoformue	761	536	1 608	1 077	1 431
Reale aktiver	815	499	1 655	970	1 364
- Heraf helårsbolig ...	678	402	1 142	784	1 070
Finansiell formue	195	122	315	228	296
- Heraf aktier	27	12	60	50	85
Pensionsformue	312	248	620	485	738
Virksomhedsordning ..	8	4	45	11	32
Prioritetsgæld	473	264	897	490	836
Anden gæld	97	73	129	127	163

Anm.: Helårsbolig inkluderer både værdi af ejer- og andelsbolig. Helårsboligen er oftest defineret som den bolig, hvor familien har folkeregisteradresse.

Bolig

Ser man konkret på boligejerskab så var det 3 pct. af 40-49-årige somaliere i Danmark, som bor i en familie, der ejer deres egen helårsbolig eller andelsbolig. Det samme gælder for 36 pct. af indvandrerne fra Tyrkiet. Blandt 40-49-årige personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vores nabolande er det mellem 69-74 pct., som ejer deres primære bolig.

Figur 4.9 Andel af 40-49-årige, som bor i ejerbolig efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Figuren viser andelen, der bor i en bolig, som er ejet af en person i husstanden eller i en andelsbolig. Dette er ikke i alle tilfælde ensbetydende med personligt ejerskab, se figur 4.10.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Briter i storbyer og tyskere på landet

I figur 4.9 fremgår det, at personer fra Storbritannien og Kina sjældnere bor i ejerbolig end personer med dansk oprindelse, men som det fremgår af figur 4.10 er deres gennemsnitlige boligformue på højde med personer med dansk oprindelse. Dette skyldes, at de personer som ejer deres egen helårsbolig fra disse lande bor i relativt dyrere boliger. Boligejere som er indvandret fra Tyskland bor derimod i lidt billigere boliger. Dette hænger nok blandt andet sammen med, at briter og kinesere oftere ender i storbyerne og hovedstadsområdet, hvor priserne er højere, hvor en større andel af indvandrere fra Tyskland bosætter sig i Sønderjylland – tæt ved den tyske grænse – hvor boligpriserne ofte er noget lavere.

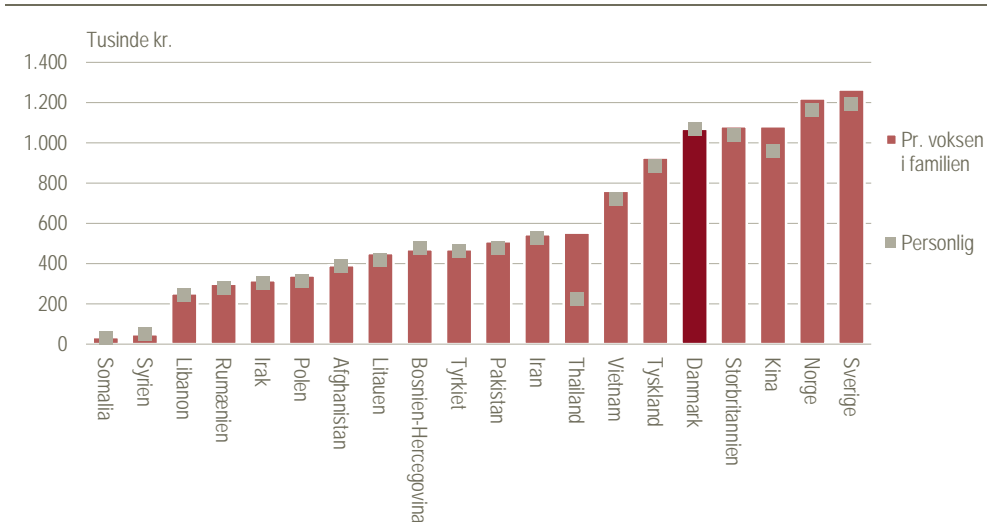
Lave boligformuer hos personer fra Syrien og Somalia

Den lave andel af personer fra Somalia og Syrien, som bor i egen bolig afspejles også i gruppernes gennemsnitlige boligformue. Disse grupper har en gennemsnitlig boligformue pr. voksen i deres familier på henholdsvis 34.000 og 49.000 kr. Det afspejler, at det er de færreste i disse grupper som ejer en bolig. For indvandrere fra Syrien hænger det nok også sammen med det lave antal opholdsår i Danmark.

Thailændere ejer sjældnere familiens ejerbolig

I figur 4.10 fremgår en opgørelse af den personlige boligformue. Her er det værdt at bemærke indvandrere fra Thailand. Opgøres hele familiens boligformuen pr. voksen i familien er den i gennemsnittet på 554.000 kr., mens den personlige nettoformue er på 223.000 kr. Thailandske indvandrere danner ofte par med danskere, og i sådanne par står boligen oftest i danskerens navn.

Figur 4.10 Gennemsnitlig formue i helårsboliger efter oprindelsesland. 40-49 år. 2020

Anm.: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Pensionsformuer

Pensioners værdi afhænger af levealder

En stor del af befolkningens formue består i værdien af de opsparede pensionsbidrag. Pensionsopsparingen består af private arbejdsmarkedspensioner, ATP, tjenestemandspensioner og privattegnede ordninger. En stor del af pensionsordningerne er livsvarige. Det vil sige, at personen får udbetalt et månedligt beløb fra pensioneringstidspunktet til personen dør. I denne opgørelse er pensionens værdi beregnet ud fra en antagelse om gennemsnitlig levealder. Dette kan føre til en let overvurdering af pensionens værdi for grupper med lavere forventet levealder og omvendt.

Værdien af folke- og førtidspension er ikke inkluderet

Værdien af fremtidige udbetalinger af folke- og førtidspension er ikke inkluderet i tallene. Det betyder ikke så meget for vurderingen af formuefordelingen i Danmark, men det kan være afgørende, hvis man vil sammenligne danske forhold med andre lande. Opsparing til efterløn indgår heller ikke i tallene. Det skal hertil tilføjes, at Danmarks Statistik ikke har oplysninger om pensionsrettigheder, der er optjent i indvandrernes oprindelseslande, men det antages, at det er af begrænset omfang – især når det gælder indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Fokus på familier tæt på pensionsalderen

For arbejdsmarkedspensionerne, hvor der sker en løbende opsparing under arbejdslivet, er beløbet størst lige inden pensioneringen, hvorefter man begynder at forbruge det opsparede beløb. Hvis man vil belyse forskelle i pensionsformuer, giver det derfor mest mening, at belyse pensionsforhold for parfamilier, der er tæt på pensionsalderen. Derfor betragtes 60-66-årige i dette afsnit.

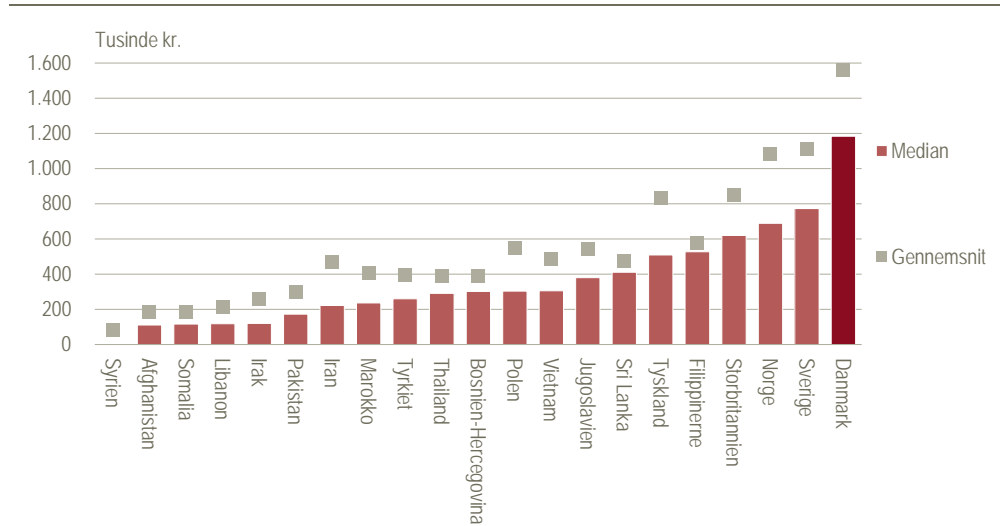
Det er ikke overraskende nyttilkomne fra Syrien, som har den laveste pensionsformue blandt indvandrere. Størstedelen af gruppen har ingen nævneværdig pensionsformue og det er en lille gruppe pensionsformuer, som trækker gennemsnittet op på

81.300 kr. Indvandrere fra Tyrkiet, som er den største gruppe antalsmæssigt af de 60-66-årige, har en median på 259.500 kr. Det er dog væsentlig mindre end personer med dansk oprindelse. De har en median på 1,2 mio. kr.

Store forskelle blandt indvandrere fra vestlige lande

Blandt indvandrere fra vestlige lande er der ganske store forskelle på median og gennemsnit, hvilket indikerer, at der er stor ulighed i pensionsformuer. Særligt for indvandrere fra vestlige lande er det også værd at bemærke, at nogle har opsparet pensionsformuer og rettigheder i deres oprindelseslande, som ikke er en del af de danske formueopgørelser.

Figur 4.11 Pensionsformue for enlig 60-66-årige efter oprindelsesland. 2020

Anm. 1: Pensionsalderen var 66 år i 2020. De fleste pensionsordninger beskattes ved udbetaling. For at kunne sammenligne pensionernes værdi med andre formuekomponenter, så indgår de endnu ikke-beskattede pensionsformuer kun med 60 pct. af værdien.

Anm. 2: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 3: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Opholdstid i Danmark spiller en stor rolle

Særligt for størrelsen af pensionsformuen spiller opholdstiden i Danmark en stor rolle. Det skyldes, at man som ny indvandrer i Danmark af gode grunde ikke kan have sparet meget op på en dansk pensionsordning. Denne faktor er værd at holde sig for øje, idet den gennemsnitlige opholdstid for indvandrere fra forskellige oprindelseslande er ganske varierende. De tre store indvandrergrupper fra Pakistan, Tyrkiet og det daværende Jugoslavien kom allerede til Danmark i 1960'erne og 1970'erne. Mange indvandrere fra Polen kom derimod først til Danmark efter Polens optagelse i EU i 2004. Desuden er mange indvandrere fra Syrien først kommet til Danmark inden for de seneste år som flygtninge, hvilket naturligvis påvirker mulighederne for opsparing.

Formuemæssig ligestilling i parforhold

Står formuen hos manden eller kvinden i parforhold?

Vi vender nu blikket imod ligestilling og formuer i parforhold. Her betragtes udelukkende parfamilier. Når det handler om formuer er det værd at bemærke, at det i nogen tilfælde kan være lidt tilfældigt om enkelte formuekomponenter står hos manden eller kvinden. I det omfang, at par forbliver sammen og har fælles økonomi er det heller ikke sikkert, at formuefordelingen får indflydelse på levestandarden for henholdsvis mænd og kvinder i de enkelte parforhold. Når det er sagt, så kan formuefordelingen mellem kønnene i familierne nok alligevel give et fornuftigt billede af graden af økonomisk ligestilling.

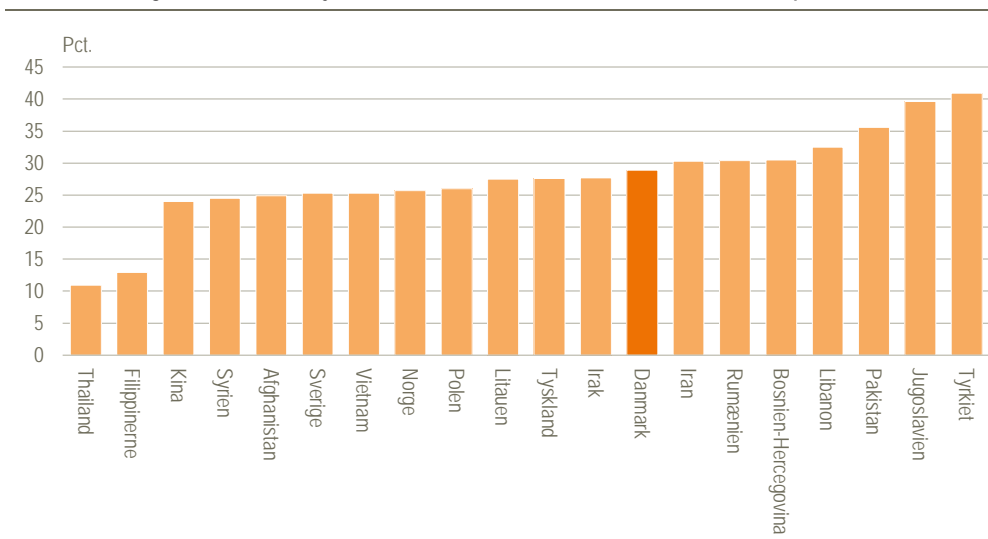
Stor kønslighed blandt indvandrere fra Tyrkiet

I figur 4.12 fremgår andelen af kvinder med højere nettoformue end deres mænd. Her ses det, at særligt kvinder fra Tyrkiet klarer sig relativt godt i forhold til deres

mænd, når man sammenligner med andre lande. Blandt 40-49-årige kvinder fra Tyrkiet i parforhold har 41 pct. en højere formue end deres mænd. For kvinder fra Jugoslavien og Pakistan er andelen på henholdsvis 40 og 36 pct. For kvinder med dansk oprindelse er det derimod 29 pct., der har højere formue end deres mænd. Med andre ord er kvinder fra Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan mere formuemæssigt ligestillet end kvinder med dansk oprindelse.

Kvinder fra Danmarks nabolande ligger lidt lavere, hvor 25-28 pct. har højere nettoformue end deres mænd. Nederst findes kvinder fra Thailand og Filippinerne, hvor 11-13 pct. af kvinderne har højere formue end deres mænd.

Figur 4.12 Andel 40-49-årige kvinder med højere nettoformue end deres mand efter kvindens oprindelsesland. 2020

Anm. 1: En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

4.6 Relativ fattigdom

Relativ fattigdom måles i forhold til den generelle levestandard i samfundet

Dette afsnit undersøger relativ fattigdom blandt indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse. Måling af relativ fattigdom indebærer, at fattigdom (eller levestandard) måles i forhold til den generelle levestandard i samfundet. Der er med andre ord tale om hvor mange i befolkningen, der ikke har samme økonomiske muligheder og levevilkår som de fleste andre.

Definition af relativ fattigdom

Definition af relativ fattigdom:

Personer eller en familie betragtes som relativt fattige, såfremt de både har:

- En ækvivaleret disponibel indkomst under lavindkomstgrænsen i året.
- En ækvivaleret nettoformue ekskl. pension under lavindkomstgrænsen ved årets start.

Lavindkomstgrænsen er fastsat til 50 pct. af medianindkomsten målt på ækvivaleret disponibel indkomst. Den følger derved den generelle indkomstudvikling i samfundet.

Personer i familier, hvor hovedforsørgeren i familien er studerende, samt unge der er flyttet hjemmefra i løbet af året, bliver ikke betegnet som fattige, selvom de opfylder ovenstående betingelser.

Personer skal have været i landet mindst et år, før de tæller med i fattigdomsindikatoren.

Læs mere i metodenotatet

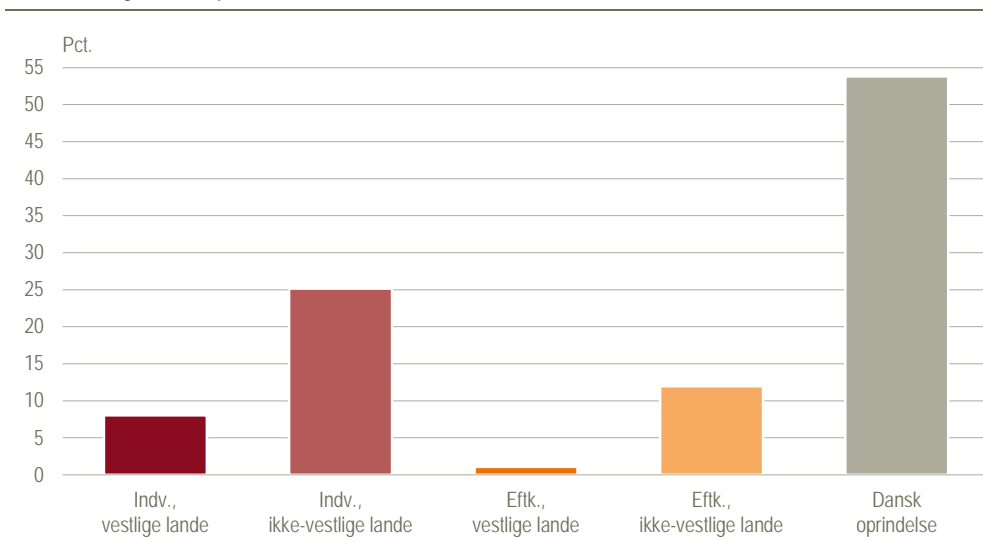
Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom kombinerer lavindkomst med lav formue og fraregner studerende. Indikatoren er inspireret af et mål, som det tidligere ekspertudvalg om fattigdom udviklede i 2013. Læs mere om metoden bag indikatoren i dette metodenotat.

I den danske befolkning er der 241.788 personer, som lever i relativ fattigdom i 2020. Det svarer til 4 pct. af den danske befolkning. Figur 4.13 viser hvordan disse relativt fattige fordeler sig, når de inddeles efter herkomstkategorier.

Størstedelen af relativt fattige er personer med dansk oprindelse

Størstedelen af de relativt fattige er personer med dansk oprindelse, som udgør 54 pct. af alle relativt fattige. Herefter følger indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, som udgør henholdsvis 25 og 12 pct. Indvandrere fra vestlige lande udgør 8 pct., mens 1 pct. er efterkommere fra vestlige lande, se figur 4.13.

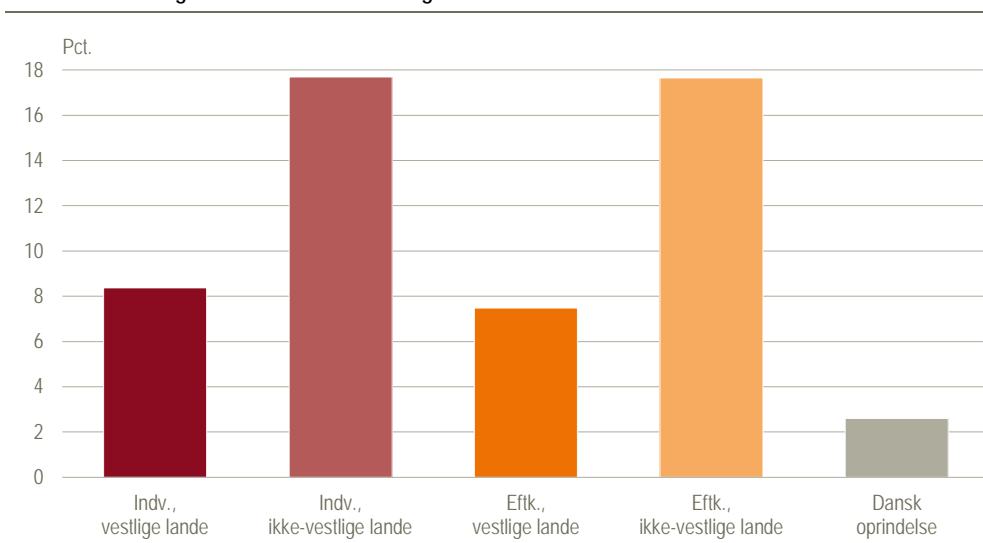
Figur 4.13 Relativt fattige fordelt på herkomst. 2020

Relevant at se på andelen af relativt fattige inden for hver herkomstkategori

I 2020 udgjorde indvandrere fra ikke-vestlige lande 6 pct. af hele befolkningen, mens deres andel blandt relativt fattige er 25 pct. Indvandrere fra ikke-vestlige lande er derfor overrepræsenteret blandt gruppen af relativt fattige. Omvendt er personer med dansk oprindelse underrepræsenteret, da gruppen udgjorde 86 pct. af befolkningen, mens gruppen tilsvarende udgjorde 54 pct. af de relativt fattige. Det er derfor også relevant at se på, hvor stor en andel som lever i relativ fattigdom inden for de enkelte herkomstkategorier.

Figur 4.14 Andel relativt fattige inden for herkomstkategori. 2020

Høj andel relativt fattige blandt indvandrere og efterkommere

Figur 4.14 viser andelen af relativt fattige inden for hver enkelt herkomstkategori. Andelen er markant højere blandt indvandrere og efterkommere end blandt personer med dansk oprindelse. Forskellen skal ses i sammenhæng med, at indvandrere

og efterkommere både har lavere indkomst og formue end personer med dansk oprindelse.

Højest andel relativt fattige blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Den højeste andel af relativt fattige findes blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvor andelen er 18 pct. Det er over dobbelt så højt som blandt indvandrere fra vestlige lande, hvor 8 pct. lever i relativ fattigdom. Det hænger blandt andet sammen med, at mange indvandrere fra ikke-vestlige lande er kommet til landet som flygtninge, mens mange indvandrere fra vestlige lande er kommet til landet for at arbejde. Indvandrere med asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag har lavere indkomst og formue sammenlignet med indvandrere, som er kommet for at arbejde, se figur 4.14.

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande danner fokus for analysen

For efterkommere fra ikke-vestlige lande, lever 18 pct. ligeledes i relativ fattigdom. Omvendt er det 7 pct. af efterkommere fra vestlige lande, som lever i relativ fattigdom. Den laveste andel findes blandt personer med dansk oprindelse, hvor 3 pct. er relativt fattige. Da den største andel af relativt fattige findes blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande vil følgende afsnit fokusere på disse to grupper.

Måling af relativ fattigdom i aldersgrupper

Relativt fattigdom er forskellig på alderstrin

Andelen af relativt fattige er påvirket af forskellige faktorer såsom alder, uddannelse, indkomst- og familieforhold. Det skyldes, at relativ fattigdom er beregnet på baggrund af den ækvivalerede disponible indkomst, som dannes ved at lægge indkomsten for alle familiemedlemmerne sammen og dividere beløbet med et vægtet gennemsnit af antallet af personer i familien. Fx er en højere andel i aldersgruppen 20-29 år relativt fattige sammenlignet med andre aldersgrupper i hele befolkningen. Det hænger blandt andet sammen med, at unge i højere grad holder sabbatar, hvor de kun arbejder en del af året, og at unge har en lavere anciennitet på arbejdsmarkedet. De har derfor ikke nået at oparbejde en stor formue og en høj løn endnu. Med andre ord afhænger andelen af relativt fattige blandt andet af, hvilke aldersgrupper som sammenlignes.

Der inddeles i aldersgrupper

Indvandrere og efterkommere har en anderledes alderssammensætning end resten af befolkningen. For at kompensere for forskellen i alder kan herkomstgrupperne opdeles i alder og sammenlignes individuelt. Figur 4.15 opdeler andelen af personer under den relative fattigdomsgrænse i fem-årsaldersintervaller. Her sammenlignes personer med dansk oprindelse, indvandrere fra ikke-vestlige lande og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Høj relativ fattigdom blandt børn og unge fra ikke-vestlige lande

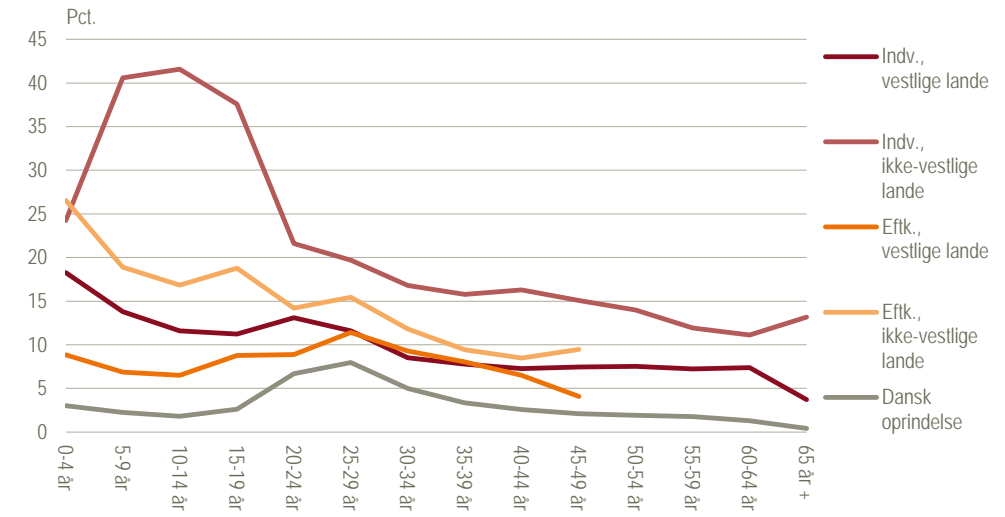
Figur 4.15 viser, at det særligt er børn og unge fra ikke-vestlige lande, som lever i familier med relativ fattigdom. I aldersgruppen 10-14 år er fx 42 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 17 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande relativt fattige. Omvendt er det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

Opholdstid kan forklare noget af forskellen

Blandt indvandrere påvirker opholdstiden i landet andelen, som lever i relativ fattigdom. Har man et barn i familien, som er indvandrer, så skal barnet også være født i udlandet, da indvandrere pr. definition er født i udlandet. Familien må derfor forventes at være indvandret til Danmark inden for de seneste år, da barnet kun er få år gammelt og samtidig er født i udlandet. Det indebærer sandsynligvis, at familien ikke har haft tid til at opbygge formue og anciennitet på arbejdsmarkedet endnu.

Figur 4.15 Relativt fattige fordelt efter alder og herkomst. 2020

Anm.: Aldersgrupper blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande med for få observationer er ikke medtaget grundet diskretionering.

Andelen af relativt fattige falder med alderen for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande

Kigger vi på de ældre aldersgrupper, så falder andelen af relativt fattige blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande med alderen. Udviklingen for personer med dansk oprindelse er anderledes. Her toppe andelen af relativt fattige hos 25-29-årige og først herefter falder andelen.

Relativ fattigdom blandt indvandrere med MENAP+T oprindelse

Fokus på MENAP+T

Danmarks Statistik har som noget nyt indført muligheden for at anvende MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng. MENAP+T benyttes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier samt Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Definition af MENAP+T

Definition af MENAP+T:

MENAP+T er en forkortelse for lande i Mellemøsten, Nordafrika samt landene Pakistan og Tyrkiet. MENAP+T landegrupperingen udspringer af MENA (Mellemøsten og Nordafrika) landegrupperingen, som anvendes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier. Endvidere anvendes denne landegruppering aktuelt i regeringens kommission for 2. generationsreformer samt af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

MENAP+T er en underopdeling af Danmarks Statistiks landegruppering ikke-vestlige lande. Det betyder, at landegrupperingen ikke-vestlige lande opsplittes i to kategorier henholdsvis MENAP+T og øvrige ikke-vestlige lande.

MENAP+T landegrupperingen indeholder følgende lande:

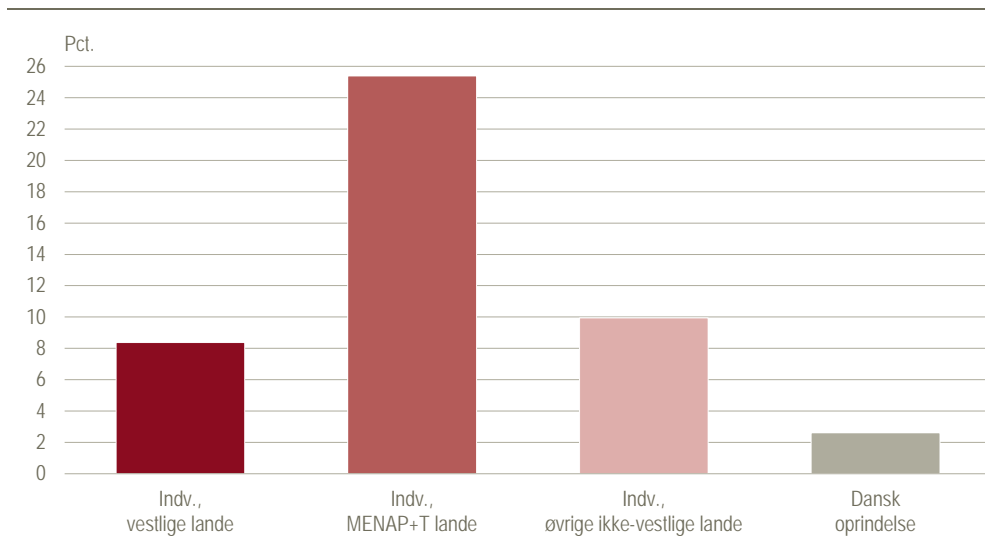
Afghanistan, Bahrain, Forenede Arabiske Emirater, Irak, Iran, Jordan, Kuwait, Libanon, Oman, Qatar, Saudi-Arabien, Syrien, Yemen, Algeriet, Djibouti, Egypten, Libyen, Marokko, Mauretania, Somalia, Sudan, Tunesien samt Pakistan og Tyrkiet.

Landegrupperingen øvrige ikke-vestlige lande indeholder følgende lande:

Alle øvrige lande, som ikke er vestlige lande og MENAP+T lande, se kapitel 1.

Det er muligt at anvende MENAP+T opgørelsen i statistikbanken for nogle tabeller. Det gøres ved at vælge oprindelseslandene inden for MENAP+T separat i udtrækket.

Figur 4.16 Relativt fattige inden for MENAP+T. 2020

25 pct. lever i relativ fattigdom

Figur 4.16 viser andelen af relativt fattige indvandrere opdelt efter MENAP+T landegrupperingen. Blandt indvandrere fra MENAP+T lever 25 pct. i relativ fattigdom. Det er markant højere end blandt indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande, hvor 10 pct. lever i relativ fattigdom.

Andelen i MENAP+T minder om indvandrere fra ikke-vestlige lande

Andelen af relativt fattige inden for MENAP+T landegrupperingen minder derfor mere om niveauet for indvandrere fra ikke-vestlige lande end for indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse, se figur 4.14.

Andelen i øvrige indvandrere fra ikke-vestlige lande minder om indvandrere fra vestlige lande

Modsat minder andelen af relativt fattige fra øvrige indvandrere fra ikke-vestlige lande mere om niveauet for indvandrere fra vestlige lande. Således lever 10 pct. blandt øvrige indvandrere fra ikke-vestlige lande i relativ fattigdom, mens det er 8 pct. blandt indvandrere fra vestlige lande.

Forskellen skal ses i sammenhæng med at indvandrere fra MENAP+T grupperingen har en højere andel af personer med asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag, se tabel 1.11. Øvrige ikke-vestlige lande har modsat en højere andel af personer med arbejde som opholdsgrundlag. Alle grupper er dog stadig noget over niveauet for personer med dansk oprindelse, hvor 3 pct. lever i relativ fattigdom.

5. Offentlig forsørgelse

Sammenfatning

Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande på offentlig forsørgelse er 33 pct. på førtidspension og 8 pct. på kontanthjælp. De to ydelser udgør til sammenligning henholdsvis 20 og 6 pct. for personer med dansk oprindelse. Blandt personer med dansk oprindelse på offentlig forsørgelse er SU-modtagere den største gruppe med en andel på 29 pct.

Mens indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 8 pct. af hele den 16-66-årige befolkning, er deres andel af 16-66-årige på offentlig forsørgelse 11 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 14 pct. er indvandrere fra ikke-vestlige lande. Indvandrere fra vestlige lande udgør 6 pct. af hele den 16-66-årige befolkning, mens deres andel på offentlig forsørgelse er 4 pct. Deres underrepræsentation er særlig stor i støttet beskæftigelse og tilbagetrækning.

Blandt alle 16-66-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande er 36 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 28 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 18 pct. blandt indvandrere fra vestlige lande. Andelen omfatter også SU-modtagere.

For indvandrere fra ikke-vestlige lande stiger andelen på offentlig forsørgelse kraftigt med alderen. For de 25-29-årige er andelen 25 pct., mens det blandt 55-59-årige er 56 pct. For personer med dansk oprindelse er de tilsvarende andele for de to grupper henholdsvis 41 pct. for 25-29-årige og 23 pct. for 55-59-årige. For indvandrere fra vestlige lande er andelen henholdsvis 20 pct. for 25-29-årige og 19 pct. for 55-59-årige.

For 30-59-årige ligger andelen på offentlig forsørgelse lavere i 2021 end i 2011 for alle grupper. For indvandrere fra ikke-vestlige lande er andelen på offentlig forsørgelse i 2021 henholdsvis 31 pct. for mænd og 39 pct. for kvinder. Det er niveauer, som ligger henholdsvis 14 og 13 procentpoint højere end de tilsvarende andele for mænd og kvinder med dansk oprindelse.

Både blandt 30-59-årige mænd og kvinder er det indvandrere fra Irak, Libanon, Somalia og Syrien, som har de højeste andele på offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende er over seks ud af ti på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige indvandrere fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak.

5.1 Offentlig forsørgelse

Modtagere på offentlige forsørgelsesydelse

Dette kapitel handler om personer i den erhvervsaktive alder, som modtager offentlige forsørgelsesydelse. I 2014-publikationen blev SU-modtagere for første gang inddraget i statistikken om offentlig forsørgelse. Dette vil også være tilfældet i 2022-publikationen, med mindre andet er angivet.

34 forskellige ydelser

Personer på offentlig forsørgelse fordeler sig på i alt 34 forskellige typer af ydelser i 2021. For at få en mere overordnet opdeling er de 34 ydelser lagt sammen til otte hovedgrupper. For hele befolkningen er SU-modtagere og Tilbagetrækning de to største hovedgrupper. Tilsammen omfatter de 56 pct. af alle 16-66-årige på offentlig forsørgelse.

Fuldtidsmodtagere

Fuldtidsmodtagere er beregnet ud fra det samlede antal deltagere på ydelserne og den varighed, som de hver især har været på ydelsen. To personer, der begge har været ledige i et halvt år i 2021, giver fx én fuldtidsledig.

Statistik om 16-66-årige på offentlig forsørgelse offentliggøres løbende af Danmarks Statistik. I tabel 5.1 for fuldtidsmodtagere i 2021 er det samlede antal personer på offentlig forsørgelse 1.073.390. Det er 1.217 færre sammenlignet med de tal, der findes i statistikbanken. Forskellen skyldes, at der er en lille gruppe personer, hvor der ikke kan tilknyttes oplysning om herkomst, og de findes derfor ikke i tabellerne i dette kapitel.

Tabel 5.1 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og ydelse, 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
1.-8. I alt	41 164	112 863	3 475	35 842	880 046	1 073 390
2.-8. I alt uden SU-modtagere	28 216	93 175	1 877	14 221	623 865	761 354
1. SU-modtagere	12 948	19 689	1 598	21 622	256 182	312 039
2. Nettoledige i alt	8 952	12 848	326	3 538	68 250	93 914
Ledige dagpengemodtagere	8 286	8 694	283	3 138	61 058	81 459
Ledige kontanthjælpsmodtagere	666	4 154	44	400	7 192	12 456
3. Feriedagpenge	326	293	10	88	2 127	2 844
4. Vejledning og opkvalificering i alt	1 024	3 345	65	753	15 322	20 509
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	636	712	16	195	3 699	5 258
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	329	2 524	47	535	10 996	14 431
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	59	109	2	23	628	821
5. Støttet beskæftigelse i alt	2 474	8 297	197	957	93 449	105 374
Virksomhedspraktik (dp)	184	167	6	58	1 083	1 498
Virksomhedspraktik (kh)	186	919	22	132	6 365	7 624
Nytteindsats (kh)	15	60	1	15	220	311
Ansættelse med løntilskud (dp)	152	131	3	46	1 082	1 414
Ansættelse med løntilskud (kh)	39	364	4	28	815	1 250
Jobrotation (dp)	9	20	-	8	170	207
Jobrotation (kh)	1	13	1	1	35	51
Fleksjob	1 376	4 939	116	400	71 490	78 321
Skånejob	18	184	11	27	4 082	4 322
Voksenlærling	493	1 502	33	242	8 108	10 378
6. Barselsdagpenge mv. i alt	3 668	3 692	176	1 879	42 869	52 284
7. Tilbagetrækning i alt	5 316	38 130	555	1 981	239 103	285 085
Førtidspension	4 181	36 807	443	1 971	174 994	218 396
Seniorpension	226	345	20	3	11 194	11 788
Efterløn	857	915	87	7	49 920	51 786
Fleksydelse	52	64	5	-	2 996	3 117
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	6 456	26 569	547	5 024	162 744	201 340
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	1 515	9 237	238	2 650	51 444	65 084
Integrationsydelse	130	4 905	4	171	262	5 472
Revalideringsydelse i øvrigt	9	19	2	9	374	413
Ledighedsydelse	325	1 397	26	126	12 849	14 723
Sygedagpenge mv.	3 419	6 053	185	1 388	71 193	82 238
Ressourceforløb	459	3 244	66	400	15 618	19 787
Jobafklaringsforløb	600	1 715	27	281	11 003	13 626

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

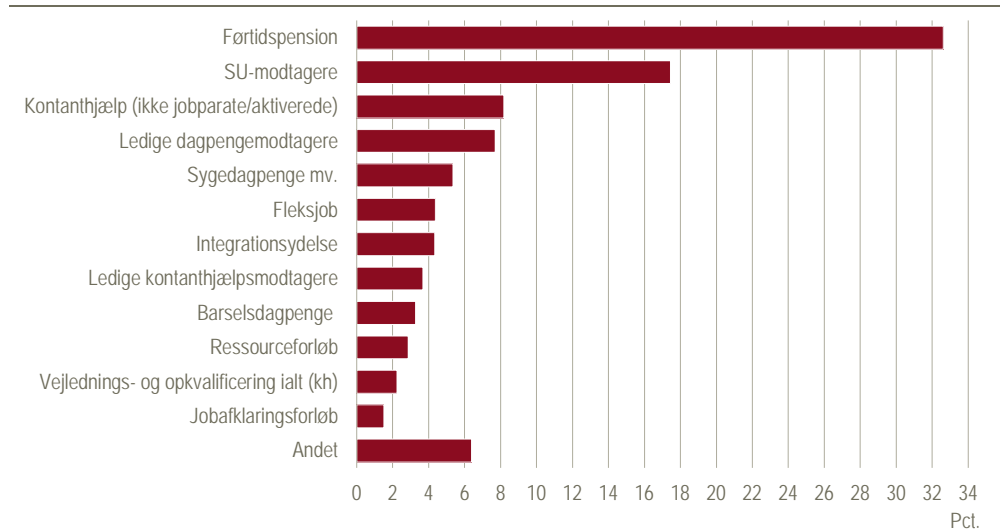
82 pct. af fuldtidsmodtagerne på offentlig forsørgelse har dansk oprindelse

I alt er der 880.046 fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse i 2021. Personer med dansk oprindelse udgør dermed 82 pct. af alle fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse. Indvandrere fra ikke-vestlige lande er den næststørste gruppe med en andel på 11 pct. Der er store forskelle mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse, når man ser på hvordan den samlede gruppe af fuldtidsmodtagere fordeler sig på de enkelte ydelsestyper.

33 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande på offentlig forsørgelse er på førtidspension

I figur 5.1, 5.2 og 5.3 vises fuldtidsmodtagere på offentlige forsørgelse for forskellige herkomstgrupper. Blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande er førtidspension den klart største enkelte ydelse med en andel på 33 pct. af på offentlig forsørgelse, mens kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede ligger på 8 pct. Til sammenligning omfatter førtidspension og kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede, henholdsvis 20 og 6 pct. for personer med dansk oprindelse. Her er SU-modtagere den største enkelte ydelse med en andel på 29 pct. SU-modtagerne udgør 17 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande på offentlig forsørgelse.

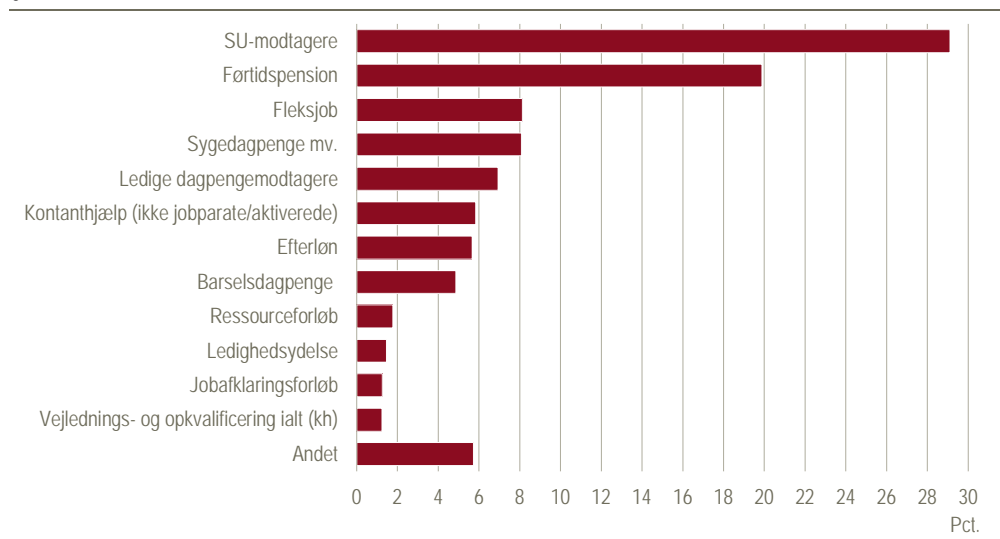
Figur 5.1 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande efter ydelse, 2021

Få indvandrere fra ikke-vestlige lande på efterløn

Efterlønsmodtagere er en meget lille gruppe blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande og relativt stor blandt personer med dansk oprindelse. Efterlønsmodtageres andel af alle på offentlig forsørgelse er 1 pct. blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande og 6 pct. blandt personer med dansk oprindelse. Mange indvandrere fra ikke-vestlige lande opfylder ikke anciennitetskravene for at få efterløn, og det er især på den baggrund, at det lave antal af efterlønsmodtagere skal ses.

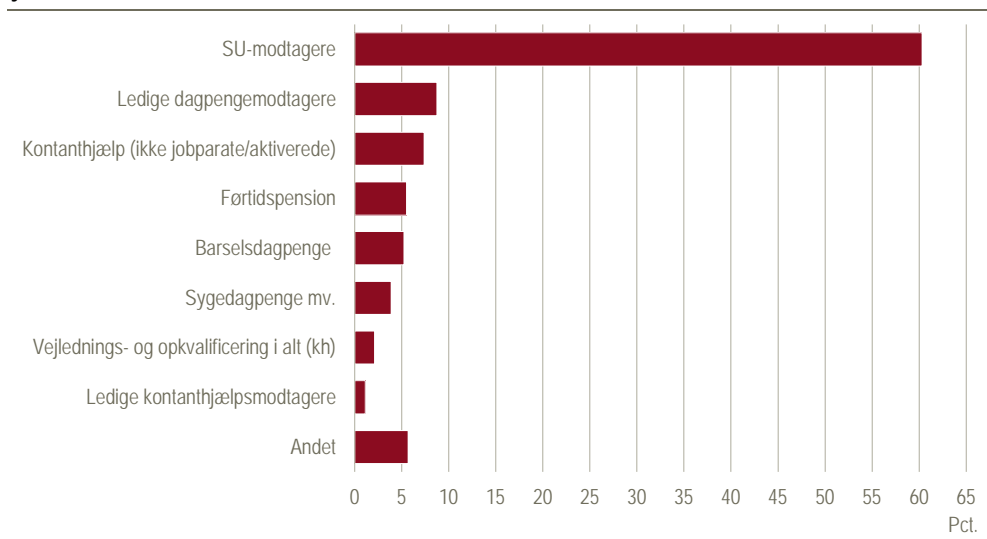
Figur 5.2 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse efter ydelse, 2021

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er meget unge og kan ikke sammenlignes med de øvrige grupper

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er meget unge og kan ikke umiddelbart sammenlignes med de øvrige grupper, når man ser på alle 16-66-årige under ét, se tabel 1.4. Deres store overrepræsentation i de unge aldersgrupper illustreres også af, at SU-modtagere udgør hele 60 pct. af alle efterkommere fra ikke-vestlige lande på offentlig forsørgelse.

Figur 5.3 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande efter ydelse, 2021

14 pct. af modtagerne af kontanthjælp er indvandrere fra ikke-vestlige lande

I tabel 5.2 og 5.3 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse. Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 8 pct. af alle 16-66-årige, mens deres andel af alle fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse er 11 pct. Samlet set er indvandrere fra ikke-vestlige lande altså overrepræsenterede blandt modtagere på offentlig forsørgelse. Der er dog tydelige forskelle mellem ordningerne. En af de ydelser, hvor indvandrere fra ikke-vestlige lande er overrepræsenteret er blandt andet kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede. Her er 14 pct. indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Nettoledige

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er desuden overrepræsenterede blandt de ledige, idet de udgør 14 pct. af alle nettoledige. Deres overrepræsentation er størst blandt ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor de udgør 33 pct., mens andelen er 11 pct. blandt de ledige dagpengemodtagere.

Vejledning og opkvalificering

Også blandt personer på vejledning og opkvalificering er der en relative stor andel af indvandrere fra ikke-vestlige lande. Blandt alle fuldtidsmodtagere på vejledning og opkvalificering er 16 pct. indvandrere fra ikke-vestlige lande, se tabel 5.2.

Førtidspension og efterløn

Med en andel på 17 pct. af alle førtidspensionister er der dobbelt så mange indvandrere fra ikke-vestlige lande på førtidspension sammenlignet med deres andel af hele den 16-66-årige befolkning. Derimod udgør de blot 2 pct. af efterlønsmodtagerne.

Indvandrere fra vestlige lande er underrepræsenterede

Indvandrere fra vestlige lande er overordnet set underrepræsenterede på offentlig forsørgelse, da de udgør 6 pct. af befolkningen mellem 16-66 år, men repræsenterer 4 pct. af det samlede antal på offentlig forsørgelse.

Tabel 5.2 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og ydelse, 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	4	11	0	3	82	100
2.-8. I alt uden SU-modtagere	4	12	0	2	82	100
1. SU-modtagere	4	6	1	7	82	100
2. Nettoledige i alt	10	14	0	4	73	100
Ledige dagpengemodtagere	10	11	0	4	75	100
Ledige kontanthjælpsmodtagere	5	33	0	3	58	100
3. Feriedagpenge	11	10	0	3	75	100
4. Vejledning og opkvalificering i alt	5	16	0	4	75	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	12	14	0	4	70	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	2	17	0	4	76	100
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	7	13	0	3	76	100
5. Støttet beskæftigelse i alt	2	8	0	1	89	100
Virksomhedspraktik (dp)	12	11	0	4	72	100
Virksomhedspraktik (kh)	2	12	0	2	83	100
Nytteindsats (kh)	5	19	0	5	71	100
Ansættelse med løntilskud (dp)	11	9	0	3	77	100
Ansættelse med løntilskud (kh)	3	29	0	2	65	100
Jobrotation (dp)	4	10	-	4	82	100
Jobrotation (kh)	2	25	2	2	69	100
Fleksjob	2	6	0	1	91	100
Skånejob	0	4	0	1	94	100
Voksenlærling	5	14	0	2	78	100
6. Barseldagpenge mv. i alt	7	7	0	4	82	100
7. Tilbagetrækning i alt	2	13	0	1	84	100
Førtidspension	2	17	0	1	80	100
Seniorpension	2	3	0	0	95	100
Efterløn	2	2	0	0	96	100
Fleksydelse	2	2	0	-	96	100
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	3	13	0	2	81	100
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	2	14	0	4	79	100
Integrationsydelse	2	90	0	3	5	100
Revalideringsydelse i øvrigt	2	5	0	2	91	100
Ledighedsydelse	2	9	0	1	87	100
Sygedagpenge mv.	4	7	0	2	87	100
Ressourceforløb	2	16	0	2	79	100
Jobafklaringsforløb	4	13	0	2	81	100

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Tabel 5.3 16-66-årige efter herkomst, 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
Alle personer	226 343	311 104	11 243	89 400	3 149 163	3 787 253
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	41 164	112 863	3 475	35 842	880 046	1 073 390
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	28 216	93 175	1 877	14 221	623 865	761 354
	pct.					
Alle personer	6	8	0	2	83	100
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	4	11	0	3	82	100
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	4	12	0	2	82	100

28 pct. af alle 16-66-årige på offentlig forsørgelse

Det samlede antal fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i 2021 svarer til 28 pct. af hele den 16-66-årige befolkning. Her indgår SU-modtagerne også.

36 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande er på overførsler

I tabel 5.4 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent af alle 16-66-årige. Blandt personer med dansk oprindelse er 28 pct. af aldersgruppen på offentlig forsørgelse, mens andelen er 18 pct. blandt indvandrere fra vestlige lande og 36 pct. blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande.

3 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande er på kontanthjælp

Andelene på de enkelte ydelser målt i forhold til hele befolkningen vises også i tabel 5.4. Fx ses det, at indvandrere fra ikke-vestlige på kontanthjælp udgør 3 pct. af alle 16-66-årige indvandrere fra ikke-vestlige lande. Blandt personer med dansk oprindelse er den tilsvarende andel 2 pct., mens det for indvandrere fra vestlige lande er 1 pct.

Tabel 5.4 16-66-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent af alle 16-66-årige. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	18,2	36,3	30,9	40,1	27,9	28,3
2.-8. I alt uden SU-modtagere	12,5	29,9	16,7	15,9	19,8	20,1
1. SU-modtagere	5,7	6,3	14,2	24,2	8,1	8,2
2. Nettoledige i alt	4,0	4,1	2,9	4,0	2,2	2,5
Ledige dagpengemodtagere	3,7	2,8	2,5	3,5	1,9	2,2
Ledige kontanthjælpsmodtagere	0,3	1,3	0,4	0,4	0,2	0,3
3. Feriedagpenge	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
4. Vejledning og opkvalificering i alt	0,5	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	0,1	0,8	0,4	0,6	0,3	0,4
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Støttet beskæftigelse i alt	1,1	2,7	1,8	1,1	3,0	2,8
Virksomhedspraktik (dp)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Virksomhedspraktik (kh)	0,1	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
Nytteindsats (kh)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ansættelse med løntilskud (dp)	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Ansættelse med løntilskud (kh)	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Jobrotation (dp)	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Jobrotation (kh)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fleksjob	0,6	1,6	1,0	0,4	2,3	2,1
Skånejob	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Voksenlærling	0,2	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
6. Barseldagpenge mv. i alt	1,6	1,2	1,6	2,1	1,4	1,4
7. Tilbagetrækning i alt	2,3	12,3	4,9	2,2	7,6	7,5
Førtidspension	1,8	11,8	3,9	2,2	5,6	5,8
Seniorpension	0,1	0,1	0,2	0,0	0,4	0,3
Efterløn	0,4	0,3	0,8	0,0	1,6	1,4
Fleksydelse	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	2,9	8,5	4,9	5,6	5,2	5,3
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	0,7	3,0	2,1	3,0	1,6	1,7
Integrationsydelse	0,1	1,6	0,0	0,2	0,0	0,1
Revalideringsydelse i øvrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ledighedsydelse	0,1	0,4	0,2	0,1	0,4	0,4
Sygedagpenge mv.	1,5	1,9	1,6	1,6	2,3	2,2
Ressourceforløb	0,2	1,0	0,6	0,4	0,5	0,5
Jobafklaringsforløb	0,3	0,6	0,2	0,3	0,3	0,4

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med andre grupper

Andelene for efterkommere kan ikke umiddelbart sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da efterkommere og især efterkommere fra ikke-vestlige er meget unge. De har derfor relativt mange SU-modtagere og meget få på

tilbagetrækningsordninger. Offentlig forsørgelse for efterkommere bør derfor belyses ved at se nærmere på mere detaljerede aldersgrupper end 16-66-årige under ét. Det gøres i næste afsnit.

5.2 Aldersopdeling

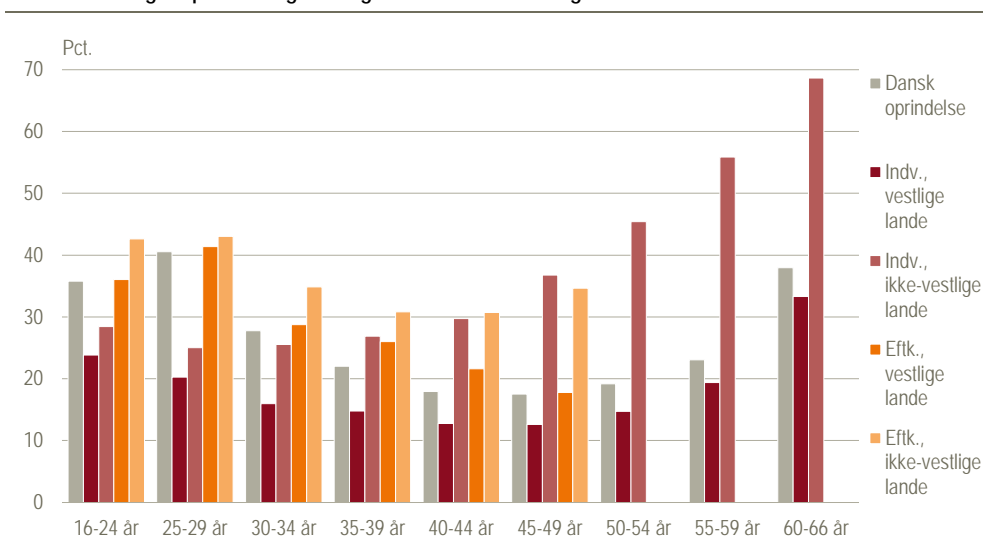
SU fylder meget for personer under 30 år – dog ikke blandt indvandrere

På grund af SU er andelen på offentlig forsørgelse høj blandt efterkommere og personer med dansk oprindelse under 30 år. Indvandrere, der er udenlandske statsborgere, har i mange tilfælde ikke ret til dansk SU. Det er hovedårsagen til, at indvandrere fra vestlige lande har så lave andele på offentlig forsørgelse i aldersgrupperne 16-24-årige og 25-29-årige, se figur 5.4.

Stor forskel i offentlig forsørgelse mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse blandt 55-59-årige

For indvandrere fra ikke-vestlige lande er der en meget klar tendens til, at andelen på offentlig forsørgelse stiger med alderen. Det er for 25-29-årige, at indvandrere fra ikke-vestlige lande har den laveste andel på offentlig forsørgelse med 25 pct. Det ligger noget lavere end for personer med dansk oprindelse, hvor 41 pct. af de 25-29-årige modtager offentlig forsørgelse. Herefter stiger andelen kraftigt fra aldersgruppe til aldersgruppe for indvandrere fra ikke-vestlige lande, mens udviklingen er faldende for personer med dansk oprindelse indtil 50-års alderen. For 55-59-årige er andelen på offentlig forsørgelse 56 pct. for indvandrere fra ikke-vestlige lande og 23 pct. for personer med dansk oprindelse.

Figur 5.4 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og alder. 2021

Kun efterkommere under 49 år er med

For efterkommerne er kun vist andelen for aldersgrupperne op til 49 år, da der er for få personer over 49 år, til at andelen kan beregnes med et tilstrækkeligt datagrundlag. For de seks aldersgrupper under 49 år kan man se, at efterkommere fra vestlige lande stort set ligger på samme niveau som for personer med dansk oprindelse i alle grupper.

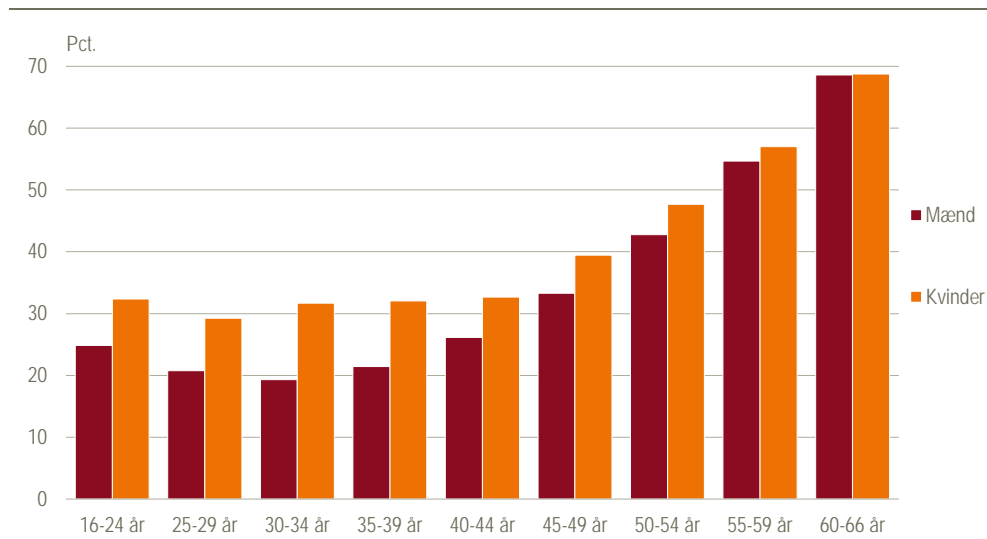
Høj andel med offentlig forsørgelse blandt 45-49-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er gruppen med den højeste andel på offentlig forsørgelse blandt 16-39-årige. Forskellen er størst blandt 45-49-årige mellem personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Mens 18 pct. af 45-49-årige med dansk oprindelse får offentlig forsørgelse, er andelen 35 pct. blandt 45-49-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande.

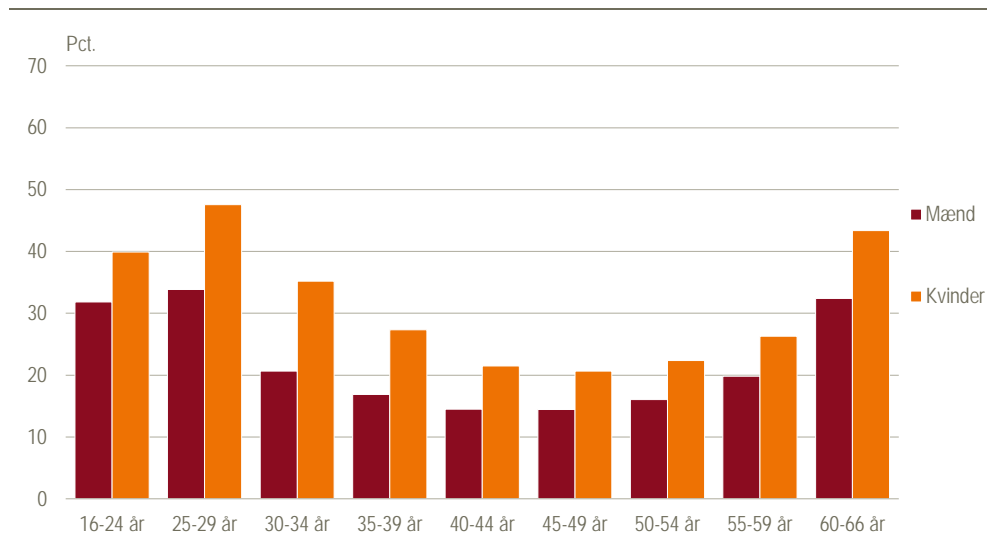
Relativt små kønsforskelle blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande

Opdeler man andelen på offentlig forsørgelse på køn for indvandrere fra ikke-vestlige lande ligger kvindernes andel generelt lidt højere end mændenes. Efter 30-års alderen reduceres forskellene dog og blandt 60-66-årige er andelen på samme niveau, se figur 5.5.

Figur 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande. 2021

Figur 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse. 2021

5.3 Udvikling over tid blandt indvandrere

Tidsserie med SU mulig fra 2008

Den sammenhængende statistik for personer på offentlig forsørgelse findes fra 2007 og frem. Det er dog kun fra 2008, at SU også indgår. Desuden er der valgt at indsnævre gruppen til 30-59-årige, som over tid er en mere homogen og sammenlignelig gruppe, end de 16-66-årige.

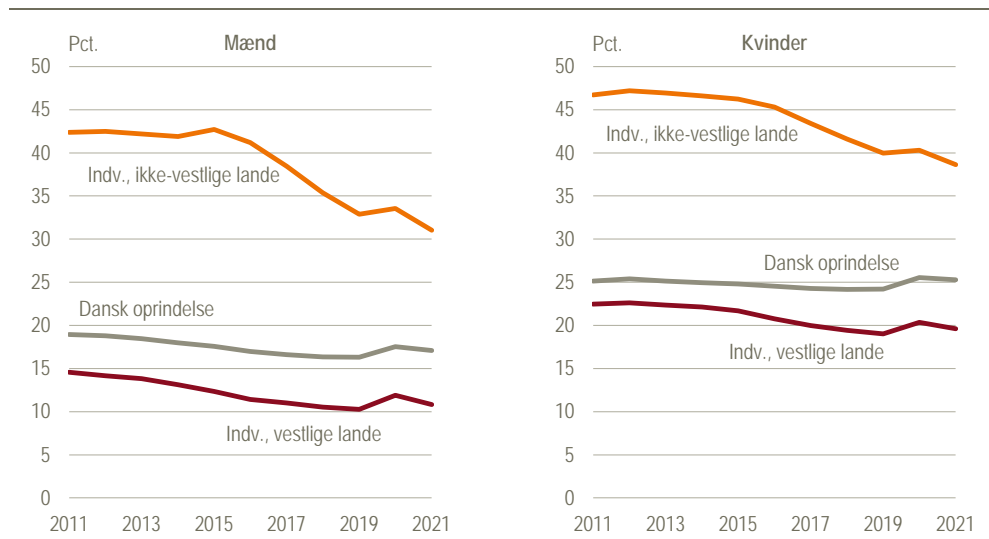
Ser bort fra studerende og efterlønsmodtagere

Ved at lave denne afgrænsning får man langt de fleste studerende sorteret fra, og samtidig påvirker efterlønsordningen ikke tallene. Muligheden for at få efterløn er i stor udstrækning forbeholdt personer med dansk oprindelse på grund af anciennitetskravene, hvilket taler for at ekskludere 60-66-årige, når der sammenlignes.

Efterkommere er meget unge

Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper er efterkommere meget unge. Andelen af 30-59-årige efterkommere på offentlig forsørgelse kan derfor ikke sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da alder har stor indflydelse på, om personer modtager offentlig forsørgelse. Udviklingen over tid er derfor også afgrænset til indvandrere og personer med dansk oprindelse. I figur 5.7 vises udviklingen i 30-59-årige på offentlig forsørgelse fra 2011 til 2021.

Figur 5.7 30-59-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse

Andel på offentlig forsørgelse er faldet siden 2011

De mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har meget højere andele på offentlig forsørgelse end indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse, men forskellene er blevet mindre siden 2011. Det er specielt fra 2017 og frem at forskellene imellem grupperne er reduceret. Fra 2011-2019 har andelen på offentlig forsørgelse været faldende for alle tre grupper. Størst fald ses blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande fra 2015 til 2019.

Forskel reduceret mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og mænd med dansk oprindelse

Blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande er andelen på offentlig forsørgelse 31 pct. i 2021, hvilket er et noget lavere niveau end i 2011, hvor det var 42 pct. Blandt mænd med dansk oprindelse var 17 pct. på offentlig forsørgelse i 2021, hvilket er 2 procentpoint lavere end i 2011. Forskellen mellem de to grupper er altså formindsket med 9 procentpoint i perioden 2011 til 2021.

Indvandrere fra vestlige lande har laveste andele

De mandlige indvandrere fra vestlige lande har lavere andele på offentlig forsørgelse end mænd med dansk oprindelse i alle årene fra 2011 til 2021, og her er forskellen blevet forøget i perioden.

Lignende mønster blandt kvinderne

Også blandt kvinderne er andelen på offentlig forsørgelse meget højere blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande og lavere hos indvandrere fra vestlige lande, set i forhold til kvinder med dansk oprindelse.

Reducering af forskel mellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og kvinder med dansk oprindelse

For kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er andelen på offentlig forsørgelse 47 pct. i 2011 og 39 pct. i 2021. I samme periode har andelen for kvinder med dansk oprindelse ikke ændret sig og var i både 2011 og 2021 på 25 pct. Samlet set har der for kvindernes vedkommende altså været tale om en reduktion af forskellen på andelen på offentlig forsørgelse imellem indvandrere fra ikke-vestlige lande og kvinder med dansk oprindelse.

Lille forøgelse i forskel mellem kvinder med dansk oprindelse og indvandrere fra vestlige lande

Ligesom blandt mændene er forskellen også blevet svagt forøget mellem kvinder med dansk oprindelse og indvandrere fra vestlige lande. I 2011 var andelen på offentlig forsørgelse 3 procentpoint højere for kvinder med dansk oprindelse. I 2021 er forskellen vokset til 6 procentpoint.

5.4 Opdeling på indvandreres oprindelseslande

Store forskelle mellem de enkelte oprindelseslande

I dette afsnit, hvor der ses på indvandrere fra de enkelte oprindelseslande er aldersgruppen også ændret fra 16-66-årige til 30-59-årige. Her vejer argumentet om grup-

pernes forskellige alderssammensætning tungest. For nogle indvandrergupper udgør personer under 30 år en meget stor andel, mens andre grupper er mere spredt aldersmæssigt. Grupperne bliver derfor som i sidste afsnit mere sammenlignelige ved at anvende 30-59-årige frem for 16-66-årige. Grundet efterkommernes skæve aldersfordeling er denne gruppe også her udeladt fra opgørelsen.

I tabel 5.5 og 5.6 for henholdsvis mænd og kvinder ses tal for 30-59-årige på offentlig forsørgelse for de 30 lande, der i 2021 er flest indvandrere fra. I tabellerne er landene rangordnet efter andelen på offentlig forsørgelse.

Indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien har højeste andele på offentlig forsørgelse

Blandt mændene er det indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien, som har de højeste andele på offentlig forsørgelse. De ligger mellem 42 og 55 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Indien, Kina, Ukraine og Litauen, som har andele på offentlig forsørgelse på mellem 5 og 7 pct.

Tabel 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige mænd efter oprindelsesland. 2021

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel på offentlig forsørgelse
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Libanon ¹	2 891	5 294	55
Somalia	1 938	3 749	52
Irak	3 709	7 224	51
Syrien	3 835	9 149	42
Jugoslavien ²	1 035	2 551	41
Bosnien-Hercegovina	2 056	5 269	39
Afghanistan	1 427	3 930	36
Marokko	601	1 794	34
Iran	2 078	6 262	33
Tyrkiet	4 113	12 518	33
Sri Lanka	759	2 392	32
Rusland	291	1 137	26
Vietnam	705	2 810	25
Pakistan	1 125	4 781	24
Island	318	1 889	17
Thailand	126	777	16
Bulgarien	476	3 772	13
Sverige	366	2 907	13
Norge	297	2 375	13
Polen	1 876	15 144	12
Filippinerne	93	780	12
Rumænien	1 301	11 604	11
Tyskland	738	6 842	11
Italien	323	3 286	10
Storbritannien	568	5 996	9
USA	185	2 458	8
Litauen	309	4 204	7
Ukraine	240	3 302	7
Kina	184	2 953	6
Indien	269	4 930	5
Dansk oprindelse	159 251	934 164	17

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2021 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2021 og 1. januar 2022 som et udtryk for middelfolketallet i 2021.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Flygtninge oftere på offentlig forsørgelse

Andelen af personer på offentlig forsørgelse er tæt forbundet med baggrunden for og varigheden af indvandrernes ophold i Danmark. Indvandrere med kort opholdstid og studie eller arbejde som opholdsgrundlag vil generelt have lave andele på offentlig forsørgelse. Derimod vil flygtninge og familiesammenførte, hvis ophold i Danmark

også er af mere permanent karakter, have højere andele på offentlig forsørgelse. Indvandrere fra Syrien er i næsten alle tilfælde kommet til Danmark inden for de seneste år som flygtninge, og det er blandt andet på den baggrund, at deres høje andele på offentlig forsørgelse skal ses. Det samme gør sig gældende for indvandrere fra Libanon, Somalia og Irak.

Blandt mandlige indvandrere fra Polen har 12 pct. offentlig forsørgelse

Blandt mændene er indvandrere fra Polen den gruppe med flest personer. Deres andel på offentlig forsørgelse er 12 pct. i 2021, hvilket er 5 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse.

De 14 oprindelseslande med højeste andele er ikke-vestlige lande

Der er en klar tendens til, at det er indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har de højeste andele af personer på offentlig forsørgelse. Af de 30 lande er de 14 øverst placerede ikke-vestlige lande. Der er dog også indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har lave andele. Det drejer sig fx om Indien, Kina, Ukraine og Filippinerne.

15 lande ligger lavere end mænd end med dansk oprindelse

For indvandrere fra 15 af de 30 lande ligger andelen af mænd på offentlig forsørgelse lavere end 17 pct., som er den andel de 30-59-årige mænd med dansk oprindelse har i 2021.

Tabel 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige kvinder efter oprindelsesland. 2021

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel på offentlig forsørgelse
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Syrien	4 879	6 724	73
Libanon ¹	3 243	4 728	69
Somalia	2 308	3 617	64
Irak	4 020	6 457	62
Afghanistan	2 069	3 599	57
Jugoslavien ²	1 352	2 550	53
Tyrkiet	5 744	11 656	49
Bosnien-Hercegovina	2 574	5 400	48
Marokko	930	2 164	43
Sri Lanka	1 011	2 523	40
Iran	2 088	5 314	39
Pakistan	1 541	4 373	35
Vietnam	1 119	3 805	29
Island	546	2 071	26
Rusland	770	3 186	24
Polen	2 750	11 694	24
Rumænien	1 890	8 116	23
Bulgarien	589	2 780	21
Sverige	864	4 089	21
Norge	840	4 033	21
Ukraine	816	3 982	20
Litauen	761	3 959	19
Filippinerne	1 086	5 914	18
Tyskland	1 166	7 194	16
Thailand	1 252	7 970	16
Kina	739	4 838	15
Storbritannien	389	2 660	15
Italien	253	1 772	14
USA	265	2 285	12
Indien	366	3 592	10
Dansk oprindelse	231 924	917 788	25

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2021 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2021 og 1. januar 2022 som et udtryk for middelfolketallet i 2021.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Over seks ud af ti kvinder fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak på offentlig forsørgelse

I tabel 5.6 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter oprindelsesland for kvinder. Blandt kvinderne er det også indvandrere fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak, som skiller sig ud. Deres andele på offentlig forsørgelse ligger på 73 pct. for indvandrere fra Syrien, 69 pct. for indvandrere fra Libanon, 64 pct. for indvandrere fra Somalia og 62 pct. for indvandrere fra Irak. For kvinderne har indvandrere fra Indien og USA de laveste andele på offentlig forsørgelse på henholdsvis 10 og 12 pct.

Indvandrere fra Polen har andel på offentlig forsørgelse svarende til kvinder med dansk oprindelse

Indvandrere fra Polen er den største gruppe blandt de 30-59-årige kvinder målt på antal. Blandt dem er andelen på offentlig forsørgelse på 24 pct. og ligger på niveau med kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere fra 16 af de 30 lande ligger andelen af kvinder på offentlig forsørgelse lavere end 25 pct., som er den andel de 30-59-årige kvinder med dansk oprindelse har i 2021.

6. Kriminalitet

Sammenfatning Uanset herkomst er der flere mænd end kvinder, der er dømt for kriminalitet. Kriminalitetshyppighederne er generelt højest for personer under 40 år. Særlig høj er andelen blandt 20-24-årige mænd, hvor 2 pct. er dømt for overtrædelse af straffeloven, 6 pct. for færdselsloven og 3 pct. er dømt for overtrædelse af særlovene i 2021.

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er yngre end personer med dansk oprindelse. Det er et forhold, der bør tages højde for, når man sammenligner kriminalitet imellem forskellige grupper. Et indeks, der standardiserer for alder viser, at kriminaliteten i 2021 er 55 pct. højere blandt mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande og 153 pct. højere blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande end blandt hele den mandlige befolkning. Også andre forhold som relation til arbejdsmarkedet, familiens uddannelsesniveau og familiens indkomst kan have betydning for kriminalitetsniveauet. Hvis fx familiens uddannelsesniveau inddrages i standardiseringen reduceres kriminaliteten for de to grupper til at være henholdsvis 33 pct. og 111 pct. højere.

Mandlige efterkommere fra Libanon, hvoraf en del er efterkommere af statsløse palæstinensere, har med 389 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande, når der er standardiseret for alder. Mandlige efterkommere fra Somalia, Syrien og Marokko har ligeledes et indeks, der ligger over 300. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere fra Kina, Frankrig og Indien. Deres indeks ligger mellem 56 pct. og 58 pct. under gennemsnittet for alle mænd.

Blandt mænd født i 1987 var der 17 pct., der havde fået én eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 24 år. Andelen var højest for indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvor 38 pct. var dømt inden de fyldte 24 år. For efterkommere fra ikke-vestlige lande var andelen på 34 pct. og for mænd med dansk oprindelse på 15 pct. For mænd med dansk oprindelse født ti år senere i 1997 var der næsten sket en halvering i andelen med dom som 23-årige. For mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande var andelen faldet til henholdsvis 24 pct. og 25 pct.

Nye opgørelser Som følge af finansloven for 2019 har Danmarks Statistik de seneste par år udarbejdet en udvidet statistik over kriminalitet i relation til herkomst, oprindelsesland og statsborgerskab. Disse opgørelser er samlet i afsnit 6.4 i dette kapitel.

6.1 Kriminalitet opdelt på lovområder

Straffelov, færdselslov og særlove

Kriminalitet opdeles i tre lovområder: Straffelov, færdselslov og særlove. Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet seksual-, volds- og ejendomsforbrydelser. Ejendomsforbrydelser er blandt andet indbrud, tyveri og hærværk. Overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og våbenloven er indeholdt i særlove. Overtrædelser af færdselsloven omfatter færdselsuheld med spiritus, spirituskørsel, mangler ved køretøj og færdselslovsovertrædelser i øvrigt. Sidstnævnte restkategori udgør 92 pct. af alle overtrædelser af færdselsloven og omfatter blandt andet hastighedsovertrædelser.

128.600 mænd og 41.100 kvinder dømt i 2021

I alt fik 128.597 mænd og 41.140 kvinder i alderen 15-79 år en eller flere fældende strafferetlige afgørelser i 2021. Dvs. de blev fundet skyldige i overtrædelse af straffeloven, færdselsloven og/eller særlovene.

Færdselslovsovertrædelser mest udbredt

Uanset køn og herkomst er overtrædelse af færdselsloven den mest udbredte form for kriminalitet inden for de tre lovområder. I alt 69 pct. af de dømte mænd og 74 pct. af de dømte kvinder har overtrådt færdselsloven.

Relativt flere indvandrere og efterkommere overtræder straffeloven

Af de mænd med dansk oprindelse, der er blevet fundet skyldige i kriminalitet i 2021, har 13 pct. begået en overtrædelse af straffeloven. For indvandrere fra vestlige lande var andelen en smule lavere, mens den er noget højere for de øvrige herkomstgrupper – mellem 16 pct. og 21 pct. For kvindernes vedkommende var andelen lavest for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 6.1 15-79-årige skyldige i kriminalitet, 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	antal					
Mænd						
I alt	6 833	462	15 272	9 354	96 676	128 597
Straffelov	745	93	2 366	1 942	12 259	17 405
Færdselslov	4 803	282	10 477	5 888	66 655	88 105
Særlove	1 598	147	3 846	3 271	23 914	32 776
Kvinder						
I alt	2 162	174	3 765	2 581	32 458	41 140
Straffelov	244	28	710	352	3 544	4 878
Færdselslov	1 467	116	2 532	1 915	24 559	30 589
Særlove	493	39	638	457	5 145	6 772
	pct.					
Mænd						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov	10,9	20,1	15,5	20,8	12,7	13,5
Færdselslov	70,3	61,0	68,6	62,9	68,9	68,5
Særlove	23,4	31,8	25,2	35,0	24,7	25,5
Kvinder						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov	11,3	16,1	18,9	13,6	10,9	11,9
Færdselslov	67,9	66,7	67,3	74,2	75,7	74,4
Særlove	22,8	22,4	16,9	17,7	15,9	16,5

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

- Flest kriminelle blandt unge* Kriminalitet bliver i højere grad begået af yngre mennesker end af ældre. Og det gælder uanset om der er tale om overtrædelse af straffeloven, færdselsloven eller særlovene. Fx blev 1,5 pct. af unge mænd i alderen 20-24 år fundet skyldig i mindst én overtrædelse af straffeloven i 2021. Til sammenligning var det fx 0,4 pct. af de 55-59-årige mænd.
- Flest blandt personer fra ikke-vestlige lande bliver kendt skyldige* Hvis man ser på kriminaliteten for personer i samme aldersgruppe, viser det sig, at der generelt er en større andel mænd fra ikke-vestlige lande end af mænd fra vestlige lande eller med dansk oprindelse, der er dømt for kriminalitet.
- Størst forskel i de yngre aldersgrupper* I de yngre aldersgrupper finder man de største forskelle. Fx er knap 5 pct. af 20-24-årige mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande blevet fundet skyldige i en eller flere overtrædelser af straffeloven i 2021. For efterkommere fra vestlige lande er den tilsvarende andel på lidt mere end 2 pct. og for mænd med dansk oprindelse på lidt mere end 1 pct.
- Større andel af efterkommere end af indvandrere er dømt* Både blandt mænd fra vestlige lande og ikke-vestlige lande er der generelt en større andel af efterkommerne end af indvandrerne, der er blevet fundet skyldig i kriminalitet, uanset arten af kriminaliteten.
- Samme billede for kvinderne* Billedet er nogenlunde tilsvarende for kvindernes vedkommende. Dog er der ikke den store forskel i andelen, der er dømt for straffelovskriminalitet mellem kvindelige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

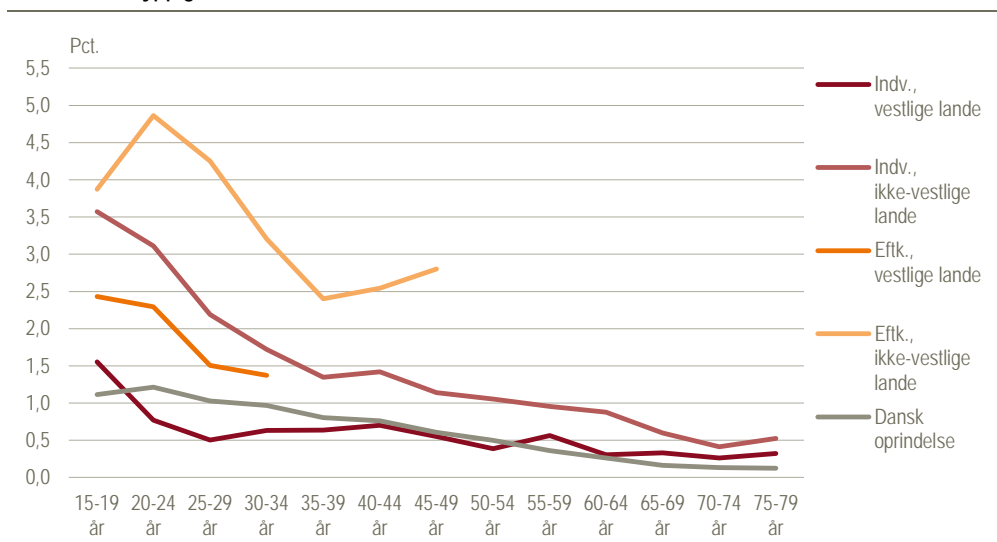

Tabel 6.2 Kriminalitetshyppighed, straffelov. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,6	2,4	3,6	3,9	1,1	1,4
20-24 år	0,8	2,3	3,1	4,9	1,2	1,5
25-29 år	0,5	1,5	2,2	4,3	1,0	1,2
30-34 år	0,6	1,4	1,7	3,2	1,0	1,1
35-39 år	0,6	..	1,3	2,4	0,8	0,9
40-44 år	0,7	..	1,4	2,5	0,8	0,9
45-49 år	0,6	..	1,1	2,8	0,6	0,7
50-54 år	0,4	..	1,1	..	0,5	0,5
55-59 år	0,6	..	1,0	..	0,4	0,4
60-64 år	0,3	-	0,9	-	0,3	0,3
65-69 år	0,3	-	0,6	-	0,2	0,2
70-74 år	0,3	..	0,4	-	0,1	0,1
75-79 år	0,3	..	0,5	-	0,1	0,1
Kvinder						
15-19 år	0,5	..	1,0	1,0	0,4	0,5
20-24 år	0,3	..	0,5	0,9	0,3	0,4
25-29 år	0,2	..	0,4	0,6	0,3	0,3
30-34 år	0,2	..	0,4	0,4	0,2	0,3
35-39 år	0,2	..	0,4	0,5	0,2	0,2
40-44 år	0,2	..	0,4	0,5	0,2	0,2
45-49 år	0,2	..	0,4	..	0,2	0,2
50-54 år	0,2	..	0,4	..	0,1	0,2
55-59 år	0,2	..	0,4	..	0,1	0,1
60-64 år	0,2	..	0,3	-	0,1	0,1
65-69 år	..	-	0,5	-	0,1	0,1
70-74 år	..	-	..	-	0,1	0,1
75-79 år	..	-	..	-	0,1	0,1

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.1 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Straffelov. 2021

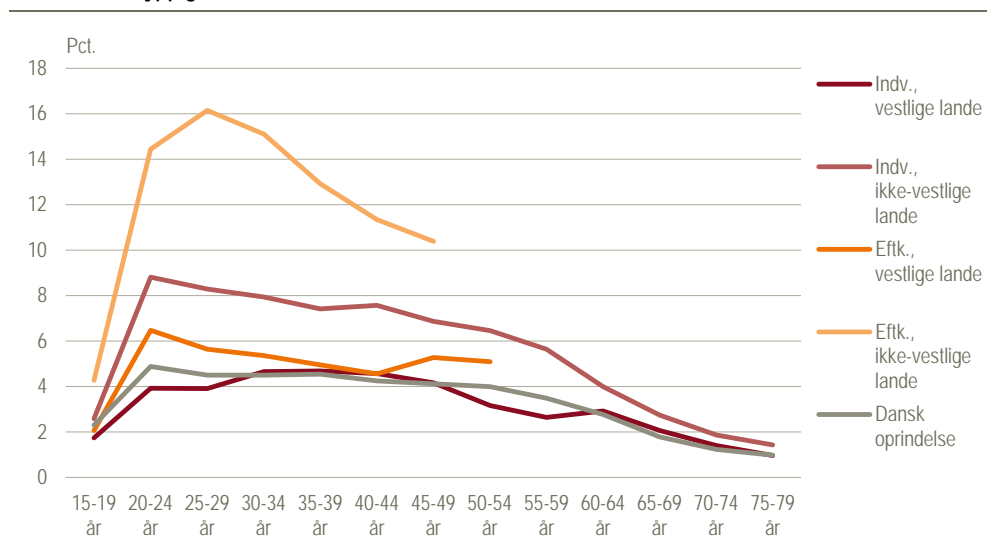

Tabel 6.3 Kriminalitetshyppighed, færdselslov. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,7	2,1	2,6	4,3	2,3	2,4
20-24 år	3,9	6,5	8,8	14,4	4,9	5,7
25-29 år	3,9	5,6	8,3	16,2	4,5	5,3
30-34 år	4,7	5,4	7,9	15,1	4,5	5,3
35-39 år	4,7	4,9	7,4	12,9	4,5	5,1
40-44 år	4,6	4,6	7,6	11,3	4,2	4,7
45-49 år	4,2	5,3	6,9	10,4	4,1	4,4
50-54 år	3,2	5,1	6,5	..	4,0	4,1
55-59 år	2,6	..	5,6	..	3,5	3,6
60-64 år	2,9	3,5	4,0	..	2,8	2,9
65-69 år	2,1	..	2,7	-	1,8	1,8
70-74 år	1,4	..	1,9	..	1,2	1,3
75-79 år	1,0	..	1,4	-	1,0	1,0
Kvinder						
15-19 år	0,4	..	0,3	1,1	0,5	0,5
20-24 år	0,8	2,7	1,8	5,7	1,8	2,0
25-29 år	1,0	2,8	1,7	5,4	1,7	1,8
30-34 år	1,5	2,4	1,7	5,4	1,8	1,9
35-39 år	1,7	2,7	1,9	3,2	1,7	1,7
40-44 år	1,8	..	1,7	3,8	1,8	1,8
45-49 år	1,8	3,3	1,8	3,2	1,8	1,8
50-54 år	1,6	3,2	1,4	..	1,6	1,5
55-59 år	1,2	..	1,2	-	1,3	1,3
60-64 år	0,8	-	0,8	-	1,0	1,0
65-69 år	0,4	..	0,4	-	0,6	0,6
70-74 år	0,4	-	0,2	-	0,4	0,4
75-79 år	..	-	..	..	0,4	0,4

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.2 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Færdselslov. 2021

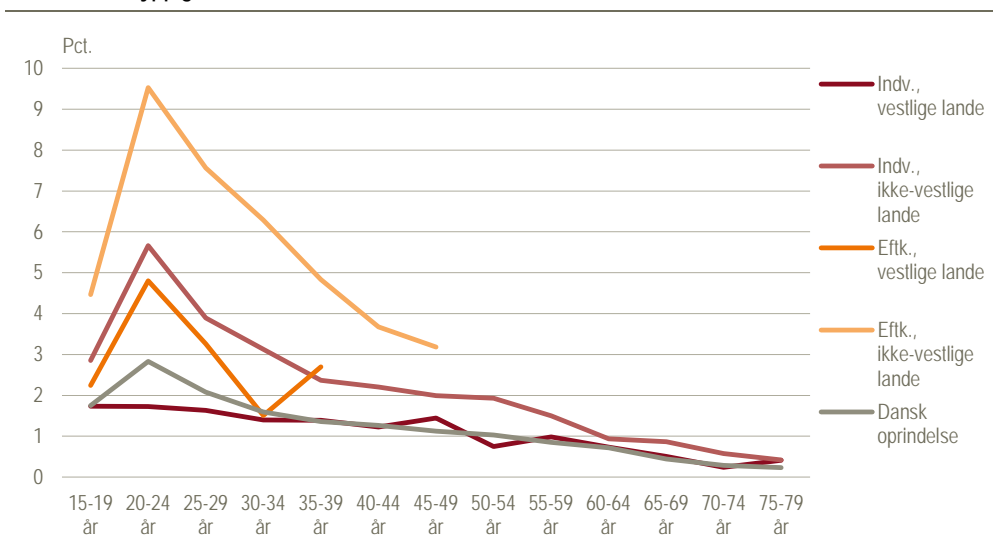

Tabel 6.4 Kriminalitetshyppighed, særlove. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,7	2,2	2,9	4,5	1,7	2,0
20-24 år	1,7	4,8	5,7	9,5	2,8	3,4
25-29 år	1,6	3,3	3,9	7,6	2,1	2,5
30-34 år	1,4	1,5	3,1	6,3	1,6	1,9
35-39 år	1,4	2,7	2,4	4,8	1,4	1,6
40-44 år	1,2	..	2,2	3,7	1,3	1,4
45-49 år	1,4	2,7	2,0	3,2	1,1	1,2
50-54 år	0,8	..	1,9	..	1,0	1,1
55-59 år	1,0	..	1,5	-	0,8	0,9
60-64 år	0,7	..	0,9	..	0,7	0,7
65-69 år	0,5	-	0,9	-	0,4	0,5
70-74 år	0,2	..	0,6	-	0,3	0,3
75-79 år	0,4	-	0,4	-	0,2	0,2
Kvinder						
15-19 år	..	..	0,4	0,8	0,4	0,4
20-24 år	0,6	..	0,8	1,4	0,6	0,7
25-29 år	0,6	..	0,5	1,1	0,4	0,5
30-34 år	0,4	..	0,4	0,8	0,3	0,4
35-39 år	0,3	..	0,4	0,6	0,3	0,3
40-44 år	0,4	..	0,4	..	0,3	0,3
45-49 år	0,5	-	0,3	..	0,3	0,3
50-54 år	0,4	..	0,3	..	0,3	0,3
55-59 år	0,3	..	0,3	-	0,2	0,2
60-64 år	0,3	-	0,3	-	0,2	0,2
65-69 år	0,3	-	..	-	0,1	0,1
70-74 år	..	-	..	-	0,1	0,1
75-79 år	..	..	-	-	0,1	0,1

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.3 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Særlove. 2021

Flest kriminelle fra Tyrkiet

Ser man på personer med anden oprindelse end dansk, så er Tyrkiet både for mænd og kvinder det land, som det største antal kriminelle kommer fra. Det hænger selvfølgelig sammen med, at Tyrkiet er det land, som flest indvandrere og efterkommere kommer fra. For mændene er det herefter Libanon, Syrien og Irak, som flest kriminelle kommer fra og for kvinderne er det Libanon og Polen. Det skal nævnes, at en del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

Flest mandlige indvandrere fra Somalia overtræder straffeloven

Af de i alt 825 dømte mandlige indvandrere fra Somalia er 250 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 30 pct. af de dømte. Det er den største andel blandt indvandrerne i de undersøgte lande. Også en stor andel af de dømte mandlige efterkommere fra Somalia er dømt for overtrædelse af straffeloven, nemlig 36 pct. Andelen for overtrædelse af særlovene er ligeledes høje for de dømte mandlige indvandrere og efterkommere fra Somalia, nemlig 38 pct. og 53 pct. Blandt de grupper, hvor den største andel af de dømte har overtrådt færdselsloven, er indvandrere fra Tyrkiet, Rumænien, Bulgarien og Ukraine med mellem 77 pct. og 79 pct. af de dømte.

Kvindelige indvandrere fra Jugoslavien overtræder oftest straffeloven

Af de i alt 163 dømte kvindelige indvandrere fra Jugoslavien er 59 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 36 pct. af de dømte og er den største andel blandt kvinder fra de viste lande. Kvindelige indvandrere fra Vietnam, Bosnien-Hercegovina, Marokko og Bulgarien er andre grupper, hvor en stor andel – omkring 25 pct. – af de dømte er dømt for overtrædelse af straffeloven.

Tabel 6.5 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet efter oprindelsesland. 2021

	Indvandrere				Efterkommere				I alt
	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	
Tyrkiet	145	1 404	403	1 825	335	1 761	711	2 463	4 288
Libanon ¹	182	807	232	1 093	395	1 095	620	1 697	2 790
Syrien	325	1 576	486	2 167	51	133	95	227	2 394
Irak	247	1 118	420	1 581	156	353	250	618	2 199
Pakistan	70	488	172	683	120	662	247	891	1 574
Rumænien	160	1 199	258	1 545	3	19	3	21	1 566
Polen	175	1 013	299	1 426	21	53	33	92	1 518
Somalia	250	398	312	825	232	253	339	642	1 467
Iran	151	605	200	880	43	113	67	189	1 069
Afghanistan	109	561	203	800	29	61	37	113	913
Jugoslavien ²	85	298	123	454	86	257	127	413	867
Marokko	47	145	76	243	128	283	182	494	737
Bosnien-Hercegovina ..	100	377	107	542	42	112	64	191	733
Litauen	91	426	130	601	1	2	1	4	605
Tyskland	48	296	115	445	7	29	11	47	492
Bulgarien	39	364	86	465	-	3	2	5	470
Sri Lanka	28	165	37	217	24	109	41	158	375
Storbritannien	27	192	106	315	5	30	11	41	356
Ukraine	25	240	49	305	-	5	4	7	312
Vietnam	33	129	32	189	20	60	39	113	302
Italien	23	171	65	250	1	5	1	6	256
Indien	12	125	46	178	13	50	14	72	250
Nederlandene	12	135	51	193	7	27	5	38	231
Sverige	24	107	48	175	11	27	16	46	221
Island	19	114	61	181	4	9	11	22	203
Norge	11	85	52	142	3	23	11	32	174
Kina	10	104	25	137	2	3	1	6	143
USA	7	78	42	125	1	8	4	12	137
Spanien	17	65	40	115	3	3	6	8	123
Frankrig	8	53	35	96	5	6	3	11	107

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Tabel 6.6 15-79-årige kvinder skyldige i kriminalitet efter oprindelsesland. 2021

	Indvandrere				Efterkommere				I alt
	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	
Tyrkiet	34	275	31	337	58	555	82	676	1 013
Libanon ¹	27	191	23	233	48	389	52	457	690
Polen	57	357	85	492	3	23	8	34	526
Irak	45	243	48	322	31	112	39	167	489
Pakistan	24	87	14	123	24	175	30	220	343
Syrien	63	181	49	291	10	37	6	52	343
Rumænien	39	239	50	320	1	8	3	12	332
Jugoslavien ²	59	98	20	163	28	104	28	146	309
Somalia	33	83	37	144	39	71	40	141	285
Iran	40	143	25	204	16	49	17	74	278
Bosnien-Hercegovina ..	42	117	14	166	9	43	19	70	236
Afghanistan	21	128	19	168	6	27	4	37	205
Tyskland	10	132	32	171	6	19	4	26	197
Marokko	13	29	13	54	18	98	31	137	191
Thailand	34	109	44	177	2	3	4	8	185
Litauen	7	129	21	154	-	-	-	-	154
Norge	11	88	34	131	6	11	5	19	150
Sverige	20	64	32	111	5	13	3	20	131
Vietnam	24	57	12	91	2	23	5	29	120
Kina	10	60	28	98	1	5	3	9	107
Bulgarien	24	53	24	100	-	-	-	-	100
Ukraine	5	77	18	98	-	1	1	2	100
Rusland	11	71	11	92	2	3	2	5	97
Filippinerne	18	41	23	81	-	7	5	10	91
Sri Lanka	5	35	3	43	6	33	8	46	89
Island	12	47	27	80	2	2	1	5	85
Storbritannien	8	34	26	67	-	12	3	14	81
USA	1	39	14	54	1	-	1	2	56
Italien	6	28	19	52	-	1	2	3	55
Indien	8	23	8	38	2	7	1	10	48

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest kvindelige indbyggere i Danmark.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

6.2 Kriminalitetsindeks

*Korrektion for
alderssammensætning*

Som det er fremgået, er kriminalitetshyppigheden højere i de yngre aldersgrupper end i de ældre. En befolkningsgruppes samlede kriminalitet påvirkes derfor af, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt. Hvis man ønsker et samlet mål for kriminaliteten i en befolkningsgruppe, er det derfor nødvendigt at korrigere for, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt.

Metode

Korrektionen foretages ved, at der for alle mænd og kvinder på alle enkelte alderstrin beregnes hvor stor en andel, der har fået en dom i løbet af året. Det kaldes også aldersspecifikke kriminalitetshyppigheder. Det beregnes herefter, hvor mange fra de befolkningsgrupper, der ønskes belyst – fx indvandrere fra ikke-vestlige lande – der ville have fået en dom, hvis de havde samme kriminalitetshyppighed som gennemsnittet af befolkningen. Forholdet mellem dette beregnede antal dømte og det faktiske antal dømte kaldes for et aldersstandardiseret kriminalitetsindeks.

*Betydning af
alderskorrektion*

Hvis der beregnes et ukorrigeret indeks, dvs. at antallet af dømte i en befolkningsgruppe blot sættes i relation til antallet af personer i den samme befolkningsgruppe, viser det sig fx, at mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har et kriminalitetsindeks på 341. Det betyder, at denne gruppe har en overhyppighed af kriminalitet på 241 pct. i forhold til hele den mandlige befolkning, hvor indekstallet er sat til 100.

Når der korrigeres for deres alderssammensætning, falder indekset til 253. Det skyldes, at denne gruppe gennemsnitligt er væsentligt yngre end den mandlige befolkning som helhed og at yngre personer i højere grad end ældre dømmes for kriminalitet, se figur 6.1 til 6.3. Indeksene falder også for indvandrere fra ikke-vestlige lande og for indvandrere og efterkommere fra vestlige lande. Omvendt stiger indekset for mænd med dansk oprindelse en smule. Tilsvarende billede ses for kvindernes vedkommende.

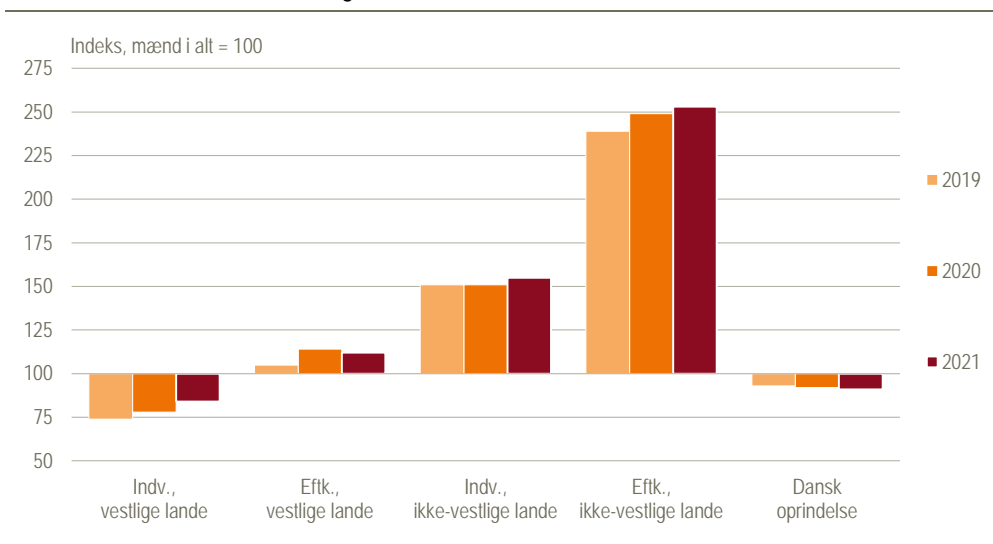
Tabel 6.7 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige efter køn og herkomst. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Ikke korrigeret	96	127	171	341	88	100
Korrigeret for alder	84	112	155	253	91	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Ikke korrigeret	103	158	123	311	93	100
Korrigeret for alder	88	141	107	244	95	100

Små udsving i indeks for mænd i perioden 2019-2021

Som det vises i figur 6.4 har der været forholdsvis små udsving i kriminalitetsindeksene korrigeret for alder for mænd i perioden 2019-2021. I indekset for indvandrere fra vestlige lande samt indekset for efterkommere fra ikke-vestlige lande ses der dog en stigning fra 2019 til 2021. For de øvrige herkomstgrupper er der stort set ikke sket ændringer. Den grå streg i figuren refererer til indekstallet for hele den mandlige befolkning.

Figur 6.4 Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt

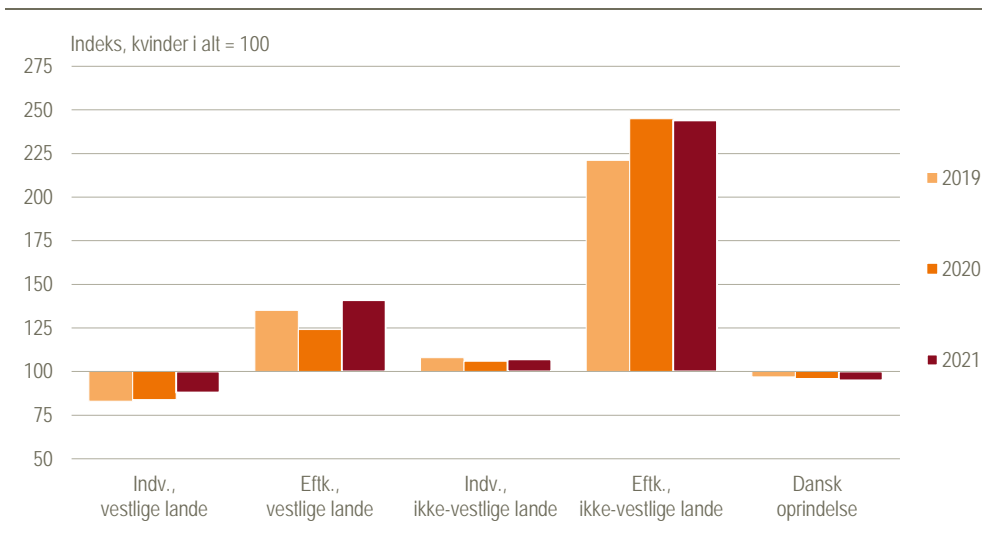

Anm.: Korrigeret for alder.

Stigning i indekset for kvindelige efterkommere fra vestlige lande

For kvindelige efterkommere fra vestlige lande har der været en stigning i kriminalitetsindekset fra 2020-2021. For kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande steg indekset markant fra 2019-2020 for derefter at være på samme niveau i 2021 som i 2020. For de resterende grupper har indeksene derimod været nogenlunde stabile i perioden 2019-2021.

Figur 6.5 Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt

Anm.: Korrigeret for alder.

Efterkommere har højere indeks end indvandrere i de fleste oprindelseslande

Som det vises i figur 6.4 og 6.5, har efterkommere fra vestlige lande og fra ikke-vestlige lande et højere kriminalitetsindeks end indvandrerne. Det samme gælder også, med enkelte undtagelser, når der kigges på de enkelte oprindelseslande. Særlig markant er forskellen for mænd fra Indien og Frankrig. Her er indeksene for efterkommere i 2021 knap fem og tre gange så højt som for indvandrere, når der er foretaget korrektion for alderssammensætningen.

Mænd fra EU-lande har lav kriminalitet

Indvandrere og efterkommere fra EU-lande er blandt de mænd, der har den laveste kriminalitet. Særlig lavt ligger indvandrere fra Frankrig med et indeks på 57 pct. under gennemsnittet og Spanien med et indeks på 52 pct. under gennemsnittet for alle mænd, når der er korrigeret for alderssammensætningen.

Indvandrere fra Indien og Kina ligger også lavt

Blandt indvandrere uden for EU har specielt mandlige indvandrere fra Indien, Kina, Norge og USA en lav kriminalitet med indeks på henholdsvis 58 pct., 56 pct., 52 pct. og 49 pct. under gennemsnittet.

Libanon har det højeste indeks

Mænd fra Libanon har de højeste kriminalitetsindeks. Det gælder både for indvandrere med et indeks på 291 og for efterkommere med et indeks på 389. Det skal bemærkes, at personer fra Libanon for en stor dels vedkommende er statsløse palæstinensere. Den præcise andel kendes ikke, men den skønnes at være 50-60 pct. Statsløse palæstinensere vil dog også kunne optræde fra andre lande end Libanon.

Også højt indeks blandt mandlige efterkommere fra Syrien

Mandlige efterkommere fra Syrien er også en gruppe, der har et meget højt indeks, nemlig mere end tre gange så højt som gennemsnittet for alle mænd. Blandt efterkommerne er det mænd fra Vietnam, Tyskland og USA, der har et kriminalitetsindeks, der ligger under gennemsnittet for alle mænd.

Udvikling 2019-2021

Både indvandrere og efterkommere fra de fleste oprindelseslande ligger med indeks på nogenlunde samme niveau i årene 2019 til 2021. Mandlige efterkommere fra Syrien har dog haft et stigende indeks fra 287 i 2019 til 358 i 2021.

Tabel 6.8 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland

	Indvandrere			Efterkommere		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	indeks, mænd i alt = 100					
Libanon ¹	276	279	291	373	376	389
Somalia	252	239	243	313	303	313
Jugoslavien ²	213	221	240	232	230	233
Irak	219	226	232	229	255	261
Syrien	184	196	202	287	318	358
Tyrkiet	195	209	199	247	260	260
Pakistan	194	175	182	276	284	281
Marokko	167	176	178	265	313	304
Iran	157	158	164	172	171	174
Afghanistan	173	166	163	176	183	178
Litauen	109	117	129	..	..	..
Rumænien	112	118	127	139	181	137
Bosnien-Hercegovina	114	124	126	129	135	135
Sri Lanka	114	123	124	106	117	111
Bulgarien	89	114	116	..	..	..
Polen	93	100	102	112	118	108
Island	85	81	88	77	91	106
Nederlandene	60	70	88	102	108	133
Vietnam	81	84	84	65	69	67
Ukraine	64	67	72	..	..	..
Italien	58	63	69	..	155	..
Tyskland	56	53	61	98	107	77
Sverige	60	62	59	91	120	115
Storbritannien	55	54	59	116	120	129
USA	42	39	51	..	..	95
Norge	48	46	48	102	124	110
Spanien	35	48	48	..	..	..
Kina	46	41	44	..	..	..
Frankrig	47	44	43	..	..	145
Indien	39	39	42	140	119	189

Anm. 1: De 30 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømt personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: Korrigeret for alder.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Også andre forhold har betydning for kriminalitetsniveauet

Ud over alder er der også en række andre forhold, der kan påvirke sandsynligheden for at blive dømt for kriminalitet. Danmarks Statistik har igennem en årrække inddraget socioøkonomisk status, dvs. tilknytningen til arbejdsmarkedet, i beregningen af kriminalitetshyppigheden, da analyser har vist, at det er en faktor, der har betydning. Fx har arbejdsløse et indeks, der ligger over gennemsnittet og uddannelsessøgende et indeks, der ligger under gennemsnittet.

Familieforhold har også betydning

Danmarks Statistik har tidligere gennemført en analyse af, hvilke forhold, der kan påvirke sandsynligheden for at begå kriminalitet. Blandt en lang række forhold som bolig, familietype, indkomst og uddannelsesniveau viste særlig to faktorer sig at påvirke kriminalitetsindekset, når de blev inddraget i standardiseringen. Den ene var familiens højeste uddannelse, dvs. uddannelsen for den voksne person i familien, der har den højeste uddannelse. Den anden var familiens disponible ækvivalerede indkomst, dvs. det beløb, der er til rådighed for den enkelte person i familien efter skatten er betalt. Ved ækvivaleret forstås, at der er taget højde for, hvordan familien er sammensat med hensyn til antallet af børn og voksne.

Klar sammenhæng mellem indkomstniveau og kriminalitet ...

Analysen viste således en klar sammenhæng mellem familiens indkomst og kriminalitet i retning af faldende indeks med stigende indkomst, når det drejer sig om strafelovs- og om særlovskriminalitet. Med hensyn til færdselslovskriminaliteten er billedet lidt anderledes, idet de højeste indeks findes hos personer i familier med den højeste indkomst.

... og mellem uddannelse og kriminalitet

Standardisering for de sociale forhold påvirker indekset for herkomstgrupperne forskelligt

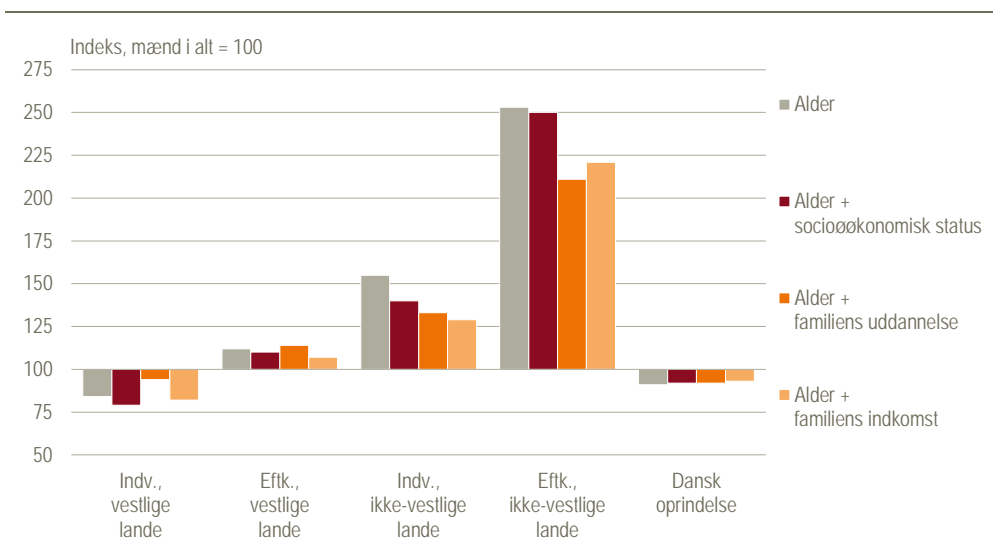
Også i forhold til familiens uddannelsesniveau og kriminalitet ses et billede med fallende indeks med stigende uddannelsesniveau.

I tabel 6.9 vises hvordan kriminalitetsindekset ændrer sig for de enkelte herkomstgrupper når der standardiseres for de forskellige sociale og økonomiske forhold. Det fremgår fx, at en standardisering for personens egen socioøkonomiske status mest ændrer indekset for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Standardisering for familiens uddannelse ændrer indekset for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i en nedadgående retning og i en opadgående retning for indvandrere og efterkommere fra vestlige lande. Indeksene ændres primært i nedadgående retning, når der korrigeres for familiens indkomst. For personer med dansk oprindelse er kriminalitetsindekset generelt lavere end gennemsnittet for hele befolkningen. Indekset ændrer sig heller ikke markant, når der korrigeres for de forskellige sociale og økonomiske forhold.

Tabel 6.9 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige efter køn, herkomst, oprindelsesland og udvalgte variable. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Alder	84	112	155	253	91	100
Alder + socioøk. status	79	110	140	250	92	100
Alder + familiens udd.	94	114	133	211	92	100
Alder + familiens indkomst	82	107	129	221	93	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Alder	88	141	107	244	95	100
Alder + socioøk. status	83	141	98	248	97	100
Alder + familiens udd.	99	143	93	206	97	100
Alder + familiens indkomst	89	136	93	209	98	100

Figur 6.6 Kriminalitetsindeks for mænd. 2021

Lavere indeks for indvandrere fra alle lande, når socioøkonomisk status inddrages

Tilsvarende opgørelser for de enkelte oprindelseslande viser, at når der korrigeres for den socioøkonomiske status falder indekset for indvandrere fra alle de viste lande. For efterkommerne ses derimod både lande, hvor indekset falder og lande, hvor indekset stiger. Som eksempel på det første er Libanon, Somalia, Jugoslavien og Syrien og på det andet lande som Irak, Iran, Afghanistan og Bosnien-Hercegovina.

Korrektion for familiens uddannelsesniveaue giver højere indeks for nogle grupper

Hvis der i stedet korrigeres for familiens uddannelsesniveaue giver det for nogle befolkningsgrupper et højere indeks end hvis der alene korrigeres for alder. Det gælder fx for både indvandrere og efterkommere fra Island, Nederlandene og Tyskland. For de fleste ikke-vestlige lande er indekset lavere, når der er korrigeret for både alder og familiens uddannelse, end når der alene er korrigeret for alder.

Betydning af familiens indkomst

For efterkommere fra både vestlige lande og ikke-vestlige lande betyder inddragelse af familiens indkomst et fald i indekset i forhold til, når der alene er korrigeret for alder. For efterkommere fra Somalia er faldet særlig stort – fra 313 til 246. Det samme gælder for indvandrere fra ikke-vestlige lande med undtagelse af Indien. For indvandrere fra vestlige lande betyder inddragelse af familiens indkomst i de fleste tilfælde et lidt højere indeks.

Tabel 6.10 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland. 2021

	Indvandrere				Efterkommere			
	Alder	Alder + socio-økonomisk status	Alder + familiens uddannelse	Alder + familiens indkomst	Alder	Alder + socio-økonomisk status	Alder + familiens uddannelse	Alder + familiens indkomst
	indeks, mænd i alt = 100							
Libanon ¹	291	238	233	216	389	360	301	335
Somalia	243	206	167	178	313	309	235	246
Jugoslavien ²	240	214	199	200	233	219	192	208
Irak	232	198	186	183	261	270	222	210
Syrien	202	174	124	143	358	346	282	302
Tyrkiet	199	175	160	163	260	251	204	234
Pakistan	182	167	178	141	281	272	240	242
Marokko	178	162	155	144	304	287	245	264
Iran	164	145	149	137	174	181	178	160
Afghanistan	163	153	123	132	178	192	156	139
Litauen	129	123	x	123	..	..	..	..
Rumænien	127	117	x	x	137	133	135	128
Bosnien-Hercegovina	126	120	120	115	135	143	132	124
Sri Lanka	124	118	115	113	111	126	116	105
Bulgarien	116	104	x	100	..	..	..	..
Polen	102	100	x	96	108	110	112	104
Island	88	87	98	86	106	102	117	104
Nederlandene	88	81	103	90	133	123	137	127
Vietnam	84	79	75	76	67	74	65	62
Ukraine	72	69	x	x	..	..	..	..
Italien	69	63	x	69	..	..	..	..
Tyskland	61	60	73	62	77	79	81	76
Sverige	59	56	73	61	115	112	117	111
Storbritannien	59	55	70	59	129	128	125	119
USA	51	44	66	51	95	95	107	93
Norge	48	47	62	50	110	105	109	105
Spanien	48	44	x	x	..	..	..	..
Kina	44	42	55	43	..	..	..	..
Frankrig	43	38	61	46	145	132	155	136
Indien	42	41	x	43	189	194	196	180

Anm. 1: De 30 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømt personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: x angiver, at der er over 30 pct. personer med uoplyst familiens uddannelse/familiens indkomst.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Vanskeligt at give ét præcist kriminalitetsindeks

Som det vises i tabel 6.10 varierer kriminalitetsindeksene afhængigt af hvilken baggrundsplysning, det vælges at inddrage i standardiseringen. Det har også vist sig, at der er forskel mellem herkomstgrupperne på, hvilke variable, der er af størst betydning for indekset. Korrektion for alder påvirker især indekset for mandlige efter-

kommere fra ikke-vestlige lande. Korrektion for familiens uddannelse påvirker indekset for både mandlige og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande i forholdsvis stor grad, mens korrektion for egen socioøkonomisk status har størst betydning for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Korrektion for familiens indkomst betyder særligt et lavere indeks for personer fra ikke-vestlige lande. Indeksene for personer fra vestlige lande påvirkes generelt i væsentligt mindre omfang end for personer fra ikke-vestlige lande. Bemærkelsesværdigt er det måske, at indeksene stiger en smule for både indvandrere og efterkommere fra en række vestlige lande, når der korrigeres for familiens uddannelse.

Det overordnede billede ændrer sig ikke

Selv om der for nogle af herkomstgrupperne sker forholdsvis store fald i kriminalitetsindeksene, når der korrigeres for de forskellige baggrundsoplysninger, ændrer det overordnede billede sig ikke. Efterkommere har højere indeks end indvandrere, og personer fra ikke-vestlige lande har højere indeks end personer fra vestlige lande, hvilket ikke kan forklares af forskelle i alder, socioøkonomisk status, familiens uddannelsesniveau eller familiens indkomst.

Det højeste indeks for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er for voldsforbrydelser

Hvis der fordeles på forskellige typer af lovovertrædelser viser det sig, at indekset for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er højest for straffelovsovertrædelser – og herunder særligt for voldsforbrydelser, hvor det er mere end tre gange så højt som for gennemsnittet af alle mænd, når der er korrigeret for alderssammensætningen. For mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande er indekset for både volds- og ejendomsforbrydelser næsten 90 pct. højere end gennemsnittet for alle mænd. Også for mandlige efterkommere fra vestlige lande er det straffelovsindekset, der er højest. Det ligger 46 pct. over gennemsnittet for alle mænd, mens indeksene for færdselslovsovertrædelser ligger en smule over gennemsnittet og særlovsovertrædelser ligger 26 pct. over gennemsnittet.

Tabel 6.11 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst og lovovertrædelse. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Alle afgørelser	84	112	155	253	91	100
Straffelov i alt	68	146	185	305	86	100
- Voldsforbrydelser	48	180	190	319	86	100
- Ejendomsforbrydelser	81	115	187	280	86	100
Færdselslov i alt	85	104	152	257	91	100
Særlove i alt	77	126	161	276	88	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Alle afgørelser	88	141	107	244	95	100
Straffelov i alt	89	168	187	219	88	100
- Voldsforbrydelser	61	..	178	209	90	100
- Ejendomsforbrydelser	102	161	193	212	87	100
Færdselslov i alt	80	132	95	266	97	100
Særlove i alt	122	172	119	207	92	100

Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: ... angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Mandlige efterkommere fra Libanon og Somalia har det højeste voldsindeks

I tabel 6.12 er indekstallene for mandlige indvandrere og efterkommere yderligere opdelt på lande. Som også tidligere vist har efterkommere fra Libanon og Somalia de højeste kriminalitetsindeks, når der kigges på den samlede kriminalitet – henholdsvis 389 og 313. Når der opdeles på forskellige typer af kriminalitet har efterkommere fra Libanon et særligt højt indeks for voldsforbrydelser. Det ligger på 640, når der er korrigeret for alderssammensætningen. Efterkommere fra Somalia har ligeledes et højt indeks på 632 for voldsforbrydelser.

Tabel 6.12 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2021

	Indvandrere						Efterkommere					
	I alt	Straffelov		Færd- sels- lov	Sær- love		I alt	Straffelov		Færd- sels- lov	Sær- love	
		I alt	Volds- for- bry- delser					Ejen- doms- for- bry- delser	I alt			
	Indeks, alle mænd = 100											
Libanon ¹	291	422	448	424	296	286	389	518	640	440	410	431
Somalia	243	567	579	653	167	379	313	585	632	489	216	456
Irak	232	291	273	258	232	259	261	331	335	322	263	295
Syrien	202	204	226	193	220	167	358	452	296	467	346	449
Tyrkiet	199	137	198	105	212	203	260	220	254	204	289	250
Pakistan	182	154	137	157	182	206	281	243	278	196	319	270
Iran	164	234	246	225	158	164	174	225	244	209	170	188
Afghanistan	163	158	217	118	167	155	178	214	..	182	177	160
Litauen	129	138	..	213	133	106	..	..	..	..	..	..
Rumænien	127	93	55	123	143	81	137	..	..	..	202	..
Bosnien-Hercegovina	126	198	165	239	122	113	135	161	139	175	134	129
Polen	102	94	81	108	104	87	108	165	..	141	94	140
Tyskland	61	51	55	43	58	63	77	..	..	..	71	65
Storbritannien	59	42	..	36	51	87	129	..	..	..	146	118
Indien	42	21	..	..	42	45	189	216	..	..	203	127

Anm. 1: De 15 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: Korrigeret for alder.

¹ En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

*Indeks er et relativt mål,
der ikke fortæller noget
om niveauet*

Et indeks på fx 319 for voldskriminalitet for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande, dvs. en voldskriminalitet, der er mere end tre gange så høj som for gennemsnittet af befolkningen, lyder meget voldsomt. Ved vurdering af indekstene er det vigtigt at huske på, at de er et relativt mål, der siger noget om en befolkningsgruppes kriminalitet i forhold til den samlede befolkning. Indekstallene fortæller således ikke noget om niveauet af kriminaliteten, kun om den er højere eller lavere end forventet i forhold til den givne alderssammensætning etc.

*De fleste har ikke
fået en dom for vold*

Hvis der beregnes en rå hyppighed – dvs. uden korrektion for alderssammensætning eller andre forhold – for hvor stor en andel af samtlige mænd, der har fået en dom for fx voldskriminalitet i 2021, så er andelen på 0,2 pct. Hvis de tilsvarende andele beregnes for de enkelte herkomstgrupper ligger de mellem 0,1 pct. for indvandrere fra vestlige lande og 1,2 pct. for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det er henholdsvis halvt så højt og seks gange så højt som for gennemsnittet af alle mænd. Men selv om andelen er så mange gange højere for efterkommere fra ikke-vestlige lande, er det samtidig langt hovedparten af dem, der ikke har fået en dom for vold i løbet af året. Et nuanceret billede af en befolkningsgruppes kriminalitet kan således ikke gives alene ved de standardiserede kriminalitetsindeks, men bør også inddrage niveauet af gruppens kriminalitet.

Tabel 6.13 Dømte 15-79-årige efter køn, herkomst og lovovertrædelse. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvan- drere	Efter- kommere	Indvan- drere	Efter- kommere		
	pct.					
Mænd						
Alle afgørelser	5,1	7,0	9,4	18,8	4,9	4,9
Straffelov i alt	0,5	1,4	1,4	3,9	0,6	0,6
- Voldsforbrydelser	0,1	0,5	0,4	1,2	0,2	0,2
- Ejendomsforbrydelser	0,4	0,6	0,8	2,0	0,3	0,3
Færdselslov i alt	3,6	4,3	6,4	11,9	3,4	3,4
Særlove i alt	1,2	2,2	2,3	6,6	1,2	1,2
Kvinder						
Alle afgørelser	1,8	2,8	2,2	5,5	1,6	1,6
Straffelov i alt	0,2	0,4	0,4	0,8	0,2	0,2
- Voldsforbrydelser	-	0,1	0,1	0,1	-	-
- Ejendomsforbrydelser	0,2	0,3	0,3	0,5	0,1	0,1
Færdselslov i alt	1,2	1,9	1,5	4,1	1,2	1,2
Særlove i alt	0,4	0,6	0,4	1,0	0,3	0,3

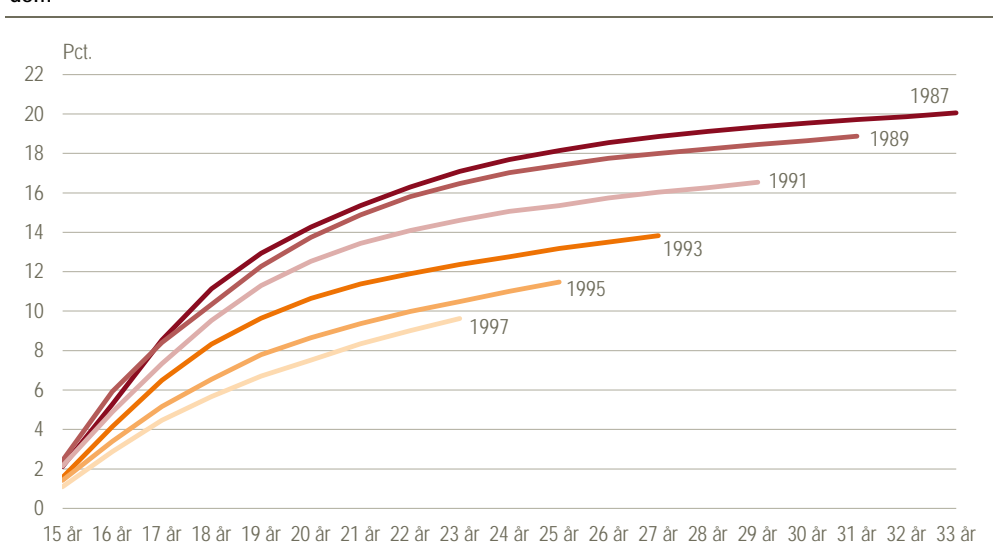
Anm.: Ikke korrigeret for alder eller andre forhold.

6.3 Fødselsårgange

Årsbetragtning versus
forløbsbetragtning

Gennemgangen i det forrige afsnit har handlet om hvordan kriminaliteten ser ud i et enkelt år. Hvor mange personer, hvor store andele og over/underrepræsentation af de enkelte befolkningsgrupper. Disse tal siger imidlertid ikke noget om, hvor store andele af befolkningsgrupperne, der er blevet dømt for kriminalitet en eller flere gange i løbet af deres liv, hvor mange domme, grupperne har fået og om der evt. er sket en udvikling over tid. Dette kan belyses ved at tage udgangspunkt i de enkelte fødselsårgange og følge dem så langt som det nu er muligt på nuværende tidspunkt med hensyn til deres domme.

Figur 6.7 Kumuleret andel mænd med dom for overtrædelse af straffeloven efter fødselsårgang og alder ved første dom

Fødselsårgangene
fra og med 1987

I det følgende er der taget udgangspunkt i fødselsårgangene fra og med 1987, da antallet af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i disse årgange vurderes at være store nok til, at der meningsfuldt kan foretages opgørelser på dem. Antallet af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande er for alle årgangenes vedkommende af så begrænset størrelse, at det er valgt ikke at lave opgørelser for dem.

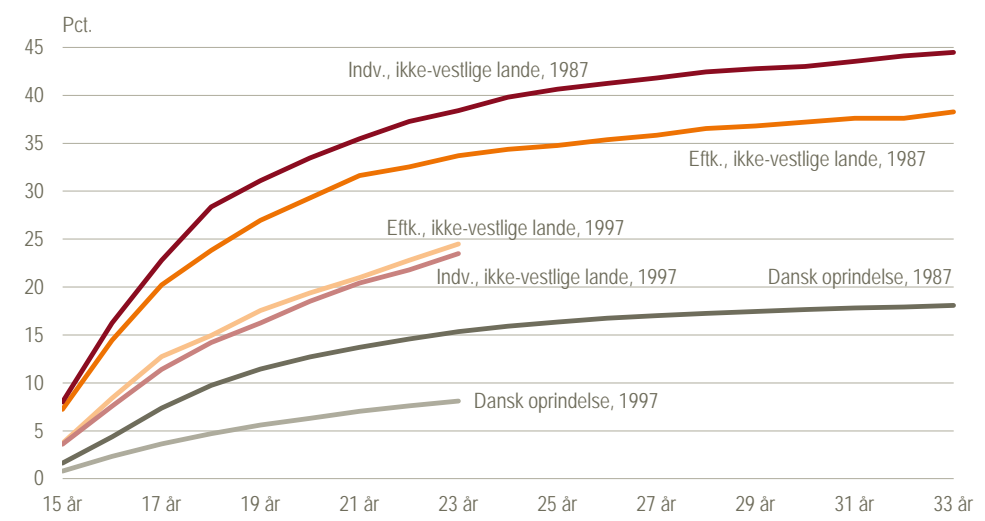
Generelt bliver årgangene mindre og mindre kriminelle

Blandt mænd født i 1987 var der 20 pct., der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 34 år. Der er ingen af de efterfølgende årgange, der ser ud til at komme op på samme niveau. Fx var det 10 pct. af mænd født i 1997, der havde fået en dom inden de fyldte 24 år. Den tilsvarende andel for 1987-årgangen var på 17 pct. Dvs. at andelen med dom for overtrædelse af straffeloven ved alderen 23 år næsten er halveret.

Fald for alle herkomstgrupper

Når der opdeles på herkomst viser det sig, at der blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, der blev født i 1987, var 45 pct., der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 34 år. For efterkommerne var andelen på 38 pct. og for mænd med dansk oprindelse på 18 pct. Ved alderen 23 år var andelen på henholdsvis 38 pct., 34 pct. og 15 pct. Når den ti år yngre generation – 1997 – betragtes, er der for alle herkomstgrupper sket et betragteligt fald i andelen med dom inden de fylder 24 år. For personer med dansk oprindelse er andelen næsten halveret til 8 pct. Også for indvandrerne er andelen faldet betydeligt til 24 pct. For efterkommerne er der også sket et fald, men ikke i helt samme omfang. Det betyder, at hvor det for 1987-årgangen var indvandrerne, der havde den største andel med dom er det for 1997-årgangen efterkommerne.

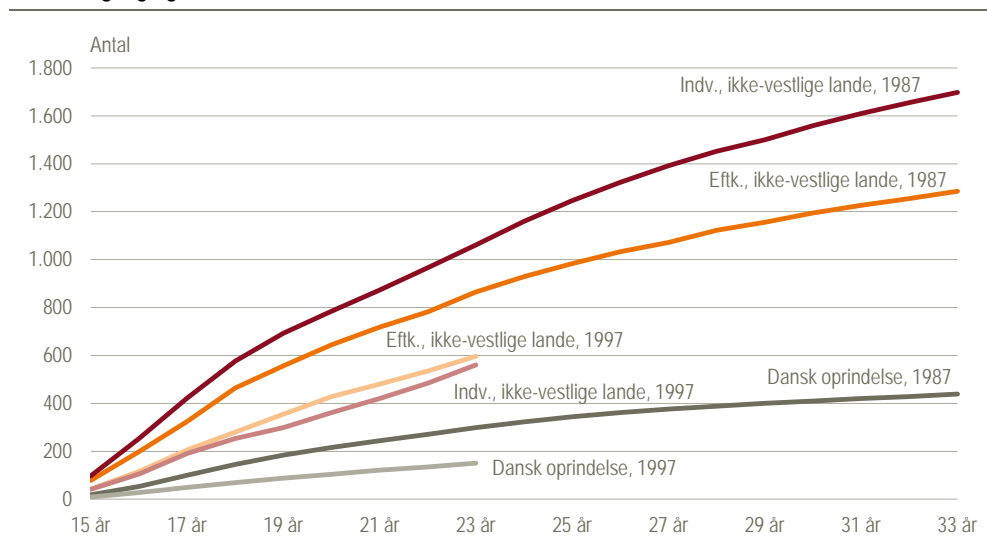
Figur 6.8 Kumuleret andel mænd med dom for overtrædelse af straffeloven efter herkomst, fødselsårgang og alder ved første dom

Udvikling i antallet af domme viser samme mønster

Hvis der i stedet kigges på antallet af domme ved givne aldre, så havde mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der blev født i 1987, fået i alt 1.698 domme for overtrædelse af straffeloven pr. 1.000 indbyggere, inden de fyldte 34 år. Det tilsvarende antal for efterkommere fra ikke-vestlige lande var på 1.285 domme og for mænd med dansk oprindelse på 439 domme. Da denne fødselsårgang var 23 år havde indvandrerne fået 1.061 domme pr. 1.000 indbyggere, efterkommerne 865 domme og mænd med dansk oprindelse 299 domme. For generationen født ti år senere var antallet af domme ved alderen 23 år på 561 for indvandrerne vedkommende, 597 for efterkommerne og 151 for mænd med dansk oprindelse. Dvs. indvandrere og mænd med dansk oprindelse født i 1997 havde som 23-årige fået halvt så mange domme for overtrædelse af straffeloven som den ti år ældre generation. For efterkommerne er der også tale om et betragteligt fald, men med 31 pct. lidt lavere end for de to andre herkomstgrupper.

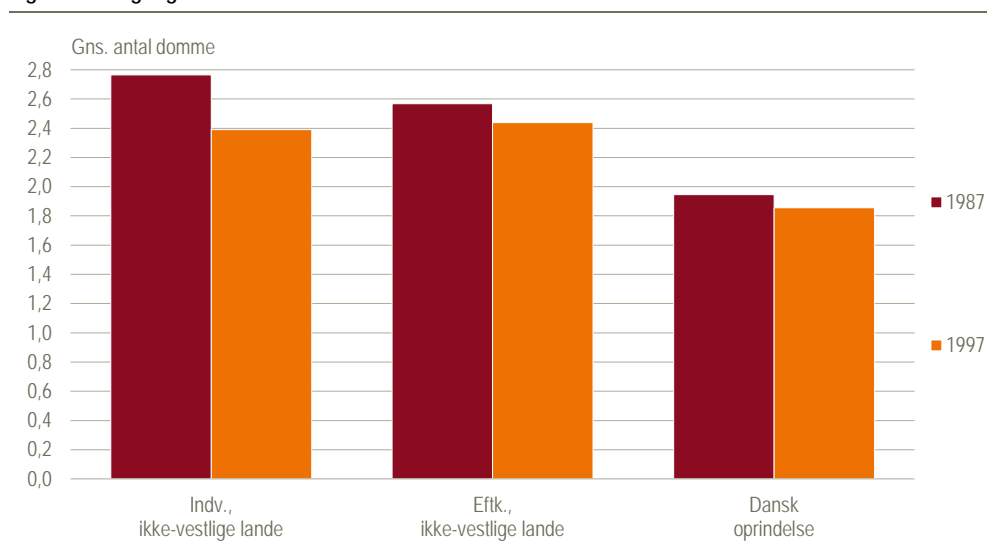
Figur 6.9 Kumuleret antal domme for overtrædelse af straffeloven pr. 1.000 indbyggere efter herkomst, fødselsårgang og alder. Mænd

Lille fald i antal domme blandt de dømte

Hvis der alene ses på de personer, der er blevet dømt, så havde mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1987, i gennemsnit fået knap 2 domme ved alderen 23 år. Det tilsvarende antal for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande var henholdsvis 2,8 domme og 2,6 domme. Blandt dømte mænd født i 1997 var det gennemsnitlige antal domme for indvandrere fra ikke-vestlige lande betragteligt lavere end for 1987-årgangen. Også for dømte mænd med dansk oprindelse og mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande var det gennemsnitlige antal domme lavere for den yngste årgang.

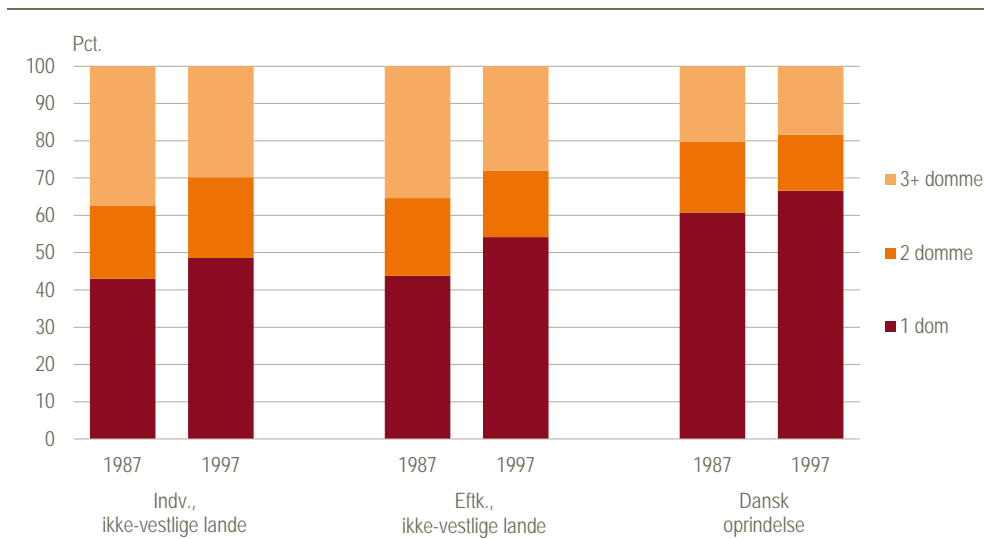
Figur 6.10 Gennemsnitligt antal domme for overtrædelse af straffeloven blandt dømte som 23-årige efter herkomst og fødselsårgang. Mænd

Flere har kun fået én dom

Faldet i det gennemsnitlige antal domme skyldes, at flere kun har fået én dom og færre har fået tre eller flere domme. Fx var der 61 pct. af de dømte mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1987, der kun havde fået én dom ved alderen 23 år. De tilsvarende andele for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande var på 43 pct. og 44 pct. For mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1997, var der med 67 pct. en lidt større andel, der kun havde fået én dom. For efterkommerne fra ikke-vestlige lande steg andelen til 54 pct. og for indvandrerne til 49 pct. Andelen med tre eller flere domme faldt med 2 procentpoint, 7 procentpoint og 8 procentpoint.

Figur 6.11 Mænd med domme som 23-årige efter fødselsårgang, herkomst og antal domme

6.4 Nye opgørelser

Som følge af finanslovsaftalen for 2019 gennemfører Danmarks Statistik en udvidelse af kriminalitetsstatistikken i de kommende år.

Udvidelsen skal omfatte følgende elementer:

1. Supplering af opgørelserne over dømte personer med oplysning om statsborgerskab
2. Supplering af opgørelserne over ofre for kriminalitet med oplysning om herkomst (indvandrere, efterkommere eller dansk oprindelse)
3. Nye opgørelser over ofres herkomst i relation til gerningspersonens herkomst, herunder nye opgørelser over antal gerningspersoner
4. Nye opgørelser, der viser antallet af domme før og efter opnåelse af dansk statsborgerskab
5. Nye opgørelser, der viser hvor mange procent, der begår overtrædelser af straffeloven igen efter en betinget udvisning
6. Nye opgørelser over relation mellem offer og gerningsperson

Opgørelserne nævnt under pkt. 6 forventes at blive offentliggjort i foråret 2023.

Opgørelserne nævnt under pkt. 1-5 præsenteres i det følgende.

Dømte personers statsborgerskab

Efterkommere med vestligt statsborgerskab har laveste indeks

Mandlige efterkommere, der har vestligt statsborgerskab (andet end dansk) har lavere kriminalitetsindeks end både efterkommere med dansk statsborgerskab og efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab. Det gælder uanset type af lovovertrædelse. Indekset for efterkommere med vestligt statsborgerskab ligger dog over gennemsnittet for alle mænd som helhed. Fx ligger indekset for straffelovsovertrædelser 79 pct. over gennemsnittet for alle mænd. Efterkommere med dansk statsborgerskab har lavere indeks end efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab, uanset type af lovovertrædelse. Fx er indekset for straffelovsovertrædelser for efterkommere med dansk statsborgerskab på 276, mens det er på 402 for efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab.

Også indvandrere med vestligt statsborgerskab har de laveste indeks

For mandlige indvandrere gælder også, at mænd med vestligt statsborgerskab har lavere indeks end mænd med dansk eller ikke-vestligt statsborgerskab. Men til forskel fra efterkommerne med vestligt statsborgerskab ligger indekset for indvandrere med vestligt statsborgerskab under gennemsnittet for alle mænd, og det gælder uanset lovovertrædelse.

Ikke éntydigt mønster for personer med dansk oprindelse

De fleste personer med dansk oprindelse har også dansk statsborgerskab. Hvis en person med dansk oprindelse har et andet statsborgerskab end dansk kan det fx skyldes, at ingen af personens forældre var danske statsborgere ved personens fødsel og personen selv derfor heller ikke har fået dansk statsborgerskab ved fødslen. Hvis en af forældrene efterfølgende opnår dansk statsborgerskab (og er født i Danmark) vil personens herkomst skifte fra efterkommer til dansk oprindelse – også selvom personen ikke selv har opnået dansk statsborgerskab. I modsætning til indvandrere og efterkommere har mænd med dansk oprindelse og vestligt statsborgerskab højere indeks end både mænd med dansk oprindelse og dansk statsborgerskab samt mænd med dansk oprindelse og ikke-vestligt statsborgerskab. Der er dog tale om et forholdsvist lille antal dømte, så tallene skal tolkes med en vis varsomhed.

Tabel 6.14 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst, statsborgerskab og lovovertrædelse. Dømte personer. 2021

	Indvandrere			Efterkommere			Dansk oprindelse			I alt
	Dansk statsborgerskab	Vestligt statsborgerskab	Ikke-vestligt statsborgerskab	Dansk statsborgerskab	Vestligt statsborgerskab	Ikke-vestligt statsborgerskab	Dansk statsborgerskab	Vestligt statsborgerskab	Ikke-vestligt statsborgerskab	
	indeks, alle mænd = 100									
Mænd										
Alle afgørelser	157	86	152	232	159	302	91	114	139	100
Straffelov i alt	175	68	193	276	179	402	85	143	..	100
- Voldsforbrydelser	171	49	203	297	206	392	85	216	..	100
- Ejendomsforbrydelser	175	83	195	249	143	388	86	102	..	100
Færdselslov i alt	158	88	145	238	162	285	91	96	88	100
Særlove i alt	157	81	161	251	175	352	88	164	264	100
	indeks, alle kvinder = 100									
Kvinder										
Alle afgørelser	136	88	89	225	165	316	95	189	202	100
Straffelov i alt	169	86	197	193	204	348	87	253	..	100
- Voldsforbrydelser	164	59	185	205	..	254	90	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	178	99	201	178	223	376	87	..	..	100
Færdselslov i alt	136	79	69	250	171	295	97	177	..	100
Særlove i alt	121	125	114	180	106	390	92	221	..	100

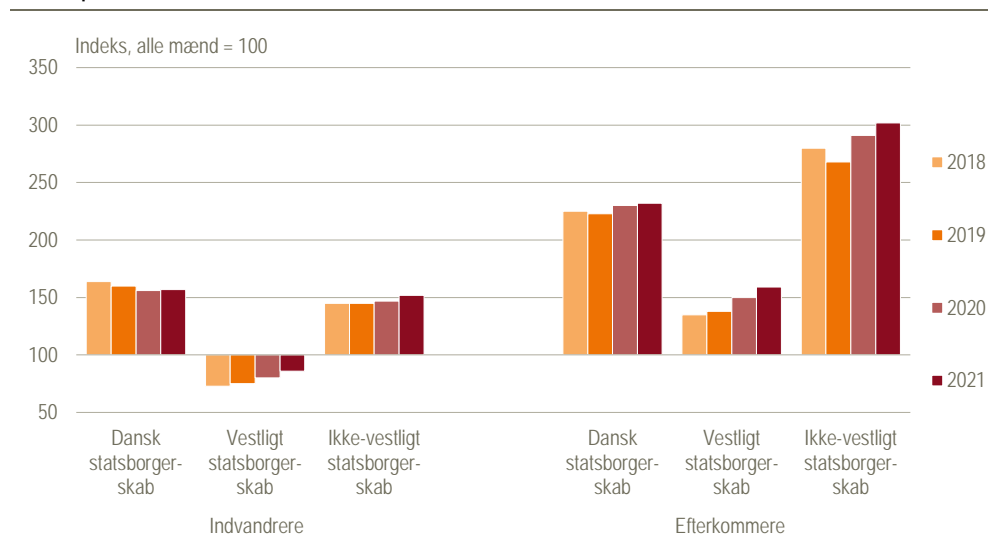
Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Udvikling 2018-2021

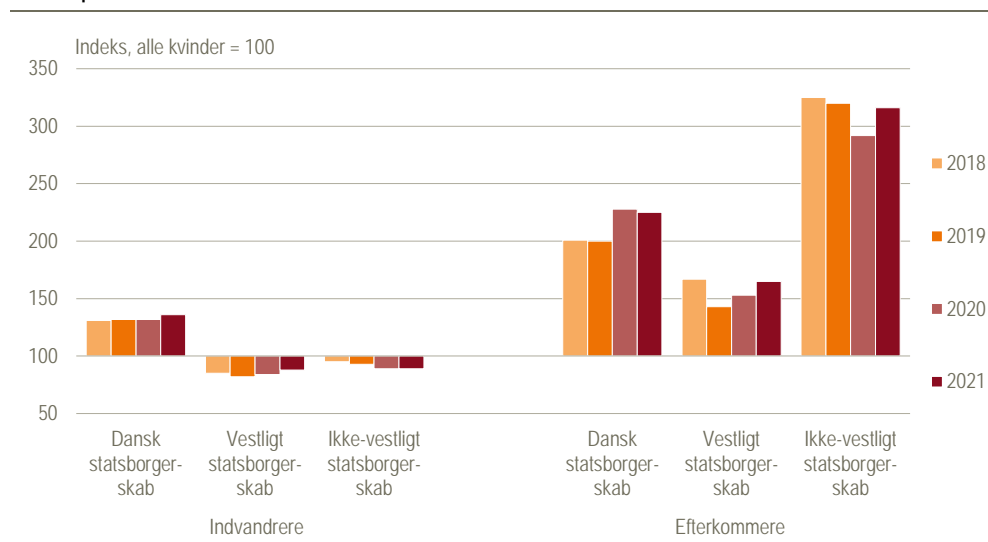
Indeksene for mandlige indvandrere ligger nogenlunde stabilt fra 2018 til 2021. Indekset for indvandrere med vestligt statsborgerskab og indekset for indvandrere med ikke-vestligt statsborgerskab har været svagt stigende fra 2018-2021. Stigningen fra 2020 til 2021 var særlig høj for efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab.

Figur 6.12 Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt. Dømte personer

For de kvindelige indvandrere er billedet det samme som for de mandlige indvandrere, idét indeksene ligger nogenlunde stabilt fra 2018-2021. For de kvindelige efterkommere med dansk statsborgerskab er indekset på nogenlunde samme niveau som i 2020. For de kvindelige efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab er indekset til gengæld steget fra 2020 til 2021.

Figur 6.13 Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt. Dømte personer

Indeks for antal forhold

I indeksene vist i figur 6.13 er der taget udgangspunkt i hvor mange personer i de forskellige befolkningsgrupper, der er blevet dømt i løbet af året. En anden måde at beregne indeksene på, er at tage udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold i befolkningsgrupperne, dvs. i antallet af lovovertrædelser, som personerne er fundet skyldige i.

Efterkommere med vestligt statsborgerskab har stadig de laveste indeks

Indeks beregnet med udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold viser, at det blandt mandlige efterkommere er mænd med vestligt statsborgerskab, der har det laveste samlede indeks, ligesom det gjorde sig gældende ved indekset beregnet ud fra antallet af dømte personer. Dog er indekset for straffelovsforbrydelser – og herunder ejendomsforbrydelser – højere for efterkommere med vestligt statsborgerskab end for

efterkommere med dansk statsborgerskab. Efterkommere med dansk statsborgerskab har et lavere indeks – uanset type af lovovertrædelse – end efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab.

Tabel 6.15 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst, statsborgerskab og lovovertrædelse. Afgjorte fældende forhold. 2021

	Indvandrere			Efterkommere			Dansk oprindelse			I alt
	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	
	indeks, alle mænd = 100									
Mænd										
Alle afgørelser	160	65	171	313	293	473	86	125	..	100
Straffelov i alt	142	47	175	308	549	635	85	113	..	100
- Voldsforbrydelser ...	174	40	216	347	..	445	83	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	133	50	167	294	677	710	86	100	..	100
Færdselslov i alt	171	80	161	317	193	392	87	121	..	100
Særlove i alt	157	57	187	310	161	408	86	148	..	100
	indeks, alle kvinder = 100									
Kvinder										
Alle afgørelser	125	76	88	234	160	339	96	159	..	100
Straffelov i alt	114	57	112	177	..	339	98	..	..	100
- Voldsforbrydelser ...	154	49	162	180	..	..	94	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	110	60	104	167	..	367	99	..	..	100
Færdselslov i alt	140	79	75	281	185	317	95	176	..	100
Særlove i alt	86	96	100	180	..	400	97	..	..	100

Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: ... angiver, at der er færre end 50 afgjorte forhold i befolkningsgruppen.

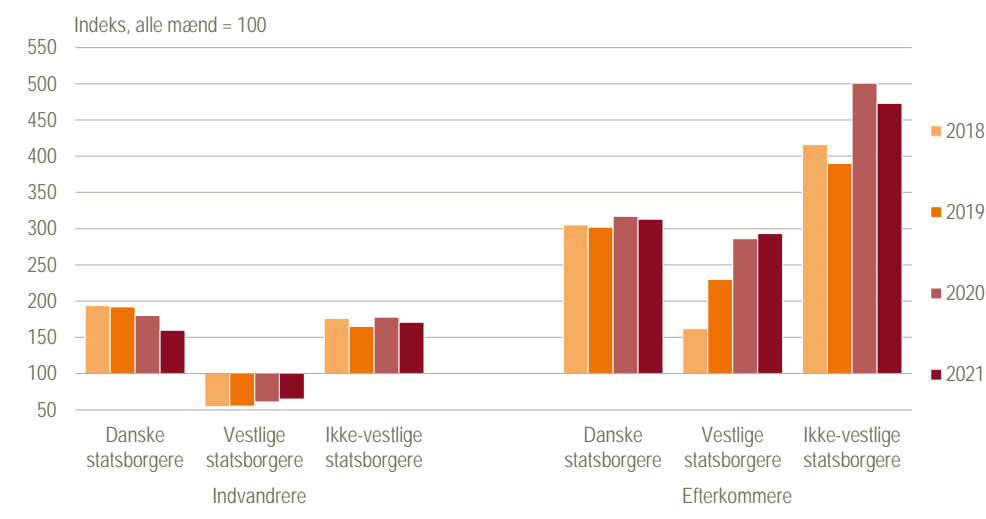
Lavere indeks for indvandrere med vestligt statsborgerskab

Indeksene for mandlige indvandrere med vestligt statsborgerskab er lavere når der ses på afgjorte forhold i stedet for dømte personer. Fx var indekset for straffelovs-overtrædelser på 68, når indekset beregnes på baggrund af antallet af dømte personer, men kun på 47 når der i stedet tages udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold. Det indikerer, at der ikke blot er færre dømte blandt mandlige indvandrere med vestligt statsborgerskab end blandt gennemsnittet af alle mænd, men også at de, der dømmes, får færre domme end gennemsnittet. For øvrige mandlige indvandrere og efterkommere er det samlede indeks højere, når der opgøres efter afgjorte forhold, men der er nogen variation, når der ses på de enkelte kriminalitetstyper.

Udvikling 2018-2021

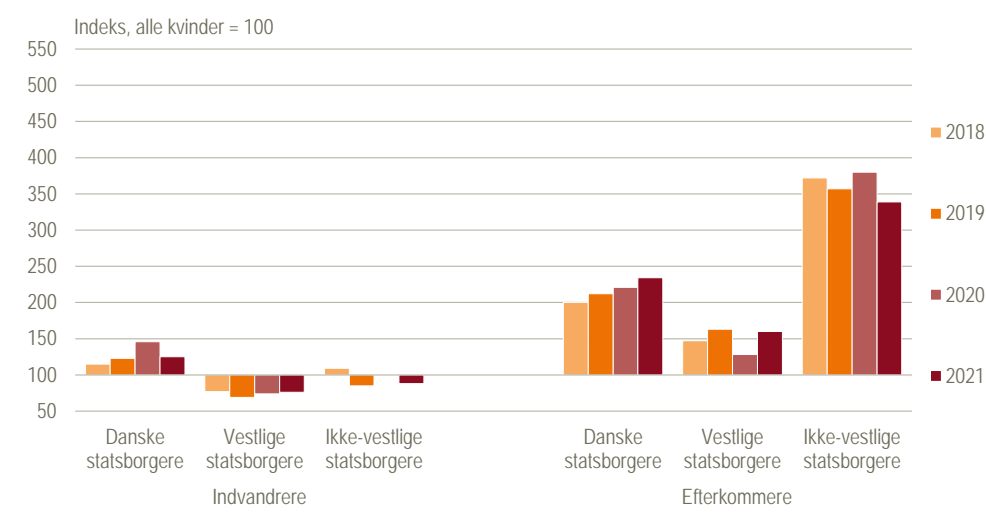
Det er vanskeligt at pege på én entydig udvikling i indeksene beregnet ud fra antallet af afgjorte forhold. For flere grupper har der været tale om både stigninger og fald i årene 2018-2021. For mandlige efterkommere med vestligt statsborgerskab er indekset markant højere i 2021 end i 2018.

Figur 6.14 Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt. Afgjorte fældende forhold

Indekset for kvindelige efterkommere med dansk statsborgerskab er steget i perioden 2018-2021. For kvindelige efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab er indekset lavere i 2021 end i 2018.

Figur 6.15 Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt. Afgjorte fældende forhold

Ofres herkomst

Personrelateret kriminalitet

Politiet registrerede i 2021 ca. 20.700 mænd og ca. 23.500 kvinder som ofre for personrelateret kriminalitet. Personrelateret kriminalitet omfatter seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte kategorier af henholdsvis ejendomsforbrydelser (blandt andet taske- og tricktyverier samt røverier) og andre straffelovsforbrydelser (især ærekrænkelser). Desuden indgår ofre for overtrædelser af særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud.

Mænd er ofre for volds- og ejendomsforbrydelser

Mænd er næsten udelukkende ofre for volds- og ejendomsforbrydelser, mens der er få procent af de mandlige ofre, der har været udsat for seksualforbrydelser, andre straffelovsforbrydelser og overtrædelse af loven om tilhold mv.

Tabel 6.16 Ofre fordelt efter køn, herkomst og lovovertredelse. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
antal						
Mænd						
I alt (netto)	764	119	2 046	1 293	16 466	20 688
Seksuualforbrydelser	7	3	17	31	384	442
Voldsforbrydelser	403	78	1 377	922	8 847	11 627
Ejendomsforbrydelser	361	39	687	361	7 348	8 796
Andre straffelovsovertredelser	4	-	21	7	150	182
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	-	-	6	-	75	81
Kvinder						
I alt (netto)	963	118	1 828	1 151	19 451	23 511
Seksuualforbrydelser	101	28	206	155	3 837	4 327
Voldsforbrydelser	340	53	973	652	7 138	9 156
Ejendomsforbrydelser	525	40	698	374	8 677	10 314
Andre straffelovsovertredelser	5	-	8	13	118	144
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	13	-	29	10	320	372
pct.						
Mænd						
I alt (netto)	100	100	100	100	100	100
Seksuualforbrydelser	1	3	1	2	2	2
Voldsforbrydelser	53	66	67	71	54	56
Ejendomsforbrydelser	47	33	34	28	45	43
Andre straffelovsovertredelser	1	-	1	1	1	1
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	-	-	0	-	0	0
Kvinder						
I alt (netto)	100	100	100	100	100	100
Seksuualforbrydelser	10	24	11	13	20	18
Voldsforbrydelser	35	45	53	57	37	39
Ejendomsforbrydelser	55	34	38	32	45	44
Andre straffelovsovertredelser	1	-	0	1	1	1
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	1	-	2	1	2	2

Anm.: Da samme person kan være offer for flere forskellige typer lovovertredelser, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er især ofre for vold

Mere end halvdelen af de registrerede mandlige ofre for personrelateret kriminalitet har været udsat for vold. Blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande er andelen noget højere, nemlig 71 pct. Mandlige indvandrere fra vestlige lande er med 53 pct. den gruppe, hvor ofrene for vold udgør den laveste andel af alle ofrene.

18 pct. af de kvindelige ofre har været ofre for seksuualforbrydelser

I gennemsnit har 18 pct. af de registrerede kvindelige ofre været ofre for seksuualforbrydelser. Blandt kvindelige indvandrere fra vestlige lande er andelen lavest. Her har 10 pct. af ofrene været udsat for seksuualforbrydelser.

Også kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande er især ofre for vold

Ligesom det gælder for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er også kvindelige ofre, der er efterkommere fra ikke-vestlige lande i høj grad ofre for vold. Mens det i gennemsnit for kvinder er 39 pct. af alle ofre, der har været udsat for vold, er det 57 pct. blandt efterkommerne fra ikke-vestlige lande. Og også for kvinderne er det blandt indvandlerne fra vestlige lande, at andelen er lavest.

Offermønster kan hænge sammen med alderssammensætning

Det forskellige offermønster blandt herkomstgrupperne kan ses i sammenhæng med, at grupperne har forskellig alderssammensætning. Fx er gennemsnitsalderen for ofre for vold lavere end for ofre for ejendomsforbrydelser. Alt andet lige vil en befolkningsgruppe, der har en stor andel af unge personer, derfor også have en større andel af ofrene, der har været udsat for vold.

<i>Standardiseret offerindeks</i>	Et indeks, der korrigerer for gruppernes forskellige alderssammensætning er en anden måde at belyse, hvorvidt en befolkningsgruppe er under- eller overrepræsenteret blandt ofrene for kriminalitet og for forskellige typer af kriminalitet.
<i>Flere ofre end forventet blandt personer fra ikke-vestlige lande</i>	Helt generelt er der blandt personer fra ikke-vestlige lande registreret flere ofre end det skulle forventes med deres givne alderssammensætning. Blandt mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, var der henholdsvis 48 pct. og 67 pct. flere ofre for personrelateret kriminalitet i 2021 end det skulle forventes, hvis de var udsat for kriminalitet i samme omfang som gennemsnittet af befolkningen. For kvinderne var den tilsvarende overrepræsentation 10 pct. for indvandrerne og 38 pct. for efterkommerne.
<i>Efterkommerne fra ikke-vestlige lande har særligt høje indeks for vold</i>	Efterkommerne fra ikke-vestlige lande har især høje indeks for vold. Både blandt mændene og kvinderne er der med indeks på henholdsvis 205 og 200 registreret omkring dobbelt så mange ofre for voldsforbrydelser som blandt gennemsnittet af befolkningen.

Tabel 6.17 Standardiseret offerindeks¹. 2021

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, alle mænd = 100						
Mænd						
Straffelov i alt	66	120	148	167	95	100
Seksuallforbrydelser	..	..	80	120	103	100
Voldsforbrydelser	64	123	175	205	91	100
Ejendomsforbrydelser	71	119	117	116	100	100
indeks, alle kvinder = 100						
Kvinder						
Straffelov i alt	76	113	110	138	99	100
Seksuallforbrydelser	49	105	83	66	106	100
Voldsforbrydelser	67	114	134	200	95	100
Ejendomsforbrydelser	94	120	99	126	99	100

Anm.1: .. angiver at der er færre end 10 ofre i den pågældende befolkningsgruppe.

Anm.2: Offerhændelser vedrørende "Andre straffelovsovertrædelser" og "Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning" er ikke medtaget. Det skyldes, at der kun er ganske få eller ingen personer med anden oprindelse end dansk, der har været ofre for denne type lovovertrædelser, se tabel 6.16.

¹ Standardiseret for alder.

<i>Indvandrere fra vestlige lande lavest indeks for vold</i>	Både blandt mænd og kvinder er det indvandrerne fra vestlige lande, der har de laveste indeks for voldsforbrydelser. For mændene er det på 64 og for kvinderne på 67.
<i>Kvindelige indvandrere fra vestlige lande har lavest indeks for seksuallforbrydelser</i>	Kvindelige indvandrere fra vestlige lande har med 49 det laveste indeks for seksuallforbrydelser. Også kvindelige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger lavt med et indeks på henholdsvis 83 og 66. Indekset for seksuallforbrydelser mod kvinder er i øvrigt det eneste indeks, hvor personer med dansk oprindelse ligger højere end alle de øvrige herkomstgrupper.

Ofre og gerningspersoner

Ofre i 2019 I det følgende er det valgt at tage udgangspunkt i offerregistreringerne for 2019. For disse er det på nuværende tidspunkt muligt at finde gerningspersoner, der er dømt i 2019, 2020 eller 2021. Valget er begrundet i en indledende undersøgelse af mulighederne for at koble offer og gerningsperson, der har vist, at der i meget begrænset omfang træffes afgørelse i en sag mere end to år efter gerningsåret.

Kun seksualforbrydelser og
voldsforbrydelser

Offerregistreringer, der vedrører ejendomsforbrydelser (primært lomme- og taske-tyverier) er ikke medtaget i opgørelserne, da det kun i få procent af tilfældene er muligt at finde en gerningsperson inden for den definerede tidshorisont på to år. For offerregistreringer vedrørende seksualforbrydelser findes der gerningspersoner til ca. 30 pct. af registreringerne og for voldsforbrydelser til ca. 40 pct. af registreringerne.

81 pct. af dømte for
seksualforbrydelser havde
dansk oprindelse

I 2019 var der i alt 1.416 registreringer af ofre for seksualforbrydelser, hvortil der er dømt en eller flere personer i løbet af de efterfølgende to år. I 1.143 tilfælde var gerningspersonerne med dansk oprindelse. Det svarer til 81 pct. I 2 pct. af tilfældene var gerningspersonerne fra vestlige lande og i knap 15 pct. af tilfældene fra ikke-vestlige lande. Andelen af gerningspersoner med dansk oprindelse er størst blandt de ofre, der også har dansk oprindelse (83 pct.) og lavest blandt ofre fra vestlige lande og blandt ofre fra ikke-vestlige lande (55 pct.). Blandt ofre fra ikke-vestlige lande er andelen af gerningspersoner med dansk oprindelse størst – nemlig 55 pct.

Tabel 6.18 Offerregistreringer efter offerets og gerningspersonens herkomst. 2019

Offerets herkomst	Gerningspersonens herkomst					I alt
	Dansk oprindelse	Fra vestligt land	Fra ikke-vestligt land	Kombination	Uoplyst herkomst	
Seksualforbrydelser	antal					
I alt	1 143	31	205	-	37	1 416
Dansk oprindelse	1 073	21	165	-	30	1 289
Fra vestligt land	18	5	7	-	3	33
Fra ikke-vestligt land	38	3	26	-	2	69
Uoplyst herkomst	14	2	7	-	2	25
	pct.					
I alt	80,7	2,2	14,5	-	2,6	100,0
Dansk oprindelse	83,2	1,6	12,8	-	2,3	100,0
Fra vestligt land	54,5	15,2	21,2	-	9,1	100,0
Fra ikke-vestligt land	55,1	4,3	37,7	-	2,9	100,0
Uoplyst herkomst	56,0	8,0	28,0	-	8,0	100,0
Voldsforbrydelser	antal					
I alt	7 684	327	2 597	26	314	10 948
Dansk oprindelse	6 227	176	1 380	14	141	7 938
Fra vestligt land	139	70	88	-	12	309
Fra ikke-vestligt land	426	39	873	9	51	1 398
Uoplyst herkomst	892	42	256	3	110	1 303
	pct.					
I alt	70,2	3,0	23,7	0,2	2,9	100,0
Dansk oprindelse	78,4	2,2	17,4	0,2	1,8	100,0
Fra vestligt land	45,0	22,7	28,5	-	3,9	100,0
Fra ikke-vestligt land	30,5	2,8	62,4	0,6	3,6	100,0
Uoplyst herkomst	68,5	3,2	19,6	0,2	8,4	100,0

Lidt andet billede
vedrørende
voldsforbrydelser

I 2019 blev der i alt registreret 10.948 offerhændelser vedrørende vold, hvortil der efterfølgende er dømt en gerningsperson. Ligesom for seksualforbrydelser udgjorde personer med dansk oprindelse med 70 pct. størstedelen af gerningspersonerne og personer fra vestlige lande eller ikke-vestlige lande udgjorde også nogenlunde den samme andel som vedrørende seksualforbrydelser. Men når der også fordeles på offerets herkomst er billedet lidt anderledes end ved seksualforbrydelserne. Blandt andet var 31 pct. af gerningspersonerne med dansk oprindelse, når offeret er fra et ikke-vestligt land. For seksualforbrydelserne gjaldt det i 55 pct. af tilfældene. Omvendt udgjorde gerningspersoner fra ikke-vestlige lande en større andel, når offeret også var fra et ikke-vestligt land – 62 pct. mod 38 pct. ved seksualforbrydelserne.

Kun én gerningsperson ved seksualforbrydelser

I alle de tilfælde, hvor der til en offerregistrering vedrørende seksualforbrydelser bliver fundet gerningspersoner, er der kun fundet én gerningsperson. Og dette gælder uanset offerets herkomst.

I 1 pct. af voldsregistreringerne er der mere end én gerningsperson

For offerregistreringerne vedrørende voldsforbrydelser er der i 1 pct. af tilfældene fundet mere end én gerningsperson. Andelen er højest blandt ofre fra ikke-vestlige lande. Her er det lidt mere end 1 pct. af tilfældene, hvor der er fundet to gerningspersoner.

Tabel 6.19 Offerregistreringer efter offerets herkomst og antal gerningspersoner. 2019

Offerets herkomst	Antal gerningspersoner			I alt
	1 gerningsperson	2 gerningspersoner	3 eller flere gerningspersoner	
Seksualforbrydelser				
	antal			
I alt	1 416	-	-	1 416
Dansk oprindelse	1 289	-	-	1 289
Fra vestligt land	33	-	-	33
Fra ikke-vestligt land	69	-	-	69
Uoplyst herkomst	25	-	-	25
	pct.			
I alt	100,0	-	-	100,0
Dansk oprindelse	100,0	-	-	100,0
Fra vestligt land	100,0	-	-	100,0
Fra ikke-vestligt land	100,0	-	-	100,0
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0
Voldsforbrydelser				
	antal			
I alt	10 842	105	1	10 948
Dansk oprindelse	7 863	75	-	7 938
Fra vestligt land	305	4	-	309
Fra ikke-vestligt land	1 378	19	1	1 398
Uoplyst herkomst	1 296	7	-	1 303
	pct.			
I alt	99,0	1,0	-	100,0
Dansk oprindelse	99,1	0,9	-	100,0
Fra vestligt land	98,7	1,3	-	100,0
Fra ikke-vestligt land	98,6	1,4	0,1	100,0
Uoplyst herkomst	99,5	0,5	-	100,0

Gerningspersonens herkomst og antal gerningspersoner

I samtlige af offerregistreringerne vedrørende seksualforbrydelser var der kun én gerningsperson. Det samme gør sig næsten gældende for offerregistreringerne vedrørende voldsforbrydelser. Her var der kun én gerningsperson i 99 pct. af de tilfælde, hvor der kun er gerningspersoner med dansk oprindelse. Det samme gør sig gældende for tilfælde med gerningspersoner fra både vestlige lande og ikke-vestlige lande.

Tabel 6.20 Offerregistreringer efter gerningspersonens herkomst og antal gerningspersoner. 2019

Gerningspersonens herkomst	Antal gerningspersoner			I alt
	1 gerningsperson	2 gerningspersoner	3 eller flere gerningspersoner	
Seksualforbrydelser				
	antal			
I alt	1 416	-	-	1 416
Dansk oprindelse	1 143	-	-	1 143
Fra vestligt land	31	-	-	31
Fra ikke-vestligt land	205	-	-	205
Kombination	-	-	-	-
Uoplyst herkomst	37	-	-	37
	pct.			
I alt	100,0	-	-	100,0
Dansk oprindelse	100,0	-	-	100,0
Fra vestligt land	100,0	-	-	100,0
Fra ikke-vestligt land	100,0	-	-	100,0
Kombination	-	-	-	-
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0
Voldsforbrydelser				
	antal			
I alt	10 842	105	1	10 948
Dansk oprindelse	7 622	62	-	7 684
Fra vestligt land	324	3	-	327
Fra ikke-vestligt land	2 582	15	-	2 597
Kombination	-	25	1	26
Uoplyst herkomst	314	-	-	314
	pct.			
I alt	99,0	1,0	-	100,0
Dansk oprindelse	99,2	0,8	-	100,0
Fra vestligt land	99,1	0,9	-	100,0
Fra ikke-vestligt land	99,4	0,6	-	100,0
Kombination	-	96,2	3,8	100,0
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0

Domme før og efter statsborgerskab

Population

Populationen i dette afsnit udgøres af personer, der har været i befolkningen 1. januar og/eller 31. december i det pågældende år og som har fået dansk statsborgerskab i 1992 eller senere som 20-årig eller ældre og som senest har fået det danske statsborgerskab tildelt fem år forud for 31. december i det pågældende år. Populationen er desuden afgrænset til personer, der senest er indvandret mindst fem år forud for opnåelse af statsborgerskab. Disse afgrænsninger muliggør, at de pågældende personer kan have fået fældende strafferetlige afgørelser både fem år forud for statsborgerskabet og fem år efter. Afgrænsningen til statsborgerskab tildelt i 1992 eller senere skyldes, at Danmarks Statistik ikke har fyldestgørende oplysninger om statsborgerskab tildelt før 1992. Til personerne er knyttet oplysninger om alle fældende forhold (både hoved- og biforhold) for overtrædelse af straffeloven og særlovene i henholdsvis fem år før og fem år efter datoen for tildeling af dansk statsborgerskab.

83 pct. af mændene og 95 pct. af kvinderne er ikke dømt hverken før eller efter dansk statsborgerskab

I alt 38.764 mænd og 43.539 kvinder indgår i populationen beskrevet ovenfor. Heraf har 32.330 mænd og 41.262 kvinder ikke modtaget domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene hverken fem år før eller fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. Det svarer til henholdsvis 83 pct. og 95 pct.

Tabel 6.21 Personer med opnået dansk statsborgerskab efter køn, antal forhold før og efter opnået dansk statsborgerskab og alder ved opnået statsborgerskab. 2021

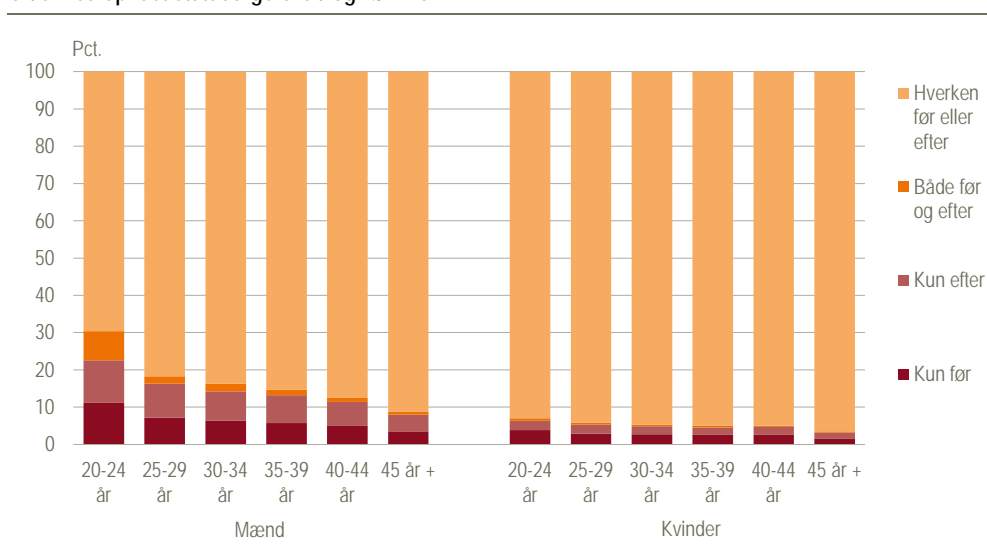
	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
Mænd i alt	6 509	4 713	7 196	7 353	5 229	7 764	38 764
Ingen forhold før, i alt	5 275	4 281	6 588	6 825	4 904	7 420	35 293
Ingen forhold efter	4 533	3 851	6 025	6 274	4 569	7 078	32 330
1 forhold efter	463	313	407	402	248	272	2 105
2+ forhold efter	279	117	156	149	87	70	858
1 forhold før, i alt	672	337	469	420	265	293	2 456
Ingen forhold efter	465	268	372	345	217	244	1 911
1 forhold efter	102	44	62	53	31	40	332
2+ forhold efter	105	25	35	22	17	9	213
2+ forhold før, i alt	562	95	139	108	60	51	1 015
Ingen forhold efter	262	70	92	76	43	31	574
1 forhold efter	76	15	28	16	13	13	161
2+ forhold efter	224	10	19	16	4	7	280
Kvinder i alt	7 716	5 706	7 867	8 070	6 001	8 179	43 539
Ingen forhold før, i alt	7 362	5 512	7 620	7 836	5 825	8 021	42 176
Ingen forhold efter	7 171	5 376	7 453	7 673	5 696	7 893	41 262
1 forhold efter	147	107	133	114	105	111	717
2+ forhold efter	44	29	34	49	24	17	197
1 forhold før, i alt	269	153	209	189	150	132	1 102
Ingen forhold efter	237	136	193	169	139	113	987
1 forhold efter	20	14	9	9	5	10	67
2+ forhold efter	12	3	7	11	6	9	48
2+ forhold før, i alt	85	41	38	45	26	26	261
Ingen forhold efter	62	30	24	34	16	18	184
1 forhold efter	9	5	8	3	5	2	32
2+ forhold efter	14	6	6	8	5	6	45

De fleste med domme før statsborgerskab får ikke domme efter statsborgerskab

Af de 2.456 mænd, der havde fået én dom for overtrædelse af straffeloven eller særlovene før statsborgerskab, fik 332 én ny dom efter statsborgerskabet og 213 fik to eller flere. Det svarer til henholdsvis 14 pct. og 9 pct. Tilsvarende fik 16 pct. af de 1.015 mænd, der havde fået to eller flere domme før statsborgerskab, én ny dom efter statsborgerskab og knap 28 pct. fik to eller flere.

Figur 6.16

Personer med opnået dansk statsborgerskab efter domme før og efter opnået dansk statsborgerskab, alder ved opnået statsborgerskab og køn. 2021

Flest blandt ældre mænd uden domme

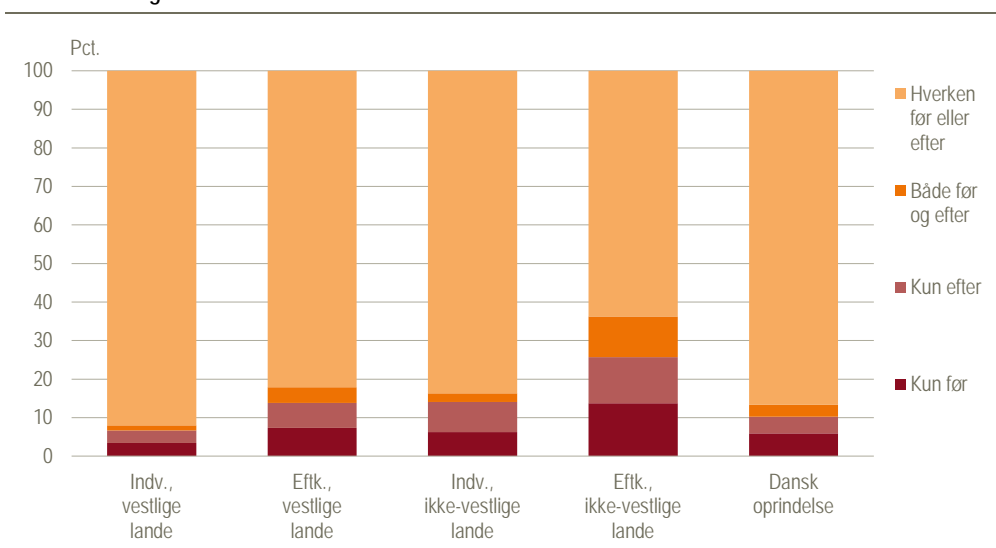
Andelen, der ikke har modtaget domme hverken før eller efter opnåelse af dansk statsborgerskab er størst blandt mænd, der var 45 år eller ældre, da de blev danske statsborgere. Her var andelen på 91 pct. For de mænd, der var i alderen 20-24 år, da

de fik dansk statsborgerskab var andelen på 70 pct. For kvinderne er forskellen meget mindre – knap 97 pct. for de kvinder, der var 45 år eller ældre, da de fik dansk statsborgerskab og 93 pct. for de kvinder, der var 20-24 år.

Størst andel med domme før og efter statsborgerskab blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande

Blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er andelen med domme før og/eller efter statsborgerskab på 36 pct. Det er den største andel blandt de fem herkomstgrupper. En del af forklaringen på dette er sandsynligvis, at efterkommerne fra ikke-vestlige lande gennemsnitligt er yngre end resten af befolkningen og derfor også vil være yngre end gennemsnittet på det tidspunkt, hvor de opnår dansk statsborgerskab. Og som det fremgik i figur 6.16, hænger andelen med dom før/efter statsborgerskab sammen med alderen på tidspunktet for statsborgerskabet.

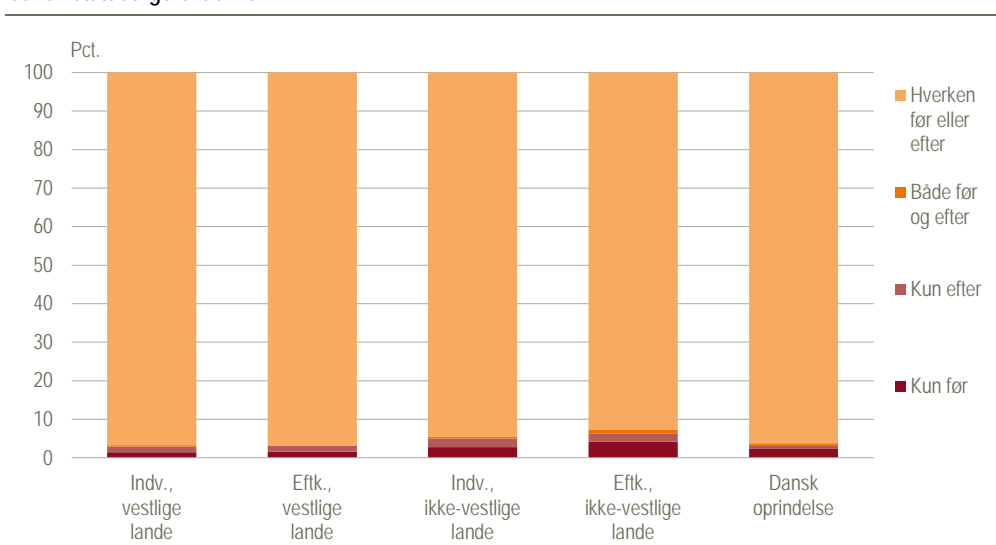
Figur 6.17 Mænd med opnået dansk statsborgerskab efter herkomst, oprindelse og domme før og efter opnået dansk statsborgerskab. 2021

Samme mønster for kvinderne

Også hos kvinderne er det blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande, der er den største andel med domme før og/eller efter statsborgerskab. Men igen er forskellene meget mindre blandt kvinderne end blandt mændene.

Figur 6.18 Kvinder med opnået dansk statsborgerskab efter herkomst, oprindelse og domme før og efter opnået dansk statsborgerskab. 2021

Flest har tidligere dom for en ejendomsforbrydelse

Af de i alt 4.834 personer, der havde fået en eller flere domme i perioden fem år forud for deres statsborgerskab, havde de 61 pct. fået dom for en ejendomsforbrydelse ved den seneste dom før statsborgerskabet. Det svarer til 2.940 personer. Knap 21 pct.

eller 993 personer havde fået en dom inden for gruppen af øvrige særlove, herunder blandt andet udlændingeloven, ordensbekendtgørelsen, lov om hyrekørsel og restaurationsloven.

Tabel 6.22 Personer med domme før statsborgerskab efter lovovertrædelse ved seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab, 2021

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 588	626	855	762	501	502	4 834
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov i alt	77,0	70,0	70,8	68,5	69,1	70,7	72,2
Seksualforbrydelser	0,8	1,1	0,8	1,2	0,6	1,4	0,9
Voldsforbrydelser	11,1	4,2	6,3	5,1	4,6	4,2	7,0
Ejendomsforbrydelser	61,1	60,5	60,7	58,5	61,1	63,5	60,8
Andre straffelovsforbrydelser	3,9	4,2	2,9	3,7	2,8	1,6	3,4
Særlove i alt	23,0	30,0	29,2	31,5	30,9	29,3	27,8
Lov om euforiserende stoffer	4,3	3,8	2,9	3,1	2,8	2,4	3,5
Våbenloven	5,0	4,2	3,4	3,1	4,0	1,4	3,8
Øvrige særlove	13,7	22,0	22,9	25,2	24,2	25,5	20,5

Lidt anderledes mønster for domme efter statsborgerskab

Hvis der i stedet tages udgangspunkt i den første dom efter statsborgerskab er kriminalitetsmønstret lidt anderledes. Af de i alt 5.055 personer, der havde fået en eller flere domme i perioden fem år efter deres statsborgerskab, havde 38 pct. fået den første dom for en ejendomsforbrydelse, mens 32 pct., svarende til 1.628 personer, havde fået den første dom for en lovovertrædelse i gruppen af øvrige særlove.

Tabel 6.23 Personer med domme efter statsborgerskab efter lovovertrædelse ved første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab, 2021

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 495	688	904	852	550	566	5 055
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov i alt	52,8	56,8	58,3	56,3	59,8	59,9	56,5
Seksualforbrydelser	0,6	1,5	1,5	1,4	1,8	2,3	1,3
Voldsforbrydelser	14,5	12,1	13,4	13,3	13,1	12,5	13,4
Ejendomsforbrydelser	33,6	40,7	40,2	38,4	41,6	42,6	38,4
Andre straffelovsforbrydelser	4,1	2,6	3,2	3,3	3,3	2,5	3,3
Særlove i alt	47,2	43,2	41,7	43,7	40,2	40,1	43,5
Lov om euforiserende stoffer	11,2	7,7	6,7	6,1	5,1	5,3	7,7
Våbenloven	5,4	2,0	3,0	3,4	2,5	3,0	3,6
Øvrige særlove	30,7	33,4	32,0	34,2	32,5	31,8	32,2

Tre ud af fire dømte før statsborgerskab fik en bøde

Af de 4.834 personer, der fik en dom før statsborgerskab, fik 77 pct. en bøde. Andelen af de dømte, der havde fået en bøde er højest for de ældste aldersgrupper og lavest for de yngste, henholdsvis 89 pct. og knap 69 pct. Omvendt er andelen med en frihedsstraf højest for de yngste aldersgrupper. Således havde 20 pct. af de dømte i alderen 20-24 år fået en frihedsstraf ved den seneste dom før statsborgerskab. For personer i alderen 45 år og derover var andelen på 3 pct.

Tabel 6.24 Personer med domme før statsborgerskab efter afgørelsestype ved seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2021

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 588	626	855	762	501	502	4 834
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ubetinget frihedsstraf	7,6	0,8	0,2	0,3	1,2	0,2	2,8
Betinget frihedsstraf	12,3	7,8	8,7	5,5	6,4	2,8	8,4
Bøde	68,5	75,7	77,8	82,0	82,6	88,8	76,8
Tiltalefrafald	4,2	1,3	1,3	1,8	1,8	1,2	2,4
Tiltaleundladelse	5,9	12,0	10,2	9,4	6,4	6,0	8,1
Anden afgørelse	1,5	2,4	1,9	0,9	1,6	1,0	1,6

De fleste med dom efter statsborgerskab får også en bøde

Også blandt personer, der har fået domme efter statsborgerskab er en bøde den hyppigste afgørelse. I alt 72 pct. af de 5.055 personer, der fik domme efter statsborgerskab, fik en bøde. Også her er andelen højest hos de ældste (80 pct.) og lavest blandt de yngste (66 pct.). Også med hensyn til andelen, der fik en frihedsstraf er billedet det samme, som blandt personer, der havde fået domme før statsborgerskab – knap 28 pct. af 20-24-årige og 16 pct. blandt personer i alderen 45 år og derover.

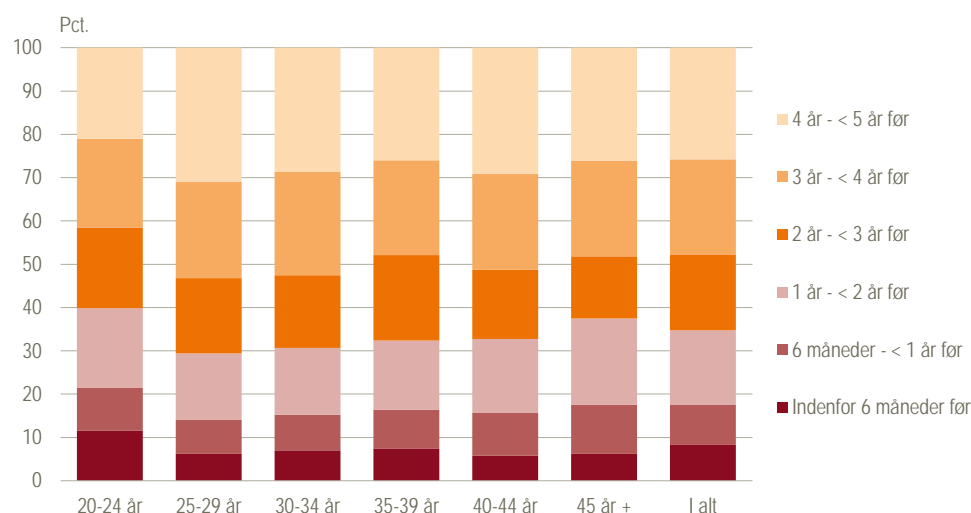
Tabel 6.25 Personer med domme efter statsborgerskab efter afgørelsestype ved første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2021

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 495	688	904	852	550	566	5 055
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ubetinget frihedsstraf	11,4	6,1	6,3	6,5	6,4	4,6	7,6
Betinget frihedsstraf	16,1	14,2	13,9	12,8	14,5	11,5	14,2
Bøde	66,2	73,3	73,6	75,1	72,4	79,9	72,2
Tiltalefrafald	1,3	1,5	1,7	1,6	1,5	1,1	1,4
Tiltaleundladelse	3,7	2,9	2,7	2,6	4,0	1,4	3,0
Anden afgørelse	1,5	2,0	1,9	1,4	1,3	1,6	1,6

Varighed fra dom til statsborgerskab

Af de personer, der havde fået domme i de fem forudgående år før opnåelse af statsborgerskab, havde 8 pct. fået den seneste dom mindre end et halvt år før statsborgerskabet. Yderligere 9 pct. havde fået den seneste dom mellem et halvt og et helt år forud for statsborgerskabet. 26 pct. havde fået den seneste dom mellem fire og fem år før statsborgerskabet.

Figur 6.19 Personer med domme før statsborgerskab efter varighed til seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2021

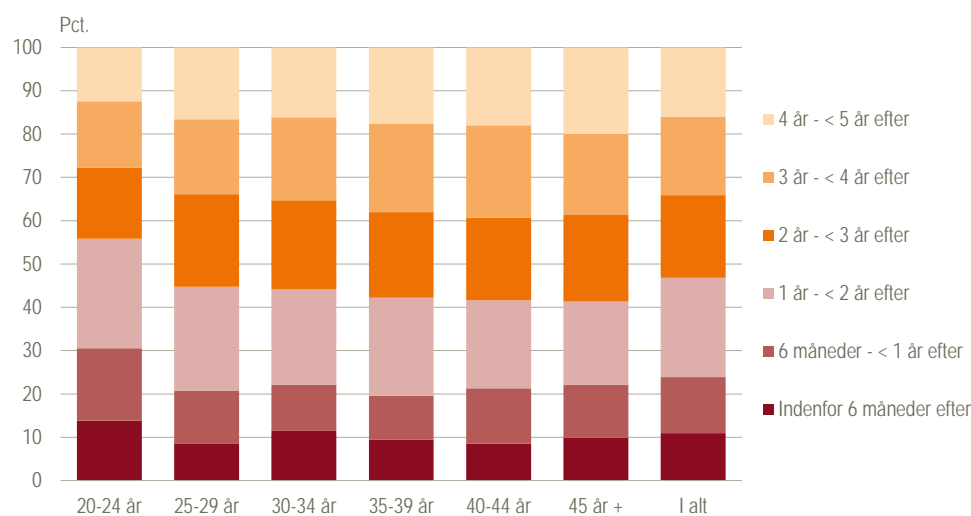

Varighed fra statsborgerskab til dom

Af de 5.055 personer, der fik domme inden for en periode på fem år efter opnåelse af statsborgerskab, havde 24 pct. fået den første dom inden for et år. For unge i alderen 20-24 år var andelen med 31 pct. lidt højere.

Figur 6.20

Personer med domme efter statsborgerskab efter varighed til første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2021

Mandlige indvandrere fra Somalia, Kuwait og Pakistan får oftest nye domme efter statsborgerskab

Blandt mandlige indvandrere med dansk statsborgerskab i 2021 fra Somalia, Kuwait og Pakistan var der 13-14 pct., der blev dømt for ét eller flere forhold i de første fem år efter de havde opnået dansk statsborgerskab. Det er de højeste andele blandt de viste lande. De laveste andele blandt mandlige indvandrere findes blandt mænd fra Tyskland, hvor der var knap 2 pct., der bliver dømt og fra Bosnien-Hercegovina og Sri Lanka, hvor der er omkring 5 pct.

Større andel af efterkommerne end af indvandrerne bliver dømt igen

Blandt mandlige efterkommerne fra Tyrkiet er der 21 pct., der bliver dømt i løbet af de første fem år efter statsborgerskabet. Det er noget højere end blandt indvandrerne fra Tyrkiet, hvor andelen er på 12 pct. Tilsvarende ses for mænd fra Jugoslavien, hvor der er 25 pct. af efterkommerne og 11 pct. af indvandrerne. For mænd fra Pakistan er de tilsvarende andele på 24 pct. for efterkommerne og 14 pct. for indvandrerne. Som nævnt ovenfor kan en del af forklaringen på, at der er en større andel af efterkommerne end af indvandrerne, der bliver dømt igen, være at efterkommerne gennemsnitligt er yngre end resten af befolkningen og derfor også vil være yngre end

gennemsnittet på det tidspunkt, hvor de har opnået dansk statsborgerskab. Og som det er fremgået tidligere, hænger andelen med dom før/efter statsborgerskab sammen med alderen på tidspunktet for statsborgerskabet.

Tabel 6.26 Mænd¹ med dansk statsborgerskab efter oprindelsesland og antal fældende forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. 2021

	Antal forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab							
	Ingen	1	2+	I alt	Ingen	1	2+	I alt
	antal				pct.			
Indvandrere								
Irak	4 455	322	127	4 904	90,8	6,6	2,6	100,0
Tyrkiet	4 031	384	167	4 582	88,0	8,4	3,6	100,0
Libanon ²	2 641	240	127	3 008	87,8	8,0	4,2	100,0
Iran	2 604	236	118	2 958	88,0	8,0	4,0	100,0
Bosnien-Hercegovina	2 686	92	40	2 818	95,3	3,3	1,4	100,0
Afghanistan	1 820	150	63	2 033	89,5	7,4	3,1	100,0
Sri Lanka	1 610	69	24	1 703	94,5	4,1	1,4	100,0
Jugoslavien ³	1 269	111	44	1 424	89,1	7,8	3,1	100,0
Somalia	1 146	116	60	1 322	86,7	8,8	4,5	100,0
Vietnam	1 054	55	32	1 141	92,4	4,8	2,8	100,0
Pakistan	870	92	47	1 009	86,2	9,1	4,7	100,0
Marokko	766	67	34	867	88,4	7,7	3,9	100,0
Tyskland	460	6	1	467	98,5	1,3	0,2	100,0
Polen	400	17	13	430	93,0	4,0	3,0	100,0
Kina	365	21	2	388	94,1	5,4	0,5	100,0
Makedonien	274	24	16	314	87,3	7,6	5,1	100,0
Indien	267	11	11	289	92,4	3,8	3,8	100,0
Kuwait	234	19	18	271	86,3	7,0	6,6	100,0
Kosovo	226	16	5	247	91,5	6,5	2,0	100,0
Rumænien	223	18	5	246	90,7	7,3	2,0	100,0
Syrien	209	16	10	235	88,9	6,8	4,3	100,0
Egypten	211	10	7	228	92,5	4,4	3,1	100,0
Rusland	192	12	3	207	92,8	5,8	1,4	100,0
Efterkommere								
Tyrkiet	715	90	95	900	79,4	10,0	10,6	100,0
Jugoslavien ³	205	26	43	274	74,8	9,5	15,7	100,0
Pakistan	155	25	25	205	75,6	12,2	12,2	100,0

¹ Mænd fra oprindelseslande med mindst 200 indvandrere/efterkommere med dansk statsborgerskab i 2021.

² En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

³ Jugoslavien før opsplitningen.

Færre blandt kvinderne dømmes for ny kriminalitet

Generelt er der en noget mindre andel af kvinderne end af mændene, der dømmes skyldig i nye forhold efter opnåelse af statsborgerskab. Blandt indvandrerne findes de højeste andele blandt kvinder fra Vietnam, Kina og Iran, hvor der er 5 pct., der er dømt. Andelen blandt kvindelige efterkommere fra Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan, der er dømt igen, er stort set den samme som blandt indvandrerne fra de pågældende lande.

Tabel 6.27 Kvinder¹ med dansk statsborgerskab efter oprindelsesland og antal fældende forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. 2021

	Antal forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab																	
	Ingen				1				2+				I alt					
	antal				pct.													
Indvandrere																		
Irak	3 869	72	16	3 957	97,8	1,8	0,4	100,0										
Tyrkiet	3 743	50	18	3 811	98,2	1,3	0,5	100,0										
Bosnien-Hercegovina	3 132	43	13	3 188	98,2	1,3	0,4	100,0										
Libanon ²	2 448	47	20	2 515	97,3	1,9	0,8	100,0										
Iran	2 249	81	28	2 358	95,4	3,4	1,2	100,0										
Afghanistan	1 643	28	9	1 680	97,8	1,7	0,5	100,0										
Jugoslavien ³	1 564	38	18	1 620	96,5	2,3	1,1	100,0										
Somalia	1 492	35	10	1 537	97,1	2,3	0,7	100,0										
Vietnam	1 455	52	22	1 529	95,2	3,4	1,4	100,0										
Sri Lanka	1 480	19	5	1 504	98,4	1,3	0,3	100,0										
Polen	1 223	28	13	1 264	96,8	2,2	1,0	100,0										
Filippinerne	1 123	11	3	1 137	98,8	1,0	0,3	100,0										
Pakistan	874	21	6	901	97,0	2,3	0,7	100,0										
Kina	791	30	8	829	95,4	3,6	1,0	100,0										
Thailand	798	12	1	811	98,4	1,5	0,1	100,0										
Marokko	780	19	9	808	96,5	2,4	1,1	100,0										
Rusland	742	7	3	752	98,7	0,9	0,4	100,0										
Tyskland	585	2	-	587	99,7	0,3	-	100,0										
Rumænien	524	10	1	535	97,9	1,9	0,2	100,0										
Ukraine	401	6	5	412	97,3	1,5	1,2	100,0										
Syrien	378	7	1	386	97,9	1,8	0,3	100,0										
Sverige	366	2	-	368	99,5	0,5	-	100,0										
Norge	313	3	1	317	98,7	0,9	0,3	100,0										
Brasilien	285	9	1	295	96,6	3,1	0,3	100,0										
Indien	263	3	1	267	98,5	1,1	0,4	100,0										
Uganda	234	3	2	239	97,9	1,3	0,8	100,0										
Makedonien	229	4	-	233	98,3	1,7	-	100,0										
Kuwait	184	13	5	202	91,1	6,4	2,5	100,0										
Efterkommere																		
Tyrkiet	1 090	14	8	1 112	98,0	1,3	0,7	100,0										
Jugoslavien ³	358	11	12	381	94,0	2,9	3,1	100,0										
Pakistan	254	4	1	259	98,1	1,5	0,4	100,0										

¹ Kvinder fra oprindelseslande med mindst 200 indvandrere/efterkommere med dansk statsborgerskab i 2021.

² En del af personerne fra Libanon er statsløse palæstinensere.

³ Jugoslavien før opsplitningen.

Betinget udvisning

Population

Populationen i dette afsnit udgøres af personer, der har fået en dom med betinget udvisning for overtrædelse af straffeloven og/eller særlovene siden 1. juni 2006, hvor lov om betinget udvisning trådte i kraft eller en dom med advarsel om udvisning i henhold til udlændingelovens § 24 b siden 15. maj 2018. Til disse personer er knyttet oplysninger om eventuelle nye domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene.

Mere end halvdelen af personer med en dom til betinget udvisning har fået en ny dom

I alt 3.531 personer har fået en eller flere domme til betinget udvisning for overtrædelse af straffeloven eller særlovene i perioden 1. juni 2006 til 31. december 2021. Heraf havde 1.940 fået en eller flere nye domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene ved udgangen af 2021. Andelen, der har fået en ny dom er naturligt størst blandt de personer, der har fået dommen med den betingede udvisning tidligt i den betragtede periode. Således ligger andelen med en ny dom mellem 67 pct. og 94 pct. for personer, der har fået den betingede udvisning i årene 2006-2012, mens den for fx personer, der har fået den betingede udvisning i 2020, ligger på 37 pct.

Mindst en tredjedel har fået en ny dom inden for et år

Når der ses bort fra 2021 har mellem 31 pct. og 55 pct. af de personer, der fik en dom til betinget udvisning, fået en ny dom for overtrædelse af straffeloven eller særlovene inden for de første 12 måneder efter dommen til betinget udvisning.

Tabel 6.28 Personer med dom til betinget udvisning efter varighed til ny dom. Domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene. 2006-2021

	Varighed til ny dom									Ingen ny dom		I alt	
	1-90 dage	3> - 6 måneder	6> - 9 måneder	9> - 12 måneder	1> - 2 år	2> - 3 år	3> - 4 år	4> - 5 år	5 år +	Ny dom i alt	I alt		Heraf dødsudvaldret ¹
	antal												
I alt	447	341	235	178	369	173	87	40	70	1 940	1 591	236	3 531
2006	-	-	1	1	2	-	-	-	-	4	2	1	6
2007	-	1	1	3	6	-	-	2	2	15	1	-	16
2008	1	4	4	4	5	2	3	3	4	30	4	1	34
2009	2	4	12	4	6	9	2	-	6	45	8	1	53
2010	8	2	3	4	4	6	3	1	8	39	12	5	51
2011	19	13	11	8	12	4	5	4	6	82	11	6	93
2012	28	14	11	9	23	9	6	3	5	108	34	14	142
2013	33	18	8	15	27	10	14	4	13	142	80	20	222
2014	25	23	12	10	26	10	10	4	16	136	42	11	178
2015	32	20	17	17	30	15	11	6	7	155	81	15	236
2016	37	33	19	14	34	15	14	5	3	174	104	15	278
2017	43	46	29	18	55	30	7	8	-	236	157	23	393
2018	59	36	30	19	51	33	12	-	-	240	154	18	394
2019	49	52	44	26	58	30	-	-	-	259	232	32	491
2020	64	37	23	22	30	-	-	-	-	176	298	34	474
2021	47	38	10	4	-	-	-	-	-	99	371	40	470
	pct. kumuleret												
2006	-	-	17	33	67	67	67	67	67	67	33	17	100
2007	-	6	13	31	69	69	69	81	94	94	6	-	100
2008	3	15	26	38	53	59	68	76	88	88	12	3	100
2009	4	11	34	42	53	70	74	74	85	85	15	2	100
2010	16	20	25	33	41	53	59	61	76	76	24	10	100
2011	20	34	46	55	68	72	77	82	88	88	12	6	100
2012	20	30	37	44	60	66	70	73	76	76	24	10	100
2013	15	23	27	33	45	50	56	58	64	64	36	9	100
2014	14	27	34	39	54	60	65	67	76	76	24	6	100
2015	14	22	29	36	49	56	60	63	66	66	34	6	100
2016	13	25	32	37	49	55	60	62	63	63	37	5	100
2017	11	23	30	35	49	56	58	60	60	60	40	6	100
2018	15	24	32	37	49	58	61	61	61	61	39	5	100
2019	10	21	30	35	47	53	53	53	53	53	47	7	100
2020	14	21	26	31	37	37	37	37	37	37	63	7	100
2021	10	18	20	21	21	21	21	21	21	21	79	9	100

¹ Inden 1. januar 2022.

7. Børn af efterkommere

Sammenfatning

Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der er 33.841 børn af efterkommere 1. januar 2022 – heraf er 93 pct. fra ikke-vestlige lande. 62 pct. af børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er under 10 år.

Børn af efterkommere fra vestlige lande har en anden aldersfordeling end børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, 4,5 gange så mange fra vestlige lande som fra ikke-vestlige lande.

Ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøve i 2021 er karaktergennemsnittet for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande 6,6 for drengene og 7,4 for pigerne. De tilsvarende gennemsnit for drenge og piger med dansk oprindelse er 7,5 og 8,4.

Især for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er mødre til børn under 25 år i gennemsnit væsentligt yngre end mødre til børn med dansk oprindelse. Den store forskel skyldes først og fremmest, at børn af efterkommere fra ikke-vestlig lande generelt er meget unge – 35 pct. er under 5 år.

Forældrenes unge alder er en af årsagerne til, at der er færre blandt forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse end blandt både forældre til børn af efterkommere fra vestlige lande og forældre til børn med dansk oprindelse.

Forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er også i mindre grad beskæftigede. Det gælder især mødrene, hvor 38 pct. er uden beskæftigelse. Det kan her spille en rolle, at der som nævnt er forholdsvis mange helt små børn blandt børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande, og at der generelt er flere mødre, som er uden for arbejdsmarkedet, mens børnene er små.

7.1 Definition

Underopdeling af herkomstdefinitionen nødvendig

I Danmarks Statistiks klassifikation af herkomst findes de tre grupper: 1) dansk oprindelse, 2) indvandrere og 3) efterkommere. Det er disse som hidtil er anvendt i denne publikation. I dette kapitel vil vi se på en fjerde gruppe: børn af efterkommere. Børn af efterkommere, er afgrænset til personer, der har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og hvor ingen af forældrene har dansk oprindelse. Samtidigt skal børn af efterkommere i Danmarks Statistiks normale herkomstdefinition være enten personer med dansk oprindelse eller efterkommere.

Det er ikke muligt at tilføje gruppen til de eksisterende kategorier i herkomstdefinitionen. Det skyldes, at børn af efterkommere opgøres efter deres forældres herkomstklassificering (hvorvidt forældrene er indvandrere, efterkommere eller person er med dansk oprindelse). Grupperne i den normale herkomstdefinition opgøres efter forældres fødeland og statsborgerskab og altså ikke efter forældrenes herkomstklassificering.

De to forskellige opgørelsesmetoder medfører, at børn af efterkommere også kan optræde i flere grupper på samme tid (fx både klassificeres som person med dansk oprindelse og være børn af efterkommere). Der er med andre ord overlap imellem kategorierne, hvis børn af efterkommere tilføjes herkomstklassifikationen.

For at undgå dobbelttælling har Danmarks Statistik udviklet en underopdeling af herkomstdefinitionen, som kan anvendes når der kigges på statistik om børn af efterkommere. De fire grupper i den nye underopdeling er: 1. personer med dansk oprindelse (ekskl. børn af efterkommere), 2. indvandrere, 3. efterkommere (ekskl. børn af efterkommere) og 4. børn af efterkommere. Grupperne er gensidigt udelukkende, så personer kun kan optræde i en af grupperne (se kapitel 8 i 2020-udgaven af denne publikation).

7.2 Demografisk sammensætning af børn af efterkommere

Børn af efterkommere har mindst én forælder, som er efterkommer

Før der kigges på børn af efterkommere isoleret set, er det interessant at se på, hvordan gruppen er sammensat. Børn af efterkommere kan inddeles i to grupper i forhold til den normale herkomstdefinition. Henholdsvis børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Opdeles i to grupper

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Forskellen mellem de to grupper er, at mindst én forælder til børn af efterkommere-D er efterkommer med dansk statsborgerskab. Dette er ikke tilfældet for forældre til børn af efterkommere-E.

Flest personer under børn af efterkommer-D

Pr 1. januar 2022 er der 33.841 personer i Danmark, der er børn af efterkommere. Heraf er 30.211 børn af efterkommer-D og 3.630 børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere opgøres normalt som dansk oprindelse eller efterkommere

Børn af efterkommere har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og ingen af forældrene har dansk oprindelse. Børnene er i Danmarks Statistiks normale definition kategoriseret som enten personer med dansk oprindelse eller efterkommere. De bliver benævnt i dette kapitel som børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Tabel 7.1 Børn af efterkommere

		Far				Dansk oprindelse
		Indvandrer		Efterkommer		
		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	
Mor						
Indvandrer	Dansk statsborger			D	E	
	Udenlandsk statsborger			D	E	
Efterkommer	Dansk statsborger	D	D	D	D	
	Udenlandsk statsborger	E	E	D	E	
Dansk oprindelse						

Anm.: D'et står for børn af efterkommere-D og E'et står for børn af efterkommere-E.

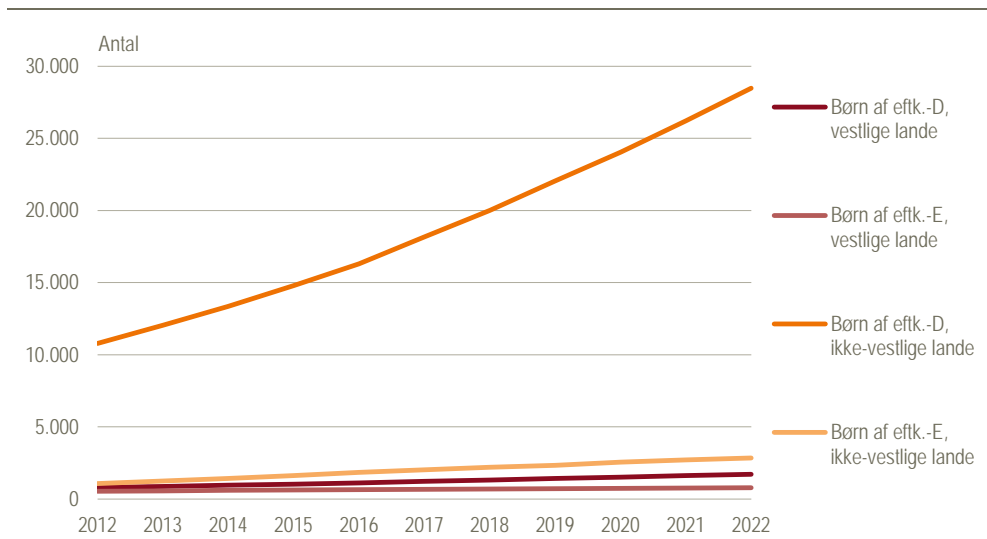
Alle børn af efterkommere er ikke med

1. januar 2022 er der i Danmark 54.956 personer, som har mindst én forælder, der er efterkommer. Det er imidlertid værd at bemærke, at der blandt dem er 20.433 personer svarende til 37 pct., hvor forældreparret består af en efterkommer og en person med dansk oprindelse. I Danmarks Statistiks definition af børn af efterkommere inkluderes disse personer ikke, da de har en forælder med dansk oprindelse.

Afgrænsning giver mere homogen gruppe

Der er god grund til at antage, at der er væsentlige forskelle mellem en person med et forældrepar bestående af fx en efterkommer og en person med dansk oprindelse sammenlignet med en person, der har et forældrepar bestående af en efterkommer med dansk statsborgerskab og en indvandrer. I begge tilfælde vil der være tale om børn af efterkommere. Det er imidlertid kun i det sidste tilfælde, at vi vil inkludere personerne i den gruppe, som vi kalder børn af efterkommere. I figur 7.1 vises antallet af børn af efterkommere.

Figur 7.1 Børn af efterkommere

Antallet af børn af efterkommere er kraftigt stigende ...

Selv om de 33.841 personer, som indgår i børn af efterkommere i 2022, må betegnes som en lille gruppe, er det værd at bemærke, at den er steget kraftigt i løbet af de seneste ti år. I 2012 udgjorde børn af efterkommere således 13.201 personer (11.593 i D og 1.608 i E). Årsagen til denne udvikling skal ses i lyset af, at der i løbet af de seneste ti år gradvist er kommet flere og flere voksne efterkommere i befolkningen. Dermed er antallet af potentielle efterkommerforældre steget, hvilket naturligt gør, at antallet af børn af efterkommere stiger.

... men fra et lavt niveau

Det stigende antal voksne efterkommere skyldes ikke mindst, at indvandrerbefolkningen i Danmark har været stigende gennem mere end 40 år. Der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af indvandrere i befolkningen og fødte efterkommere, og i takt med en stigende befolkning af indvandrere er antallet af potentielle indvandrerforældre og dermed efterkommere også steget gradvist. I 2022 er der derfor flere efterkommere i de aldersgrupper, hvor det er almindeligt at få børn, end nogensinde før. Denne udvikling vil fortsætte, og selv om antallet af børn af efterkommere fortsat er relativt lavt, er der tale om en gruppe, som vil vokse i de kommende år.

Moderen bestemmer oprindelsesland

De to grupper af børn af efterkommere er i tabel 7.2 opdelt på alder og oprindelse. Det er moderens oprindelsesland, som bestemmer, om en person bliver klassificeret som børn af efterkommere fra henholdsvis vestlige lande eller ikke-vestlige lande.

Tabel 7.2 Børn af efterkommere efter alder. 2022

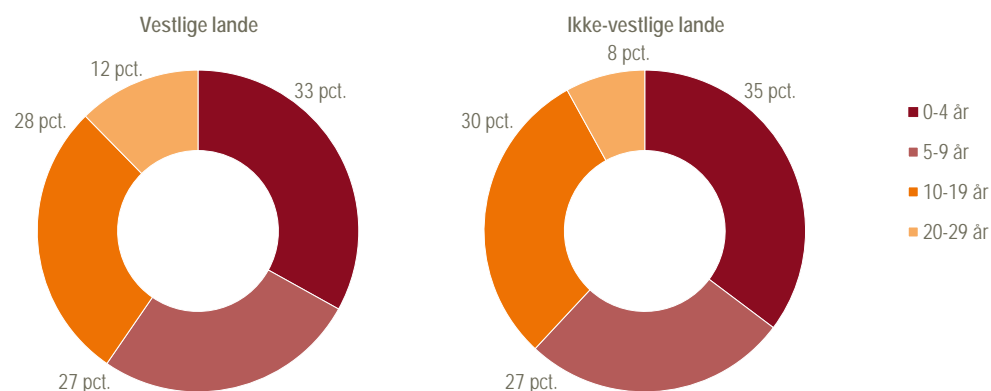
	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			I alt
	Børn af efterkom-mere-D	Børn af efterkom-mere-E	I alt	Børn af efterkom-mere-D	Børn af efterkom-mere-E	I alt	
I alt	1 723	780	2 503	28 488	2 850	31 338	33 841
0-4 år	476	172	648	9 862	1 142	11 004	11 652
5-9 år	388	132	520	7 478	855	8 333	8 853
10-14 år	254	84	338	5 305	467	5 772	6 110
15-19 år	167	45	212	3 373	231	3 604	3 816
20-24 år	129	19	148	1 878	90	1 968	2 116
25-29 år	77	17	94	491	44	535	629
30-34 år	54	6	60	81	9	90	150
35-39 år	44	16	60	10	-	10	70
40-44 år	36	19	55	4	6	10	65
45-49 år	18	40	58	-	3	3	61
50-54 år	23	40	63	2	-	2	65
55-59 år	29	53	82	2	-	2	84
60 år og derover	28	137	165	2	3	5	170

<i>2.503 og 31.338 børn af efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande</i>	De 33.841 børn af efterkommere kan opdeles i 2.503 fra vestlige lande og 31.338 fra ikke-vestlige lande. De kan igen opdeles i børn af efterkommere-D og E, se tabel 7.2. I den forbindelse bemærker man, at der blandt børn af efterkommere fra vestlige lande er dobbelt så mange i gruppe D som i gruppe E, mens der for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande findes ti gange så mange i gruppe D.
<i>Børn af efterkommere er meget unge</i>	Børn af efterkommere er på nuværende tidspunkt meget unge. Den eneste undtagelse er børn af efterkommere-E fra vestlige lande. Samlet set udgør denne gruppe 2 pct. af alle børn af efterkommere. Blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, er det dog 47 pct. børn af efterkommere-E, som er fra vestlige lande.
<i>Meget få børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er over 30 år</i>	Der er to årsager til, at det stort set udelukkende er i gruppen børn af efterkommere-E fra vestlige lande, at der findes børn af efterkommere over 30 år. For det første har der været indvandrere fra vestlige lande i Danmark i længere tid end indvandrere fra ikke-vestlige lande, og derfor findes der i dag relativt flere voksne børn af efterkommere, der har efterkommere fra vestlige lande som forældre. For det andet er både indvandrere og efterkommere fra vestlige lande mindre tilbøjelige til at skifte til dansk statsborgerskab. Efterkommere med fx svensk, norsk, tysk eller amerikansk oprindelse foretrækker ofte at beholde deres oprindelige statsborgerskab, selv om de har mulighed for at skifte til dansk statsborgerskab. Derfor havner deres børn i gruppen børn af efterkommere-E. Mange efterkommere fra ikke-vestlige lande har derimod ofte incitamenter til at skifte til dansk statsborgerskab, da de erved får nogle rettigheder, som de ellers ikke har.
<i>Indvandring fra ikke-vestlige lande tog først fart i 1960'erne</i>	Da indvandring til Danmark fra ikke-vestlige lande stort set var et ukendt fænomen før 1960'erne, er efterkommere fra ikke-vestlige lande i sig selv en relativt ung gruppe, og personer blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande, som selv har fået børn, vil derfor fortrinsvis have små børn. Derfor er børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande så ung en gruppe.
<i>62 pct. af børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er under 10 år</i>	Blandt de 31.338 børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er 122 personer fyldt 30 år, mens 19.337 eller 62 pct. endnu ikke er fyldt 10 år i 2022. Til sammenligning er det 47 pct. af børn af efterkommere fra vestlige lande, som er under 10 år. Aldersmæssigt er der forholdsvis ikke den store forskel mellem børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande af type D og E.

7.3 0-29-årige børn af efterkommere

<i>Fokus på de 0-29-årige</i>	I dette afsnit vil vi koncentrere os om den geografiske fordeling af børn af efterkommere. Desuden vil der kun blive fokuseret på den andel, som er under 30 år. Denne afgrænsning er naturlig af to årsager. For det første er interessen for børn af efterkommere koncentreret omkring integrationen af børn og unge. For det andet er der få personer, der er fyldt 30 år, blandt børn af efterkommere.
<i>Ikke-vestlige børn af efterkommere er yngst</i>	I figur 7.2 vises andelen af børn af efterkommere opdelt efter vestlige lande og ikke-vestlige lande. De 0-29-årige børn af efterkommere opdeles i 1.960 fra vestlige lande og 31.216 fra ikke-vestlige lande. Både børn af efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande i alderen 0-29 år er overrepræsenteret i de yngste aldersgrupper. Børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er dog overordnet set yngre end børn af efterkommere fra vestlige lande. Fx er 8 pct. af børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande under 30 år fyldt 20 år, mens 20-29-årige udgør 12 pct. af børn af efterkommere fra vestlige lande.

Figur 7.2 0-29-årige børn af efterkommere. 2022

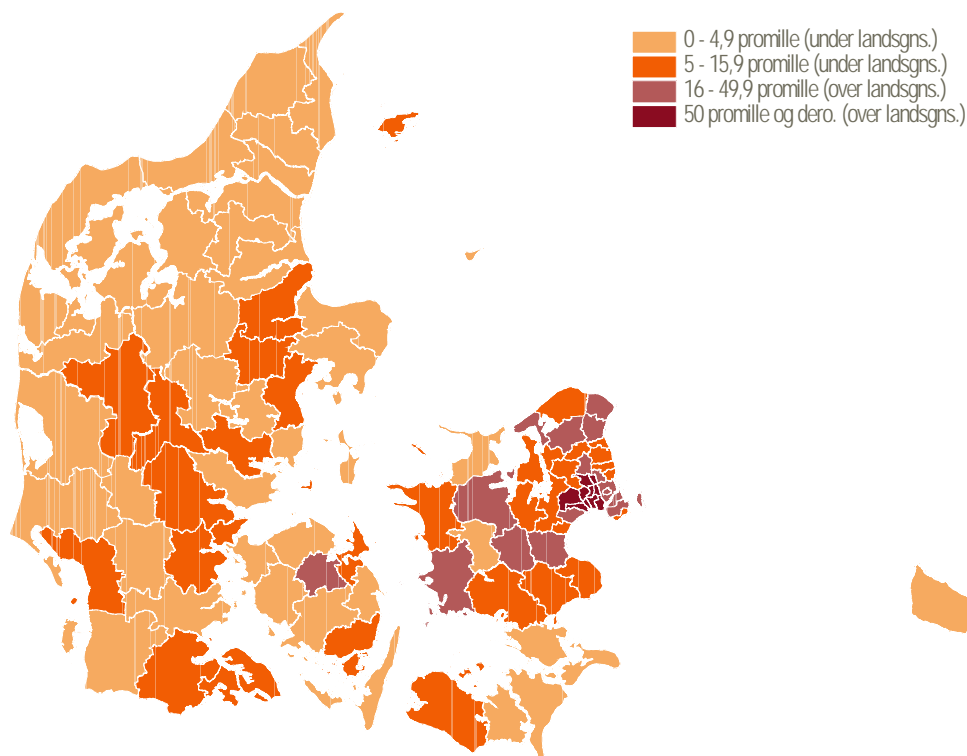
Geografisk fordeling

Den geografiske fordeling af børn af efterkommere hænger naturligt tæt sammen med den geografiske fordeling af efterkommere. Det er derfor først og fremmest i og omkring de større byer, at børn af efterkommere findes. Danmarkskortet viser andelen af 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige indbyggere i landets 98 kommuner. Da der er tale om en gruppe, som antalsmæssigt er meget lille, er den anvendte enhed promille.

Ishøj har størst andel børn af efterkommere

Ishøj, Vallensbæk, Brøndby, Albertslund og Høje-Taastrup er de fem kommuner, hvor der findes de største andele af børn af efterkommere. Andelene er 175 promille i Ishøj, 122 promille i Vallensbæk, 121 promille i Brøndby, 101 promille i Albertslund og 87 promille i Høje-Taastrup.

Figur 7.3 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige i kommunen. 2022

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Få uden for Sjælland

I hele landet udgør 0-29-årige børn af efterkommere 16 promille af befolkningen i alderen 0-29 år, og uden for Sjælland er det kun Odense Kommune, hvor andelen er over landsgennemsnittet.

København har flest børn af efterkommere

København er den kommune, hvor børn af efterkommere antalmæssigt er flest. I København findes der således 6.366 børn af efterkommere i alderen 0-29 år. Det svarer til 19 pct. af alle 0-29-årige børn af efterkommere. I København udgør de dog 23 promille af den 0-29-årige befolkning, hvilket placerer København som nummer 20 på listen over kommuner med størst andel af børn af efterkommere.

Efterkommere er både en mindre og yngre gruppe på Fyn og i Jylland

Overrepræsentationen af børn af efterkommere er større end efterkommernes overrepræsentation i kommunerne omkring København, se tabel 1.6. Det skyldes, at efterkommerne er ældre her end i resten af landet. Der er med andre ord flere efterkommere omkring København, som har nået en alder, hvor de begynder at få børn. I mange kommuner i Jylland og på Fyn er efterkommere i sig selv en lille gruppe. Samtidig er de efterkommere, der findes her, ofte for unge til at de er begyndt at få børn. Andelen af børn af efterkommere er derfor meget lille i disse kommuner.

De fleste forældrepar består af en efterkommer og en indvandrer

I tabel 7.3 vises forældresammensætningen i de forskellige grupper af 0-29-årige børn af efterkommere. Blandt alle grupperne af børn af efterkommere er det mest almindeligt, at forældreparret består af en efterkommer og en indvandrer. I 2022 havde 22.718 ud af 33.176 børn af efterkommere et forældrepar af denne type. Det svarer til 68 pct. For 26 pct. af børnene er begge forældre efterkommere, mens der for de resterende 5 pct. kun er oplysninger om én forælder, som pr. definition er efterkommer.

Tabel 7.3 0-29-årige børn af efterkommere efter forældrenes herkomst. 2022

	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt
I alt	1 960	31 216	33 176
Børn af efterkommere-D	1 491	28 387	29 878
Begge forældre er efterkommere med dansk stb.skab	101	6 304	6 405
Begge forældre er efterkommere, kun én med dansk stb.skab	69	1 920	1 989
En forælder er efterkommer med dansk stb.skab og en forælder er indvandrer	1 239	18 792	20 031
En forælder er efterkommer med dansk stb.skab og en forælder er uoplyst	82	1 371	1 453
Børn af efterkommere-E	469	2 829	3 298
Begge forældre er efterkommere med udenl. stb.skab	21	357	378
En forælder er efterkommer med udenl. stb.skab og en forælder er indvandrer	430	2 257	2 687
En forælder er efterkommer med udenl. stb.skab og en forælder er uoplyst	18	215	233

Fokus på børn af efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande

Vi vil i resten af dette kapitel ikke skelne mellem de to grupper D og E, da vi vurderer, at antallet af børn af efterkommere-E er for lavt til at bære selvstændige undersøgelser. Vores population vil derfor nu bestå af 33.176 børn af efterkommere fordelt på 1.960 fra vestlige lande og 31.216 fra ikke-vestlige lande. Dvs. at fokus i de næste kapitler bliver på børn af efterkommere fra henholdsvis vestlige lande og ikke-vestlige lande.

7.4 Børnenes forhold

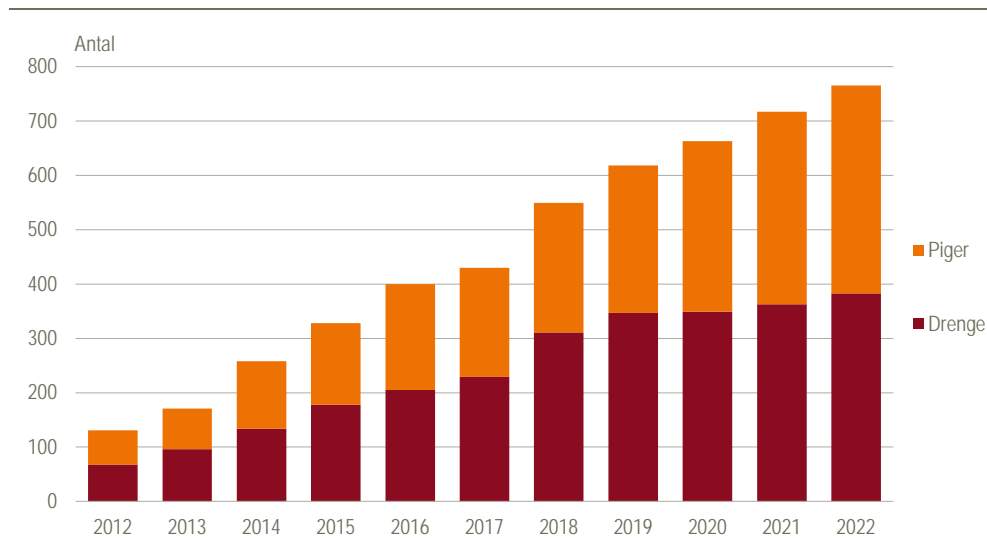
Karakterer i grundskolen

16-årige børn af efterkommere seksdoblet på ti år

Ved starten af 2022 er der i alt 765 børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande, som er 16 år. Det er en gruppe, som vokser år for år, og med det nuværende antal er der tale om næsten en seksdobling siden 2012, se figur 7.4.

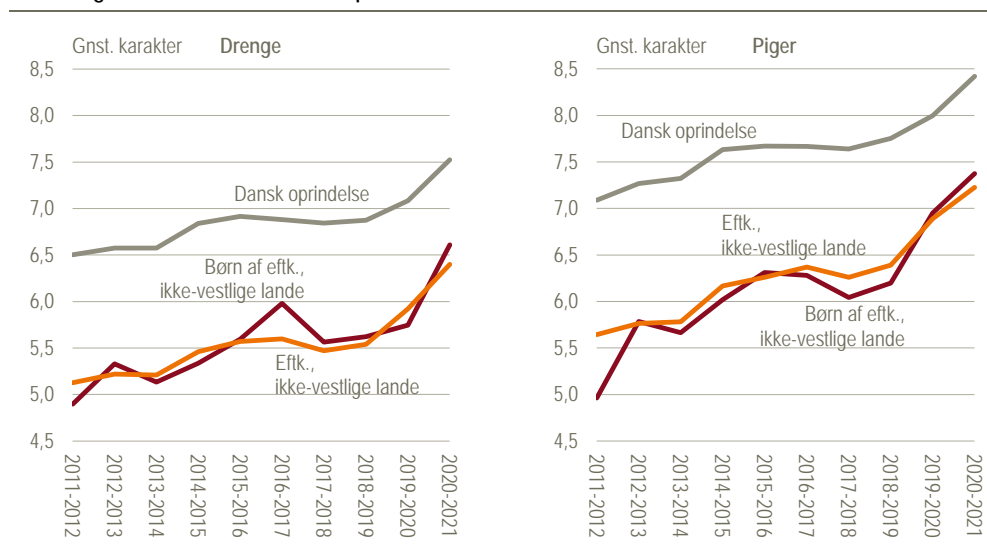
Figur 7.4 Antallet af 16-årige ikke-vestlige børn af efterkommere

Karaktergennemsnit for de seneste fem skoleår

Gruppen af 16-årige børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er tilstrækkelig stor til at man kan se nærmere på karakterer ved folkeskolens afgangsprøve. I det angivne karaktergennemsnit indgår karakterer for alle bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøve.

Figur 7.5 Karaktergennemsnit for alle bundne prøver

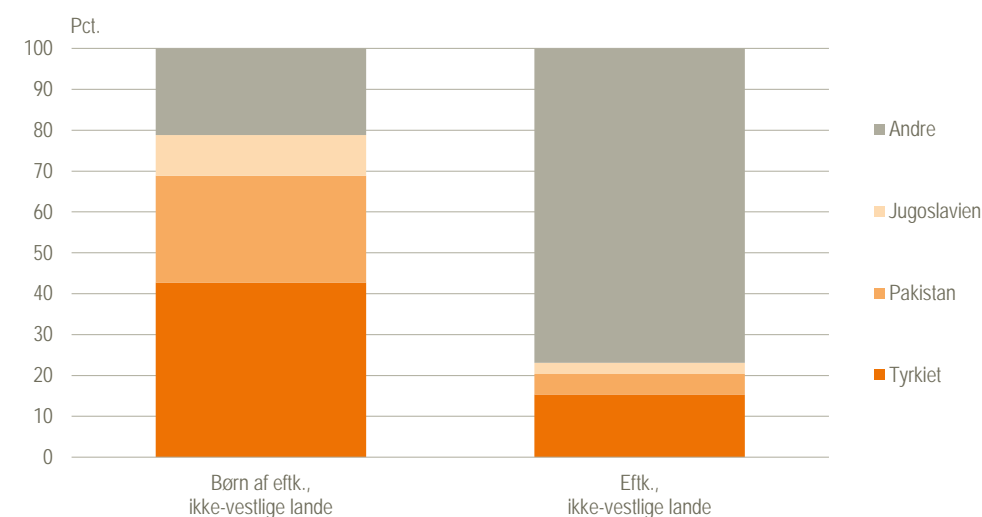
Samme karakterniveau for børn af efterkommere og efterkommere fra ikke-vestlige lande

I figur 7.5 ses, at karaktergennemsnittet for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger på samme niveau som for efterkommere fra ikke-vestlige lande i de fleste år. For drengene er de nyeste gennemsnit for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande på 6,6 og efterkommere fra ikke-vestlige lande på 6,4. For pigerne er gennemsnittet 7,4 for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande og 7,2 for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Der er tale om niveauer, som ligger under niveauerne for drenge og piger med dansk oprindelse, hvor karaktergennemsnittene er 7,5 og 8,4. Karaktergennemsnittet for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande ligger altså på niveau med efterkommernes niveau, men væsentligt under niveauet for personer med dansk oprindelse.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande og børn af efterkommere er forskellige sammensat med hensyn til oprindelsesland

Vi vil nu dykke ned i en sammenligning imellem efterkommere fra ikke-vestlige lande og børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Når man sammenligner karaktergennemsnittet for efterkommere fra ikke-vestlige lande og børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande, skal man være opmærksom på, at grupperne er forskelligt sammensat med hensyn til oprindelsesland. Børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande domineres af få oprindelseslande, hvor især Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien fylder meget. Tilsammen udgør børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien 79 pct. af alle 16-årige børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande i 2022. Efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien udgør til sammenligning 23 pct. af 16-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande i 2022, se figur 7.6.

Figur 7.6 Sammensætningen af 16-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande og børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande. 2022

Anm.: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Sammenligning af efterkommere og børn af efterkommere fra samme oprindelsesland

Sammensætningen betyder, at børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien har en meget stor indvirkning på det samlede karaktergennemsnit for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Og modsat har efterkommere fra de tilsvarende oprindelseslande en mindre indvirkning. Da der som nævnt er stor forskel i sammensætningen af grupperne, er det derfor interessant at undersøge, hvordan efterkommere og børn af efterkommere og fra samme oprindelsesland klarer sig.

Beregnet som femårsgennemsnit

Hvis man vil sammenligne efterkommere og børn af efterkommere fra samme oprindelsesland, er det hensigtsmæssigt at opgøre karaktergennemsnittet over en længere årrække. Det skyldes, at når børn af efterkommere opdeles efter oprindelsesland, bliver populationerne små. For at kunne foretage en meningsfuld sammenligning er der i følgende opgørelse derfor benyttet et femårsgennemsnit for at få et tilstrækkeligt datagrundlag.

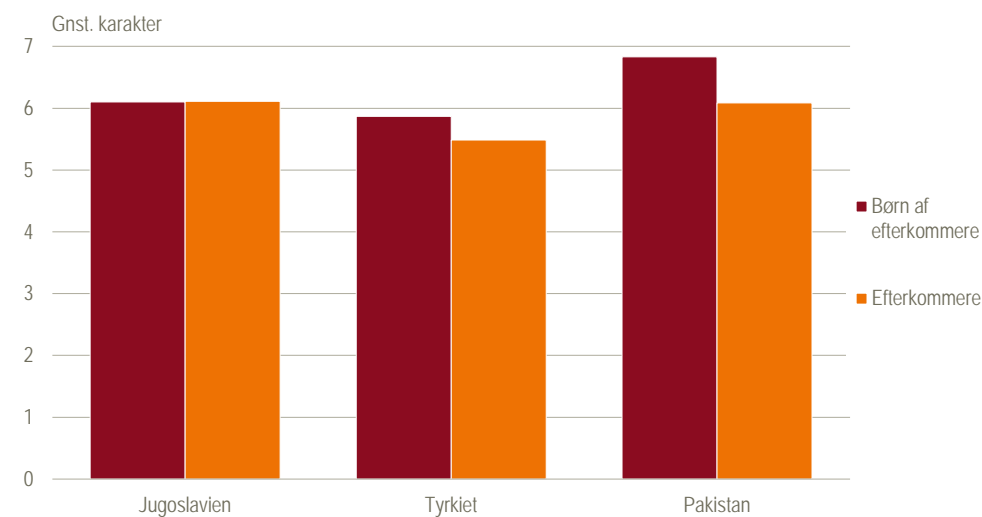
Kun børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien sammenlignes

Sammenligningen er kun foretaget for børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien. Det skyldes, at det kun er disse oprindelseslande, hvor datagrundlaget vurderes at være stort nok. At det netop er Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien, som flest børn af efterkommere har oprindelse i, skal ses i sammenhæng med, at mange af de indvandrere, der først kom til Danmark, kom fra et af disse lande.

Karaktergennemsnit fordelt på oprindelsesland

Når karaktergennemsnittet udregnes som femårsgennemsnit efter oprindelsesland har børn af efterkommere et karaktergennemsnit, der er lidt højere eller på niveau med efterkommere. For efterkommerne såvel som børn af efterkommere fra alle oprindelseslandene er der dog tale om niveauer, der ligger klart under niveauet for børn med dansk oprindelse, hvor gennemsnittet er på 7,3.

Figur 7.7 Karaktergennemsnit for alle bundne prøver efter oprindelsesland. 2017-2021

Anm.: I udregningen af karaktergennemsnittet er der standardiseret i forhold til køn og år for afgangsprøven. Der er udvalgt de oprindelseslande, hvor der er mindst 100 elever, som kan kategoriseres som børn af efterkommere.

Pakistanere klarer sig bedst

Den største difference mellem børn af efterkommere og efterkommere findes blandt pakistanere. Her havde børn af efterkommere et gennemsnit på 6,8, mens efterkommerne havde et gennemsnit på 6,1 – en forskel på 0,7.

Børn af efterkommere fra Jugoslavien klarer sig en smule bedre end efterkommere fra Tyrkiet

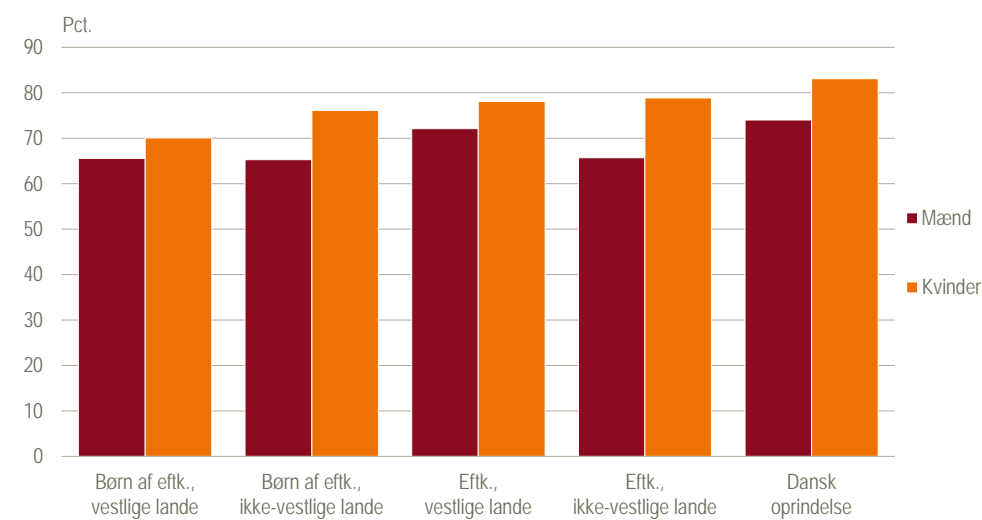
Børn af efterkommere fra Tyrkiet klarer sig også bedre end efterkommerne, men forskellene er mindre. Børn af efterkommere fra Tyrkiet havde et gennemsnit på 5,9, mens efterkommerne havde et gennemsnit på 5,5. For børn af efterkommere fra Jugoslavien lå gennemsnittet på 6,1 for både efterkommerne og børn af efterkommere.

Uddannelse og beskæftigelse

2.116 børn af efterkommere i alderen 20 til 24 år

Børn af efterkommere er som sagt en meget ung gruppe. Statistik om fuldførte uddannelser og beskæftigelsesforhold er derfor irrelevant for langt de fleste af dem. I alt er der 1. januar 2022 henholdsvis 148 og 1.968 børn af efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande i alderen 20-24-år. Der er derfor stadig begrænsede muligheder for at lave statistik om uddannelse og beskæftigelse på det grundlag.

Figur 7.8 20-24-årige med fuldført enten gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse. 2022

Andel 20-24-årige med erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse

I figur 7.8 ses andelen med fuldført erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse for 20-24-årige. Den nedre grænse er her sat til 20 år, da unge på det tidspunkt kan forventes at have afsluttet deres ungdomsuddannelse, hvis de er startet på uddannelsen lige efter folkeskolen. Andelen af kvinder med enten en erhvervsfaglig eller en gymnasial uddannelse er generelt højere end andelen af mænd for alle grupper.

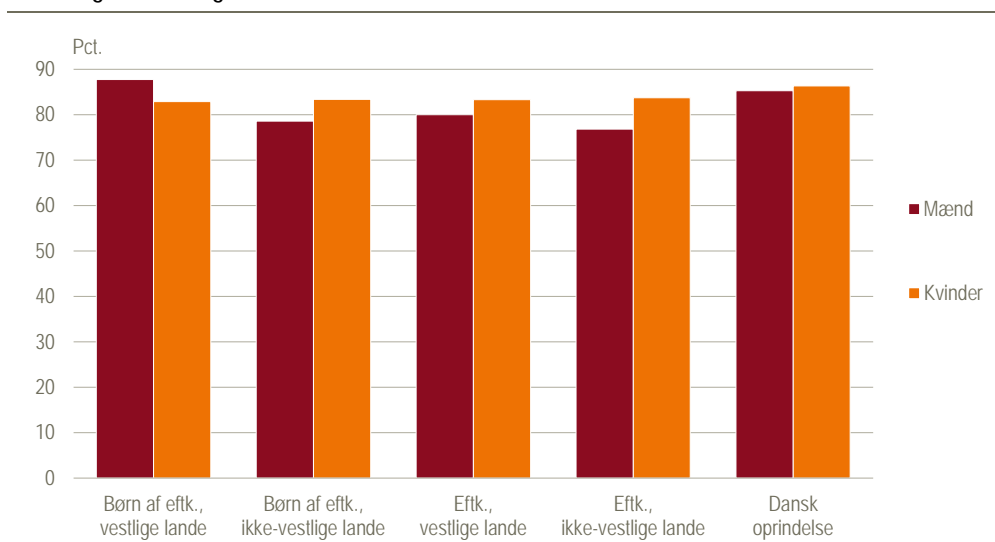
Tabel 7.4 20-24-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2021

	Under uddannelse	Både under uddannelse og beskæftiget	Beskæftiget	Hverken under uddannelse eller beskæftiget	I alt
Mænd	36 545	53 831	72 028	32 550	194 954
Børn af efterkommere, vestlige lande	16	19	15	7	57
Indvandrere, vestlige lande	2 470	3 047	3 824	3 460	12 801
Efterkommere, vestlige lande	221	227	276	181	905
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	141	201	187	144	673
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1 807	1 952	3 909	2 769	10 437
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2 571	3 176	3 350	2 744	11 841
Dansk oprindelse	29 319	45 209	60 467	23 245	158 240
Kvinder	34 536	64 892	56 763	30 746	186 937
Børn af efterkommere, vestlige lande	21	16	26	13	76
Indvandrere, vestlige lande	2 888	3 583	3 014	4 469	13 954
Efterkommere, vestlige lande	175	296	248	144	863
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	128	239	134	100	601
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1 995	1 877	2 634	3 642	10 148
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2 835	4 204	2 452	1 845	11 336
Dansk oprindelse	26 494	54 677	48 255	20 533	149 959

Størst andel med enten erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse blandt kvinder

Blandt 20-24-årige med dansk oprindelse har henholdsvis 74 pct. af mændene og 83 pct. af kvinderne afsluttet en erhvervsfaglig eller en gymnasial uddannelse. De tilsvarende andele er 65 pct. for mændene og 76 pct. for kvinderne blandt børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Figur 7.9 20-24-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2021

81 pct. af 20-24-årige er enten under uddannelse eller i beskæftigelse blandt børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande

I figur 7.9 ses, at der blandt 20-24-årige med dansk oprindelse er 85 pct. af mændene og 86 pct. af kvinderne, der enten er i beskæftigelse eller under uddannelse. For børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er de tilsvarende andele 79 pct. for mænd og 83 pct. for kvinder. Gruppen af 20-24-årige børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande omfatter i alt 1.274 personer, så igen er det vigtigt at være opmærksom på, at tallene er små, se tabel 7.4.

De meget få børn af efterkommere i alderen 20-24 år gør dog tallene usikre

På sigt er uddannelse og beskæftigelse meget interessante områder, når det gælder statistik om børn af efterkommere. Der vil dog gå en del år, før gruppen af 20-24-årige børn af efterkommere vil være tilstrækkelig stor til, at der for alvor kan laves meningsfuld statistik om beskæftigelses- og uddannelsesforhold. Alle tal om børn af efterkommere i dette afsnit er som nævnt baseret på meget få personer og skal derfor tages med forbehold.

7.5 Forældrenes forhold

Forældrene til børn af efterkommere er efterkommere eller indvandrere

Da hovedparten af børn af efterkommere er mindre børn, er der på nuværende tidspunkt begrænsede muligheder for at se på uddannelsesniveau og socioøkonomiske forhold. Mulighederne er i sagens natur bedre, når det gælder deres forældre, men i denne forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at forældrene til børn af efterkommere selv er efterkommere eller indvandrere. Man skal derfor være forsigtig med at konkludere for meget om integrationen for børn af efterkommere i det danske samfund ud fra, hvordan deres forældre klarer sig. Det er dog velkendt, at forældres job og uddannelse kan have betydning for, hvordan deres børn klarer sig.

Fokus på forældre til personer under 25 år

Når vi ser på forældrenes forhold, interesserer vi os kun for forældre til personer, som er under 25 år. Da børn af efterkommere stort set alle er under 25 år, er det meget få personer vi vil sortere fra af den grund.

Alder

Forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er unge

Når man sammenligner forældre til børn af efterkommere med andre grupper af forældre, er det hele tiden relevant at være opmærksom på, at de i gennemsnit er yngre. I tabel 7.5 vises gennemsnitsalderen for forældre til 0-24-årige fordelt efter børnenes herkomst. Blandt alle forældre til 0-24-årige børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande var gennemsnitsalderen for faderen og moderen henholdsvis 37,8 år og 35 år. For forældre til 0-24-årige med dansk oprindelse var de tilsvarende gennemsnitsaldrer henholdsvis 46,4 år for faderen og 44,1 år for moderen. Forældre til børn med dansk oprindelse er altså væsentligt ældre end forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Også forældre til børn af efterkommere fra vestlige lande er forholdsvis unge, men alligevel er mødrene tre år ældre end mødrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Tabel 7.5 Gennemsnitsalder for forældre til 0-24-årige. 2022

	Fædre	Mødre	Forskel
I alt	46,2	43,7	2,6
Børn af efterkommere, vestlige lande	40,2	38,0	2,1
Indvandrere, vestlige lande	43,8	41,6	2,2
Efterkommere, vestlige lande	41,0	38,3	2,7
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	37,8	35,0	2,8
Indvandrere, ikke-vestlige lande	46,1	41,5	4,6
Efterkommere, ikke-vestlige lande	47,1	42,4	4,8
Dansk oprindelse	46,4	44,1	2,4

Uddannelse

Andele med erhvervs-kompetencegivende uddannelse ...

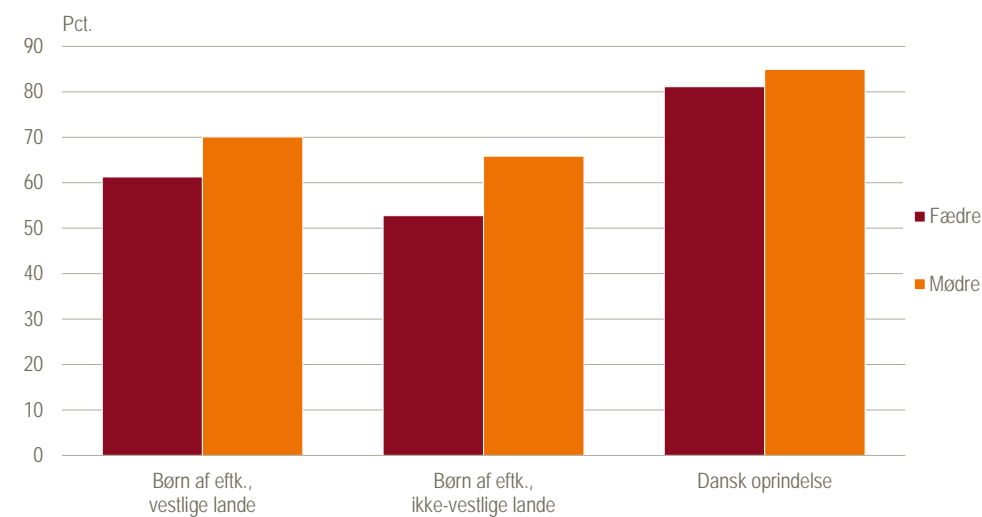
Figur 7.10 viser andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse blandt henholdsvis forældrene til 0-24-årige med dansk oprindelse og forældrene til 0-24-årige børn af efterkommere.

... er lave for forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande

81 pct. af fædre og 85 pct. af mødre til 0-24-årige med dansk oprindelse har en erhvervskompetencegivende uddannelse. I forhold til forældrene til børn af efterkommere er disse andele høje. Der er dog store forskelle mellem forældrene til børn

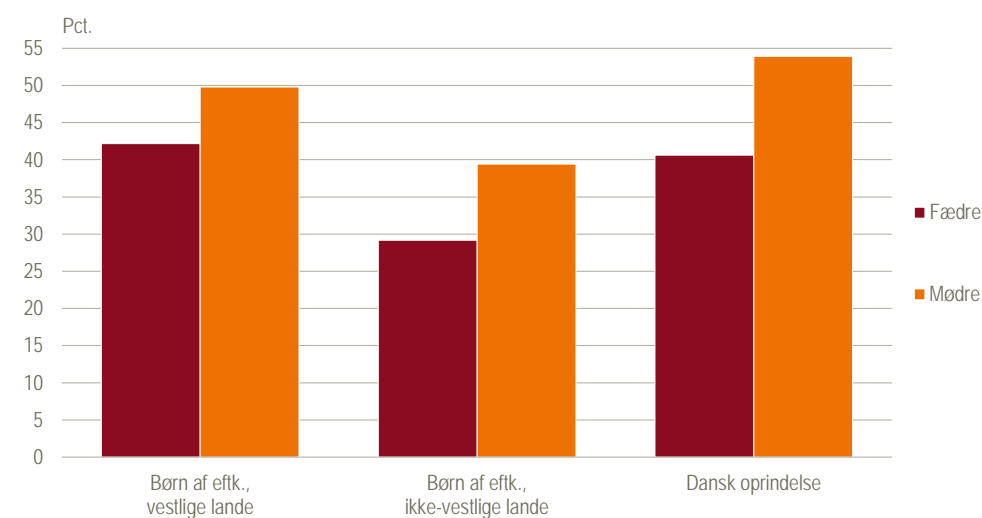
af efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande. Blandt fædre og mødre til børn af efterkommere fra vestlige lande, havde henholdsvis 61 pct. af fædrene og 70 pct. af mødrene en erhvervskompetencegivende uddannelse. For forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande var de tilsvarende andele 53 pct. for fædrene og 66 pct. for mødrene.

Figur 7.10 Forældre til 0-24-årige, som har en erhvervskompetencegivende uddannelse. 2022

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2022.

Figur 7.11 Forældre til 0-24-årige, som har fuldført en videregående uddannelse. 2022

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2022.

Få har afsluttet en videregående uddannelse

Forskellen er endnu mere udtalt, hvis man kun ser på andelen, der har fuldført en videregående uddannelse. Henholdsvis 29 pct. af fædrene og 39 pct. af mødrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande havde således fuldført en videregående uddannelse. For forældrene til 0-24-årige med dansk oprindelse var de tilsvarende andele 41 pct. for fædrene og 54 pct. for mødrene. Forældrene til børn af efterkommere fra vestlige lande ligger nogenlunde på niveau med forældrene til børn med dansk oprindelse med henholdsvis 42 pct. for fædrene og 50 pct. for mødrene.

Beskæftigelse

Beskæftigelsesfrekvenser for forældrene

Figur 7.12 viser beskæftigelsesfrekvenserne for forældre til børn med dansk oprindelse, forældre til børn af efterkommere og forældre til efterkommere. De sidste to grupper er desuden opdelt i vestlige lande og ikke-vestlige lande. Forældre til 0-24-

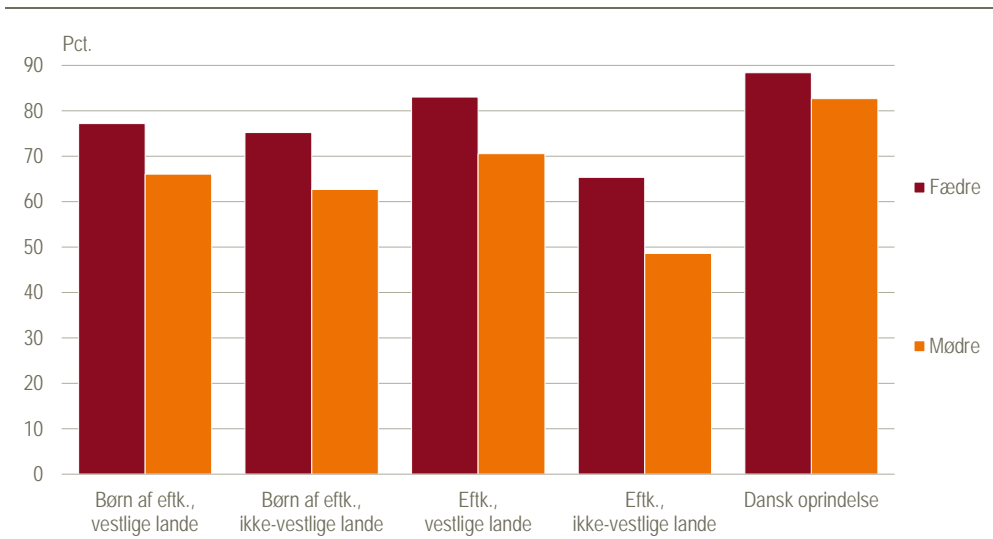
årige med dansk oprindelse har de klart højeste beskæftigelsesfrekvenser, idet henholdsvis 88 pct. af fædre og 83 pct. af mødre var i beskæftigelse. Det ses ligeledes af figuren, at mænd for alle grupper har en højere beskæftigelsesfrekvens end kvinder.

Forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande

Blandt forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande var 75 pct. af fædre og 63 pct. af mødre i beskæftigelse. Af forældrene til efterkommere fra ikke-vestlige lande var 65 pct. af fædre og 49 pct. af mødre beskæftiget.

Figur 7.12

Beskæftigelsesfrekvens for forældre til 0-24-årige. 2021

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

Forældre til efterkommere er indvandrere, som generelt har lavere beskæftigelse

Forældrene til efterkommerne er indvandrere. De lave beskæftigelsesfrekvenser for efterkommeres forældre fra ikke-vestlige lande afspejler, at indvandrere fra ikke-vestlige lande generelt har væsentligt lavere beskæftigelsesfrekvenser end efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det er derfor ikke overraskende, at forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end forældrene til efterkommere fra ikke-vestlige lande. Beskæftigelsesfrekvensen for fædre og især mødre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er dog fortsat betydeligt lavere end blandt forældre til børn med dansk oprindelse.

Socioøkonomisk status for beskæftigede

I tabel 7.6 er alle beskæftigede mødre og fædre til 0-24-årige børn opdelt på seks kategorier af beskæftigelsesniveau og barnets herkomst. Udgangspunktet er befolkningen 1. januar 2021 og beskæftigelsesstatus i november 2020.

Stor andel af fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er lønmodtagere på grundniveau...

Blandt beskæftigede fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande arbejder 11 pct. som selvstændige, 19 pct. er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau, mens 8 pct. er lønmodtagere på mellemniveau. Lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere er de to største kategorier og omfatter henholdsvis 36 pct. og 26 pct. af beskæftigede fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Denne fordeling minder meget om fordelingen af fædre til indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

... samt relativt få topledere og lønmodtagere på højt niveau

For fædre til børn med dansk oprindelse og fædre til indvandrere og efterkommere fra vestlige lande, er særligt andelen af beskæftigede fædre, der arbejder som topledere eller lønmodtagere på højeste niveau højere for disse tre grupper set i forhold til fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Forældrenes alder spiller en rolle for beskæftigelsesniveau

Det er også her relevant at være opmærksom på aldersfordelingen, da beskæftigede på højere niveauer er ældre end beskæftigede på lavere niveauer. Det skyldes bl.a., at ældre har højere anciennitet på arbejdsmarkedet end yngre. Da forældrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande som nævnt er yngre end øvrige grupper af

forældre, er det et forhold, der kan være en medvirkende årsag til deres større andel blandt beskæftigede på lavere niveauer.

Tabel 7.6 Beskæftigede forældre til 0-24-årige. 2021

	Selvstændig	Topleder	Lønmodtager på:				Beskæftigede i alt
			Højeste niveau	Mellemniveau	Grundniveau	Andet	
	pct.						antal
Fædre							
Børn af efterkommere, vestlige lande	9	3	26	8	33	20	707
Indvandrere, vestlige lande	7	4	19	4	31	36	7 769
Efterkommere, vestlige lande	8	3	22	5	31	31	12 911
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	11	2	16	8	36	26	9 777
Indvandrere, ikke-vestlige lande	9	2	18	3	29	39	12 246
Efterkommere, ikke-vestlige lande	12	2	13	4	35	34	37 018
Dansk oprindelse	8	8	26	12	34	13	644 044
Mødre							
Børn af efterkommere, vestlige lande	6	2	32	11	34	16	644
Indvandrere, vestlige lande	7	2	18	4	25	45	8 249
Efterkommere, vestlige lande	6	2	26	7	27	32	11 691
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	3	1	31	14	39	12	8 692
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6	1	12	3	32	46	9 665
Efterkommere, ikke-vestlige lande	5	1	17	7	38	33	29 701
Dansk oprindelse	4	3	41	12	31	9	622 645

Anm.: Tabellen indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

Mødre og fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande har samme mønster

Beskæftigelsesmønsteret for mødrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande minder ikke ligesom for fædre om mønsteret for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Mødrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande har en højere andel beskæftiget på højeste lønmodtagerniveau end mødre til indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Højeste andel findes for beskæftigede mødre til børn med dansk oprindelse.

Uden beskæftigelse

Forældrenes socioøkonomiske stilling

Tabel 7.7 viser forældrenes socioøkonomiske stilling og barnets herkomst. Den socioøkonomiske status stammer fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik og er opgjort november 2020, mens den for befolkningen er opgjort 1. januar 2021.

Flere arbejdsløse forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande

Forældre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er i mindre grad beskæftigede end forældre til børn med dansk oprindelse. Blandt fædre til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er 16 pct. uden for arbejdsstyrken. Endelig er 30 pct. af mødrene til børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande uden for arbejdsstyrken. Det vil sige, de er hverken i beskæftigelse eller arbejdsløse.

Tabel 7.7 Forældre til 0-24-årige efter deres socioøkonomiske stilling og barnets herkomst. 2021

	Fædre			Mødre		
	Børn af efterkommere		Dansk oprindelse	Børn af efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	961	13 473	752 643	1 002	14 054	763 684
Beskæftigede	707	9 777	644 044	644	8 692	622 645
Arbejdsløse	51	1 035	17 894	66	944	21 413
Uden for arbejdsstyrken i alt	158	2 188	66 497	265	4 229	109 011
Uoplyst	45	473	24 208	27	189	10 615
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	100
Beskæftigede	74	73	86	64	62	82
Arbejdsløse	5	8	2	7	7	3
Uden for arbejdsstyrken i alt	16	16	9	26	30	14
Uoplyst	5	4	3	3	1	1

Anm.: Tabellen indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

